

กตป.

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

รายงานการติดตามและประเมินผลตามนโยบาย
ที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม
การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

บทบาท และหน้าที่ของ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.)

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) เกิดขึ้นตามมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และผู้ได้รับการคัดเลือกได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทราบว่า ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 71 วรรคสอง และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายชื่อคณะกรรมการจำนวน 5 คน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. นายณภัทร วินิจนัยกุล กรรมการด้านกิจการกระจายเสียง
2. ดร. บัณฑิต ตั้งประเสริฐ กรรมการด้านกิจการโทรทัศน์
3. พ.อ.ดร. พิรวัส พรหมกลัดพะเนา¹ กรรมการด้านกิจการโทรคมนาคม
4. ดร. พันธุ์ศักดิ์ จันทร์ปัญญา กรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
5. นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย กรรมการด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ นับตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป ซึ่งบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) มีดังนี้

ตามมาตรา 72 กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีอำนาจหน้าที่ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. กสท. กทค. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา 76 และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร

การประเมินตามวรรคหนึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ และต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย คณะกรรมการอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงาน โดยมาตรา 73 กำหนดให้รายงานอย่างน้อยต้องมีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. ผลการปฏิบัติงานของ กสทช. กสท. กทค. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.
2. รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ
3. ความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปีของ กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา 7
4. เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชนทราบ

โดย กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ต้องให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ร้องขอเพื่อจัดทำรายงาน

¹ ชื่อสกุลปัจจุบัน พ.อ.ดร. ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีคม

พันเอก ดร.รณัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรี

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (จปร.รุ่นที่ 43)
- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร
- รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ประสบการณ์ทำงานด้านโทรคมนาคม

- กรรมการ บริษัท วิद्यุการบิณแห่งประเทศไทย จำกัด
- กรรมการตรวจสอบ บริษัท วิद्यุการบิณแห่งประเทศไทย จำกัด
- กรรมการพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท วิद्यุการบิณแห่งประเทศไทย จำกัด
- กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัท วิद्यุการบิณแห่งประเทศไทย จำกัด
- ที่ปรึกษา คณะทำงานการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัล เพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ 4.0” ของกระทรวงกลาโหม
- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ภายใต้ คณะทำงานการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัล เพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ 4.0” ของกระทรวงกลาโหม
- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายด้านไซเบอร์และระบบสารสนเทศ ภายใต้ คณะทำงานการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัล เพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ 4.0” ของกระทรวงกลาโหม
- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายด้านกิจการอวกาศ ภายใต้ คณะทำงานการขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัล เพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ 4.0” ของกระทรวงกลาโหม
- กรรมการ ในคณะกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในสภาการศึกษาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
- อนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านกิจการโทรคมนาคม กสทช.
- กรรมการรัฐวิสาหกิจตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง บัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม ประจำปี 2559 (ครั้งที่ 3) ในความเชี่ยวชาญสาขา (ตั้งแต่วันที่ 24 ม.ค. 2560 – 19 ตุลาคม 2564)
 - ความเชี่ยวชาญสาขาโทรคมนาคม
 - ความเชี่ยวชาญสาขา บริหารองค์กร
 - ความเชี่ยวชาญสาขาความมั่นคง การประสานงานหน่วยงานภาครัฐ

- กรรมการรัฐวิสาหกิจตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ ประจำปี 2564 (ครั้งที่ 1) ในความเชี่ยวชาญสาขา (ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2564 - ปัจจุบัน)
 - ความเชี่ยวชาญสาขาโทรคมนาคม
 - ความเชี่ยวชาญสาขาบริหารองค์กร
 - ความเชี่ยวชาญสาขาความมั่นคง
- อนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านกิจการโทรคมนาคม กสทช.
- รองหัวหน้าคณะทำงาน ในคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่มาใช้ประโยชน์เพื่อการแจ้งเตือนภัย สำนักงาน กสทช.
- รองหัวหน้าคณะทำงาน ในคณะทำงานติดตามและประสานงานข้อมูลข่าวสารในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.
- คณะทำงานประสานงานความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงาน กสทช.
- คณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่ ในกิจการวิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงานเพื่อความมั่นคงของรัฐ กสทช.

ประสบการณ์ทำงานด้านราชการทหาร

- ผู้บังคับหมวดวิทยุถ่ายทอด กองร้อยสายและวิทยุถ่ายทอด กองพันทหารสื่อสารที่ 2 กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์
- ผู้บังคับกองร้อย กองร้อยกองบังคับการ กองพันทหารสื่อสารที่ 12 รักษาพระองค์
- เจ้าหน้าที่ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.) ประเภทวิสามัญ ตำแหน่ง หัวหน้าชุด (ระดับ 5) SNG 1-2 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
- นายทหารยุทธการและการข่าว กองพันทหารสื่อสารที่ 12 รักษาพระองค์
- รองผู้บังคับทหารสื่อสารกองพล กองพันทหารสื่อสารที่ 12 รักษาพระองค์ กองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์
- นายทหารนักเรียน หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 84

ประวัติการเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่สำคัญ ของ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

- ผู้ช่วยเลขานุการ ประธานกรรมการ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (พล.อ.มนตรี สังขทรัพย์)
- กรรมการและเลขานุการ ในคณะกรรมการ กำกับ ดูแลการดำเนินงานและโครงการ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- กรรมการ ในคณะกรรมการตามมาตรา 13 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ กรณี บริษัท ทรู มูฟ จำกัด และบริษัท ดิจิทัล โฟน จำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535
- กรรมการ ในคณะกรรมการตามมาตรา 22 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ กรณี บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด บริษัท ทรู มูฟ จำกัด และบริษัท ดิจิทัล โฟน จำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

- คณะทำงานเพื่อศึกษาเรื่องการดำเนินการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้เทคโนโลยี HSPA เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- อนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการด้านเทคนิคของ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) คณะที่ 2 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
- อนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านกิจการโทรคมนาคม กสทช.
- รองหัวหน้าคณะทำงาน ในคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่มาใช้ประโยชน์เพื่อการแจ้งเตือนภัย สำนักงาน กสทช.
- รองหัวหน้าคณะทำงาน ในคณะทำงานติดตามและประสานงานข้อมูลข่าวสารในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.
- คณะทำงานประสานงานความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงาน กสทช.
- คณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่ ในกิจการวิทยุคมนาคมสำหรับหน่วยงาน เพื่อความมั่นคงของรัฐ กสทช.
- กรรมการ ในคณะกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในสภาการศึกษาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- กรรมการ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (ตั้งแต่ วันที่ 15 สิงหาคม 2557 – วันที่ 23 มีนาคม 2562)
 - กรรมการตรวจสอบ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (ตั้งแต่ วันที่ 15 สิงหาคม 2557 – วันที่ 23 มีนาคม 2562)
 - กรรมการพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (ตั้งแต่ วันที่ 15 สิงหาคม 2557 – วันที่ 23 มีนาคม 2562)
 - กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (ตั้งแต่ วันที่ 15 สิงหาคม 2557 – วันที่ 23 มีนาคม 2562)
- ช่วยปฏิบัติงานที่สำนักงาน กสทช. ประจํางานเลขานุการรองประธานกรรมการ กสทช./ประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคม (ตั้งแต่ 1 เมษายน 2555 – 30 กันยายน 2561)
- ปฏิบัติหน้าที่ในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในส่วนติดตามสื่อสังคมออนไลน์ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่เทคนิคขั้นสูง
- กรรมการรัฐวิสาหกิจตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม ประจำปี 2564 (ครั้งที่ 3) ในความเชี่ยวชาญสาขา (ตั้งแต่วันที่ 24 มกราคม 2560 – 19 ตุลาคม 2564)
 - ความเชี่ยวชาญสาขา โทรคมนาคม
 - ความเชี่ยวชาญสาขา บริหารองค์กร
 - ความเชี่ยวชาญสาขา ความมั่นคง การประสานงานหน่วยงานภาครัฐ
- กรรมการรัฐวิสาหกิจตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ ประจำปี 2564 (ครั้งที่ 1) ในความเชี่ยวชาญสาขา (ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2564 - ปัจจุบัน)
 - ความเชี่ยวชาญสาขาโทรคมนาคม

- ความเชี่ยวชาญสาขาบริหารองค์กร
- ความเชี่ยวชาญสาขาความมั่นคง

ประวัติการเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่สำคัญ ของ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

- หลักสูตร นายทหารอิเล็กทรอนิกส์ เหล่า สื่อสาร รุ่นที่ 8 พ.ศ. 2539
- หลักสูตร ชั้นนายร้อย เหล่า สื่อสาร รุ่นที่ 42 พ.ศ. 2542
- หลักสูตร ชั้นนายพัน เหล่า สื่อสาร รุ่นที่ 37 พ.ศ. 2545
- หลักสูตร หลักสูตรประจำ โรงเรียน เสนาธิการทหารบก ชุดที่ 84 พ.ศ. 2548
- ศึกษาตงงานหน่วยงานราชการและสภาพภูมิศาสตร์ ประเทศออสเตรเลีย พ.ศ. 2548
- หลักสูตร นายทหารพลัดบัญชี โรงเรียนการเงินทหารบก รุ่นที่ 26 พ.ศ.2549
- ศึกษาตงงานเรื่อง Wi-MAX พ.ศ. 2550 ประเทศ ไต้หวัน
- หลักสูตรประกาศนียบัตร ของ กรมการสนเทศทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด
- ศึกษาตงงานการช่วยเหลือประชาชน การฝึกคอบบร้าโกลด์ พ.ศ.2553 มลรัฐฮาวาย สหรัฐอเมริกา
- หลักสูตร Financial Statements for Directors (FSD) รุ่นที่ 201/2557 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 201/2558 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตรวุฒิบัตร การกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชน รุ่นที่ 13 (Public Director Institute : PDI 13) จาก สถาบันพัฒนากรรมการและผู้บริหารระดับสูงภาครัฐ สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 1/2559 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Board Matters and Trends (BMT) รุ่นที่ 1/2559 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 26/2560 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Risk Management Program for Corporate Leaders (RCL) รุ่นที่ 9/2560 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program (BNCP) รุ่นที่ 2/2560 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Driving Company Success with IT Governance (ITG) รุ่นที่ 5/2560 จาก สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)
- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 43/2018 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

- ศึกษาดูงาน Mobile World Congress 2014 วันที่ 24 - 27 กุมภาพันธ์ 2559 ณ เมืองบาร์เซโลน่า ประเทศสเปน และเข้าร่วมการประชุม 4th International Conference – Advanced materials and technologies for transport – lightweight materials: sustainable solutions for the next vehicles generation วันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2559 ณ เมืองโตริโน ประเทศอิตาลี
- ศึกษาดูงานหน่วยงานด้านการพัฒนาบริการการเดินอากาศ กับหน่วยงาน EUROCONTROL Experimental Centre (EEC) ประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส และหน่วยงาน National Air Traffic Control Services (NATCS) สหราชอาณาจักร
- ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศ และกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน ประเทศเยอรมัน และ สวีเดน พ.ศ. 2559
- ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศ และกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง พ.ศ. 2560
- ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศ และกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน ประเทศญี่ปุ่น พ.ศ. 2561
- ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศ และกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน สาธารณรัฐเช็ก ออสเตรีย และ สาธารณรัฐเยอรมัน พ.ศ. 2561
- หลักสูตรความรู้ด้านการบินสำหรับผู้ทำงานด้านการบิน (นักบินส่วนบุคคล ภาควิชาการ) (PPL.56/61) พ.ศ. 2561 บริษัท ไทยเจนเนอรัล เอวิเอชั่น เทคโนโลยี จำกัด
- หลักสูตรการบริหารท่าอากาศยาน (Basic Airport Management Course : BAM. 5/61) พ.ศ. 2561 บริษัท ไทยเจนเนอรัล เอวิเอชั่น เทคโนโลยี จำกัด

ภารกิจที่สำคัญในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม ปี 2564

โดย พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรี

1. กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคมเป็นผู้แทนในการประชุมชี้แจงรายงาน การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี 2563 ต่อรัฐสภา

รูปการประชุมชี้แจงรายงาน การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี 2563 ต่อวุฒิสภา (2 พฤศจิกายน 2564)

รูปการประชุมชี้แจงรายงาน การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี 2563 ต่อสภาผู้แทนราษฎร (4 พฤศจิกายน 2564)

2. กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม มีหนังสือกราบเรียน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและการโทรคมนาคม วุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภา เพื่อส่งมอบรายงานศึกษาการจัดระเบียบสายสื่อสารและการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี 2563 ตามหน้าที่และอำนาจเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา กรณีการจัดระเบียบสายสื่อสารที่กรุงศรีฯ บดบังทัศนียภาพที่สวยงาม และก่ออันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชน อันส่งผลต่อภาพลักษณ์ และเป็นประโยชน์ต่อกิจการโทรคมนาคมของประเทศ

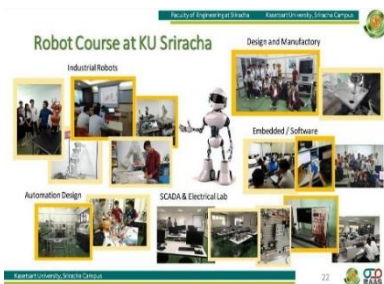
รูปหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อส่งมอบรายงานศึกษาในการจัดระเบียบสายสื่อสารและการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี 2563

รูปหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและการโทรคมนาคม วุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภา เพื่อส่งมอบรายงานศึกษาในการจัดระเบียบสายสื่อสาร และการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี 2563

3. การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลตามนโยบาย กสทช.ที่สำคัญด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี 2564 ในการขับเคลื่อนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G และการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศ

พันเอก ดร.ธันท์เมศร์ ภัทรณรงค์ศรี กตป.ด้านกิจการโทรคมนาคม เป็นประธานกล่าวเปิดงานการประชุม Focus group การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทย เพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม ประจำปี 2564 ณ ห้อง Ballroom 1 โรงแรม ฮอลิเดย์อินน์ ศรีราชา ชลบุรี โดยมี ผศ.ดร. กิตติพงษ์ เยาวจา ผศ.ดร. ประวิทย์ ชูชู จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ อุดมพร ตุงคะสิริ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ ผศ.ดร.วศินี หนูนุกกติ หัวหน้าคณะที่ปรึกษาโครงการฯ วิทยาลัยนวัตกรรมการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมคณะอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้าร่วมการประชุมในการจัดทำ Use Case 5G ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปการประชุม Focus group การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทย เพื่อติดตาม และประเมินผล ตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม ประจำปี 2564 ณ ห้อง Ballroom 1 โรงแรม ฮอลิเดย์อินน์ ศรีราชา ชลบุรี

Use Case 5G มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

พันเอก ดร.อรรถเมศร์ ภัทรนรงค์ศรี กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม และคณะที่ปรึกษาเข้าเยี่ยมชม ศูนย์ทดสอบ 5G และวิศวกรรมหุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ นานาชาติ 5G Sandbox and International Program ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

รูปการเยี่ยมชมศูนย์ทดสอบ 5G และวิศวกรรมหุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ นานาชาติ 5G Sandbox and International Program ในการนำคลื่นความถี่ 5G มาบังคับหุ่นยนต์ในการทำงานแทนคน โดยใช้ความถี่ย่าน 26 GHz ที่ กสทช.อนุญาตให้ใช้งาน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

พันเอก ดร.อรรถเมศร์ ภัทรนรงค์ศรี กตป.ด้านกิจการโทรคมนาคม เป็นประธานกล่าวเปิดงานการประชุม Focus group หัวข้อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทย ณ ห้องประชุม ดอยสุเทพ 1 โรงแรมแคนทารี ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี ผศ.ดร.ณัฐ วรยศ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และคณะอาจารย์ได้เข้าร่วมประชุม ร่วมกับ รศ.ดร.ภูมิพันธ์ บุตรอินทร์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง ผศ.ดร.วศินี หนูนุกกติ หัวหน้าคณะที่ปรึกษาโครงการฯ วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้าร่วมการประชุมในการจัดทำ Use Case 5G ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รูปการเยี่ยมชม การนำเทคโนโลยี 5G มาใช้ในศูนย์บริการจัดการเมืองอัจฉริยะ Smart Campus Management Center (SCMC) ณ ห้องประชุม
ดอยสุเทพ 1 โรงแรมแคนทารี ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่

Use Case 5G มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

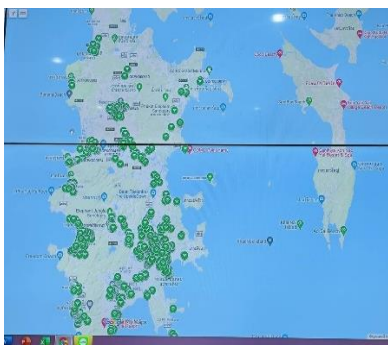
กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม และคณะที่ปรึกษาเข้าเยี่ยมชม การนำเทคโนโลยี 5G มาใช้ในศูนย์บริการจัดการเมืองอัจฉริยะ Smart Campus Management Center (SCMC) โดยได้รับเกียรติจาก **ผช. ดร. วรพจน์ เสรีรัฐ** ผู้อำนวยการศูนย์ และ **ผศ. ดร. ชาย รัชสิยากุล** รองผู้อำนวยการศูนย์ นำเยี่ยมชมและให้ข้อมูล ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รูปการเยี่ยมชม การนำเทคโนโลยี 5G มาใช้ในศูนย์บริการจัดการเมืองอัจฉริยะ SMART CAMPUS MANAGEMENT CENTER (SCMC) ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Use Case 5G ภูเก็ต

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ตรวจสอบ การคัดกรองนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเทคโนโลยี 5G ณ ศูนย์ IoT and Smart City บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ NT (CAT Telecom) จังหวัดภูเก็ต Use Case 5G Sandbox โดยได้รับเกียรติจาก นายชัยยุทธ โรจนพิทยากุล ผู้จัดการสำนักงานบริการลูกค้า กสท ภูเก็ต นำเยี่ยมชม และให้ข้อมูลพร้อมทั้งสาธิตการใช้งาน อุปกรณ์ในการติดตามและช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

รูปการลงพื้นที่เยี่ยมชม Sandbox 5G Use Case ณ ศูนย์ IoT and Smart City บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ NT (CAT Telecom) จังหวัดภูเก็ต

รูปการประชุมหารือการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการให้บริการดาวเทียมในอวกาศ แนวทางการอนุญาต กำกับดูแล และส่งเสริมอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศไทย ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น 3 โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ

รูปการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อติดตาม และประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ณ ห้องวิภาวดีบอลรูม C โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ

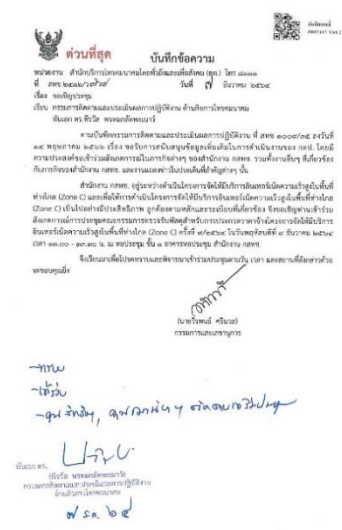
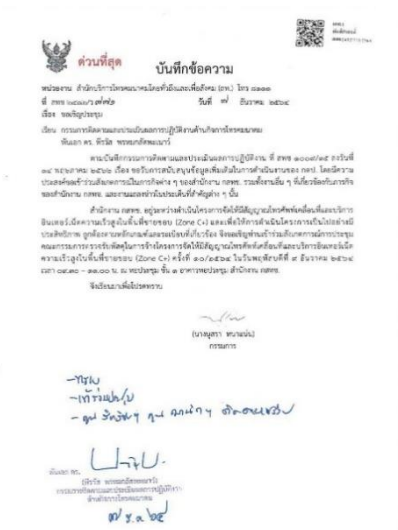
รูปการรับฟังบรรยายพิเศษในหัวข้อ นวัตกรรมดาวเทียมพลิกโลก ณ ห้องบริพัตร อาคารสถาบันทหารเรือชั้นสูง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

**4. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินโครงการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และ
โครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+**

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ร่วมสังเกตการณ์
การประชุมตรวจรับพัสดุในการจ้างบริการโครงการจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และโครงการจัด
ให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+

รูปการร่วมประชุมสังเกตการณ์โครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+

รูปการร่วมประชุมสังเกตการณ์ตรวจรับพัสดุในการจ้างบริการโครงการจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ท่าंगไกล Zone C

5. การลงพื้นที่ของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม เพื่อตรวจสอบติดตามประเมินผล และทดสอบการใช้งานจริง โครงการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และโครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ 5 ภูมิภาค 23 จังหวัด จำนวน 84 จุด ที่ทำการตรวจและทดสอบ ประกอบด้วย

- 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 15 จุด โดยลงพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา นครพนม บึงกาฬ อุดรธานี หนองคาย ขอนแก่น
- 2) ภาคตะวันออก จำนวน 15 จุด โดยลงพื้นที่ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี
- 3) ภาคเหนือ จำนวน 16 จุด โดยลงพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ ลำปาง เชียงราย เชียงใหม่
- 4) ภาคกลาง จำนวน 20 จุด โดยลงพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี นครปฐม นนทบุรี
- 5) ภาคใต้ จำนวน 18 จุด โดยลงพื้นที่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา ภูเก็ต

1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ทำการสุ่มตรวจและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และโครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยลงพื้นที่จริง 6 จังหวัด จำนวน 15 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย 1.) จังหวัดนครราชสีมา 2 จุด 2.) จังหวัดนครพนม 3 จุด 3.) จังหวัดบึงกาฬ 3 จุด 4.) จังหวัดอุดรธานี 3 จุด 5.) จังหวัดหนองคาย 2 จุด 6.) จังหวัดขอนแก่น 2 จุด

1. จังหวัดนครราชสีมา

กตป. ดำเนินกิจกรรมโครงการฯ ตรวจสอบ และทดสอบการใช้งานจริงพร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 จุด ประกอบด้วย

- 1.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านโนนสง่า ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
- 1.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านดงลำไย ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง Wi-Fi โรงเรียนบ้านโนนสง่า ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จ. นครราชสีมา

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านดงลำไย ต.หนองหญ้าขาว อ.สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

2. จังหวัดนครพนม

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงพร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 3 ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1 พื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 3 จุด ประกอบด้วย

- 2.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บริเวณ วัดอุเทนธรรมนิมิต อ.ท่าอุเทน จ. นครพนม
- 2.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 ต. บ้านลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม
- 2.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 4 ต. บ้านลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านบริเวณวัดอุเทนธรรมนิมิต อ.ท่าอุเทน จ. นครพนม

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 และหมู่ 4 บริเวณ ต.บ้านลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม

3. จังหวัดบึงกาฬ

กตป. ดำเนินกิจกรรมโครงการไตรมาส 3 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงพร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ ศูนย์ USO Wrap โรงเรียน และจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 พื้นที่ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 3 จุด ประกอบด้วย

- 3.1. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์ อ.เมือง จ.บึงกาฬ
- 3.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.บึงกาฬ
- 3.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านดงชมพู ต.โพธิ์หมากแข้ง อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์ และ Wi-Fi หมู่บ้านบ้านโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.บึงกาฬ (1)

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์ และ Wi-Fi หมู่บ้านบ้านโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.บึงกาฬ (2)

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านดงชมพู ต.โพธิ์หมากแข้ง อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ

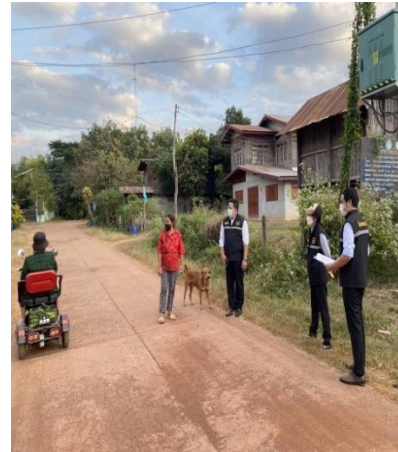
4. จังหวัดอุดรธานี

กทป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ ตรวจสอบติดตาม และทดสอบการใช้งาน พร้อมรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ Wi-Fi รพ.สต. และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 พื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 จุด ประกอบด้วย

- 4.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi รพ.สต. บ้านยวด อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี
- 4.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 ต.บ้านยวด อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี
- 4.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 2 ต.บ้านยวด อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ต.บ้านยวด อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 หมู่ 2 ต.บ้านยาว อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี

5. จังหวัดหนองคาย

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ตรวจติดตาม และทดสอบการใช้งานพร้อมรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 พื้นที่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 2 จุด ประกอบด้วย

- 5.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านภูเสด็จ หมู่ 14 ต.วัดกลาง อ.โพนพิสัย จ. หนองคาย
- 5.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านนางสร้างขาว หมู่ 2 ต.สร้างนางขาว อ.โพนพิสัย จ. หนองคาย

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านภูเสด็จ หมู่ 14 และบ้านสร้างนางขาว หมู่ 2 ตำบล สร้างนางขาว อ.โพนพิสัย จ. หนองคาย

6. จังหวัดขอนแก่น

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ร่วมตรวจติดตาม และทดสอบการใช้งาน Wi-Fi หมู่บ้าน และ Wi-Fi โรงเรียน พร้อมรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ โซน C+ กลุ่ม 5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จุดติดตั้ง โรงเรียนบ้านโคกสูงสะอาด และหมู่บ้านโคกสูง ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกลาง จ.ขอนแก่น

6.1. Wi-Fi หมู่บ้านโคกสูงสะอาด ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกลาง จ.ขอนแก่น

6.2. Wi-Fi โรงเรียนบ้านโคกสูงสะอาด ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกลาง จ.ขอนแก่น

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านโคกสูง ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกลาง จ.ขอนแก่น

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านโคกสูง สะอาด ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกลาง จ.ขอนแก่น

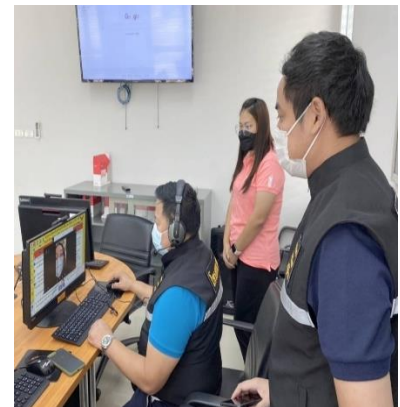
2) ภาคตะวันออก

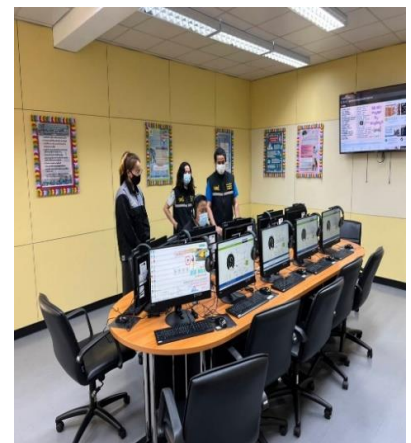
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ทำการสุ่มตรวจและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และโครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ ในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยลงพื้นที่จริง 3 จังหวัด จำนวน 15 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย 1.) จังหวัดระยอง 10 จุด 2.) จังหวัดจันทบุรี 3 จุด 3.) จังหวัดชลบุรี 2 จุด

1. จังหวัดระยอง

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ ศูนย์ USO Net โรงเรียน ศูนย์ USO Wrap จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน และจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 7 ภาคกลาง 2 พื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน 10 จุด ประกอบด้วย

- 1.1. ศูนย์ USO Net โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง
- 1.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน ณ อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง
- 1.3. ศูนย์ USO Wrap อื่น ณ โรงเรียนบ้านคลองกรำ อ.ปลวกแดง จ.ระยอง
- 1.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านห้วยหิน ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง
- 1.5. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านห้วยหิน หมู่ 3 ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง
- 1.6. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านทุ่งเค็ด หมู่ 2 ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง
- 1.7. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียน ทุ่งเค็ด ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง
- 1.8. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านหนองสะพาน หมู่ 4 บ้านปากป่า ต.หนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
- 1.9. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 4 บ้านปากป่า ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตรหนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
- 1.10. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านหมู่ 3 บ้านหนองตะพาน หน้าวัดหนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Net โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน ณ อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง

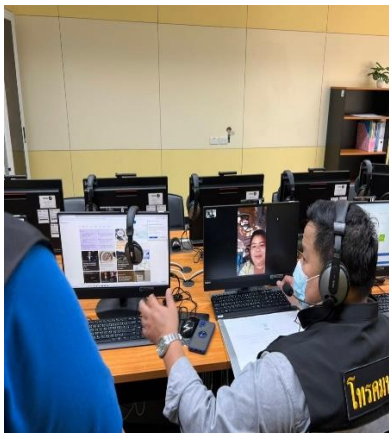
รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Wrap ณ โรงเรียนบ้านคลองกรำ อ.ปลวกแดง จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านห้วยหิน ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านห้วยหิน หมู่ 3 ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนทุ่งเค็ด ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง บริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านทุ่งเค็ด หมู่ 2 ต.บ้านนา อ.แกลง จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านหนองสะพาน หมู่ 4 บ้านปากป่า ต.หนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง บริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 4 บ้านปากป่า ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร หนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านหมู่ 3 บ้านหนองตะพาน วัดหนองตะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง

2. จังหวัดจันทบุรี

กทป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ตรวจสอบ และทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ จุดติดตั้ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าช้าง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดจันทบุรี และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 7 ภาคกลาง 2 จำนวน 3 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย

- 1.1. จุดติดตั้ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี
- 1.2. จุดติดตั้ง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจันทบุรี
- 1.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านขอม ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง บริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi จุดติดตั้ง รพ.สต. ต. ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี

รูปการตรวจเยี่ยมจุดติดตั้ง Wi-Fi จุดติดตั้ง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดจันทบุรี ไม่พบว่ามี การติดตั้ง ซึ่งเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่ควรมีการติดตั้งเพิ่มเติมเมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นและประโยชน์ในการใช้งานที่ครูและนักเรียนจะได้รับ

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริง บริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านขอม ต. ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี

3. จังหวัดชลบุรี

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ตรวจสอบ และทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของผู้ใช้บริการศูนย์ USO Wrap และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 7 ภาคกลาง 2 จำนวน 2 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย

1.4. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านหุบบอน ต. เขาคันทรง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

1.5. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน ณ ต. เขาคันทรง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO WRAP โรงเรียนบ้านหุบบอน ต. เขาคันทรง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง บริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน ต. เขาคันทรง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

3) ภาคเหนือ

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ทำการสุ่มตรวจและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และโครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ ในพื้นที่ภาคเหนือ โดยลงพื้นที่จริง 4 จังหวัด จำนวน 16 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย 1.) จังหวัดนครสวรรค์ 5 จุด 2.) จังหวัดลำปาง 2 จุด 3.) จังหวัดเชียงราย 7 จุด 4.) จังหวัดเชียงใหม่ 2 จุด

1. จังหวัดนครสวรรค์

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ ถึงประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ Wi-Fi โรงเรียน และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 2 ภาคเหนือ 2 จ.นครสวรรค์ จำนวน 5 จุด

- 1.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนจันทราราษฎร์ หมู่ 8 บ้านดงเพิ่ม ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์
- 1.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 บ้านดงเพิ่ม ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์
- 1.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 9 บ้านหนองสังข์ ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์
- 1.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนวัดสังฆวิถิวิไล หมู่ 9 บ้านหนองสังข์ ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์
- 1.5. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 3 ต. ธารทหาร อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนเจ้าพระยาราชบุรี หมู่ 8 บ้านดงเพิ่ม ต.เนินซี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนเจ้าพระยาราชบุรี หมู่ 8 บ้านดงเพิ่ม ต.เนินซี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

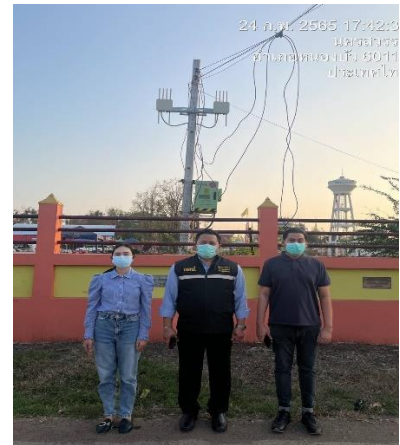
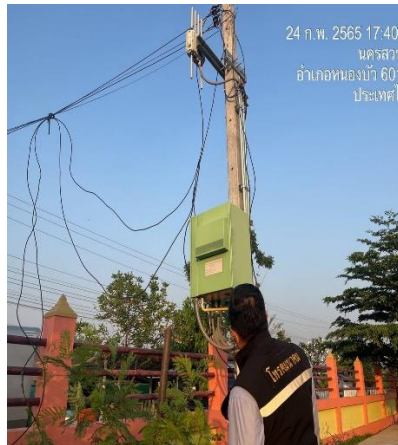

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 บ้านดงเพิ่ม ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์ รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 9 บ้านหนองสังข์ ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนวัดสังฆวิถี หมู่ 9 บ้านหนองสังข์ ต.เนินขี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 3 ต. ธารทหาร อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์

2. จังหวัดลำปาง

กตป. ดำเนินกิจกรรมโครงการติดตาม ตรวจสอบและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลจากผู้ให้บริการ ถึงประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ Wi-Fi โรงเรียน และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล โซน C กลุ่ม 1 ภาคเหนือ 1 จ.ลำปาง จำนวน 2 จุดติดตั้งประกอบด้วย

2.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านวังหินวิทยา หมู่ 14 บ้านวังหินพัฒนา ต.เถินบุรี อ.เถิน จ.ลำปาง

2.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 14 บ้านวังหินพัฒนา ต.เถินบุรี อ.เถิน จ.ลำปาง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนบ้านวังหินวิทยา หมู่ 14 บ้านวังหินพัฒนา ต.เถินบุรี อ.เถิน จ.ลำปาง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 บ้านดงเพิ่ม ต.เนินซี้เหล็ก อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านหมู่ 14 บ้านวังหินพัฒนา ต.เถินบุรี อ.เถิน จ.ลำปาง

3. จังหวัดเชียงราย

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ ศูนย์ USO Net ศูนย์ USO Wrap จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ บริเวณใกล้พรมแดนประเทศเพื่อนบ้าน (พม่า) กลุ่ม 1 ภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 จุด

- 3.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บำรุงที่ 112 หมู่ 21 บ้านโป่งไฮ ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
- 3.2. ศูนย์ USO Net โรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน บ้านนาโด (วปรอ.344 อุปลัมภ) หมู่ 20 บ้านนาโด ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย
- 3.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านโป่งไฮ หมู่ 21 ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย
- 3.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 6 บ้านผาเตือ ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
- 3.5. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านม่วงคำ ต.ม่วงคำ อ.พาน จ.เชียงราย
- 3.6. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านโป่งแดง ต. ทวายขาว อ.พาน จ.เชียงราย
- 3.7. Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านโป่งแดงใหม่ ต. ทวายขาว อ.พาน จ.เชียงราย ตำรวจตระเวนชายแดน

จากการลงพื้นที่จังหวัดเชียงรายบริเวณพื้นที่ชายขอบชายแดน เช่น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ 112 Wi-Fi โรงเรียน ณ จุดติดตั้งดังกล่าวตามข้อมูลไม่สามารถใช้งานได้นับแต่มีการติดตั้ง อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาติดตั้งเป็นศูนย์ USO Wrap ให้กับโรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมประชาชนบริเวณพื้นที่ชายขอบจริงๆ เพราะเป็นพื้นที่ที่มีความจำเป็นสำหรับเด็กนักเรียนและเจ้าหน้าที่ประจำโรงเรียน ดชด. ดังกล่าว ที่ไม่ใช่พื้นที่เศรษฐกิจ ผู้ประกอบการอาจไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนเหตุเพราะประชากรมีจำนวนไม่มากในพื้นที่ให้บริการ

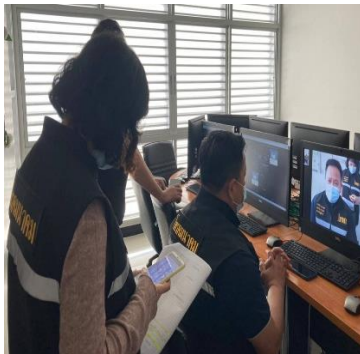
รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บำรุงที่ 112 หมู่ 21 บ้านโป่งไฮ ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย (1)

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บำรุงที่ 112 หมู่ 21 บ้านโป่งไฮ อ.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย (2)

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บำรุงที่ 112 หมู่ 21 บ้านโป่งไฮ อ.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Net โรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน บ้านนาโต้ (วปรอ.344 อุบลรัตน์) หมู่ 20 บ้านนาโต้ ต. แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านโป่งไฮ หมู่ 21 ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย

รูปการทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 6 บ้านผาเตือ ต.แม่สลองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

รูปการตรวจสอบจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านม่วงคำ ต.ม่วงคำ อ.พาน จ.เชียงราย

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านโป่งแดง ต.ทรายขาว อ.พาน จ.เชียงราย

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านโป่งแดงใหม่ ต.ทรายขาว อ.พาน จ.เชียงราย

4. จังหวัดเชียงใหม่

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ ศูนย์ USO Wrap โรงเรียน และโครงการ Wi-Fi หมู่บ้าน จัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 1 ภาคเหนือ 1 พื้นที่ จ.เชียงใหม่

4.1. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านปาง หมู่ 2 บ้านปางเหนือ ต. บ้านปาง อ.หางดง จ.เชียงใหม่

4.2. Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านปาง หมู่ 2 บ้านปางเหนือ ต. บ้านปาง อ.หางดง จ.เชียงใหม่

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านปาง หมู่ 2 บ้านปางเหนือ ต. บ้านปาง อ.หางดง จ.เชียงใหม่

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริง Wi-Fi หมู่บ้านปาง หมู่ 2 บ้านปางเหนือ ต. บ้านปาง อ.หางดง จ.เชียงใหม่

4) ภาคใต้

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ทำการสุ่มตรวจและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C โครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ ในพื้นที่ภาคใต้ โดยลงพื้นที่จริง 5 จังหวัดจำนวน 18 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย 1.) จังหวัดชุมพร 3 จุด 2.) สุราษฎร์ธานี 4 จุด 3.) กระบี่ 5 จุด 4.) พังงา 4 จุด และ 5.) ภูเก็ต 2 จุด

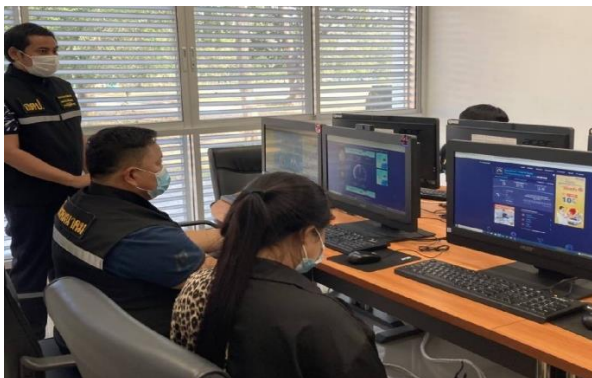
1. จังหวัดชุมพร

พื้นที่จังหวัดชุมพร กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณของศูนย์ USO Net และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 6 (ภาคกลาง 1) พื้นที่ จ. ชุมพร จำนวน จุด ประกอบด้วย

- 1.1. ศูนย์ USO Net โรงเรียนชุมชนประชานิคม ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร
- 1.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 18 บ้านนิคม ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร
- 1.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 13 บ้านน้ำพุ ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO Net โรงเรียนชุมชนประชานิคม ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO Net โรงเรียนชุมชนประชานิคม ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 18 บ้านนิคม ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 13 บ้านน้ำพุ ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

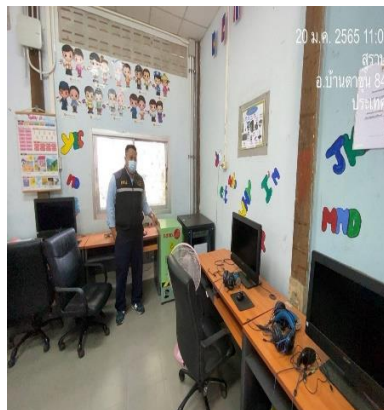
2. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กตป. ดำเนินการโครงการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูล ประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณของศูนย์ USO NET และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 6 (ภาคกลาง 1) พื้นที่จังหวัด สุราษฎร์ธานี จำนวน 4 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย

- 2.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนบ้านเขี้ยวหวาน หมู่ 8 ต.พรุไทย อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี
- 2.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 ต.พรุไทย อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี
- 2.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนรัชชประภาวิทยาคม หมู่ 5 บ้านเขี้ยวหวาน ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี
- 2.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 9 บ้านคลองหินขาว ต.พระแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี

รูปการตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนบ้านเขี้ยวหวาน หมู่ 8 ต.พรุไทย อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี (1)

รูปการตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน โรงเรียนบ้านเขี้ยวหวาน หมู่ 8 ต.พรุไทย อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี (2)

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 ต.พรุไทย อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี

รูปการตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 บ้านเขี้ยวหลาน ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี (1)

รูปการตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 บ้านเขี้ยวหลาน ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี (2)

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 9 บ้านคลองหินขาว ต.พระแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี

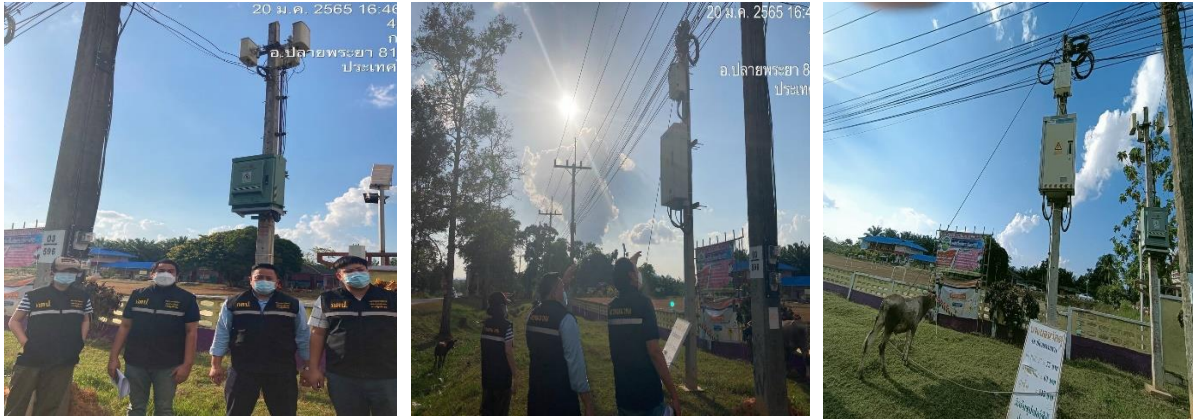
3. จังหวัดกระบี่

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ Wi-Fi โรงเรียน Wi-Fi และ Mobile หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ พื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน 5 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย

- 3.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านศรีพระยาราชภักดิ์ หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ. กระบี่
- 3.2. จุดติดตั้ง Mobile หมู่บ้าน หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่
- 3.3. จุดติดตั้ง ตู้ OLT หมู่บ้าน หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่
- 3.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่
- 3.5. จุดติดตั้ง Mobile หมู่บ้าน หน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่

รูปการตรวจเยี่ยม และทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านศรีพระยาราชภักดิ์ หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ. กระบี่

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง จุดติดตั้ง ตู้ LOT และ Mobile หมู่บ้าน หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่

รูปติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง ภาพจุดติดตั้ง Mobile หมู่บ้าน หน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่ 12 บ้านศรีพระยา ต.ประพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่

4. จังหวัดพังงา

กตป. ดำเนินกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูล ประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณของศูนย์ USO Wrap Wi-Fi โรงเรียน และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 6 (ภาคกลาง 1) พื้นที่ จ. พังงา จำนวน 4 จุด ประกอบด้วย

- 4.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 10 บ้านวัดนากลาง ต.หล่อยูง อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา
- 4.2. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนวัดนากลางมิตรภาพที่ 163 หมู่ 10 บ้านวัดนากลาง ต. หล่อยูง อ.ตะกั่วทุ่ง จ. พังงา
- 4.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านตากแดด ต.ท่าอยู่ อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา
- 4.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนวัดดิตถาราม หมู่ 2 ต. ท่าอยู่ อ.ตะกั่วทุ่ง จ. พังงา

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 10 บ้านวัดนากลาง ต.หล่อยูง อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนวัดนากลางมิตรภาพที่ 163 หมู่ 10 บ้านวัดนากลาง ต. หล่อยูง อ.ตะกั่วทุ่ง จ. พังงา

รูปทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านตากแดด ต.ท่าอยู่ อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริง จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนวัดดัดการาม หมู่ 2 ต. ท่าอยู่ อ.ตะกั่วทุ่ง จ. พังงา

5. จังหวัดภูเก็ต

กตป. ดำเนินกิจกรรมโครงการติดตาม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริงพร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ ศูนย์ USO Wrap โรงเรียน และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C พื้นที่ จ.ภูเก็ต จำนวน 2 จุด ประกอบด้วย

- 5.1. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านป่าคลอก หมู่ 2 บ้านป่าคลอก ต. ป่าคลอก อ.ถลาง จ. ภูเก็ต
- 5.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 2 บ้านป่าคลอก ต.ป่าคลอก อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

รูปศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านป่าคลอก หมู่ 2 บ้านป่าคลอก ต. ป่าคลอก อ.ถลาง จ. ภูเก็ต

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 2 บ้านป่าคลอก ต.ป่าคลอก อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

5) ภาคกลาง

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ด้านกิจการโทรคมนาคม ทำการสุ่มตรวจและทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C ในพื้นที่ภาคกลาง โดยลงพื้นที่จริง 5 จังหวัดจำนวน 20 จุดติดตั้ง ประกอบด้วย 1.) จังหวัดเพชรบุรี 5 จุด 2.) ประจวบคีรีขันธ์ 8 จุด 3.) ราชบุรี 3 จุด 4.) นครปฐม 3 จุด และ 5.) นนทบุรี 1 จุด

1. จังหวัดเพชรบุรี

พื้นที่จังหวัดราชบุรี กตป.ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงตรวจทดสอบการใช้งานจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนและ Wi-Fi หมู่บ้านจำนวน 5 จุด ได้แก่

- 1.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนวัดเทพประชุมนิมิตหมู่ 5 บ้านทับคาง ต.ทับคาง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
- 1.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านทับคาง ต.ทับคาง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
- 1.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 เขาสมอบัง ต.หนองปลาไหล อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
- 1.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนวัดเขาสมอบัง หมู่ 1 บ้านเขาสมอบัง ต.หนองปลาไหล อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
- 1.5. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านไผ่ หมู่ 3 ต.หนองปลาไหล อ. เขาย้อย จ.เพชรบุรี

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนวัดเทพประชุมนิมิตหมู่ 5 บ้านทับคาง ต.ทับคาง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านทับคาง ต.ทับคาง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี (1)

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านทับคาง ต.ทับคาง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี (2)

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 1 เขาสมบั้ง ต.หนองปลาไหล อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านไผ่ หมู่ 3 ต.หนองปลาไหล อ. เขาย้อย จ.เพชรบุรี

2. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

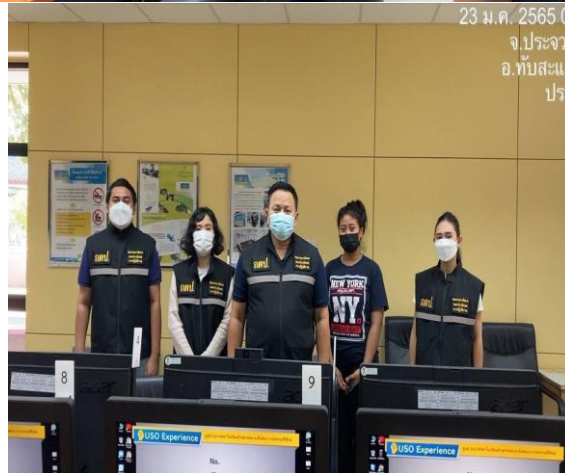
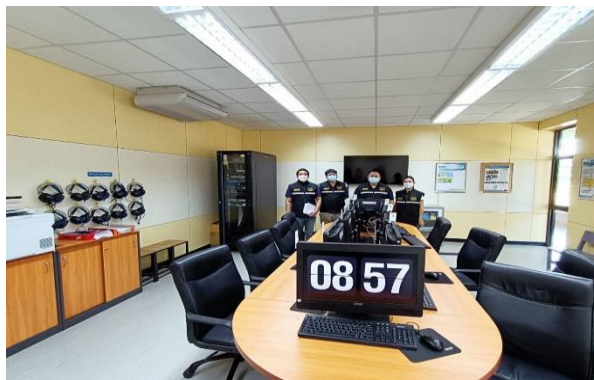
กตป. ดำเนินกิจกรรมโครงการทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูล ประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณของศูนย์ USO Net ศูนย์ USO Wrap จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 6 ภาคกลาง 1 พื้นที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 จุด ประกอบด้วย ได้แก่

- 2.1. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านอ่างทอง หมู่ 1 บ้านอ่างทอง ต. อ่างทอง อ.ทับสะแก จ. ประจวบคีรีขันธ์
- 2.2. ศูนย์ USO Net โรงเรียนบ้านมะเดื่อทอง หมู่ 5 บ้านมะเดื่อทอง ต.เขาล้าน อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
- 2.3. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านมะเดื่อทอง ต. เขาล้าน อ.ทับสะแก จ. ประจวบคีรีขันธ์
- 2.4. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 9 บ้านสวนส้ม ต.เขาล้าน อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
- 2.5. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านวังยาว หมู่ 3 ต.วังก้ง อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
- 2.6. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านบ้านวังยาว หมู่ 3 ต.วังก้ง อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
- 2.7. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านหนองไผ่ หมู่ 5 ต.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
- 2.8. จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านหนองไผ่ หมู่ 5 ต.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

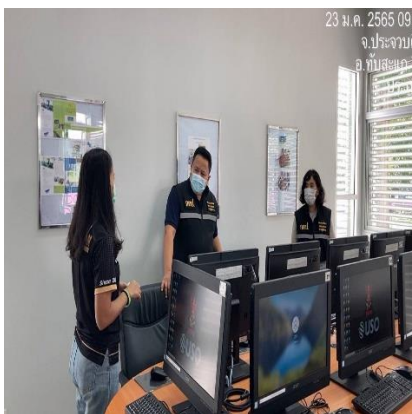

กตป.

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านอ่างทอง หมู่ 1 บ้านอ่างทอง ต.อ่างทอง อ.ทับสะแก จ. ประจวบคีรีขันธ์

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO Net โรงเรียนบ้านมะเดื่อทอง หมู่ 5 บ้านมะเดื่อทอง ต.เขาล้าน อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 5 บ้านมะเดื่อทอง ต. เขาล้าน อ.ทับสะแก จ. ประจวบคีรีขันธ์

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 9 บ้านสวนส้ม ต.เขาล้าน อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์

รูปตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านวังยาว หมู่ 3 ต.วังภพ อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านวังยาว หมู่ 3 ต.วังภพ อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านหนองไผ่ หมู่ 5 ต.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านหนองไผ่ หมู่ 5 ต.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ (1)

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียนบ้านหนองไผ่ หมู่ 5 ต.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ (2)

3. จังหวัดราชบุรี

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผล เพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณของศูนย์ USO Wrap โรงเรียน จุดติดตั้ง Wi-Fi โรงเรียน และ Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 6 ภาคกลาง 1 พื้นที่ จ.ราชบุรี จำนวน 3 จุด ประกอบด้วย

- 3.1. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนบ้านบางกระ หมู่ 1 ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.ราชบุรี
- 3.2. Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านบางกระ หมู่ 1 ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.ราชบุรี
- 3.3. Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านคลองมะม่วง ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.ราชบุรี

รูปการการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO WRAP โรงเรียนบ้านบางกระ หมู่ 1 ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.ราชบุรี

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านบางกระ หมู่ 1 ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.ราชบุรี

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านคลองมะม่วง ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.ราชบุรี

4. จังหวัดนครปฐม

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม สุ่มตรวจและประเมินผลเพื่อทดสอบการใช้งานจริง พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลของประสิทธิภาพและคุณภาพสัญญาณของศูนย์ USO Wrap โรงเรียน และจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C กลุ่ม 6 ภาคกลาง 1 พื้นที่ จ.นครปฐม จำนวน 3 จุด ประกอบด้วย ได้แก่

- 4.1. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านคอนยายหอม หมู่ 2 ต.คอนยายหอม อ.เมือง จ.นครปฐม
- 4.2. จุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 ม่วงตารส ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม
- 4.3. ศูนย์ USO Wrap โรงเรียนวัดม่วงตารส หมู่ 8 บ้านม่วงตารส ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม

รูปการตรวจทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านคลองมะม่วง ต.หนองกลางนา อ.เมือง จ.นครปฐม

รูปการทดสอบการใช้งานจริงบริเวณจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้านจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน หมู่ 8 ม่วงตารส ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงศูนย์ USO Wrap โรงเรียนวัดม่วงดารส หมู่ 8 บ้านม่วงดารส ต.ทัพหลวง อ.เมือง จ.นครปฐม

5. จังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2565 กตป.ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้เข้าทำการทดสอบโครงการการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) โดยทำการสุ่มตรวจ โครงการ Wi-Fi หมู่บ้านบ้านวัดยอดพระพิมล หมู่ 6 ต.ขุนศรี อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี พบว่า Wi-Fi สามารถใช้งานได้จริง และประชาชนเข้าใช้งานได้โดยไม่ต้องล็อกอิน หรือทำการลงทะเบียน โดยใช้เลขหมาย 13 หลักประชาชนในการลงทะเบียน ซึ่งระยะที่สัญญาณ Wi-Fi สามารถใช้งานได้ในพื้นที่รอบๆ ห่างออกไปประมาณ 20-50 เมตรจากจุดติดตั้ง

รูปการตรวจเยี่ยมและทดสอบการใช้งานจริงจุดติดตั้ง Wi-Fi หมู่บ้าน บ้านวัดยอดพระพิมล หมู่ 6 ต.ขุนศรี อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี

6. การลงพื้นที่ของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การจัดระเบียบสายสื่อสาร และการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน โดยเลือกลงพื้นที่จริงในหัวเมืองรองและชนบทต่างจังหวัดนอกจากจังหวัดกรุงเทพฯและจังหวัดในหัวเมืองใหญ่ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับสายสื่อสารไม่เป็นระเบียบและได้รับผลกระทบเพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ

ปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสารและการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญและสมควรอย่างยิ่ง ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาตามบทบาทหน้าที่อันพึงมี โดยได้มีการติดตาม ตรวจสอบ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการจัดทำเล่มรายงานติดตาม ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี 2564 นี้ กตป.ด้านกิจการโทรคมนาคมก็ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2563 และมุ่งหวังให้เป็นอย่างยิ่งว่า ในรายงานการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อรัฐและประชาชน ในการกำหนดแนวทางและนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาให้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีต่อไป

ก่อนลงพื้นที่เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2564 กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้มีหนังสือกราบเรียน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารและการโทรคมนาคม วุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภา เพื่อส่งมอบ รายงานศึกษา ในการจัดระเบียบสายสื่อสาร และการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี 2563 เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา กรณีการจัดระเบียบสายสื่อสาร ที่กรุงรัง บดบังทัศนียภาพที่สวยงาม และก่ออันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ของพี่น้องประชาชน อันส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อกิจการโทรคมนาคมของประเทศอย่างยิ่งมาเป็นระยะๆ ตามที่ปรากฏในสื่อสารมวลชนต่างๆที่ผ่านมาโดยตลอด

โดยในปีงบประมาณ 2564 กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ 5 ภูมิภาค 14 จังหวัด ประกอบด้วย

- 1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครพนม อุดรธานี หนองคาย
- 2) ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี
- 3) ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ พะเยา ลำปาง
- 4) ภาคใต้ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต
- 5) ภาคกลาง จังหวัดอยุธยา ประจวบคีรีขันธ์

1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ จังหวัดนครพนม อุตรธานี หนองคาย

1. จังหวัดนครพนม

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสาร บริเวณโรงเรียนบ้านน้อยนาเหนือ และบริเวณใกล้เคียง อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม

2. จังหวัดอุตรธานี

รูปการลงพื้นที่ที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. กรณีปัญหาสายสื่อสารไม่เป็นระเบียบ บริเวณ โนนสังวาลย์ ต.บ้านโคก อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี

3. จังหวัดหนองคาย

รูปการลงพื้นที่ที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. กรณีปัญหาสายสื่อสารไม่เป็นระเบียบ บริเวณถนนสายรองนอกเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณใกล้กับเส้นทางสายหลักไปยังสะพานมิตรภาพไทย-ลาว อ.เมือง จ.หนองคาย

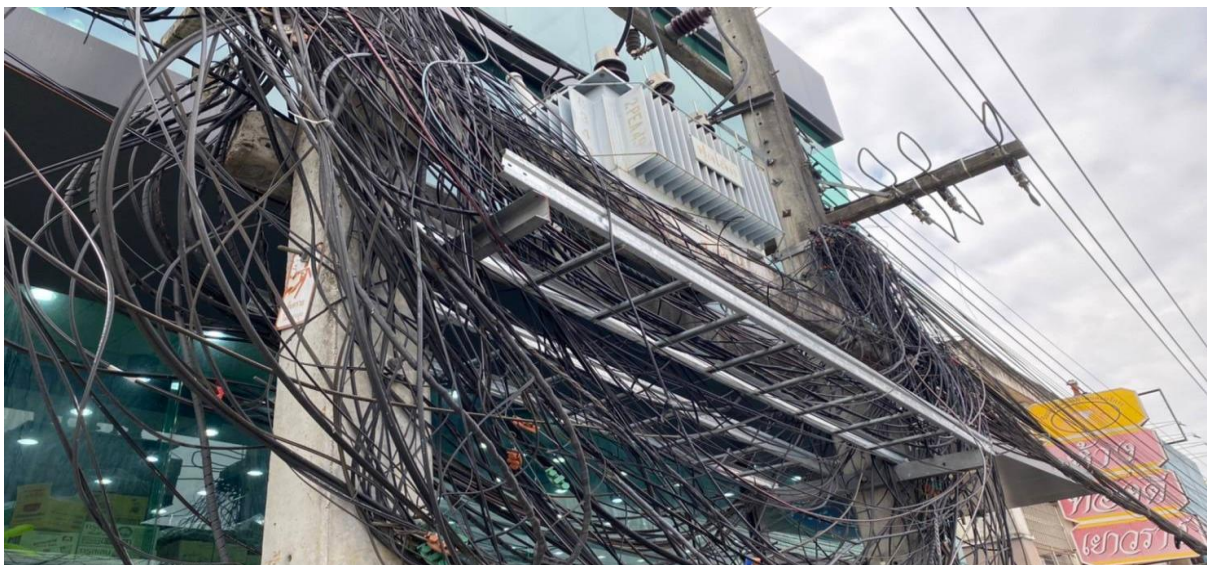
2) ภาคตะวันออก

กตป. ดำเนินกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ จังหวัดระยอง ชลบุรี จันทบุรี

1. จังหวัดระยอง

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่จริง เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณ อ.นิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหา ณ บริเวณตลาด อ.ปลวกแดง จังหวัดระยอง

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณ แยกลุงอ้าย อ.ปลวกแดง จังหวัดระยอง

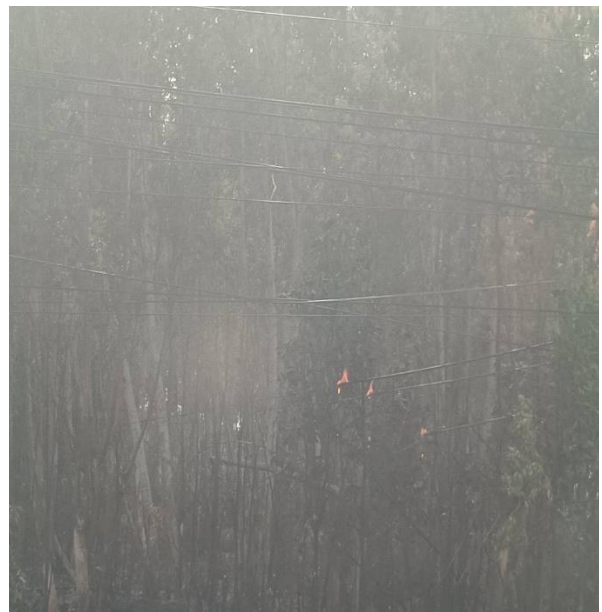

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่จริง พื้นที่ ณ บริเวณ อ.ปลวกแดง จ.ระยอง

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่จริง เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณ ถ.สุขุมวิท ตำบลเพ อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง

2. จังหวัดชลบุรี

รูปเหตุการณ์ไฟไหม้สายสื่อสาร บริเวณข้างทางเส้นทางสาย 36 สายระยอง-บางแสน เกิดจากไฟไหม้ต้นไม้ใบหญ้าและลูกกลมไหม้สายสื่อสารที่วางเรียงรายตามพื้นดิน และอาจเป็นปัญหาเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูแล้งทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

3. จังหวัดจันทบุรี

รูปการลงพื้นที่บริเวณหลังซอยค่ายทหารตากสินมหาราช ต.ท่าช้าง อ.เมือง จังหวัดจันทบุรี เพื่อตรวจสอบจุดที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติถูกสายสื่อสารเกี่ยวข้อมือขาด ตามที่ปรากฏเป็นข่าว และสอบถามผู้เห็นเหตุการณ์ พร้อมรับทราบข้อมูลจากสำนักงาน กสทช. จังหวัดจันทบุรี

รูปการลงพื้นที่เพื่อติดตามปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสาร บริเวณหน้าเทศบาลตำบลหนองคล้า อ.ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

3) ภาคเหนือ

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ ลำปาง พะเยา

1. จังหวัดนครสวรรค์

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณสถานีอนามัยบ้านหนองสังข์ และบริเวณใกล้เคียง อ.ลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณสถานีอนามัยบ้านหนองสังข์ และบริเวณใกล้เคียง อ.ลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

2. จังหวัดลำปาง

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยลงพื้นที่จริง เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณหน้าโรงเรียน วังหินวิทยา ต.เลนบุรี อ.เลน จ.ลำปาง

3. จังหวัดพะเยา

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารโดยการลงพื้นที่ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของปัญหาในแต่ละพื้นที่ ณ บริเวณถนนตรงข้าม ม.พะเยา และบริเวณใกล้เคียง ริมถนน พหลโยธิน จ.พะเยา (2)

4) ภาคใต้

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต

1. จังหวัดชุมพร

รูปการลงพื้นที่เพื่อติดตามปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสาร บริเวณตลาด ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร และบริเวณใกล้เคียง

2. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูป กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคมประชุมร่วมกับสำนักงาน กสทช. เขต 44 และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุราษฎร์ธานี พร้อมลงพื้นที่เพื่อ
รับทราบปัญหาและแผนการดำเนินงานในการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงดินของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปการลงพื้นที่ที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารและรับทราบแผนการจัดระเบียบสายสื่อสารและการนำสายสื่อสาร
ลงดิน ณ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. จังหวัดภูเก็ต

รูป กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม พร้อมเจ้าหน้าที่สำนักงาน กสทช. เขต 42 จังหวัดภูเก็ต นำลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารลงดินที่ได้ดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว บริเวณถนนพังงา อ.เมือง ภูเก็ต

5) ภาคกลาง

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่ จังหวัดอยุธยา และประจวบคีรีขันธ์

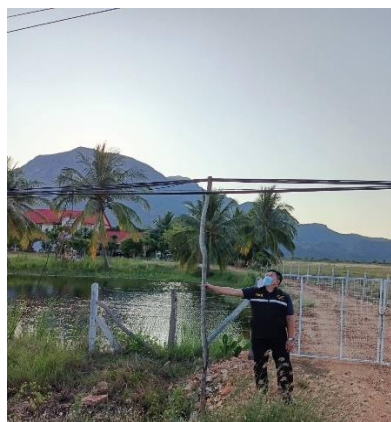
1. จังหวัดอยุธยา

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสาร บริเวณ อ.วังน้อย จ. อยุธยา

2. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รูปการลงพื้นที่ตรวจสอบสายสื่อสารตามข้อร้องเรียนของผู้เข้าร่วม Public Hearing บริเวณ อ.เขาสาร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ และบริเวณใกล้เคียง
ริมถนนสาย 4020 ปราณบุรี เขาสาร้อยยอด

กตป.
คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

Before

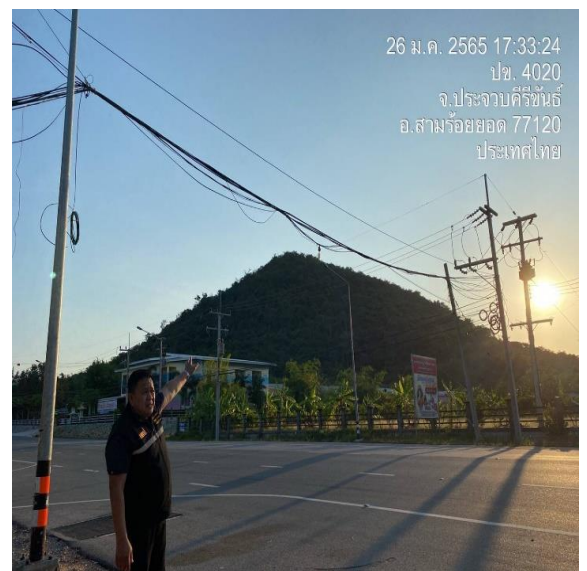
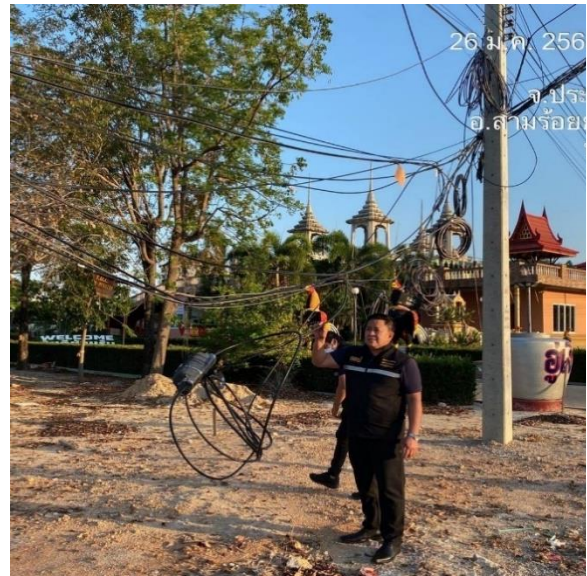
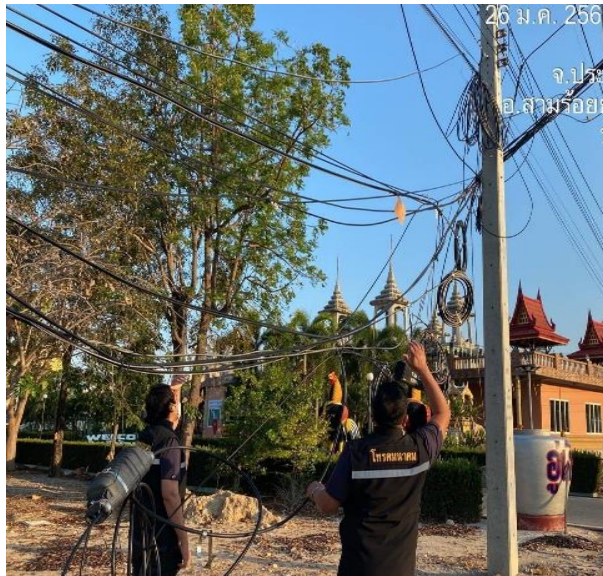

After

หลังจากการลงพื้นที่ตรวจสอบสายสื่อสารตามข้อร้องเรียน บริเวณ อ.เขาสามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ และบริเวณใกล้เคียง ริมถนนสาย 4020 ปราณบุรี เขาสามร้อยยอด ตามแนวตลอดสองข้างทาง พบว่า มีการผูกสายสื่อสาร กับเสาไฟฟ้า และต้นไม้ข้างทาง และตัดไม้ค้ำยันยกสายสื่อสารขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าสวนไร่นา และบ้านเรือนได้

โดยเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2565 กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้ทำการประสานไปยังการไฟฟ้าปราณบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565 การไฟฟ้าเขตปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ทำการเคลื่อนย้ายเสาที่หักโค่นล้ม และประสานงานไปยังบริษัทผู้ประกอบการสายสื่อสารให้ดำเนินการจัดสายสื่อสารให้เป็นระเบียบเรียบร้อยต่อไป

รูปการลงพื้นที่เพื่อติดตามปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสาร บริเวณบ้านข้าวเหนียว ริมถนนสาย 4020 ปราณบุรี เขาสามร้อยยอด อ. ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

7. การติดตามตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กสทช. ส่วนภูมิภาค

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่เพื่อติดตามตรวจสอบ และประเมินผล พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลและปัญหา การดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กสทช. ส่วนภูมิภาคทั้ง 4 ภูมิภาคอย่างไม่เป็นทางการ โดยภาค 1 ได้ตรวจติดตามเขต 16 จังหวัดราชบุรี ภาค 2 เขต 25 จังหวัดนครพนม ภาค 3 เขต 31 จังหวัดลำปาง เขต 34 จังหวัดเชียงราย และภาค 4 เขต 42 จังหวัดภูเก็ต และเขต 44 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- 1) ภาค 1 ตรวจเยี่ยมเขต 16 จังหวัดราชบุรี
- 2) ภาค 2 ตรวจเยี่ยมเขต 23 จังหวัดนครราชสีมา และเขต 25 จังหวัดนครพนม
- 3) ภาค 3 ตรวจเยี่ยมเขต 31 จังหวัดลำปาง และเขต 34 จังหวัดเชียงราย
- 4) ภาค 4 ตรวจเยี่ยมเขต 42 จังหวัดภูเก็ต และเขต 44 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1) สำนักงาน กสทช. ภาค 1

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามพร้อมทั้งรับทราบข้อมูลและปัญหาในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ภาค 2 เขต 16 จังหวัดราชบุรี

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 16 จังหวัดราชบุรี

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 16 จังหวัดราชบุรี

รูปการลงพื้นที่ที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 16 จังหวัดราชบุรี

2) สำนักงาน กสทช. ภาค 2

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามการดำเนินงานเพื่อรับทราบข้อมูลและปัญหา ในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ภาค 2 เขต 23 จังหวัดนครราชสีมา และเขต 25 จังหวัดนครพนม

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 23 จังหวัดนครราชสีมา

รูปการตรวจห้องตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่และเครื่องมืออุปกรณ์

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 23 จังหวัดนครราชสีมา

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 25 จังหวัดนครพนม

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 25 จังหวัดนครพนม (1)

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 25 จังหวัดนครพนม (2)

3) สำนักงาน กสทช. ภาค 3

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามการดำเนินงานเพื่อ
รับทราบข้อมูลและปัญหา ในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ภาค 3 เขต 31 จังหวัดลำปาง และเขต 34 จังหวัดเชียงราย

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 31 จังหวัดลำปาง (1)

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 31 จังหวัดลำปาง (2)

รูปการตรวจห้องตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่และเครื่องมืออุปกรณ์

รูปการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 31 จังหวัดลำปาง

รูปการลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามผลการดำเนินงานและรับทราบปัญหาในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 34 จังหวัดเชียงราย

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 34 เชียงราย

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามความคืบหน้าการก่อสร้างอาคารสำนักงาน กสทช. เขต 34 เชียงราย

4) สำนักงาน กสทช. ภาค 4

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามการดำเนินงาน เพื่อรับทราบข้อมูลและปัญหา ในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 44 จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเขต 42 จังหวัดภูเก็ต

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 44 สุราษฎร์ธานี

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการดำเนินงานของ กสทช. เขต 44 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. เขต 42 จังหวัดภูเก็ต

รูปการตรวจห้องตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่และเครื่องมืออุปกรณ์ (1)

รูปการตรวจห้องตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่และเครื่องมืออุปกรณ์ (2)

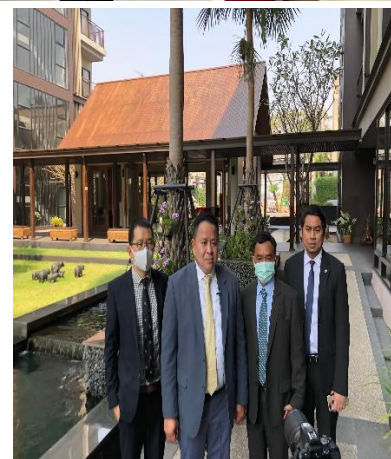
รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามผลการดำเนินงานของ กสทช. เขต 42 จังหวัดภูเก็ต

8. การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ในระยะ 2 ปี

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus Group ในการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ในระยะ 2 ปี ณ ห้องประชุม วินัส โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus Group ในการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ในระยะ 2 ปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ ห้อง โรงแรม จังหวัดหนองคาย

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus Group ในการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ในระยะ 2 ปี ภาคใต้ ณ ห้อง โรงแรมปาทัน จังหวัดกระบี่

9. การติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. ในการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus Group ในการติดตามและการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. ในการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน กรุงเทพมหานคร

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus Group ในการติดตามและการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. ในการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย (1)

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus Group ในการติดตามและการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. ในการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย (2)

รูปการลงพื้นที่ที่ตรวจติดตามการจัดระเบียบสายสื่อสารพื้นที่จังหวัดสุโขทัย

รูปการลงพื้นที่ที่ตรวจติดตามการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน พื้นที่จังหวัดสุโขทัย

รูปการประชุมแสดงความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม Focus group ในการติดตามและการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. ในการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ โรงแรมเซ็นทาราคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ อุตรธานี

รูปการลงพื้นที่ตรวจติดตามการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน พื้นที่จังหวัดอุดรธานี

รูปการลงพื้นที่ตรงติดตามการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน พื้นที่จังหวัดหนองคาย

10. การประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อศึกษาแนวทางการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสาร และแนวโน้มอุตสาหกรรมในกิจการสื่อสาร

พันเอก ดร. ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีธรรม กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช.(กตป.) ดำเนินการโทรคมนาคม เป็นประธานกล่าวเปิดงาน การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม เพื่อศึกษาแนวทางการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสาร และแนวโน้มอุตสาหกรรมในกิจการสื่อสาร ภายใต้หัวข้อ “เทคโนโลยี 4.0 กับการบริหารคลื่นความถี่ไทย” ณ ห้องสุรศักดิ์ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

รูปการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม เพื่อศึกษาแนวทางการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสาร และแนวโน้มอุตสาหกรรมในกิจการสื่อสาร ภายใต้หัวข้อ “เทคโนโลยี 4.0 กับการบริหารคลื่นความถี่ไทย” ณ ห้องสุรศักดิ์ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

รูปการประชุมระดมความคิดเห็นหัวข้อ เทคโนโลยี 4.0 กับการบริหารคลื่นความถี่ไทย (1)

รูปการประชุมระดมความคิดเห็นหัวข้อ เทคโนโลยี 4.0 กับการบริหารคลื่นความถี่ไทย (2)

พันเอก ดร. ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีธรรม กรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช.(กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคมเป็นประธาน กล่าวเปิดงาน การประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อศึกษาแนวทางการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสาร และแนวโน้มอุตสาหกรรมในกิจการสื่อสาร ภายใต้หัวข้อ “ทิศทางการกำกับดูแลอุตสาหกรรมคลื่นความถี่ไทย” ณ ห้องประชุมสุรศักดิ์ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพฯ

รูปการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อศึกษาแนวทางการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสาร และแนวโน้มอุตสาหกรรมในกิจการสื่อสาร ภายใต้หัวข้อ “ทิศทางการกำกับดูแลอุตสาหกรรมคลื่นความถี่ไทย” ณ ห้องประชุมสุรศักดิ์ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพฯ

รูปการประชุมระดมความคิดเห็น หัวข้อ ทิศทางการกำกับดูแลอุตสาหกรรมคลื่นความถี่ไทย เพื่อศึกษาแนวทางการตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล การดำเนินการและการบริหารงานของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสาร และแนวโน้มอุตสาหกรรมในกิจการสื่อสาร ณ ห้องประชุม สุรศักดิ์ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพฯ

บทบาท และหน้าที่ของ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)**บทบาท และหน้าที่ของ กสทช.**

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 27 กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม แผนความถี่วิทยุ และแผนเลขหมาย โทรคมนาคม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
2. กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคม
3. กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
4. พิจารณออนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคมในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือในกิจการวิทยุคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตเงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว ในการนี้ กสทช. จะมอบหมายให้สำนักงาน กสทช. เป็นผู้อนุญาตแทน กสทช. เฉพาะการอนุญาตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องวิทยุคมนาคมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนดก็ได้
5. กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท
6. พิจารณออนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว
7. พิจารณออนุญาตและกำกับดูแลการใช้เลขหมายโทรคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว
8. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้หรือเชื่อมต่อ และหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม ทั้งในกิจการประเภทเดียวกัน และระหว่างกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นธรรมต่อ ผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการและผู้ลงทุน หรือระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ
9. กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและโครงสร้างอัตราค่าบริการในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ
10. กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม
11. กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

12. กำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามมาตรา 50

- 12.1 เรียกคืนคลื่นความถี่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าหรือนำมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่ายิ่งขึ้น ตามที่กำหนดไว้ในแผนซึ่งจัดทำขึ้นตาม (1) จากผู้ที่ได้รับอนุญาตเพื่อนำมาจัดสรรใหม่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด โดยเงื่อนไขดังกล่าวต้องกำหนดวิธีการทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผู้เรียกคืนคลื่นความถี่โดยให้คำนึงถึงสิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการถูกเรียกคืนคลื่นความถี่ในแต่ละกรณีด้วย
13. คุ่มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการ และคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
14. ดำเนินการในฐานะหน่วยงานอำนาจการของรัฐที่มีอำนาจในการบริหารกิจการสื่อสารระหว่างประเทศกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือกับองค์กรระหว่างประเทศอื่น รัฐบาลและหน่วยงาน ต่างประเทศ ตามที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสทช. หรือตามที่รัฐบาลมอบหมาย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของ รัฐเพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนซึ่งจัดทำตาม (1) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- 14.1 ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน ในกรณีที่การรักษาสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ กสทช. อาจสละสิทธิดังกล่าวได้ตามที่กำหนดในแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้รายงานคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งประกาศเหตุผลโดยละเอียดให้ประชาชนทราบ ในการดำเนินการให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การอนุญาตค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาต รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี จะต้องรับภาระ โดยค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าวเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการอนุญาตแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- 14.2 พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข และค่าธรรมเนียม การอนุญาตดังกล่าว
15. วินิจฉัยและแก้ไขปัญหาการใช้คลื่นความถี่ที่มีการรบกวนซึ่งกันและกัน
16. ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
17. กำหนดลักษณะการควมรวม การครองสิทธิข้ามสื่อ หรือการครอบงำกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเองหรือโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งจะมีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน
18. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพ สื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพและการควบคุมการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

19. ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา 58
20. อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุนวิจัยและพัฒนา กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา 52
21. พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเสนอตามมาตรา 55
22. ให้ข้อมูลและร่วมดำเนินการในการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ กิจกรรมโทรคมนาคม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 22.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของ กสทช. และผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช. ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับดิจิทัลตามที่สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร้องขอเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
23. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรคลื่นความถี่ และการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคลื่นความถี่ กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคม
24. ออกระเบียบประกาศหรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช.
25. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

บทบาท และหน้าที่ของเลขาธิการ กสทช.

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 กำหนดให้ เลขาธิการ กสทช. มีอำนาจในการบริหารสูงสุดในสำนักงาน กสทช. ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจและการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. และต้องรายงานขึ้นตรงต่อ กสทช. โดยตำแหน่งเลขาธิการ กสทช. มาจากการจัดสรรหา และมีวาระการดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระละ 5 ปี

ภายใต้เลขาธิการ กสทช. กำหนดให้มีรองเลขาธิการ กสทช. ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตามสายงานที่ถูกกำหนดทั้งสิ้น 4 ตำแหน่ง ดังนี้

1. รองเลขาธิการ กสทช. สายงานยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร
2. รองเลขาธิการ กสทช. สายงานบริหารคลื่นความถี่และภูมิภาค
3. รองเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์
4. รองเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการโทรคมนาคม

บทบาท และหน้าที่ของสำนักงาน กสทช.

ตามมาตรา 56 และมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ ได้บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กสทช.” เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่า ด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ โดยให้สำนักงาน กสทช. มีเลขาธิการ กสทช. คนหนึ่งรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. ประกอบกับมาตรา 57 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ สำนักงาน กสทช. ดังนี้

1. รับผิดชอบในการรับและจ่ายเงินรายได้ของสำนักงาน กสทช.
2. จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. เพื่อเสนอ กสทช. อนุมัติโดยรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ให้หมายความรวมถึงรายจ่ายใด ๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และสำนักงาน กสทช. งบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าวจัดทำโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า การประหยัด และประสิทธิภาพ รายการหรือโครงการใดที่ตั้งงบประมาณไว้แล้วและมิได้จ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันภายในปีงบประมาณนั้น ให้รายการหรือโครงการนั้นเป็นอันพับไปและให้สำนักงาน กสทช. นำส่งงบประมาณสำหรับรายการหรือโครงการดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดิน
3. ตรวจสอบและติดตามการใช้คลื่นความถี่
4. รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาหรือเสนอความเห็นต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด
5. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่ การใช้คลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
6. รับผิดชอบงานธุรการของ กสทช. และคณะกรรมการบริหารกองทุนปฏิบัติการอื่นตามที่ กสทช. มอบหมาย

สารบัญ

1	บทสรุปผู้บริหาร	15
1.1	การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) : การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	15
1.1.1	การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม	16
1.1.2	การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package).....	16
1.1.3	โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแล การให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย	17
1.2	การเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม.....	18
1.2.1	หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	18
1.2.2	หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย.....	19
1.2.3	การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS).....	20
1.2.4	การกำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับ ความมั่นคงของประเทศไทย	20
1.2.5	การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการ ในประเทศไทย.....	21
1.2.6	ผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศไทยกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการดาวเทียม ต่างชาติ	21
1.2.7	ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร.....	22
2	การประชุมเริ่มงาน	22
2.1	การเตรียมงาน.....	23
2.1.1	กำหนดการ.....	23
2.1.2	จดหมายเชิญเข้าร่วมประชุม.....	24
2.1.3	เอกสารประกอบการประชุม.....	26
2.2	บันทึกผลการประชุม.....	29

2.2.1	สาระสำคัญและข้อเสนอแนะ	29
2.2.2	ประเด็นหารือ.....	29
2.2.3	ข้อสรุปการดำเนินการต่อไป	29
2.3	ภาพประกอบการประชุมเริ่มงาน	30
3	การจัดทำกรอบแนวคิด	32
3.1	แผนงานที่ 1 การประชุมเริ่มงาน.....	32
3.2	แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิด.....	34
3.2.1	รูปแบบการประเมิน CIPP Evaluation Model	35
3.3	แผนงานที่ 3 การรวบรวมวิเคราะห์บริบทที่สำคัญ	37
3.4	แผนงานที่ 4 การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน)	38
3.5	แผนงานที่ 5 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง ด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม(Questionnaire).....	40
3.6	แผนงานที่ 6 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview)	41
3.7	แผนงานที่ 7 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดประชุม.....	43
3.8	แผนงานที่ 8 การเรียบเรียงวิเคราะห์สรุปผลการศึกษาเชิงลึก.....	44
3.9	แผนงานที่ 9 การจัดทำรายงานผลการศึกษาระดับกลาง (Interim Report)	45
3.10	แผนงานที่ 10 การสรุปผลการศึกษาและการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)	47
4	การรวบรวมวิเคราะห์บริบทที่สำคัญ.....	48
4.1	กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และแนวนโยบายของรัฐ	48
4.1.1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	48
4.1.2	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580).....	50
4.1.3	แผนการปฏิรูปประเทศ.....	52
4.1.4	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580)	54

4.2	ข้อมูลแผนแม่บทตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง	57
4.2.1	แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564).....	57
4.2.2	แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566).....	60
4.2.3	แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568).....	64
4.2.4	แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563).....	67
4.2.5	แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)	69
4.2.6	แผนเลขหมายโทรคมนาคม	71
4.3	มติที่ประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	77
4.4	การรวบรวมและทบทวนรายงานผลการศึกษาวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวข้อง.....	78
4.5	รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้อง.....	81
4.6	อื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการติดตามและประเมินผลดังกล่าว	82
5	การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) : การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	83
5.1	การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง ศึกษาบริบทที่สำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม.....	83
5.2	การวิเคราะห์เพื่อดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	84
5.2.1	การศึกษาห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง.....	84
5.2.2	ความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อนโยบายดังกล่าว	87
5.2.3	การดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการดาวเทียมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและแนวทางปฏิบัติที่สำนักงาน กสทช. กำหนด	90
5.2.3.1	การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	90
5.2.3.2	การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package).....	94
5.2.3.3	การศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย.....	98
5.2.4	ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. และมาตรการดังกล่าว	99
5.2.5	อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อการติดตามและประเมินผลดังกล่าว	100

5.3	การวางแผนเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	101
5.3.1	การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	101
5.3.1.1	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม	101
5.3.1.2	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	101
5.3.1.3	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)	102
5.3.1.4	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)	103
5.3.2	การระบุประเด็นสำคัญของการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง	104
5.3.2.1	ประเด็นที่ 1: การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม	104
5.3.2.2	ประเด็นที่ 2: การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)	104
5.3.2.3	ประเด็นที่ 3: โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย	105
5.3.3	การระบุเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล	106
5.3.4	การจัดทำร่างเอกสาร/แบบสำรวจข้อมูลข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย	109
5.3.5	การกำหนดรูปแบบ/วิธีการจัดประชุมให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้รับข้อมูลข้อเท็จจริงครอบคลุมมิติ	109
5.4	การดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมของประเทศไทย	111
5.4.1	การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) หรือการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group)	111
5.4.1.1	โครงการศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย	111
5.4.1.2	ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)	112
5.4.2	การสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)	113
5.4.3	การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	116
5.4.3.1	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	116
5.4.3.2	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กรมท่าอากาศยาน	123

5.4.3.3	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน).....	124
5.4.3.4	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท เอ็นบีเอสเพช จำกัด	125
5.4.3.5	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด	127
5.4.3.6	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน).....	128
5.4.3.7	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน).....	129
5.4.3.8	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด	131
5.4.3.9	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	133
5.4.3.10	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก มหาวิทยาลัยขอนแก่น	135
5.4.3.11	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	136
5.4.3.12	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	138
5.4.3.13	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สมาคมอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมไทย	140
5.4.3.14	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.....	141
5.4.3.15	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน).....	143
5.4.3.16	ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2).....	145
5.4.3.17	สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	147
5.4.4	การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group).....	149
5.4.4.1	ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 1	149
5.4.4.2	ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 2	152
5.4.4.3	ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 3	155
5.4.4.4	ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 4	159
5.4.4.5	สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group).....	161
5.4.5	การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing).....	163
5.4.5.1	ผลการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ณ กรุงเทพมหานคร	163
5.5	การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริงตามกรอบการประเมิน CIPP.....	171
5.5.1	ประเด็นที่ 1 : การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	172
5.5.2	ประเด็นที่ 2 : การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package).....	183

5.5.3	ประเด็นที่ 3 : โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย.....	194
5.6	การเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม.....	199
5.6.1	ความสอดคล้องของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)	199
5.6.2	หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	201
5.6.2.1	ขอบเขตการอนุญาตและคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต.....	201
5.6.2.2	การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	202
5.6.2.3	ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย	204
5.6.3	หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย.....	205
5.6.3.1	วิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย	205
5.6.3.2	อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาต	207
5.6.4	การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS).....	209
5.6.4.1	การให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (MSS).....	209
5.6.4.2	การให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS).....	211
5.6.5	การกำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย	214
5.6.6	การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย.....	217
5.6.7	ผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศไทยกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการดาวเทียมต่างชาติ	221
5.6.7.1	กฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ	221
5.6.7.2	การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบในทางบวกหรือทางลบ	227
5.6.8	ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร.....	232
5.6.8.1	การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	232
5.6.8.2	การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package).....	236

5.6.8.3	โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแล การให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย.....	237
5.6.9	ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. และมาตรการดังกล่าว	238
5.6.9.1	ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติใน การให้บริการในประเทศ.....	238
5.6.9.2	ประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)	239
5.6.9.3	ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563).....	241
5.6.9.4	ประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. ประเด็นการกำกับดูแลกิจการด้านดาวเทียม	241
5.6.10	ประกอบกิจการการดำเนินการในประเทศที่เป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practices)	242
5.6.10.1	การศึกษาระบบการบริหารจัดการดาวเทียมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง: กรณีศึกษา ประเทศลักเซมเบิร์ก.....	242
5.6.11	อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลดังกล่าว	249
5.6.11.1	การจัดสรรโดยกระบวนการมาก่อนได้สิทธิก่อน (หรือ FCFS approaches).....	249
5.6.11.2	การจัดสรรใบอนุญาตด้วยวิธีการประมูล (Auctions).....	250
5.6.11.3	การจัดสรรใบอนุญาตโดยการพิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติ (Comparative review)	251
5.6.11.4	การจัดสรรใบอนุญาตโดยการจับสลาก (Lotteries)	252
6	ภาคผนวก	253
6.1	การประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting).....	253
6.1.1	กำหนดการประชุม	253
6.1.2	เอกสารประกอบการประชุม.....	254
6.1.3	ภาพบรรยากาศการประชุม	257
6.1.4	รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม	259
6.2	การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing).....	260
6.2.1	การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเรื่องการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ณ กรุงเทพมหานคร.....	260
6.2.1.1	กำหนดการประชุม	260

6.2.1.2	เอกสารประกอบการประชุม.....	261
6.2.1.3	ภาพบรรยากาศการประชุม	265
6.2.1.4	รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม	268
6.3	การสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire).....	273
6.3.1	แบบสอบถามเรื่องการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	273

สารบัญรูป

รูป 2:1 กำหนดการจัดการประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting).....	23
รูป 2:2 จดหมายเชิญประธานกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาเข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)	24
รูป 2:3 จดหมายเชิญกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคมเข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting).....	25
รูป 2:4 ภาพประกอบประชุมเริ่มงาน	30
รูป 2:5 ภาพประกอบประชุมเริ่มงาน	31
รูป 3:1 ภาพรวมระยะเวลาของการดำเนินโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ	34
รูป 3:2 ระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน	35
รูป 3:3 รูปแบบการประเมิน CIPP Evaluation Model.....	35
รูป 3:4 ตัวอย่างกฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ...	38
รูป 3:5 ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสทช. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ปี 2564	39
รูป 3:6 ตัวอย่างการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการทำแบบสอบถามทางออนไลน์	40
รูป 3:7 กำหนดการสัมภาษณ์เชิงลึกการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม.....	41
รูป 3:8 กำหนดการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	42
รูป 3:9 ตัวอย่างการจัดพิมพ์รายงานความผลการศึกษาระดับกลาง (Interim Report)	46
รูป 3:10 ตัวอย่างการจัดพิมพ์ (ร่าง) ผลการศึกษาระดับสมบูรณ์ และผลการศึกษาระดับสมบูรณ์	47
รูป 4:1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560)	49
รูป 4:2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)	52
รูป 4:3 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง).....	53
รูป 4:4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580).....	57
รูป 4:5 แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564).....	59
รูป 4:6 แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566)	63
รูป 4:7 แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568).....	66
รูป 4:8 แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563).....	68

รูป 4:9 แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564).....	70
รูป 4:10 แผนเลขหมายโทรคมนาคม	76
รูป 4:11 โครงการศึกษาความต้องการใช้งานดาวเทียมในประเทศ.....	78
รูป 5:1 ห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมดาวเทียม.....	84
รูป 5:2 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ปี 2562-2563	90
รูป 5:3 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ปี 2563.....	92
รูป 5:4 รายชื่อหน่วยงานที่ได้รับอนุญาต.....	93
รูป 5:5 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package).....	94
รูป 5:6 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ต่อ).....	95
รูป 5:7 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต.....	98
รูป 5:8 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต (ต่อ).....	98
รูป 5:9 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต (ต่อ).....	112
รูป 5:10 ภูมิทัศน์โดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามทั่วประเทศ	113
รูป 5:11 สัดส่วนการใช้งานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมในแต่ละภูมิภาค.....	114
รูป 5:12 การรับรู้ถึงการทำงานของ กสทช. ในกิจการดาวเทียม	114
รูป 5:13 ประเภทของดาวเทียม	173
รูป 5:14 การใช้งานย่านความถี่ในกิจการอวกาศ (Satellite frequency).....	173
รูป 5:15 สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU).....	174
รูป 5:16 ดาวเทียมไทย (Thailand Satellite)	175
รูป 5:17 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (1).....	180
รูป 5:18 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (2).....	180
รูป 5:19 ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package).....	188
รูป 5:20 การประมูลเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	189
รูป 5:21 ผลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	193

รูป 5:22 Top-Level Global Satellite Industry Findings 2020 (1)	196
รูป 5:23 Top-Level Global Satellite Industry Findings 2020 (2)	197
รูป 5:24 ผลศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมใน (1).....	197
รูป 5:25 ผลศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต (2).....	198
รูป 5:26 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	201
รูป 5:27 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม.....	205
รูป 5:28 รูปแบบประกอบกิจการบริการ MSS และ GMPCS	209
รูป 5:29 การรวบรวมและวิเคราะห์ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการ ให้บริการในประเทศไทย	215
รูป 5:30 การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติ.....	217
รูป 5:31 ห่วงโซ่ผลลัพธ์.....	230
รูป 5:32 ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร.....	232
รูป 5:33 ข้อดี และ ข้อจำกัด ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการ ให้บริการในประเทศ.....	238
รูป 5:34 ข้อดีและข้อจำกัดของประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด.....	240
รูป 5:35 ข้อดี และ ข้อจำกัด ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)	241
รูป 5:36 การศึกษาระบบการบริหารจัดการดาวเทียมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง: กรณีศึกษา ประเทศลักเซมเบิร์ก	242
รูป 5:37 กระบวนการจัดสรรสิทธิในการแสวงหาประโยชน์จากกิจการดาวเทียม.....	249

สารบัญญัตราสาร

ตาราง 3:1 รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มงาน จากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง.....	32
ตาราง 3:2 รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	33
ตาราง 5:1 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง รวมทั้งศึกษาบริบทที่สำคัญต่อการดำเนินการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	83
ตาราง 5:2 ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก.....	101
ตาราง 5:3 ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์แบบกลุ่มย่อย	102
ตาราง 5:4 ตัวแทนหน่วยงานผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ.....	103
ตาราง 5:5 แสดงรายละเอียดของเอกสารประกอบการประชุมและการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง	109
ตาราง 5:6 ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม	204
ตาราง 5:7 อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ในการให้บริการ.....	207
ตาราง 5:8 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย	227

สารกรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม

“

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม มีเจตนาารมณ์ ในการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช.สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ในด้านกิจการ โทรคมนาคมในรูปแบบ Check and Balance หรือ หลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ โดย มุ่งหวังเพื่อใช้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการกำกับดูแลของ กสทช. และต้องการให้ผู้ประกอบการด้าน กิจการโทรคมนาคม ได้รับการกำกับดูแลที่ดี และเพียงพอจาก กสทช.

”

ปัจจุบัน “ดาวเทียม” เป็นเทคโนโลยีที่ทรง ประสิทธิภาพด้วยศักยภาพของดาวเทียมสามารถพัฒนา ต่อยอดก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชาติและประชาชนได้ อย่างมหาศาล วงโคจรดาวเทียมเสมือนเป็นทรัพยากร ของชาติที่ต้องรักษาไว้ กรมการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม เล็งเห็น ความสำคัญของกิจการดาวเทียมของประเทศไทย จาก การพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมในระดับสากลที่รวดเร็ว ไปอย่างรวดเร็ว การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของ ประเทศไทยจึงต้องเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในบริบทโลก เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเปรียบต่างชาติ และพัฒนา อุตสาหกรรมดาวเทียมไทยให้สามารถแข่งขันในระดับ สากลได้และเป็นธรรม กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม จึง ได้การดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลตาม นโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการ โทรคมนาคม เรื่อง การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม โดย กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้มีผลการติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. ที่สำคัญๆ ดังนี้

พันเอก ดร. รณทัตเมธี ภัทรณรงค์รัมย์
กรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรคมนาคม

1) การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยในปี 2563 ได้ ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ กิจการดาวเทียม จำนวน 3 ฉบับ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร ดาวเทียม (พ.ศ. 2563) และ (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อให้ประเทศไทย ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้ได้รับ การคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานของ ประเทศไทย พบว่า ควรมีการพิจารณาความเหมาะสม การประกอบกิจการสำหรับหลักเกณฑ์การอนุญาต สำหรับวงโคจรดาวเทียมแบบประจำที่ กับแบบไม่ ประจำที่ ในการดำเนินการแตกต่างกัน (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่อง สัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการใน ประเทศ เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาต

ให้ผู้ที่ต้องการจะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ พบว่า ควรปรับปรุง

2) การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การออกประกาศประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ที่ผ่านมา พบว่า มีการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับภายใต้ประกาศถึง 3 ฉบับ ที่ส่งผลให้สุดท้ายแล้วถูกยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และให้ปรับปรุงพิจารณาใหม่อีกครั้ง ทำให้ต้องยกเลิกการประมูลสิทธิการเข้าใช้วงโคจร เนื่องด้วยเหตุผลหลัก 3 ประการ (1) การกำหนดราคาขั้นต่ำในการประมูลที่สูงเกินไป ไม่สอดคล้องกับสภาพอุตสาหกรรมในปัจจุบัน (2) วิธีการคัดเลือกวงโคจรมาจัดชุด (Package) ยังมีความไม่เหมาะสม (3) อุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศไทยมีการแข่งขันน้อย ดังนั้น ทาง กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม มีความเป็นห่วงอย่างยิ่งในการรักษาสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยที่ได้รับการจัดสรรจาก ITU หากไม่มีการใช้งานวงโคจรภายในระยะเวลาที่เหลือน้อยกว่าสองปีซึ่งอาจเสียสิทธิการเข้าใช้วงโคจรให้กับประเทศอื่นๆ และถ้าประเทศไทยต้องการกลับมาขอใช้สิทธิวงโคจรเดิมอีกครั้งหนึ่งคงเป็นเรื่องที่ยากมากและต้องมีค่าใช้จ่าย และเวลาในการดำเนินการใหม่

3) โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย การศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยที่ดำเนินการโดยสำนักกิจการดาวเทียมสื่อสารภายใต้ กสทช. นั้น หน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการดาวเทียม มีความตื่นตัวต่อการพัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

อย่างรวดเร็วในระดับสากล โดยมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทางแนวโน้ม รูปแบบการให้บริการกิจการดาวเทียมในอนาคต แผนนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมในอนาคต ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งมีการประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนประเมินนโยบายการกำกับดูแล และเตรียมตัวสำหรับการจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยที่เหมาะสมกับการพัฒนาเทคโนโลยีในอนาคต แต่เนื่องจากในปัจจุบันโครงการยังอยู่ในระหว่างการศึกษา ทาง กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม จึงยังไม่ได้รับข้อมูลเชิงลึก

ท้ายนี้ ผมในนามของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม รวมทั้ง กสทช. สำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. และพนักงาน กสทช. ทุกคน ที่ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อที่จะทำให้การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมประเทศไทย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นธรรมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผมขอให้คำมั่นว่า กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม จะปฏิบัติหน้าที่ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม เรื่อง การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม อย่างเป็นธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านดาวเทียมของประเทศ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และประโยชน์สุขของประเทศชาติสืบไป

พันเอก ดร.

(ธนัทเมศร์ ภัทรนรงค์ศรีคม)

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรคมนาคม

1 บทสรุปผู้บริหาร

1.1 การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) : การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

อุตสาหกรรมดาวเทียมเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านอวกาศของประเทศ กิจการดาวเทียมในปัจจุบัน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีความต้องการใช้บริการโทรคมนาคม บริการโทรศัพท์ บริการด้านการสำรวจทรัพยากร การทำการศึกษาวิจัยในด้านการศึกษา และบริการสื่อสารด้านต่างๆ ทั้งนี้ จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 60 บัญญัติว่า รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และมีนโยบายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในการประกอบกิจการดาวเทียม และจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน

ตามมาตรา 27 (14/1) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดย กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม 3 ฉบับ ได้แก่ (1) แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และ (3) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติดังกล่าวในการให้บริการในประเทศ เพื่อใช้ในการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย อีกทั้ง กสทช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำขायงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

นอกจากนี้ กสทช. ยังได้ทำการศึกษาทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของระบบดาวเทียม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต ตลอดจนวิเคราะห์ประเมินนโยบาย การอนุญาตและการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยทั้งเชิงบวกและเชิงลบอีกด้วย

สำหรับผลการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศ จะใช้ตามกรอบการประเมิน CIPP ซึ่งรูปแบบการประเมิน CIPP Evaluation Model เป็นการพัฒนาประเด็นที่เป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจและประสงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น แสดงจุดเด่นและแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานหรือโครงการที่ได้รับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์การดำเนินงานหรือข้อเท็จจริงของการดำเนินงานสำหรับการสำรวจพฤติกรรม ความเห็น และความพึงพอใจของผู้บริโภคหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีประเด็นในการติดตามและประเมินผลที่สำคัญในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศ ได้แก่ ประเด็นที่ 1: การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ประเด็นที่ 2: การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และประเด็นที่ 3: โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งมีผลการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

1.1.1 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

จากการกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียมของ กสทช. พบว่า กสทช. มีการจัดทำร่างแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ฉบับโดยมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการดาวเทียมได้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อประกาศของ กสทช. ทั้ง 3 ฉบับอย่างโปร่งใส และคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลังจากการออกประกาศ แสดงให้เห็นถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของ กสทช. ที่จะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนากิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน แต่ในอีกด้านหนึ่ง การพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการจะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ หรือการให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศนั้น ยังคงเป็นเรื่องที่น่ากังวลอยู่สำหรับหน่วยงานกำกับดูแล เนื่องจากกระแสในปัจจุบันในเรื่องการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากต่างประเทศ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการโทรคมนาคมในไทย เช่น การให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการให้บริการผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber optic) เป็นต้น ที่จะไม่ให้เกิดการถูกเอาเปรียบจากผู้ให้บริการต่างชาติ และไม่ให้เกิดการปิดกั้นการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ จากการพัฒนาของโลกในระดับสากล ซึ่งประเด็นนี้เป็นเรื่องท้าทายและยากที่จะกำกับดูแลในด้านการกิจการดาวเทียม ซึ่งต้องมีการพิจารณาการออกกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเหมาะสม

กสทช. ได้ดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงาน โดยสามารถเห็นได้จากการที่ กสทช. ได้ออกประกาศเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารที่คอยกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศที่ประสงค์เข้ามาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย แต่เนื่องจากเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การใช้งานดาวเทียมจึงไม่เพียงใช้เพื่อการสื่อสารอย่างเดียว และไม่จำกัดขอบเขตเฉพาะดาวเทียมวงโคจรประจำที่ (GSO) เท่านั้น ปัจจุบัน ขอบเขตของการสื่อสารและเทคโนโลยีต่างพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด กสทช. จึงจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบในภาพรวมให้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็น “กิจการอวกาศของประเทศ” โดยเป็นการรวมกิจการทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับอวกาศเพื่อผลักดันและขับเคลื่อนในอนาคต แต่โดยที่ประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มต้นดำเนินการในเรื่องกิจการอวกาศ จึงทำให้ขาดองค์ความรู้ รวมทั้งขาดการส่งเสริมธุรกิจเกี่ยวกับกิจการอวกาศ ซึ่งมีอยู่หลายแขนง และไม่มีนโยบายและแผนโดยชัดเจน รวมทั้งไม่มีกฎหมายที่ควบคุมการดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะ

1.1.2 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การประมูลในกิจการดาวเทียมที่ผ่านมา นั้น อาจสร้างผลกระทบต่อประโยชน์ของอุตสาหกรรม และประโยชน์ของผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะในการกำหนดราคาขั้นต่ำในการประมูลที่สูงเกินไป ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถเข้าถึงตลาดการแข่งขันได้ ไม่สอดคล้องกับสภาพอุตสาหกรรมในปัจจุบัน เนื่องจากจะเป็นอุปสรรคในการนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรภายในระยะเวลาที่กำหนดของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เช่น วงโคจร 50.5 และ 142 องศาวันออก ที่สถานะสิทธิการใช้งานของประเทศไทยอยู่ในขั้นสมบูรณ์แล้ว และต้องนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรภายในระยะเวลาที่เหลือน้อยกว่าสองปี หากไม่สามารถดำเนินการได้ อาจเสียสิทธิการเข้าใช้วงโคจรให้กับประเทศอื่นๆ และถ้าประเทศไทยต้องการกลับมาขอใช้สิทธิวงโคจรเดิมอีกครั้งหนึ่งคงเป็นเรื่องที่ยากมากและต้องมีค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินการใหม่

จากผลลัพธ์การออกประกาศประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ที่ผ่านมา พบว่า มีการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับภายใต้ประกาศถึง 3 ฉบับ ที่ส่งผลให้สุดท้ายแล้วถูกยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และให้ปรับปรุงพิจารณาใหม่อีกครั้ง ทำให้ต้องยกเลิกการประมูลสิทธิการเข้าใช้วงโคจร เนื่องด้วยเหตุผลหลัก 3 ประการ จากการวิเคราะห์ดังนี้

1) การกำหนดราคาขั้นต่ำในการประมูลที่สูงเกินไป ไม่สอดคล้องกับสภาพอุตสาหกรรมในปัจจุบัน จากการประกาศราคาประมูลขั้นต่ำถูกมองว่าเป็นการเน้นการสร้างรายได้ให้กับภาครัฐมากเกินไป จึงได้รับความสนใจน้อยมากจากผู้ประกอบการดาวเทียม ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถเข้าถึงตลาดการแข่งขันได้ และมีเพียงผู้เข้าประมูลเพียงรายเดียว ซึ่งก็คือ บริษัท ไทยคม จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านดาวเทียมรายใหญ่ของประเทศเท่านั้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาในด้านการลงทุนระหว่างผู้ประกอบการไทยใช้ดาวเทียมไทยและผู้ประกอบการไทยใช้ดาวเทียมต่างประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบและเสียเปรียบ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยต้องลงทุนทั้งในเรื่องสถานี ตัวดาวเทียม และอื่นๆ ส่วนต่างชาติเข้ามาให้บริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการหันไปใช้ดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการแทน ทำให้ผู้ให้บริการไทยไม่สามารถแข่งขันได้ ส่งผลให้ไม่มีผู้ลงทุนใช้งานวงโคจรแล้วเสียสิทธิวงโคจรไปในที่สุด

2) วิธีการคัดเลือกวงโคจรมาจัดชุด (Package) ยังมีความไม่เหมาะสม การนำวงโคจรที่มีการใช้งานสูงกับวงโคจรที่มีการใช้งานเฉพาะอุตสาหกรรม อีกทั้งวงโคจรที่ใกล้สิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดการใช้สิทธิของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศแล้วมารวมกันเป็นชุด แล้วนำมาจัดประมูลในราคาที่สูง ส่งผลให้ผู้ประกอบการด้านดาวเทียมที่ประมูลได้ไป อาจมีภาระต้นทุนที่สูงมากและการคุ้มทุนอาจใช้เวลานาน ทำให้ไม่ดึงดูดผู้ประกอบการด้านดาวเทียมให้มาร่วมกันประมูล นอกจากนี้ แต่ละวงโคจรมีคุณสมบัติและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน การนำไปใช้งานก็มีความแตกต่างกัน โอกาสการใช้งานไม่เท่ากัน จึงไม่มีผู้สนใจในการประมูล

3) อุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศมีการแข่งขันน้อย อุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศมีผู้ประกอบการรายใหญ่อยู่เพียงไม่กี่ราย ผู้ประกอบการรายย่อย หรือ Start-Up ไม่สามารถเข้าถึงการแข่งขันได้ เนื่องจากถูกกีดกันด้วยกำแพงมูลค่าและเงินทุน อีกทั้งยังขาดการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างจริงจังในประเทศ รวมทั้งต่างประเทศด้วย นอกจากนี้ การผลักดันภาคการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมมีน้อยมาก ในด้านการศึกษาวิจัย ฝึกการควบคุม เป็นต้น คนที่มีความรู้ก็ไหลออกนอกประเทศ ส่งผลให้ศักยภาพการพัฒนาในประเทศด้านอุตสาหกรรมดาวเทียมมีน้อยลง ถ้ามีการผลักดันอย่างเต็มที่ด้านอุตสาหกรรมดาวเทียมก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากในอนาคต

1.1.3 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

สำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร ภายใต้ กสทช. มีการดำเนินโครงการภายใต้บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ซึ่งมีความสอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ นโยบายและแผนระดับชาติ รวมทั้งแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การกำหนดหลักเกณฑ์หรือกรอบในการกำกับกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ให้ครอบคลุมสาระสำคัญของการประกอบกิจการดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องด้วยโครงการศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการศึกษา ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

1.2 การเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

1.2.1 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

1) ขอบเขตการอนุญาตและคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ขอบเขตการอนุญาตและคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามประกาศนั้น ในส่วนของขอบเขตการอนุญาต มีการดำเนินการที่สอดคล้องไปตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เพื่อให้ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและได้รับการคุ้มครองและป้องกันการรบกวนการใช้งานคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ และในส่วนคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม พบว่า ต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น อีกทั้งต้องไม่ใช่เป็นคนต่างชาติ ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีตัวแทนประเทศไทยในกรณีที่เป็นการลงทุนจากต่างชาติ

2) การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

■ การขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น

การวางหลักประกัน กรณีการขอรับอนุญาตใช้งานเพื่อการวิจัยและการศึกษา หรือเป็นการใช้งานที่ไม่แสวงหากำไรของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องวางหลักประกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีมากสำหรับด้านการศึกษาและการวิจัย เนื่องจากการศึกษาและวิจัยเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมด้านดาวเทียมของประเทศ การศึกษา การทดลอง เรียนรู้ที่เข้าถึงง่ายขึ้น เป็นการลดเงินลงทุนเบื้องต้นเพื่อที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาในส่วนอื่นๆ ของการศึกษาและวิจัยได้

ระยะเวลาการดำเนินการ พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเอกสารคำขอรับอนุญาตกับประกาศหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทางสำนักงาน กสทช. เสนอคำขอรับอนุญาตนั้นต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารคำขอรับอนุญาตครบถ้วน และเมื่อ กสทช. มีมติอนุญาต จึงส่งเอกสารคำขอรับอนุญาตที่เกี่ยวข้องให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศดำเนินการต่อไปภายใน 30 วันนับแต่วันที่ กสทช. มีมติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่การยื่นคำขอจนส่งคำขอให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) นั้นใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น 3 เดือน ซึ่งทางผู้ประกอบการพิจารณาว่าใช้ระยะเวลานานพอสมควร หากจะกระชับเวลาการยื่นคำขอให้เร็วขึ้น จะช่วยให้การดำเนินการยื่นขอใช้สิทธิเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น

■ การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์

ระยะเวลาการดำเนินการ สำนักงาน กสทช. พิจารณาส่งเอกสารและข้อมูลทางเทคนิคสำหรับการแจ้งจดทะเบียนให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วนถูกต้อง จากนั้นสำนักงาน กสทช. เสนอให้ กสทช. พิจารณายืนยันสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ภายใน 60 วันนับแต่วันที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศตีพิมพ์ข้อมูล Part 1- S ลงใน BR International Frequency Information Circular (BR-IFIC) จะเห็นได้ว่าสำนักงาน กสทช. มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่พิจารณาส่งเอกสารและข้อมูลทางเทคนิคจนพิจารณายืนยันสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ นั้นใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น 3 เดือน ซึ่งใช้ระยะเวลานานพอสมควร หากจะกระชับเวลาการพิจารณาเร็วขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของผู้ยื่นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์มากขึ้น

3) ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์ มีค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ เป็นจำนวน 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี อยู่ที่ร้อยละ 0.25 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม เมื่อเทียบกับค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี มีอัตราค่าธรรมเนียมรายปีอยู่ที่ร้อยละ 3.2 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม พบว่า ประกาศยังคงสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทยที่มีการเก็บค่าธรรมเนียมรายปีของผู้ประกอบการในประเทศน้อยกว่าการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ อยู่ที่ร้อยละ 2.95 ซึ่งถือว่ายังคงเอื้อประโยชน์ในเรื่องของค่าธรรมเนียมการใช้สิทธิของผู้ประกอบการภายในประเทศไม่ให้เกิดเปรียบต่างชาติมากเกินไป ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น เกิดการพัฒนาบริการในอุตสาหกรรมดีขึ้น

1.2.2 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

1) วิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

ผู้ขอรับอนุญาต จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทไทยและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายรัฐเท่านั้น จะเห็นได้ว่า ประกาศฉบับนี้เป็นการตั้งกำแพงและบังคับให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติให้มีการลงทุนและสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยหากจะเข้ามาหารายได้จากคนไทย โดยที่บังคับให้จดทะเบียนหรือมีตัวแทนสัญชาติไทยในการให้บริการ เพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีให้กับคนไทย และประเทศไทยก็เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ อีกทั้งเป็นการควบคุมไม่ให้เงินไหลออกนอกประเทศโดยที่ประเทศไทยไม่ได้รับประโยชน์

ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ สำนักงาน กสทช. มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาถึง 2 เดือน ซึ่งใช้ระยะเวลาพอสมควร หากจะกระชับเวลาการพิจารณาเร็วขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของผู้ขอรับอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติมากขึ้น อย่างไรก็ตามแล้วแต่ สำนักงาน กสทช. ยังมีการพิจารณาด้านความมั่นคงเพื่อให้อสอดคล้องไปกับการรักษาความของประเทศ โดยพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด และ กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาต หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม

สิทธิที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non - Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ให้การอนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติหนึ่งสิทธิต่อระบบ โดยเป็นการออกประกาศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) ประเภทวงโคจรต่ำ (LEO) ที่มีการสร้างดาวเทียมแบบกลุ่ม ที่ปัจจุบันเริ่มมีการใช้งานอย่างแพร่หลายมากขึ้น ซึ่งประกาศข้อนี้จะเอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมได้ในอนาคต และประกาศได้มีความครอบคลุมมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่ดาวเทียมวงโคจรค้างฟ้า

2) อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาต

ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ มีค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี อยู่ที่ร้อยละ 3.2 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม เมื่อเทียบกับผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์ในไทย มีค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ เป็นจำนวน 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิการอนุญาตให้ใช้

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี อยู่ที่ร้อยละ 0.25 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม

1.2.3 การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS)

1) การให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS)

ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ครอบคลุมรูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service (MSS) แล้ว หากมีผู้ประสงค์จะขอรับอนุญาต สามารถดำเนินการตามประกาศได้ทันที โดยทางสำนักงาน กสทช. ได้มีการให้บริการในส่วนของผู้มีประชาชนและแบบคำขอรับสิทธิฯ เข้าใช้วงโคจรดาวเทียมต่างชาติ พร้อมทั้งคลินิกที่บริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ขอรับอนุญาต

2) การให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite: GMPCS)

ลักษณะทางเทคนิคขั้นต่ำของเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) Recommendation ITU-R M.1343 หรือ Recommendation ITU-R M.1480 อีกทั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานองค์การมาตรฐานด้านโทรคมนาคมในระดับสากลที่เกี่ยวข้อง และเครื่องวิทยุคมนาคมที่เป็นเครื่องลูกข่ายในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกประเภทหรือเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ทั้งที่เป็นเครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในประเทศและเครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในต่างประเทศ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตมี ใช้นำเข้า หรือนำออกซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้เครื่องวิทยุคมนาคมให้สามารถเข้าถึงคลื่นความถี่ได้มากยิ่งขึ้น

1.2.4 การกำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย

จากข้อประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทยที่รวบรวมและวิเคราะห์ได้จากประกาศ ดังนี้

คุณสมบัติผู้ขอรับอนุญาต จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทไทยและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายรัฐเท่านั้น จะเห็นได้ว่าประกาศฉบับนี้เป็นการตั้งกรอบกฎเกณฑ์และบังคับให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติให้มีการลงทุนและสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยหากจะเข้ามาทำธุรกิจในอุตสาหกรรมดาวเทียมและหารายได้จากประเทศไทย โดยการบังคับให้จดทะเบียนหรือมีตัวแทนสัญชาติไทยในการให้บริการ เพื่อเป็นการควบคุมการดำเนินการของต่างชาติให้อยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศไทย และควบคุมข้อมูลที่เกิดจากการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐให้อยู่ภายใต้อำนาจของกฎหมายประเทศไทย

ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ สำนักงาน กสทช. มีการพิจารณาเงื่อนไขด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพิจารณาอนุญาต เพื่อให้สอดคล้องไปกับการรักษาความของประเทศ โดยพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ โดยควบคุมและตรวจสอบคุณสมบัติให้สอดคล้องไปตามนโยบายที่รัฐกำหนด อย่างไรก็ตามแล้วแต่ กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต อาจสร้างผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอนาคต

เงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตาม สำนักงาน กสทช. ได้มีการระบุเงื่อนไขด้านความมั่นคงที่สอดคล้องไปกับกฎหมาย กฎระเบียบของประเทศไทยในเรื่องของการปฏิบัติตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (cyber security) ที่ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาข้อมูลส่วนบุคคล และความปลอดภัยทางไซเบอร์จากการใช้งาน ควบคุมการไหลออกของข้อมูลด้วยการให้ตั้งสถานี เชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) การตั้งสถานีรับหรือส่งสัญญาณตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด รวมทั้ง ต้องกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหาไม่ให้ขัดกับกฎหมาย (Notice and Take down) นอกจากนี้ หากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ต้องมีการระงับการใช้คลื่นความถี่โดยทันที ทั้งนี้ กสทช. ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับวิทยุของ สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

1.2.5 การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย

สำนักงาน กสทช. มีการกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย ตาม (1) พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 และ (2) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย โดยสำนักงาน กสทช. มีการกำหนดเงื่อนไขการใช้งานคลื่นความถี่ และสถานีภาคพื้นดินที่มีการใช้งานดาวเทียมต่างชาติ (Condition of use) ซึ่งจะจัดทำเงื่อนไข โดยพิจารณาข้อมูลก่อนที่จะมีการเข้ามาให้บริการในประเทศไทย โดยสำนักงาน กสทช. มีการพิจารณาในเรื่องของ (1) คลื่นความถี่ที่ใช้งานที่ระบุไว้ตามข่ายงานดาวเทียม ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม รวมถึงรายละเอียดการใช้คลื่นที่ จดทะเบียนไว้กับ ITU (2) พิกัดของสถานีที่ควบคุมดาวเทียม สถานีเชื่อมโยงโครงข่ายของดาวเทียมต่างชาติ (Gateway) (3) อุปกรณ์ที่มีการใช้งานในประเทศไทย (4) คลื่นความถี่ที่สอดคล้องกับตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติของประเทศไทย

1.2.6 ผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการดาวเทียมต่างชาติ

1) กฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

กสทช. มีการออกกฎหมายการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย ตั้งแต่การเริ่มกิจการในประเทศไทย ผ่านการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งผู้ขออนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามประเภทที่ระบุตามใบอนุญาต และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ กสทช. ได้การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมต่อการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยที่โครงข่ายกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม ได้แก่ โครงข่ายการสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Network) นอกจากนี้ ผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ จะต้องใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติจากผู้รับอนุญาตตามประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย ซึ่งผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประกาศอย่างเคร่งครัด ทั้งในเรื่องของข้อกำหนด การใช้ข้อมูลและการกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหา เพื่อการรักษาความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้มีข้อกำหนดและเงื่อนไขในการได้รับอนุญาต หากมีการละเมิดหรือมีการกระทำที่กระทบต่อความมั่นคง และสังคมของประเทศ ทั้งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กสทช. จะระงับหรือยกเลิกการอนุญาตทันที

2) การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบในทางบวกหรือทางลบ

การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบทางด้านสังคม ประกอบไปด้วย 2 ส่วนได้แก่ (1) การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย และ (2) การวิเคราะห์ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) ผ่านการรวมข้อมูลที่ได้ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม และจากสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องในประเด็นด้านการกำกับดูแลกิจการด้านดาวเทียม ทั้งนี้ กสทช. ไม่ได้มีการกำหนดลักษณะและประเภทบริการว่าบริการลักษณะใดที่สามารถให้ใช้ดาวเทียมต่างชาติได้ หรือบริการลักษณะใดไม่ควรเปิดให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการได้อย่างชัดเจน ซึ่ง กสทช. ควรพิจารณาถึงผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้น ภายหลังจากการออกกฎหมาย และการออกกฎระเบียบในการกำกับดูแล

1.2.7 ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร

สำหรับผลการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม จากการรวบรวมและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ.2563) เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้กำหนดแนวทางในการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อป้องกันมิให้ประเทศไทยต้องเข้าสู่กระบวนการของเอกสารที่จะครบกำหนดอายุ (Regulatory period) จนนำไปสู่การยกเลิกขายงานดาวเทียมหรือการชี้แจงการใช้งานตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับวิทยุ (Radio Regulations) ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) รวมทั้งสามารถใช้สิทธิได้อย่างสมบูรณ์ ตลอดจนการประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ในกิจการดาวเทียมกับหน่วยงานภายในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ และศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

2 การประชุมเริ่มงาน

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) เมื่อวันพุธที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เวลา 09:30 – 12:00 ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร ร่วมกับกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดขั้นต้น ก่อนการจัดทำกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework) ตามขอบเขตของการดำเนินงานข้อ 4.2 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งหมด 19 คน โดยมีรายชื่อดังตาราง 3:1 และตาราง 3:2

2.1 การเตรียมงาน

2.1.1 กำหนดการ

กตป.
คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

กำหนดการประชุมเริ่มงาน (Kick-off Meeting)
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม
วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.
ณ ห้อง Canna โรงแรม รามการ์เดนส์ กรุงเทพฯ

เวลา	กำหนดการ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๓๐ – ๐๙.๔๕ น.	เปิดการประชุม โดย พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนา กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม
๐๙.๔๕ – ๑๐.๓๐ น.	นำเสนอภาพรวมของโครงการฯ โดย ตัวแทน คณะที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ดำเนินการประชุม ช่วงที่ ๒ และปิดการประชุม

หมายเหตุ : กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญใน
ด้านการโทรคมนาคม

รูป 2:1 กำหนดการจัดการประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)

2.1.2 จดหมายเชิญเข้าร่วมประชุม

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โทร. ๐๒-๖๑๓-๓๑๒๐-๒

ที่ ค.๑/๒๕๖๔

วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอแจ้งวันประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) ระหว่างผู้ดำเนินโครงการกับกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

เรียน ประธานกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา

อ้างถึง สัญญาเลขที่ ๘๖๔๐๓๑๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

ตามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม ดังรายละเอียดในสัญญาที่อ้างถึง บัดนี้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เริ่มดำเนินงานโครงการดังกล่าว ดังรายละเอียดในขอบเขตของงาน (TOR) ข้อ ๔.๑ เพื่อจัดการประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) ระหว่างที่ปรึกษากับกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดขั้นต้น ก่อนการจัดทำกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework) ตามขอบเขตของการดำเนินงานข้อ ๔.๒ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร. รัชฎา คงคะจันทร์)

หัวหน้าโครงการ

รูป 2:2 จดหมายเชิญประธานกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาเข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โทร. ๐๒-๖๑๓-๓๑๒๐-๒

ที่ ค.๒/๒๕๖๔

วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอแจ้งวันประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) ระหว่างผู้ดำเนินโครงการกับกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

เรียน กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม

อ้างถึง สัญญาเลขที่ ๘๖๔๐๓๑๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

ตามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านกิจการโทรคมนาคม ดังรายละเอียดในสัญญาที่อ้างถึง บัดนี้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เริ่มดำเนินงานโครงการดังกล่าว ดังรายละเอียดในขอบเขตของงาน (TOR) ข้อ ๔.๑ เพื่อจัดการประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) ระหว่างที่ปรึกษากับกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดขั้นต้น ก่อนการจัดทำกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework) ตามขอบเขตของการดำเนินงานข้อ ๔.๒ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร. รัชฎา คงคะจันทร์)

หัวหน้าโครงการ

2.1.3 เอกสารประกอบการประชุม

การประชุมเริ่มงาน (Kick-off Meeting)

โครงการจ้างทำวิทยานิพนธ์เพื่อพัฒนาและ
ประเมินผลตามนโยบาย กสทศ. ที่สำนักงาน
ในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน

03 พฤศจิกายน 64

บุคลากรในโครงการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	ชื่อ	หน่วยงาน	หมายเหตุ
1	ผอ. กสทศ.	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ.	
2	ผอ. กสทศ. เขต 1	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 1	
3	ผอ. กสทศ. เขต 2	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 2	
4	ผอ. กสทศ. เขต 3	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 3	
5	ผอ. กสทศ. เขต 4	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 4	
6	ผอ. กสทศ. เขต 5	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 5	
7	ผอ. กสทศ. เขต 6	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 6	
8	ผอ. กสทศ. เขต 7	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 7	
9	ผอ. กสทศ. เขต 8	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 8	
10	ผอ. กสทศ. เขต 9	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 9	
11	ผอ. กสทศ. เขต 10	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 10	
12	ผอ. กสทศ. เขต 11	ดร. อรรถสิทธิ์	กสทศ. เขต 11	

แผนงานที่ 1 การประชุมเริ่มงาน (Kick-off)

แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิดการศึกษาระบบการวางแผนโครงการ

แผนงานที่ 3 การรวบรวมวิธีการทำบันทึกสำคัญ

แผนงานที่ 4 การจัดทำรายงานผลการศึกษาระบบการวางแผนโครงการ

ตัวอย่างเอกสารโครงการ

บุคลากรในโครงการ

แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิดการศึกษาระบบการวางแผนโครงการ

แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิดการศึกษาระบบการวางแผนโครงการ

แผนงานที่ 3 การรวบรวมวิธีการทำบันทึกสำคัญ

แผนงานที่ 4 การจัดทำรายงานผลการศึกษาระบบการวางแผนโครงการ

[illegible][illegible]

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน ประจำปี ๒๕๖๔			การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน ประจำปี ๒๕๖๔		
ลำดับที่	ตัวชี้วัด/ตัวชี้เป้า	วันที่ครบกำหนด	ลำดับที่	ตัวชี้วัด/ตัวชี้เป้า	วันที่ครบกำหนด
ข้อที่ ๑	ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ฯ ปี ๖๔ โดยมีแผนปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน เป็นแผนแม่บท และจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านพลังงานทดแทน ปี ๖๔	17 ธันวาคม ๒๕๖4	ข้อที่ ๑	ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ฯ ปี ๖๔ โดยมีแผนปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน เป็นแผนแม่บท และจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านพลังงานทดแทน ปี ๖๔	17 ธันวาคม ๒๕๖4
ข้อที่ ๒	ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีนโยบายส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานด้านพลังงาน ทดแทน	21 ธันวาคม ๒๕๖4	ข้อที่ ๒	ผู้บังคับบัญชาระดับสูงมีนโยบายส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานด้านพลังงาน ทดแทน	21 ธันวาคม ๒๕๖4
ข้อที่ ๓	ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับพลังงาน ทดแทน	21 ธันวาคม ๒๕๖4	ข้อที่ ๓	ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับพลังงาน ทดแทน	21 ธันวาคม ๒๕๖4
ข้อที่ ๔	มีบุคลากรปฏิบัติงานด้านพลังงาน ทดแทน	23 ธันวาคม ๒๕๖4	ข้อที่ ๔	มีบุคลากรปฏิบัติงานด้านพลังงาน ทดแทน	23 ธันวาคม ๒๕๖4

stație	în sud-estul țării		în nord-vestul țării	
	decade	an	decade	an
1. Mănești	7	1970	1	1960
2. Iași	1	1960	1	1960
3. Sibiu	1	1960	1	1960
4. Cluj	1	1960	1	1960
5. Brașov	1	1960	1	1960
6. Buzău	1	1960	1	1960
7. Galați	1	1960	1	1960
8. Constanța	1	1960	1	1960
9. Timișoara	1	1960	1	1960
10. Satu Mare	1	1960	1	1960

[illegible]

Informasi Publik

Informasi Publik adalah informasi yang berkaitan dengan kegiatan operasional perusahaan yang dapat diakses oleh masyarakat umum.

Informasi Publik yang dapat diakses meliputi:

- 1. Informasi Umum
- 2. Informasi Keuangan
- 3. Informasi Manajemen
- 4. Informasi Hukum
- 5. Informasi Lingkungan Hidup
- 6. Informasi Sosial
- 7. Informasi Teknologi
- 8. Informasi Lainnya

เว็บไซต์ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ของประเทศไทย แสดงผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

[illegible][illegible]

The screenshot shows a presentation slide with a red header containing the text "distribusi dokumen ke seluruh tim dan peserta melalui Progress Report". The main content area features two identical 3D architectural renderings of a modern building with a blue sky and clouds in the background. To the right of these renderings, there are icons for Microsoft Word and Google Drive, and below them, four small images of a black and white car.

แผนงานที่ 10: วิธีการรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ESR 3rd cycle

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสท. ด้านการกำกับดูแลกิจการสาธารณะ ปี 2564

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสท. ด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 56 ของประเทศ ปี 2564

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสท. ด้านการกำกับดูแลกิจการสาธารณะ ปี 2563

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสท. ด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 56 ของประเทศ ปี 2563

2.2 บันทึกผลการประชุม

2.2.1 สารสำคัญและข้อเสนอแนะ

- กรรมการติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงาน ยินดีช่วยลงนามสำหรับออกจดหมาย และขอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และนำไปใช้ประกอบการติดตามและประเมินผลในเล่มรายงาน
- การจัดประชุมสาธารณะ มีข้อสรุปเลือก ภาคเหนือจัดที่จังหวัดเชียงราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดที่จังหวัดบึงกาฬ ภาคตะวันออกเข้าไปดูเมือง EEC เพิ่มเติม

2.2.2 ประเด็นหารือ

- สามารถทำ Survey ได้มากกว่า 2,000 ชุดได้หรือไม่
- ในช่วง Focus Group เตรียมแผนรับมือสำหรับคำถามของผู้ประกอบการบางราย
- ข้อมูลตัวเลข, วันเดือนปีต้องแม่นยำ และข้อมูลต้องทันสมัย
- ตรวจสอบการพิสูจน์อักษรให้ครบถ้วน
- การนำส่งงาน ทาง กตป. ต้องการให้นำส่งรายงานก่อนประมาณ 5-10 วันก่อนงวดงานจริง
- กรรมการติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงาน ต้องการจัดประชุม Focus Group ช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน
- การจัด Public Hearing อยากให้คำถามสามารถเข้าใจง่าย เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตอบคำถามได้

2.2.3 ข้อสรุปการดำเนินการต่อไป

1. การติดตามและประเมินผลการดูแลกำกับกิจการดาวเทียม

- ศึกษาเกี่ยวกับประกาศ 3 ฉบับที่ กสทช. ได้เผยแพร่เพียงพอหรือไม่
- ศึกษาว่า การจัดประชุมลงโจจร GEO ค้างฟ้า จำเป็นต้องประชุมหรือไม่ (สามารถเขียนมาแบบชัดเจนได้เลย) หรือโอกาสที่ กสทช. จะเปลี่ยนแนวทางการจัดสรรวงโคจรให้ผู้ประกอบการ
- ศึกษาว่า กสทช. มีแผนในการส่งเสริมผู้ประกอบการในไทย สำหรับการส่งดาวเทียมวงโคจรระดับต่ำขึ้นบนอวกาศอย่างไรบ้าง และ Landing Right ของต่างประเทศที่เข้ามาจะเป็นอย่างไรบ้าง
- การ In-depth Interview เรียนเชิญคณะที่ปรึกษาฯ เข้าสัมภาษณ์ดาวเทียมแครายที่ลาดหลุมแก้ว ในช่วงเดือนธันวาคม

2.3 ภาพประกอบการประชุมเริ่มงาน

รูป 2:4 ภาพประกอบประชุมเริ่มงาน

รูป 2:5 ภาพประกอบประชุมเริ่มงาน

3 การจัดทำกรอบแนวคิด

3.1 แผนงานที่ 1 การประชุมเริ่มงาน

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) เมื่อวันพุธที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เวลา 09:30 – 12:00 ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร ร่วมกับกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดขั้นต้น ก่อนการจัดทำกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework) ตามขอบเขตของการดำเนินงาน ข้อ 4.2 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งหมด 19 คน ซึ่งมีรายนามดัง ตาราง 3:1 และตาราง 3:2 โดยมีรายละเอียดของบันทึกการประชุมดังแสดงอยู่ในภาคผนวก

ตาราง 3:1 รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) จากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนาว์ ²	กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม
2	นางสาวอรดา เทพายน	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการตรวจสอบภายใน ติดตามประเมินผล และต่อต้านการทุจริต
3	นางสาวเบญจวรรณ จำเริญพร	ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
4	นายณภัทร สุภัควนิช	ผู้อำนวยการส่วนธรรมาภิบาลองค์กร/ประธานกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา
5	นายจิราวัฒน์ แซ่มชัยพร	นิติกรปฏิบัติการระดับสูง/กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา
6	นางสาวสุชาดา อามังกร	นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการระดับสูง/กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา
7	นางสาวชุตามภรณ์ เจริญผล	ลูกจ้าง/กรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา
8	นางธนัญญา ชยรัตน์ปนนท์	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับกลาง/กรรมการและเลขานุการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา
9	นางสาวพิมพ์นารา เศรษฐยานนท์	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับกลาง
10	นางสาววัลย์ลี สวัสดิ์	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับกลาง

² ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีคม

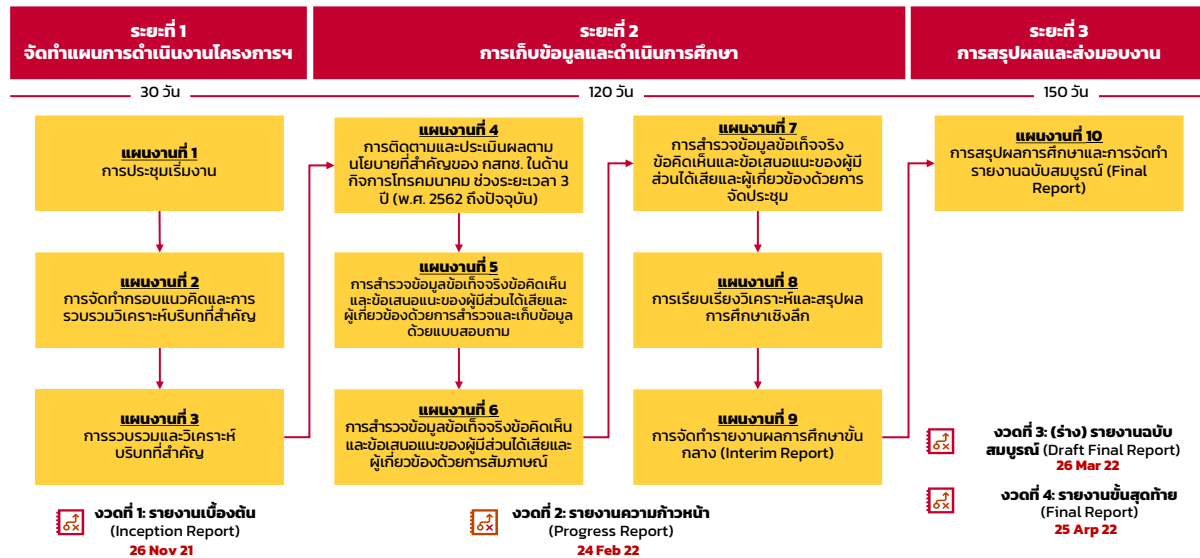
ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
11	นางสาวชนากานต์ กันยานะ	ลูกจ้าง
12	นายราเชนทร์ มาลัยวงศ์	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม
13	นายสิทธิชัย วุฒิสักดิ์	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม
14	นางสาวณานิยา ทองแถม	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม
15	นายภัควัฒน์ พรหมกลัดพะเนา	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม

ตาราง 3:2 รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	ผศ. ดร. รัชฎา คงคะจันทร์	หัวหน้าโครงการ
2	ดร.มานิต สาทิตสมบัติพงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์โทรคมนาคม
3	นางสาวอัจฉราพรรณ โพธิ์ชัย	ผู้ช่วยนักวิจัย 2
4	นางสาวฐิติพร คุณกรสิริ	ผู้ช่วยนักวิจัย 3

3.2 แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิด

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการทั้งหมดจำนวน 180 วัน สามารถแบ่งงานได้ 3 ระยะ ประกอบด้วย 10 แผนงาน รายละเอียดมีดังนี้

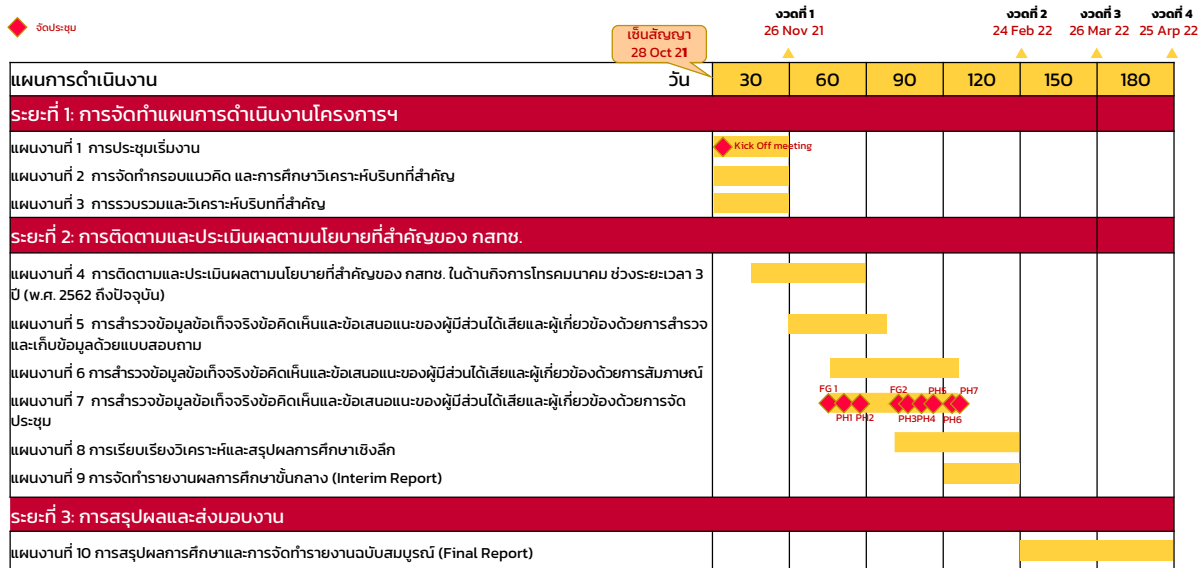

รูป 3:1 ภาพรวมระยะเวลาของการดำเนินโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

คณะผู้วิจัยได้ออกแบบกรอบแนวคิดและแบ่งการดำเนินโครงการออกเป็น 10 แผนงาน โดยมีรายละเอียดและความเชื่อมโยงกันของแต่ละแผนงาน เพื่อกำหนดกระบวนการดำเนินการเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการกิจการโทรคมนาคม โดยจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการออกเป็นทั้งหมด 10 แผน ดังนี้

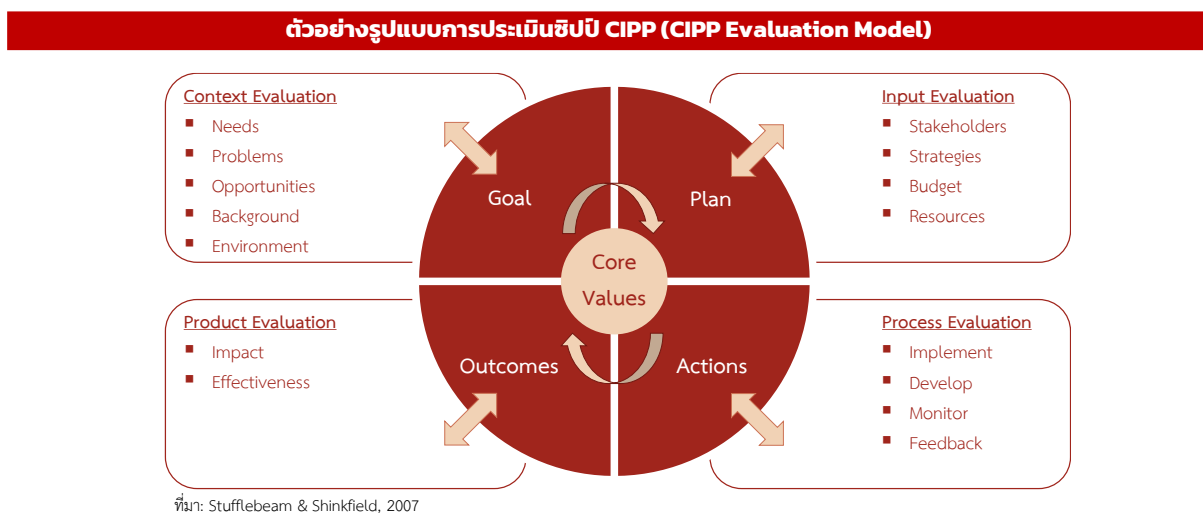
- แผนงานที่ 1 การประชุมเริ่มงาน
- แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิด และการศึกษาวิเคราะห์บริบทที่สำคัญ
- แผนงานที่ 3 การรวบรวมและวิเคราะห์บริบทที่สำคัญ
- แผนงานที่ 4 การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านการกิจการโทรคมนาคม ช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน)
- แผนงานที่ 5 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
- แผนงานที่ 6 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการสัมภาษณ์
- แผนงานที่ 7 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการจัดประชุม
- แผนงานที่ 8 การเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึก
- แผนงานที่ 9 การจัดทำรายงานผลการศึกษาระดับกลาง (Interim Report)
- แผนงานที่ 10 การสรุปผลการศึกษาและการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

◇ จัดประชุม

รูป 3:2 ระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน

3.2.1 รูปแบบการประเมิน CIPP Evaluation Model

รูป 3:3 รูปแบบการประเมิน CIPP Evaluation Model

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยรูปแบบการประเมิน CIPP Evaluation Model เป็นการดำเนินงานที่โดดเด่น เพื่อพัฒนาประเด็นที่เป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจและประสงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น แสดงจุดเด่นและแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานหรือโครงการที่ได้รับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์การดำเนินงานหรือข้อเท็จจริงของการดำเนินงานสำหรับการสำรวจพฤติกรรม ความเห็น และความพึงพอใจของผู้บริโภคหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งการประเมินโครงการภายใต้กรอบการประเมิน CIPP มีองค์ประกอบในการประเมินทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการทำงาน และการประเมินผลผลิต/ผลลัพธ์ ซึ่งกล่าวได้ว่า การติดตามและประเมินนี้เป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูล การติดตามข่าวสารหรือการทำงาน เพื่อนำไปสู่การพิจารณาและวัดคุณค่าของกิจการใดๆ ตามเป้าประสงค์และแผนงานของแต่ละโครงการ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (2) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) และ (3) ความคุ้มค่า (Economy) สำหรับในต่างประเทศมีกรอบแนวคิดของการวัดประเมินในหลากหลาย

ลักษณะ อาทิจร INTOSAI ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบวัดประเมินผลแบบสากลในหลากหลายประเทศทั่วโลก รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

➤ **การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C)**

เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นในการดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ โดยวัตถุประสงค์ของการประเมินบริบท คือ การกำหนดขอบเขต การประเมินผล เพื่อจำแนกกลุ่มเป้าหมาย และประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานต่างๆ

โดยการประเมินสถานะแวดล้อมมีปัจจัยในการประเมินผลในแต่ละส่วนประกอบของโครงการ ดังนี้

- เป้าหมาย (Goal)
 - ✓ ความต้องการ/ความจำเป็น (Needs)
 - ✓ ปัญหา (Problems)
 - ✓ โอกาส (Opportunities)
 - ✓ ที่มา (Background)
 - ✓ สถานการณ์ปัจจุบัน (Environment)

➤ **การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I)**

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมถึงเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน เป็นต้น รวมถึงการจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ การประเมินปัจจัยนำเข้าจะต้องสำรวจสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบันก่อนว่ามีอะไรบ้าง เพื่อนำไปประเมินก่อนตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการใด ใช้แผนการดำเนินงานแบบไหน และต้องใช้ทรัพยากรจากภายนอกหรือไม่

โดยการประเมินปัจจัยนำเข้ามีปัจจัยในการประเมินผลในแต่ละส่วนประกอบของโครงการ ดังนี้

- แผนงาน (Plan)
 - ✓ ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders)
 - ✓ กลยุทธ์/แนวการดำเนินงาน (Strategies)
 - ✓ งบประมาณ (Budget)
 - ✓ ทรัพยากร (Resources) อาทิจร บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา

➤ การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P)

เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข และปรับปรุงให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้จะประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย แผนการ หรือโครงการได้เป็นอย่างดี โดยมีจุดประสงค์ในการประเมินคือ เพื่อหาข้อบกพร่องของโครงการ ในระหว่างการทำงาน เพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานนั้นๆ และเพื่อเก็บข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินงานของโครงการ

โดยการประเมินกระบวนการมีปัจจัยในการประเมินผลในแต่ละส่วนประกอบของโครงการ ดังนี้

- การปฏิบัติ (Actions)
 - ✓ การปฏิบัติตามแผนงาน (Implement)
 - ✓ การพัฒนาการดำเนินงาน (Develop)
 - ✓ การติดตามผลการดำเนินงาน (Monitor)
 - ✓ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ (Feedback)

➤ การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)

เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการเปลี่ยนแปลงโครงการ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาทิ ผลกระทบ (Impact) ผลลัพธ์ (Outcome) โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย

โดยการประเมินผลผลิตมีปัจจัยในการประเมินผลในแต่ละส่วนประกอบของโครงการ ดังนี้

- ผลลัพธ์ (Outcome)
 - ✓ ผลกระทบ (Impact)
 - ✓ ประสิทธิภาพ (Effectiveness)

3.3 แผนงานที่ 3 การรวบรวมวิเคราะห์บริบทที่สำคัญ

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และแสดงผลลัพธ์ในบทที่ 4 หน้า 48 โดยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง รวมทั้งศึกษาบริบทที่สำคัญต่อการดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม เรื่อง การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

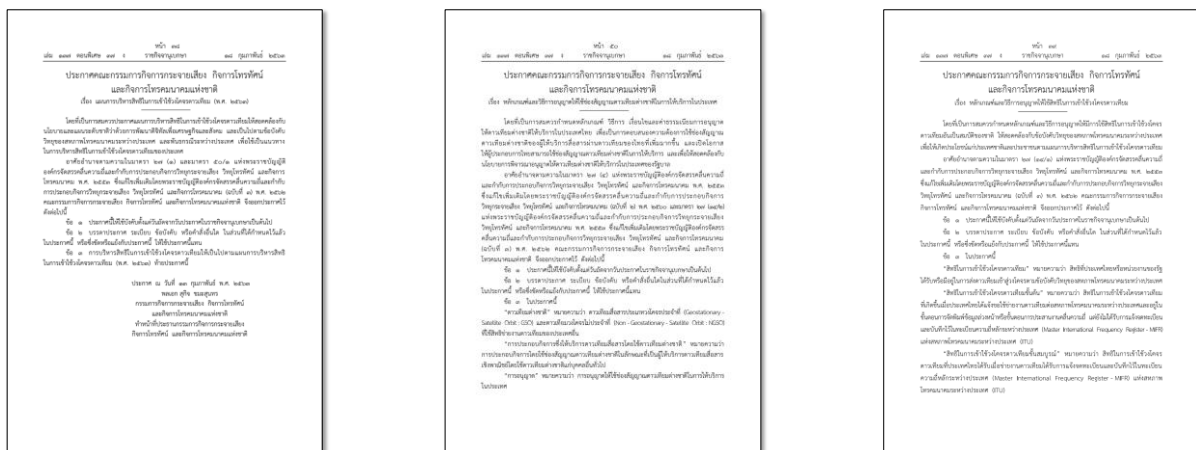
3.4 แผนงานที่ 4 การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการ โทรคมนาคม ช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน)

ที่ปรึกษาจะทำการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในช่วง ระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) โดยจะทำการติดตามตรวจสอบและประเมินผลนโยบายสำคัญ ดังนี้

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง ศึกษาบริบทที่สำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ตามรายละเอียด ขอบเขตของงานข้อ 4.3
2. วิเคราะห์เพื่อดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม อย่างน้อยต้องครอบคลุมประเด็น ดังนี้
 - 2.1. การศึกษาห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง
 - 2.2. ความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อนโยบายดังกล่าว
 - 2.3. การดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการดาวเทียมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางปฏิบัติที่สำนักงาน กสทช. กำหนด
 - 2.4. ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. และมาตรการดังกล่าว
 - 2.5. อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

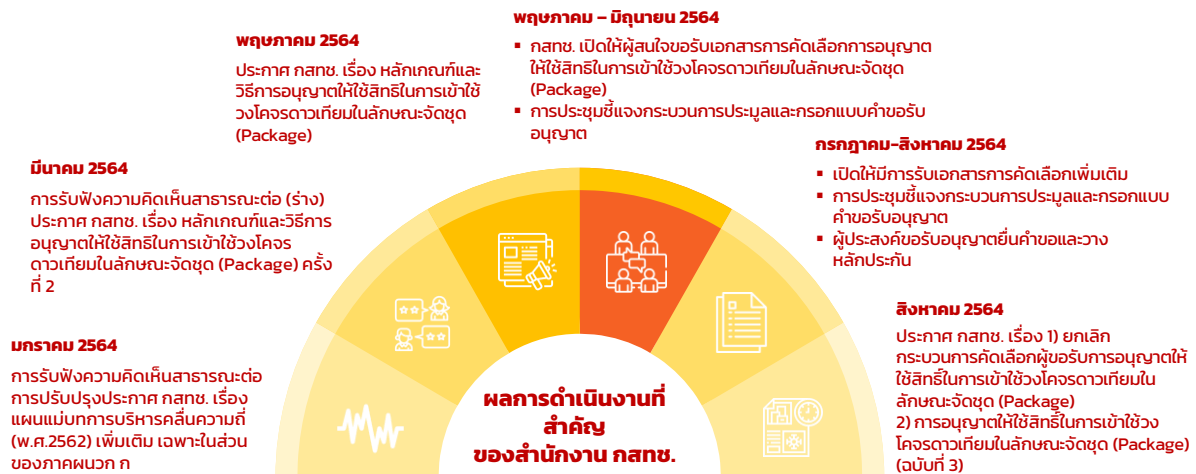
ตัวอย่างการศึกษากฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

รูป 3:4 ตัวอย่างกฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

- ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายและ แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเป็นไปตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพ โทรคมนาคมระหว่างประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารสิทธิในการ เข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศ
- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยสอดคล้อง กับข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน ตามแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งถือเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจร ดาวเทียมโดยระบบการอนุญาตของประเทศไทย

- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศไทย เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมของไทยที่เพิ่มมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการและสอดคล้องกับนโยบายการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศของรัฐบาล

รูป 3:5 ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสทช. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ปี 2564

3. ดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมของประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลฯ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย
 - 3.1. สังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) หรือการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ที่ กสทช. จัดขึ้นเพื่อดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม (ถ้ามี) โดยให้ที่ปรึกษาเข้าร่วมสังเกตการณ์การดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เพื่อเก็บข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว ได้แก่
 - โครงการงานสนับสนุนภารกิจบริหารกิจการดาวเทียม
 - โครงการศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

3.5 แผนงานที่ 5 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม(Questionnaire)

ที่ปรึกษาจะทำการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) โดยจะทำการติดตามตรวจสอบและประเมินผลนโยบายสำคัญด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ดังนี้

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

- วางแผนเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องตามหลักวิชาการและระเบียบวิธีวิจัยอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย
 - กำหนดกลุ่มตัวอย่าง
 - ระบุประเด็นสำคัญในการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงฯ
 - ระบุเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - จัดทำร่างเอกสาร/แบบสำรวจข้อมูลข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย
 - กำหนดรูปแบบ/วิธีการจัดประชุมให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องที่แตกต่างกันเพื่อให้ได้รับข้อมูลข้อเท็จจริงครอบคลุมทุกมิติ
- ดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องกับการดาวเทียมของประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลฯ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย
 - สำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามระเบียบวิธีวิจัย โดยทำการออกแบบ แบบสอบถามสำรวจข้อมูลข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2,000 ชุด กระจายตามสัดส่วนครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

ตัวอย่างการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการทำแบบสอบถามทางออนไลน์

แบบสำรวจเพื่อการติดตามและประเมินแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ในระยะ 2 ปีของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง
สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เสนอขอทุนจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ในระยะ 2 ปี ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ตาม มาตรา 73 พหุราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จึงได้ออกความร่วมมือขอทุน ในการออกแบบแบบสอบถาม เพื่อเข้าไปใช้ในขั้นตอนการติดตาม ราชอาณาจักรติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ทั้งนี้ ค่าตอบแทนทางวิชาการเป็นความลับ และจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล และการประเมิน

ส่วนที่ 2: การรับรู้ต่อการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ภายใต้ยุทธศาสตร์แผนแม่บทฯ

* หมายเหตุ: กรุณาเลือกคำตอบโดยเลือกคำตอบเดียว
"การประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมการเข้าถึงบริการโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ" โดยทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การให้บริการสายสื่อสารและการนำสายสื่อสารลงดิน
☐ การประมูลคลื่นความถี่ 5G
☐ การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเทคโนโลยี 5G
☐ ไม่ทราบ

รูป 3:6 ตัวอย่างการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการทำแบบสอบถามทางออนไลน์

3.6 แผนงานที่ 6 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการสัมภาษณ์ (Interview)

ที่ปรึกษาจะทำการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) โดยจะทำการติดตามตรวจสอบและประเมินผลนโยบายสำคัญ ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) ดังนี้

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

1. ดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องกับการดาวเทียมของประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลฯ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- 1.1. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน กสทช. หน่วยงานภาครัฐ (ที่เกี่ยวข้อง) เช่น คณะกรรมการกิจการในสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่น้อยกว่า 15 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการกำหนดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวนและสัดส่วนเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอต่อการวิเคราะห์และสรุปผลการติดตามประเมินผลดังกล่าว

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม		
การสัมภาษณ์	กลุ่มตัวอย่าง	วันที่สัมภาษณ์
กลุ่มตัวอย่างที่ 1-3	ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน กสทช. เช่น ตัวแทนสำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร	15 พฤศจิกายน 2564
กลุ่มตัวอย่างที่ 4-6	หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	16 พฤศจิกายน 2564
กลุ่มตัวอย่างที่ 7-10	ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม เช่น ตัวแทน บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน), ตัวแทน บริษัท มิวสเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด	17 พฤศจิกายน 2564
กลุ่มตัวอย่างที่ 11-15	- นักวิชาการ - องค์กรวิชาชีพ - อื่นๆ	18 พฤศจิกายน 2564

รูป 3:7 กำหนดการสัมภาษณ์เชิงลึกการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

- 1.2. เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) จัดกลุ่มละไม่เกิน 8 คน ต่อการสัมภาษณ์หนึ่งครั้ง ทำการสัมภาษณ์ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กลุ่มผู้ประกอบการ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนเพียงพอต่อการวิเคราะห์และสรุปผลการติดตามประเมินผล การกำหนดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนและสัดส่วนเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม		
การสัมภาษณ์	กลุ่มตัวอย่าง	วันที่สัมภาษณ์
ครั้งที่ 1	- ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ - หน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	29 พฤศจิกายน 2564
ครั้งที่ 2	- ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม - ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม	30 พฤศจิกายน 2564
ครั้งที่ 3	- ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ - กลุ่มผู้ประกอบการ	1 ธันวาคม 2564
ครั้งที่ 4	- นักวิชาการ - องค์กรวิชาชีพ - อื่นๆ	2 ธันวาคม 2564

รูป 3:8 กำหนดการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

3.7 แผนงานที่ 7 การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการจัดประชุม

ที่ปรึกษาจะทำการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) โดยจะทำการติดตามตรวจสอบและประเมินผลนโยบายสำคัญ ด้วยการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มและการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ดังนี้

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

1. ดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องกับการดาวเทียมของประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลฯ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- 1.1. จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ(Public Hearing) ณ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กลุ่มผู้ประกอบการ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ที่ปรึกษานำเสนอกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม กำหนดวันเวลาสถานที่และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาเห็นชอบก่อนดำเนินการใดๆ และเป็นผู้บริหารจัดการดูแลเตรียมการจัดประชุมกระทั่งเสร็จสิ้น ตั้งแต่ก่อนการประชุม เช่น การประสานงานเชิญหน่วยงาน หรือบุคคลเข้าร่วมประชุม จัดเตรียมเอกสาร สิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ดังกล่าว จะต้องให้ผู้แทนของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และ/หรือ ผู้แทนของสำนักงาน กสทช. เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วยครั้งละไม่เกิน 8 คน โดยที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบค่าอาหารและอาหารว่างให้แก่ผู้สังเกตการณ์ดังกล่าว โดยอัตราเป็นตามระเบียบคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน สำนักงาน กสทช. พ.ศ. 2563

3.8 แผนงานที่ 8 การเรียบเรียงวิเคราะห์สรุปผลการศึกษาเชิงลึก

ที่ปรึกษาจะทำเรียบเรียงผลการศึกษา ผลการวิเคราะห์เชิงลึกของการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) ซึ่งประกอบด้วยผลดำเนินการตามแผนงานที่ 3 ถึงแผนงานที่ 7 โดยประกอบด้วยประเด็นในการศึกษา ดังนี้

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

1. ทำการเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประเด็น ดังนี้
 - 1.1. ความสอดคล้องของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union หรือ ITU)
 - 1.2. หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
 - 1.3. หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย
 - 1.4. การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service (MSS) หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ซึ่งเป็นรูปแบบการให้บริการสื่อสาร ประเภท voice, data, broadband, tracking ผ่านดาวเทียมโดยใช้ดาวเทียมต่างชาติ
 - 1.5. ด้านความมั่นคง กำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
 - 1.6. ด้านเทคนิค กำกับดูแลมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย โดยต้องไม่สร้างปัญหา และไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อการใช้งานของดาวเทียมภายใต้การอนุญาตให้มีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย
 - 1.7. ผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศไทยกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการว่าบริการลักษณะใดที่สามารถให้ใช้ดาวเทียมต่างชาติได้ หรือบริการลักษณะใดไม่ควรเปิดให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการ
 - 1.8. ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร
 - 1.9. ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. และมาตรการดังกล่าว
 - 1.10. จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเปรียบเทียบการดำเนินการในประเทศที่เป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practices) (ถ้ามี)
 - 1.11. อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

3.9 แผนงานที่ 9 การจัดทำรายงานผลการศึกษากลาง (Interim Report)

คณะผู้วิจัยจะจัดทำรายงานผลการศึกษากลาง (Interim Report) ซึ่งครอบคลุมรายละเอียดผลการศึกษาดังแต่ แผนงานที่ 3 ถึงแผนงานที่ 8 โดยประกอบด้วย การรวบรวมเรียบเรียงวิเคราะห์บริบทที่สำคัญและการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการบริการโทรคมนาคม เรื่องการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน กสทช. ก่อนดำเนินการต่อไป โดยคณะผู้วิจัยจะทำการส่งมอบภายใน 120 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาหรือวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ซึ่งประกอบด้วยเล่มรายงานผลการศึกษากลาง (Interim Report) จำนวน 10 ชุด พร้อมอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.doc .pdf) บรรจุลงยูเอสบีแฟลชไดรฟ์ จำนวน 1 ชุด รายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการดำเนินงาน ผลการศึกษา และผลการวิจัยข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแนวทางที่กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริการโทรคมนาคมที่ได้จากการดำเนินงานในแผนงานที่ 3 ถึงแผนงานที่ 8 ซึ่งครอบคลุมดังนี้
 - 1.1. ผลการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)
 - 1.1.1. ข้อมูลข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2,000 ชุด กระจายตามสัดส่วนครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม
 - 1.2. ผลการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) ได้แก่
 - 1.2.1. ผลสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน กสทช. หน่วยงานภาครัฐ (ที่เกี่ยวข้อง) เช่น คณะกรรมการกิจการในสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่น้อยกว่า 15 ตัวอย่าง
 - 1.2.2. ผลการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) จัดกลุ่มละไม่เกิน 8 คน ต่อการสัมภาษณ์หนึ่งครั้ง ทำการสัมภาษณ์ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กลุ่มผู้ประกอบการ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.3. ผลการดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องด้วยการจัดประชุม ได้แก่
 - 1.3.1. ผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ณ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กลุ่มผู้ประกอบการ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- 1.3.2. ผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้เกี่ยวข้อง ครอบคลุมพื้นที่ กรุงเทพมหานครและ 5 ภูมิภาค รวมจำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก รวมจำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ครั้งละไม่น้อยกว่า 120 คน
- 1.4. ผลการศึกษาวิเคราะห์เชิงลึกของการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน)
 - 1.4.1. ผลการเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม
2. นำเสนอผลการศึกษาในรายงานชั้นกลาง (Interim Report) ให้แก่ สำนักงาน กสทช. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาฯ และดำเนินการปรับปรุงตามข้อคิดเห็นอย่างเหมาะสม (ถ้ามี)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (Interim Report)

รูป 3:9 ตัวอย่างการจัดพิมพ์รายงานความผลการศึกษาระดับกลาง (Interim Report)

3.10 แผนงานที่ 10 การสรุปผลการศึกษาและการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

คณะผู้วิจัยจัดทำ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ครอบคลุมรายละเอียดตามแผนงานที่ 3 - แผนงานที่ 8 และการดำเนินการตามขอบเขตของงานทั้งหมด จัดทำในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.doc .pdf) บรรจุลงยูเอสบีแฟลชไดรฟ์ เมื่อผ่านความเห็นชอบแล้วจึงจัดพิมพ์เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไปโดยเนื้อหาของ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) และรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โดยเนื้อหาใน (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ประกอบด้วย (1) บทสรุปผู้บริหาร (2) ผลการศึกษาวិเคราะห์ (3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ซึ่งผู้ดำเนินโครงการจะทำการส่งมอบ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) และจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก (1) สำนักงาน กสทช. (2) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม และ (3) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา ก่อนจึงทำการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ โดยผู้ดำเนินโครงการจะทำการส่งมอบภายใน 150 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาหรือวันที่ 26 มีนาคม 2565 โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงาน ดังนี้

1. (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ได้แก่

- 1.1. (ร่าง) รายงานการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม: การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม จำนวน 5 เล่ม โดยครอบคลุม (1) เนื้อหาทั้งหมดของการดำเนินการติดตามและประเมินผลของงานดังกล่าว (2) บทสรุปผู้บริหาร (3) ผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ พร้อมอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.doc .pdf) บรรจุลงยูเอสบีแฟลชไดรฟ์ จำนวน 1 ชุด

ทั้งนี้ เมื่อผู้ดำเนินโครงการได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน กสทช. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และทำการปรับปรุงแก้ไขตามความเห็น (ถ้ามี) จึงทำการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โดยผู้ดำเนินโครงการจะทำการส่งมอบภายใน 180 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญาหรือวันที่ 25 เมษายน 2565 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2. รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ได้แก่

- 2.1. รายงานการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม: การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม จำนวน 50 เล่ม พร้อมอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.doc .pdf) บรรจุลงยูเอสบีแฟลชไดรฟ์ 1 ชุด
- 2.2. สรุปผลการศึกษาให้เข้าใจง่ายในรูปแบบที่น่าสนใจ เช่น Infographic หรือ E-book โดยมีเนื้อหาตามเรื่องที่ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลข้างต้น จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้สำหรับเผยแพร่ทางระบบสารสนเทศ

รูป 3:10 ตัวอย่างการจัดพิมพ์ (ร่าง) ผลการศึกษฉบับสมบูรณ์ และผลการศึกษฉบับสมบูรณ์

4 การรวบรวมวิเคราะห์บริบทที่สำคัญ

ที่ปรึกษาได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง รวมทั้งศึกษาบริบทที่สำคัญต่อการดำเนินการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม เรื่อง การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และแนวนโยบายของรัฐ

ในการประเมินและวิเคราะห์กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในส่วนนี้จะกล่าวถึงกรอบยุทธศาสตร์ของประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องในระดับชาติกับแนวทางการดำเนินงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม เรื่อง การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม เพื่อให้เห็นถึงแนวทางในการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. ที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายการพัฒนาประเทศในระยะยาว ทั้งนี้ การวิเคราะห์แผนนโยบายการพัฒนาประเทศในระยะยาวจะพิจารณาถึงแผนหลักระดับชาติที่มีความเกี่ยวข้องกับ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ดังต่อไปนี้ (1) กฎหมายรัฐธรรมนูญ (2) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) (3) แผนการปฏิรูปประเทศ (4) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) รายละเอียดมีดังนี้

4.1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นกฎหมายที่มีศักดิ์สูงสุดในการกำหนดรูปแบบการปกครอง ระเบียบราชการ อำนาจองค์กรตลอดจนสิทธิต่างๆ ของประชาชนในประเทศ ซึ่งกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายทุกฉบับในรัฐ เนื่องจากกฎหมายได้มีการกำหนดให้มีองค์กร เพื่อรับผิดชอบและกำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งจะศึกษาประเด็นในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีรายละเอียดดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นที่มาของการกำหนดพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553

โดยมาตรา 40 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ได้กำหนดว่า “คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคมเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติ เพื่อประโยชน์สาธารณะให้องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา 47 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2550) ได้กำหนดว่า “คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะให้องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประกอบกับมาตรา 60 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560) ได้กล่าวว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

จากการวิเคราะห์มาตราที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้ง 3 ฉบับ พบว่ากฎหมายมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และเกิดการตรากฎหมายลูก 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม³ ในการจัดตั้งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) โดยมี สำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินการของ กสทช.

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560) ได้กำหนดให้ กสทช. มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่ ตามที่กำหนดในมาตรา 60 ได้กำหนดว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมหรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะรวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประกอบกับมาตรา 274 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560) ได้กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 เป็นองค์กรตามมาตรา 60 วรรคสาม และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้และเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้” จะเห็นได้ว่าการเพิ่มเติมและประกาศอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเป็นสมบัติของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560)

กสทช. มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา

มาตรา 60	มาตรา 274
“รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมหรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะรวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”	“ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 เป็นองค์กรตามมาตรา 60 วรรคสาม และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้และเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้”

จะเห็นได้ว่าการเพิ่มเติมและประกาศอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเป็นสมบัติของชาติ

รูป 4:1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560)

³ ที่มา: กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์, โดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (2555)

4.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้ประเทศสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ระยะยาวที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1: ด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม รวมถึงภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 2: ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายในการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมา ประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้ รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของ ประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกัน การเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 5: ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามา มีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 6: ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการ พัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรม มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

โดยความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ให้ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรมและฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ ตามที่กล่าวมา จากการศึกษาพบว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2564) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ กสทช. มีทั้งสิ้น 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดย กสทช. มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานคลื่นความถี่ สำหรับการประสานงานร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันและบรรเทาภัยสาธารณะและภัยพิบัติสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน (2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม และ (3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้มีการกล่าวไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562 - 2566)

รูป 4:2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

4.1.3 แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป็นแผนระดับที่ 2 ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีที่ได้รับการปรับปรุง โดยจะ สอดคล้องตามการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการ ตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) นำไปสู่การปฏิบัติตาม หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของ แต่ละช่วงเวลา 5 ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุงจะดำเนินการคู่ขนานไปกับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน 2561 ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศ มีทั้งหมด 13 ด้าน ซึ่งด้านที่จะนำมาประกอบในการพิจารณาเชิงนโยบายและแผนงานของสำนักงาน กสทช. ได้แก่ แผนการ ปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีประเด็นในการปฏิรูปจำนวน 6 ด้าน รายละเอียดมีดังนี้

ประเด็นการปฏิรูปที่ 1 : การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน

มีกิจกรรมหลัก คือ การบรรจุสาระเกี่ยวกับ “การรู้เท่าทันสื่อ” ในหลักสูตรให้กับนักเรียนและนักศึกษา โดย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กรมประชาสัมพันธ์ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และสถาบันการศึกษาภาครัฐ ได้มีการดำเนินการสร้างความรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มประชาชนทั่วไป

ประเด็นการปฏิรูปที่ 2 : แนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อ

มีกิจกรรมหลัก คือ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน นอกจากนี้ กรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรวิชาชีพสื่อได้จัดทำ “คู่มือและแนวทางปฏิบัติสื่อในภาวะวิกฤต” เพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติ วิชาชีพของสื่อมวลชนในการดำเนินงานในสถานการณ์ที่รุนแรงและมีความอ่อนไหวสูง ซึ่งมีความสอดคล้องกับการดำเนินการ ของสำนักงาน กสทช. ได้ถูกระบุในส่วนของแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564)

ประเด็นการปฏิรูปที่ 3 : การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรม สื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

มีกิจกรรมหลักในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชน ได้แก่ การปรับปรุงแผนแม่บทกิจการ กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งทางสำนักงาน กสทช. ได้จัดทำ โดยแผนแม่บทนี้ได้มุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากร คลื่นความถี่ที่มีอยู่จำกัด ให้มีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการในปัจจุบัน และประกาศสำนักงาน กสทช.

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกคืนคลื่นความถี่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า หรือนำมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่ายิ่งขึ้น

ประเด็นการปฏิรูปที่ 4 : การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์

มีกิจกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับตรวจสอบการใช้สื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ได้พัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลและคุ้มครองข้อมูลออนไลน์ของประชาชน ด้วยโครงการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยระบบอัตลักษณ์ เป็นระบบสำหรับลงทะเบียนและยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ก่อนใช้เลขหมาย เพื่อป้องกันการลักลอบโจรกรรมข้อมูลหรือการนำบัตรประชาชนผู้อื่นไปจดทะเบียนซิมการ์ด และนำไปก่อเหตุในทางที่มีขอบ

ประเด็นการปฏิรูปที่ 5 : การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์/กิจการอวกาศและระบบและเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนภารกิจการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยฯ

มีกิจกรรมหลัก ได้แก่ การบูรณาการเทคโนโลยีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนภารกิจบรรเทาสาธารณภัย (National Mobile Broadband Network for Public Protection and Disaster Relief (PPDR)) โดยสำนักงาน กสทช. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้งานคลื่นความถี่ในย่านความถี่ 814 - 824 MHz และ 859 - 869 MHz แล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์สื่อสารของหน่วยงานเพื่อคืนย่านความถี่ดังกล่าวต่อไป

ประเด็นการปฏิรูปที่ 6 : การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

มีกิจกรรมหลักในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ ได้แก่ การเร่งรัดการดำเนินการของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการด้านการประชาสัมพันธ์ และการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ โดยในปี 2563 สำนักงาน กสทช. ได้มีการขยายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนต่างๆ รวมทั้งได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่ 3 เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ออก “แท็บเล็ต” อย่างสะดวกและทั่วถึง

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

รูป 4:3 แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

4.1.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561- 2580) จะเป็นแผนหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทยในระยะ 20 ปี ซึ่งถูกออกแบบให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561- 2580) ได้วางยุทธศาสตร์เพื่อให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทยในระยะ 20 ปี ที่ได้แบ่งทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 Digital Foundation ประเทศไทยลงทุนและสร้างรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ระยะที่ 2 Digital Thailand Inclusion ทุกภาคส่วนของประเทศไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามแนวประชารัฐ ระยะที่ 3 Full Transformation ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น “ดิจิทัลไทยแลนด์” ที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ และระยะที่ 4 Global Digital Leadership ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ 4 ประการ ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ก้าวทันเวทีโลก ด้วยการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิต การบริการ เป้าหมายที่ 2 สร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียม ด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เป้าหมายที่ 3 พัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัล ด้วยการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่ม มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล เป้าหมายที่ 4 ปฏิรูปกระบวนการทำงานและการให้บริการของภาครัฐ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติงานโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาตามภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย 4 ระยะ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ เพื่อบริการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์ เป็นการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญ ประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงที่มีความทันสมัย มีคุณภาพขนาดเพียงพอครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อบริการติดต่อสื่อสาร การเชื่อมต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การค้าและพาณิชย์ การบริการภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการใช้งานรูปแบบต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคมของประเทศ รวมทั้งเพื่อบริการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลในอนาคต

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 1 นี้ จะสร้างให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทันสมัย ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการเข้าถึงบริการจะสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่รองรับความต้องการ และราคาค่าบริการที่ต้องจ่ายจะต้องไม่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการดิจิทัลอีกต่อไป ในอนาคตโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจะกลายเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกับ ถนน ไฟฟ้า ประปา ที่สามารถรองรับการเชื่อมต่อกับทุกสรรพสิ่ง

ยุทธศาสตร์ที่ 2: ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมกับเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนวางรากฐานการแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว ภายใต้การส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล จำเป็นต้องเร่งสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานของประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 2 นี้ เป็นการเร่งส่งเสริมเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Economy Acceleration) โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล (Digital Business Ecosystem) ควบคู่กับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในเชิงธุรกิจ และกระตุ้นให้ภาคเอกชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และปรับปรุง แนวทางการทำธุรกิจด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและเล็ก (SMEs) รวมถึงธุรกิจใหม่ (Startup) ในด้านเศรษฐกิจชุมชน เทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยเชื่อมโยงท้องถิ่นกับตลาดโลก สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ด้านการสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆ ของภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีการรวบรวมและแปลงข้อมูลองค์ความรู้ ของประเทศทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก โดยประชาชนมีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 3 นี้ เป็นการสร้างสังคมดิจิทัลที่มีคุณภาพ (Digital Society) มุ่งหวังที่จะลดความเหลื่อมล้ำทางโอกาสของประชาชนที่เกิดจากการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน การขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัล หรือการไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ยังมีราคาแพงเกินไป และให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลเมืองที่ฉลาด รู้เท่าทันข้อมูลและมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ โดยสุดท้าย เมื่อโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลพร้อม และพลเมืองดิจิทัลพร้อมแล้ว เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่มผ่านบริการดิจิทัลต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ด้านการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผน และเป็นระบบจนพัฒนาสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยสมบูรณ์ โดยลักษณะของบริการภาครัฐหรือบริการสาธารณะ จะอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถ เข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา และในระยะต่อไป รัฐบาลสามารถหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว ภาครัฐจะแปรเปลี่ยนไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้าง บริการสาธารณะโดยเอกชนและประชาชน เรียกว่า บริการระหว่างกัน (Peer to Peer) ตามหลักการออกแบบ ที่เป็นสากล (Universal Design) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การปกครอง/การบริหารบ้านเมืองและเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสมบูรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นี้ เป็นการมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานและการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการสร้างบริการของภาครัฐที่มีธรรมาภิบาล และสามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูล

อัตโนมัติ การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐที่ไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลและความมั่นคงของชาติ ผ่านการจัดเก็บ รวบรวม และแลกเปลี่ยนอย่างมีมาตรฐาน ให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และข้อมูล รวมไปถึงการสร้างแพลตฟอร์มการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้ภาคเอกชนหรือนักพัฒนาสามารถนำข้อมูลและบริการของภาครัฐไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรม บริการ และสร้างรายได้ให้กับระบบเศรษฐกิจต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 5: ด้านการพัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

การพัฒนากำลังคนดิจิทัล หมายถึง การสร้างและพัฒนาบุคลากรผู้ทำงานให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่ประกอบอาชีพในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง และทุกสาขาอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญตามระดับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างให้เกิดการจ้างงานที่มีคุณค่าสูงรองรับการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 5 นี้ มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนดิจิทัล (Digital Workforce) ขึ้นมารองรับการทำงานในระบบเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเน้นทั้งกลุ่มคนทำงานที่จะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างผลผลิตภาพการผลิต (Productivity) ในระบบเศรษฐกิจและกลุ่มคนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลอย่างไรก็ตามการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนทั่วไปเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างทัดเทียมกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 6: ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

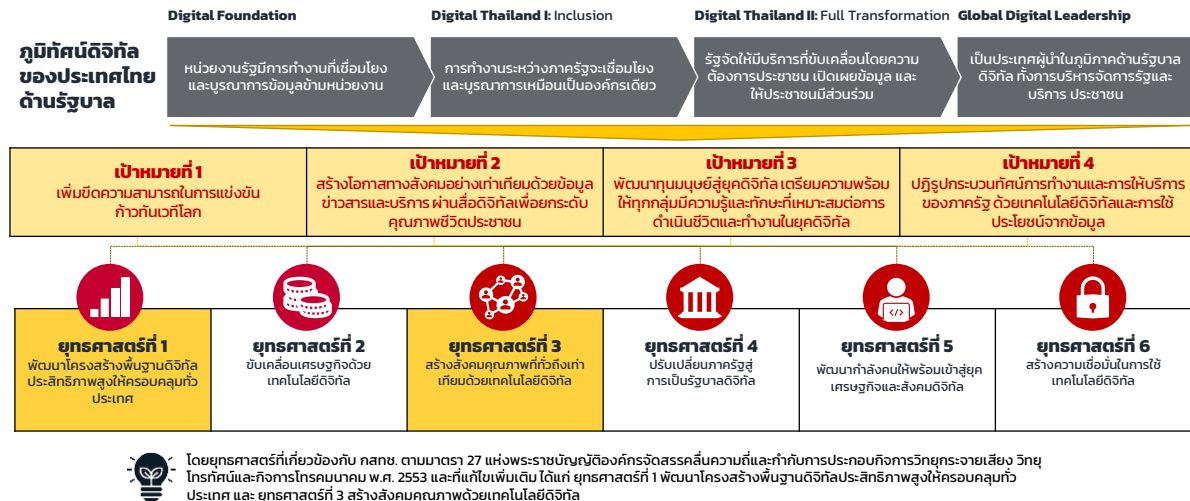
การสร้างเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง มาตรฐาน กฎหมาย กฎระเบียบ และกติกามีประสิทธิภาพทันสมัยและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากลที่เป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัลของประเทศ ตลอดจนการสร้างความปลอดภัย การสร้างความเชื่อมั่น และการคุ้มครองสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อก่อให้เกิดการอำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ พร้อมกับการสร้างแนวทางขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 6 นี้ มุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัยและความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับผู้ประกอบการ ผู้ทำงาน และผู้ใช้บริการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยขับเคลื่อนประเทศสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล และเป็นบทบาทหน้าที่หลักของภาครัฐในการอำนวยความสะดวกให้กับทุกภาคส่วน โดยภารกิจสำคัญยิ่งยวดของยุทธศาสตร์นี้จะครอบคลุมเรื่องมาตรฐาน (Standard) การคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy) การรักษาความมั่นคงปลอดภัย (Cybersecurity)

จากการศึกษาพบว่า กสทช. ได้มีการจัดทำนโยบาย และแผนการดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ กสทช. ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่ **ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ** ซึ่งเห็นได้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เมื่อวิเคราะห์เทียบกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ กสทช. แล้วสามารถเห็นถึงความเกี่ยวข้องใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ (2) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ และ (3) พัฒนานโยบายหรือแผนเพื่อบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ และบริการคอนเวอร์เจนซ์ เป็นต้น และ **ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล** โดยการสร้างสังคมคุณภาพที่ครอบคลุม และทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหนึ่งในนโยบายและภาระหน้าที่ที่ กสทช. ปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวิเคราะห์เทียบกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ กสทช. แล้วสามารถเห็นถึงความเกี่ยวข้องใน 2 ประเด็น ได้แก่ (1) ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ห่างไกล

ผู้สูงอายุ และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล และ (2) ประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะผ่านระบบดิจิทัล

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580)

รูป 4:4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580)

4.2 ข้อมูลแผนแม่บทตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564)

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564) จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 และข้อบังคับวิทยุ ฉบับ ค.ศ. 2020 (Radio Regulations Edition of 2020) ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายการใช้คลื่นความถี่ในปัจจุบันและอนาคตของประเทศ โดยเริ่มจากการวางแผน กำหนดหลักเกณฑ์ จัดสรร และกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ ให้มีประสิทธิภาพ โดยจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี และสอดคล้องกับสากล โดยมีการปรับปรุงภาคผนวกและตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติของแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. 2562) ดังต่อไปนี้

- 1) ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ การใช้บังคับตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ (พ.ศ. 2564) ให้เป็นไปตามข้อบังคับวิทยุ ฉบับ ค.ศ. 2020 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
- 2) ให้ยกเลิกภาคผนวก ก ท้ายประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. 2562) ลงวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2562 และให้ใช้ภาคผนวก ก ท้ายประกาศนี้แทน
- 3) ให้ยกเลิกภาคผนวก ข ท้ายประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. 2562) ลงวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2562 และให้ใช้ภาคผนวก ข ท้ายประกาศนี้แทน

- 4) ให้ยกเลิกตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ (พ.ศ. 2562) ท้ายประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการคลื่นความถี่ (พ.ศ. 2562) ลงวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2562 และให้ใช้ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ (พ.ศ. 2564) ท้ายประกาศนี้แทน

แผนแม่บทการบริหารจัดการคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564) มีเป้าประสงค์ ทั้งหมด 3 ข้อ ได้แก่ (1) เพื่อให้ประเทศไทย มีคลื่นความถี่ที่เพียงพอต่อความต้องการ ทันกาล และสอดคล้องกับสากล โดยผ่านยุทธศาสตร์ในการบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (2) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคลื่นความถี่ของ กสทช. (3) เพื่อเสริมสร้างบุคลากร และระบบการบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีศักยภาพตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ กสทช. ได้มีการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้ประเทศไทยมีแนวทางในการบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชน มีทั้งหมด 3 ยุทธศาสตร์ 8 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการ ทันกาล และสอดคล้องกับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์คือ การมีคลื่นความถี่เพียงพอและทันต่อความต้องการใช้คลื่นความถี่ สำหรับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการอื่น โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความสอดคล้องกับการใช้คลื่นความถี่ในระดับสากล และการใช้งานด้านความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น ซึ่งมีการระบุความต้องการใช้คลื่นความถี่สำหรับประเทศไทยให้เหมาะสมกับแนวโน้มการใช้คลื่นความถี่ในปัจจุบัน และอนาคต ตลอดจนผลักดันการดำเนินการนำคลื่นความถี่มาใช้งานจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการ (Spectrum Release Plan) โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) แนวโน้มการใช้คลื่นความถี่ในอนาคต (Spectrum outlook)
- 2) แผนการนำคลื่นความถี่มาใช้งานตามความต้องการ (Spectrum release plan) รวมถึงการใช้คลื่นความถี่ด้านความมั่นคง

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์คือ การบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพอย่างคุ้มค่าและคำนึงถึงการใช้ประโยชน์สูงสุดเพื่อประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยมุ่งเน้นเข้าใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ จากการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นการทั่วไป (Unlicensed spectrum) และการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ร่วมกัน (Shared spectrum) รวมถึงการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่เพื่อการวิจัย พัฒนา และทดสอบนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคลื่นความถี่ เพื่อสนับสนุนนโยบายประเทศไทย 4.0 ของประเทศไทย โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) การลดข้อจำกัดในการใช้คลื่นความถี่ เพื่อเพิ่มการใช้งานรูปแบบใหม่ โดยผ่านกลไกการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นการทั่วไป การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ร่วมกัน และเพื่อเพิ่มการใช้คลื่นความถี่เพื่อสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และทดสอบนวัตกรรม
- 2) การกำหนดคลื่นความถี่ในกิจการที่สนับสนุนนโยบายประเทศไทย 4.0
- 3) การเสนอให้แก้ไขพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มศักยภาพในการบริหารคลื่นความถี่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 มีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์คือ มีการบริหารคลื่นความถี่ที่ทันสมัยสามารถให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารคลื่นความถี่ให้มีความสามารถและประสบการณ์ในระดับมาตรฐานสากล รวมถึงสามารถสร้างระบบบริหารคลื่นความถี่ที่บูรณาการให้ได้มาตรฐานสากลและมีประสิทธิภาพ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) บุคลากรด้านการบริหารคลื่นความถี่ ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานสากลในทุกด้าน ทั้งด้านเทคนิค เศรษฐศาสตร์และกฎหมาย
- 2) การมีระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่บูรณาการข้อมูลการบริหารคลื่นความถี่สำหรับการจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเครื่องวิทยุคมนาคม รวมถึงระบบชำระค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องสำหรับประชาชนและหน่วยงานภายนอก และมีบริการเข้าถึงฐานข้อมูลกลางร่วมกัน (Integrated database) สำหรับหน่วยงานภายในของสำนักงาน กสทช.
- 3) มีศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center) ที่บูรณาการข้อมูลการตรวจสอบจากทุกหน่วยงานของสำนักงาน กสทช.

รูป 4:5 แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564)

โดยภายใต้แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564) พบว่ามีความสอดคล้องกับการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม และการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทย **ทั้งหมด 2 ยุทธศาสตร์** ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดหาคืนความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการ ทันกาล และสอดคล้องกับสากล ซึ่งมีความสอดคล้องเนื่องจากในปี 2562 กสทช. ได้มีการเรียกคืนคลื่นความถี่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า หรือนำมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่ายิ่งขึ้น จากการเรียกคืนคลื่นความถี่ในช่วง 2500 - 2690 MHz จากผู้ได้รับอนุญาตจำนวน 3 ราย ได้แก่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กรมการทหารสื่อสาร กองทัพบก และกรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย รวมถึงเรียกคืนคลื่นความถี่ทั้งหมดจากผู้ได้รับอนุญาต โดยรวมคลื่นความถี่ที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาต จำนวนทั้งสิ้น 190 MHz เพื่อนำมาจัดสรรใหม่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล อีกทั้งในปี 2563 ได้มีการจัดทำแนวทางการปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz เพื่อรองรับเทคโนโลยี 5G รวมถึง สำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินโครงการจัดงานสัมมนาและนิทรรศการนานาชาติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและประเทศอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี 5G และ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างทั่วถึง มีความ

สอดคล้องเนื่องจาก ในปี 2562 มีการขับเคลื่อนเทคโนโลยี 5G ของประเทศเพื่อสนับสนุนนโยบายและแผนการพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม จากการขยายความร่วมมือในการจัดตั้งศูนย์ทดลองทดสอบ 5G และดำเนินการทดลองทดสอบ 5G โดยเปิดศูนย์ 5G AI / IoT Innovation Center ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดนโยบายด้านการบริหารคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียม จากการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ อีกทั้งในปี 2563 สำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินโครงการ การศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบและหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่รองรับการให้บริการ 5G

4.2.2 แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566)

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้อนุมัติแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2562-2566) เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินการในระยะ 5 ปี ซึ่งได้มีการกำหนดทิศทางการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อรองรับสภาพแวดล้อมระบบนิเวศดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันมากขึ้น โดยแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) ได้มุ่งเน้นการจัดสรรทรัพยากรโทรคมนาคมให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน การเสริมสร้างกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุม และส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของกลไกตลาด รวมถึงการวางรากฐาน การกำกับดูแลที่เชื่อมโยงกับข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งได้มีการเพิ่มบทบาทของกลไกความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับภาคส่วนต่างๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ในฐานะองค์กรกำกับดูแลด้านกิจการโทรคมนาคม จึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และการเชื่อมโยงนโยบายเทคโนโลยีที่เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมระบบนิเวศดิจิทัล เนื่องจากประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจ 4.0 หรือ 5.0 ซึ่งต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ในขณะที่ภาครัฐก็ต้องมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบนิเวศดิจิทัลซึ่งเน้นการพัฒนาแพลตฟอร์มต่างๆ ให้รองรับการทำงานในระบบดิจิทัล ซึ่งสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการโทรคมนาคมได้ 6 ยุทธศาสตร์ 20 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนากิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาโครงข่าย broadband ความเร็วสูงที่ครอบคลุม ทัวถึงและส่งเสริมนวัตกรรม การเข้าถึงบริการและการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ broadband ความเร็วสูงในราคาที่เหมาะสม เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพสูงรองรับการเข้าถึงการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล อีกทั้งส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ รวมถึงมีมาตรการเสริมสร้างการกำกับดูแลการแข่งขันในการให้บริการขายส่งบริการการใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน การใช้สิทธิทาง และ การจัดให้มีบริการโครงข่ายแบบแยกส่วนเพื่อส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่หรือรายย่อย ตลอดจนส่งเสริมและนำพาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานกำกับดูแล ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการแข่งขันที่เหมาะสมที่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เท่าเทียม โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) การเพิ่มขึ้นของระดับความครอบคลุมของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์
- 2) การเพิ่มขึ้นของระดับการแข่งขันการประกอบกิจการโทรคมนาคม
- 3) มีหลักเกณฑ์ส่งเสริมการแข่งขันที่เหมาะสมกับสภาพตลาดโทรคมนาคม
- 4) มีกลไกในการทำงานร่วมกันกับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มั่นใจว่านโยบายการกำกับดูแลมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุญาตและกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวก เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาต และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการส่งเสริมสนับสนุนนโยบายการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร โดยมีแนวทางการอนุญาต และกำกับดูแลการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐ ตลอดจนการส่งเสริมความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการเชิงป้องกันและมาตรการแก้ไขปัญหา อีกทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาคม เพื่อบูรณาการ กระบวนการและขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตที่เกี่ยวข้อง โดยมีตัวชี้วัดดังนี้

- 1) มีการพัฒนากฎหมายการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการที่สอดคล้องกับบริบทกฎหมายและรองรับการพัฒนาทางเทคโนโลยี
- 2) มีมาตรการเชิงป้องกันและมาตรการแก้ไขปัญหามาตรการกำกับดูแลผู้ประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) มีเครื่องมือ กลไก และระบบการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 มุ่งเน้นในเรื่องการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมคลื่นความถี่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการส่งเสริมการเข้าถึงบริการบรอดแบนด์ไร้สายความเร็วสูงที่ครอบคลุม จัดทำแผนการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลระยะ 5 ปี (Spectrum Roadmap) และมีแนวทางการเรียกคืนคลื่นความถี่ที่มีการจัดสรรไปแล้วนำมาจัดสรรใหม่ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรเลขหมายโทรคมนาคม จากการจัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคมและกฎเกณฑ์การบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม ให้เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมและสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนส่งเสริมให้มีการใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคมเพื่อการประกอบการ เชิงพาณิชย์เพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อความมั่นคงและการติดต่อสื่อสารกรณีเกิดภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน โดยคำนึงถึงประโยชน์ สูงสุด ความเพียงพอในการใช้งาน และรองรับการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล และพัฒนากลไกความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาคม เพื่อให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมตามแนวนโยบายรัฐ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) มีแผนการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมฉบับนี้ประกาศใช้
- 2) มีหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่รองรับการพัฒนาเทคโนโลยีและบริการใหม่ๆ
- 3) มีการจัดสรรทรัพยากรโทรคมนาคมและกำกับให้มีการใช้ทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

สำนักงาน กสทช. มุ่งเน้นในเรื่องการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงให้ครอบคลุมทั้งในมิติเชิงพื้นที่จากการพัฒนาการขยายโครงข่ายโทรคมนาคมทั้งแบบมีสายและไร้สายให้กระจายอย่างทั่วถึง และในมิติเชิงสังคม จากการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้บริการโทรคมนาคมสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ ผู้ป่วยคนพิการ และผู้ด้อยโอกาสในสังคม อีกทั้งพัฒนาโครงข่ายบรอดแบนด์และบริการโทรคมนาคมสาธารณะในพื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ที่มีผลตอบแทนการลงทุนต่ำ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข บริการสาธารณะ และข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ที่นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยี ตลอดจนสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายของรัฐบาลใน 1 ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมฉบับนี้ประกาศใช้
- 2) มีบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ความเร็วสูงครอบคลุมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม
- 3) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการส่งเสริมการใช้งานและใช้ประโยชน์จากบริการโทรคมนาคมพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม และการให้บริการเพื่อประโยชน์สังคมและสาธารณะ

สำนักงาน กสทช. มุ่งเน้นในเรื่องการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมจากการพัฒนาหลักการคุ้มครองผู้บริโภคเชิงรุก เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้ถึงสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค รวมทั้งความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวในการใช้บริการโทรคมนาคม ส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลบริการโทรคมนาคม กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการจัดให้มีและให้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน และสนับสนุนการศึกษาและวิจัยเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค และการสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงส่งเสริมพัฒนามาตรฐานคุณภาพการให้บริการ (quality of service standard) ที่สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีกำกับดูแลให้ผู้ประกอบการจัดให้มีคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมตามมาตรฐานคุณภาพการให้บริการที่ได้โฆษณาไว้ ตลอดจนพัฒนาหลักการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการอย่างมีจริยธรรมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อปกป้องสิทธิของผู้บริโภค เพื่อสังคมและประโยชน์สาธารณะ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) ผู้บริโภคมีความเข้มแข็ง รู้ในสิทธิพื้นฐานในการใช้บริการโทรคมนาคม
- 2) มีเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมที่สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี
- 3) ผู้บริโภคมีเครื่องมือและข้อมูลที่จำเป็นในการเลือกใช้บริการโทรคมนาคมและการคุ้มครองผู้บริโภคจากภัยคุกคาม

6) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงาน กสทช. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่สร้างคุณค่าให้แก่อุตสาหกรรมโทรคมนาคม เพื่อส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมในการเสริมสร้างระบบนิเวศดิจิทัล รวมถึงสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติแผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างบูรณาการ ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมั่นและคุ้มครองความปลอดภัยให้กับประชาชนในการใช้บริการโทรคมนาคมและการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์โดยมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและนโยบายความเป็นส่วนตัว และส่งเสริมธรรมาภิบาลของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้บริโภค โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) มีแผนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของอุตสาหกรรมโทรคมนาคม
- 2) ระดับความสำเร็จการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายตามแผนการปฏิรูปประเทศ
- 3) มีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบ และมาตรการที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
- 4) มีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566)	ความสอดคล้อง ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G
๑๓ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุญาตและกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม	๑๓ ผลการดำเนินงาน มีแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยการสนับสนุนนโยบายการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร
๑๔ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ	๑๔ ผลการดำเนินงาน - การเรียกคืนคลื่นความถี่ที่มีการจัดสรรไปแล้วนำมาจัดสรรใหม่ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ภายในประเทศเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด - มีแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๕ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม	๑๕ ผลการดำเนินงาน - ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการบริหารความถี่ย่าน 3.5 GHz ที่ซ้อนทับกับความถี่ย่าน C Band และย่าน 28 GHz ที่ซ้อนทับความถี่ย่าน KU Band - ดำเนินโครงการปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคมเพื่อกำกับดูแลตามเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่

รูป 4:6 แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566)

โดยภายใต้แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566) พบว่ามีความสอดคล้องกับการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม และการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทย ทั้งหมด 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุญาตและกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม เนื่องจากมีแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยการสนับสนุนนโยบายการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ซึ่งมีแนวทางการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างสภาพการแข่งขันของตลาดโทรคมนาคมของประเทศไทยให้เหมาะสม อีกทั้งมีการเรียกคืนคลื่นความถี่ที่มีการจัดสรรไปแล้วนำมาจัดสรรใหม่ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ภายในประเทศเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด และยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม เนื่องจากมีการดำเนินการโครงการศึกษาแนวทางการบริหารความถี่ย่าน

3.5 GHz ที่ซ้อนทับกับความถี่ย่าน C Band และย่าน 28 GHz ที่ซ้อนทับความถี่ย่าน KU Band เพื่อให้เกิดความสมดุลการใช้ งานในกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 5G และกิจการดาวเทียมสื่อสารประจำที่ (Fixed Satellite Service) รวมถึงดำเนินโครงการ ปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคม และครอบคลุมจำนวนประชากรของประเทศไทย เพื่อกำกับดูแลตาม เงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่

4.2.3 แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568)

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบการ ดำเนินการในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการ ปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนแม่บทการบริหาร คลื่นความถี่ โดยทิศทางของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568) ได้มุ่งเน้น พัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงเพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบกิจการ และคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในการพัฒนากิจการ โทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงเพิ่มทางเลือก ให้กับประชาชนในการรับบริการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นขั้นพื้นฐาน ตลอดจนกำกับดูแลด้านเนื้อหาการคุ้มครอง ผู้บริโภคไม่ให้ถูกเอาเปรียบ และได้รับบริการอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อ สามารถให้บริการและกำกับดูแลได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันการให้บริการทางอินเทอร์เน็ตส่งผลให้พฤติกรรมและรูปแบบการรับสารของผู้บริโภค เปลี่ยนแปลงไป รับชมรับฟังโทรทัศน์และวิทยุผ่านโครงข่ายอื่นที่ไม่ใช่โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ หรือที่ เรียกว่า Over the Top (OTT) กันมากขึ้น ที่ต้องปรับแนวทางการกำกับดูแลให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ของผู้บริโภค ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแล กสทช. จึงได้จัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568) เพื่อตอบสนองความท้าทายที่เกิดขึ้น โดยสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการ วิทยุกระจายเสียงได้ 4 ยุทธศาสตร์ 23 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนากิจการวิทยุกระจายเสียงเพื่อยกระดับมาตรฐานกิจการกระจายเสียงให้เป็นที่ ยอมรับ โดยมีแนวทางการสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการดำเนินมาตรการที่จะนำไปสู่การ ยกระดับมาตรฐานกิจการวิทยุกระจายเสียง รวมถึงการพัฒนามาตรการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงที่ได้ มาตรฐาน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ จากการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเครื่องวิทยุคมนาคมให้ เป็นไปตามมาตรฐาน ตลอดจนเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการรับบริการ รวมถึงให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงข้อมูล ข่าวสารที่เป็นขั้นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) การลดลงของการกระทำความผิดด้านกิจการกระจายเสียง
- 2) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงที่ได้มาตรฐาน
- 3) การลดลงของจำนวนการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ที่เข้าข่ายมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของชีวิตและ ทรัพย์สิน
- 4) ผู้ประกอบการตามมาตรา 83 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่มีความจำเป็นได้รับ การพิจารณาให้ใบอนุญาต
- 5) ผลการทดลองจากโครงการนำร่องวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลที่ชัดเจน

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นการพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถกำกับดูแลได้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรม โดยมีแนวทางพัฒนามาตรการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ที่ได้มาตรฐาน รวมถึงศึกษาข้อกฎหมาย พัฒนากฎระเบียบให้ทันสมัย ลดขั้นตอน ง่ายต่อการปฏิบัติและมีความยืดหยุ่น ที่สมควรปรับเปลี่ยนให้เอื้อต่อระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานกิจการโทรทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีแนวทางจากการสร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการดำเนินมาตรการ ซึ่งมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) การอนุญาตให้หน่วยงานที่มีภารกิจสามารถให้บริการโทรทัศน์สาธารณะสำหรับภูมิภาค
- 2) การสื่อสารให้สาธารณะรับทราบถึงความพร้อมในการอนุญาตการทดลองเทคโนโลยีใหม่ในกิจการโทรทัศน์
- 3) กฎระเบียบในการกำกับดูแลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมและการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงไป
- 4) การเสนอรายงานการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เอื้อต่อระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลง
- 5) การลดลงของการกระทำความผิดด้านกิจการโทรทัศน์
- 6) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการโทรทัศน์ที่ได้มาตรฐาน

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 มุ่งเน้นการกำกับดูแลด้านเนื้อหาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี โดยมีกลไก อุปกรณ์ หรือเครื่องมือการติดตามประเมินผลการกำกับดูแลเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ อีกทั้งมุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาและสร้างกลไกในการกำกับดูแลด้านเนื้อหาให้มีประสิทธิภาพ จากการออกแบบมาตรการ หรือการให้ความรู้สร้างความเข้าใจ และสนับสนุนให้มีการผลิตเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ หลากหลาย ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ รวมถึงมีการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ให้ถูกเอาเปรียบและได้รับบริการอย่างเป็นธรรม จากการมีแผนหรือแนวทางที่ชัดเจนในการมีเครือข่ายเฝ้าระวังและคุ้มครองผู้บริโภคที่เข้มแข็ง ตลอดจนมีการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียม รวมทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพอย่างเต็มที่ ซึ่งมีตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) ระบบและกลไกในการกำกับดูแลด้านเนื้อหา
- 2) มีความร่วมมือกับหน่วยงาน หรือองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการนำเนื้อหารายการไปเผยแพร่สู่สาธารณะ
- 3) การผิดสัญญาการให้บริการของผู้ประกอบการมีจำนวนลดลง
- 4) ระยะเวลาแก้ปัญหาและจัดการเรื่องร้องเรียนรวดเร็วขึ้นเป็นไปตามกำหนดเวลา
- 5) มีช่องทางการร้องเรียนและติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนเพิ่มขึ้น
- 6) มีผลการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพของบริการอย่างทั่วถึงทั้งในมิติพื้นที่ และในมิติของเนื้อหาที่หลากหลาย เข้าถึงง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่มที่เป็นที่น่าพอใจ
- 7) มีบริการเข้าถึงสำหรับผู้พิการตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. ประกาศกำหนด
- 8) มีเงื่อนไขการอนุญาตที่มีให้ผู้รับใบอนุญาตจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพ

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 มุ่งเน้นการให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล จากการสำรวจความต้องการของผู้เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการ เพื่อนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในกระบวนการอนุญาต รวมถึงจัดหาผู้เชี่ยวชาญและทีมงานที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนระบบการอนุญาตไปสู่ความเป็นดิจิทัล มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการจัดทำฐานข้อมูลกลาง และมีแผนการพัฒนาระบบอนุญาตและฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลอย่างชัดเจน เพื่อให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้

- 1) ความสำเร็จในการพัฒนาระบบการอนุญาตด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 2) มีฐานข้อมูลกลางที่พร้อมให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงในรูปแบบออนไลน์เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำกับดูแลร่วมกัน
- 3) ระบบฐานข้อมูลกลางต้องมียุทธศาสตร์ประกอบตามมาตรฐานความถูกต้อง ความปลอดภัย ง่ายต่อการใช้งาน
- 4) บุคลากรสามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบการให้บริการและระบบการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัลได้ตามเป้าหมาย

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568)

ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 4
● การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ ความสอดคล้อง ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ● ดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล จากการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการส่งสัญญาณโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปผ่านดาวเทียม ● กสทช. ได้มีการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จากกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลบางส่วน เพื่อนำไปจัดสรรใหม่ให้กับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล โดยอาศัยเทคโนโลยี 4G และ 5G ในการขับเคลื่อน ● กสทช. ได้มีการศึกษาวิจัยขั้นภายใต้โครงการศึกษาผลกระทบของ OTT ต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และแนวทางการส่งเสริมและกำกับดูแล	● การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล ความสอดคล้อง ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ● กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางสำหรับการรับส่งข้อมูลระหว่างสำนักงาน กสทช. และหน่วยงานภายนอกแบบอัตโนมัติได้ ภายในปี 2564 ● ยกระดับสำนักงาน กสทช. ไปสู่สำนักงานดิจิทัล จากการยกระดับกระบวนการทำงาน ด้านปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิธีคิดของบุคลากรให้ก้าวไปสู่สำนักงานดิจิทัล

รูป 4:7 แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568)

โดยภายใต้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568) พบว่ามีความสอดคล้องกับการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม และการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทย ทั้งหมด 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ ซึ่งมีความสอดคล้อง เนื่องจากในปี 2562 กสทช. ได้มีการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล จากการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการส่งสัญญาณโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปผ่านดาวเทียมตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การเผยแพร่กิจการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไป (ประกาศ Must Carry) ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 76/2559 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ นอกจากนี้ ในปี 2563 สำหรับการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล กสทช. ได้มีการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จากกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลบางส่วน เพื่อนำไปจัดสรรใหม่ให้กับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล โดยอาศัยเทคโนโลยี 4G และ 5G โดยในการขับเคลื่อน เพื่อให้การใช้งานคลื่นความถี่ให้มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband) โดยเปิดให้บริการ 4G และ 5G ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้อย่างทั่วถึง ซึ่งก่อให้เกิดสภาวะการพลิกผันทางดิจิทัล (Digital

Disruption) โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของบริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายอื่นที่ไม่ใช่โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (Over the Top: OTT) ทาง กสทช. จึงได้มีการศึกษาวิจัยขึ้นภายใต้โครงการศึกษาผลกระทบของ OTT ต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และแนวทางการส่งเสริมและกำกับดูแล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสำหรับประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะ ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแล ตลอดจนการส่งเสริมกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของอุตสาหกรรมที่เกิดการเปลี่ยนแปลง และยุทธศาสตร์ที่ 4 การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล เนื่องจากสำนักงาน กสทช. ได้มีการยกระดับสำนักงาน กสทช. ไปสู่สำนักงานดิจิทัล จากการยกระดับกระบวนการทำงานด้านปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิธีคิดของบุคลากรให้ก้าวไปสู่สำนักงานดิจิทัล รวมถึงได้มีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางสำหรับการรับส่งข้อมูลระหว่างสำนักงาน กสทช. และหน่วยงานภายนอกแบบอัตโนมัติได้ ภายในปี 2564 เพื่อสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

4.2.4 แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)

แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเป็นไปตามข้อบังคับวิญญูของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์คือการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

ประเภทของวงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) วงโคจรดาวเทียมประจำที่ (Geostationary Orbit: GSO) เป็นวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่งของดาวเทียมในวงโคจรดังกล่าวเสมือนอยู่ ณ ตำแหน่งเดิมสัมพันธ์กับโลก และ (2) วงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (Non-Geostationary Orbit: NGSO) เป็นวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่งของดาวเทียมในวงโคจรดังกล่าวไม่สัมพันธ์กับโลก ซึ่งการที่ประเทศไทยจะเข้าใช้งานวงโคจรดาวเทียมทั้ง 2 ประเภทดังที่กล่าวข้างต้น จำเป็นต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิญญูของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศที่ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว เพื่อป้องกันการรบกวนที่อาจเกิดขึ้นต่อการใช้งานดาวเทียมของประเทศสมาชิกอื่น รวมถึงเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานภายในประเทศไทย ทั้งนี้ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิญญูเพื่อให้ได้รับมา มีทั้งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมประเภทวงโคจรประจำที่ (GSO) และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO)

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

1. สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามแผน (Plan) เป็นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศแบ่งสรรให้กับประเทศสมาชิกอย่างเท่าเทียม โดยมีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมเพียงอาณาเขตของประเทศสมาชิก มีตำแหน่งวงโคจรที่ชัดเจน และจำกัดการใช้งานคลื่นความถี่เป็นการเฉพาะ
2. สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิญญูเพื่อให้ได้รับมา โดยมี 2 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1 สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น เป็นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยได้แจ้งขอใช้ข่ายงานดาวเทียมต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และอยู่ในขั้นตอนการจัดพิมพ์ข้อมูลล่วงหน้า (Advanced Publication of Information) หรือขั้นตอนการประสานงานคลื่นความถี่ (Coordination) แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งจดทะเบียน (Notification) และบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register: MIFR) ซึ่งสิทธิดังกล่าวยังคงต้องผ่านกระบวนการประสานงานและการแจ้งจดทะเบียน ส่งผลให้สิทธิขั้นต้นนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปหรือสิ้นสุดได้ตามกลไกการประสานงาน

โดยประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้จากการส่งดาวเทียมขึ้นใช้งาน แต่เนื่องจากเป็นเพียงสิทธิขั้นต้น การใช้งานดังกล่าวจะต้องไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อข่ายงานดาวเทียมอื่น รวมถึงจะไม่ได้รับการคุ้มครองการรบกวนจากข่ายงานดาวเทียมอื่นๆ ทั้งนี้ รายชื่อผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นในประเทศไทย ได้แก่

- 1) กองทัพอากาศ โดยโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ข่ายงานดาวเทียม THAIOT (NGSO)
- 2) โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ข่ายงานดาวเทียม BCCSAT (NGSO)
- 3) สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ข่ายงานดาวเทียม JAISAT-1 (NGSO)
- 4) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ข่ายงานดาวเทียม THEOS2 (NGSO)
- 5) กองทัพอากาศ โดยกรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ข่ายงานดาวเทียม NAPA-2 (NGSO) และ RTAFSAT (NGSO)

2.2 สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ เป็นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับเมื่อข่ายงานดาวเทียมได้รับการแจ้งจดทะเบียนและบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register: MIFR) ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยสามารถใช้งานดาวเทียมตามสิทธิดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ (Right to international recognition) และได้รับสิทธิคุ้มครองการรบกวนจากข่ายงานดาวเทียมที่เกิดขึ้นในภายหลัง ทั้งนี้ รายชื่อผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ในประเทศไทย ได้แก่

- 1) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ ข่ายงานดาวเทียม THEOS (NGSO)

แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)

บทบาทของ กสทช.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560) ได้กำหนดให้ **กสทช. มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่** ตามที่กำหนดในมาตรา 60 ได้กำหนดว่า **"รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ"** เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดทำให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมหรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะรวมถึงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

ประเภทของวงโคจรดาวเทียมในประเทศไทย

- 1 วงโคจรดาวเทียมประจำที่ (Geostationary Orbit: GSO)
- 2 วงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (Non-Geostationary Orbit: NGSO)

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมี 2 ลักษณะ ดังนี้

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น มีรายชื่อผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิ เช่น

- กองทัพอากาศ โดยโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรข่ายงานดาวเทียม THAIOT (NGSO)
- โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ข่ายงานดาวเทียม BCCSAT (NGSO)

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ มีรายชื่อผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิ เช่น

- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้รับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ ข่ายงานดาวเทียม THEOS (NGSO)

รูป 4:8 แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)

โดย กสทช. มีหน้าที่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2560) ได้กำหนดให้ กสทช. มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่ ตามที่กำหนดในมาตรา 60 ได้กำหนดว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมหรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะรวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

4.2.5 แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)

แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในระยะเวลา 5 ปี โดยมีความสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เนื่องจากมีแนวทางการจัดให้บริการโทรคมนาคมขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึงในพื้นที่ชนบท พื้นที่ที่มีผลตอบแทนการลงทุนต่ำ พื้นที่ที่ยังไม่มีผู้ให้บริการ หรือพื้นที่ที่มีผู้ให้บริการแต่ไม่ทั่วถึง ตลอดจนไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการ สถานศึกษา ศาสนสถาน สถานพยาบาล และหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือแก่สังคม รวมถึงการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานและบริการเพื่อสังคมสำหรับผู้มีรายได้น้อย คนพิการ เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาสในสังคม ทั้งนี้ ความหมายของบริการโทรคมนาคมขั้นพื้นฐาน คือ บริการโทรศัพท์และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และการสนับสนุนการจัดให้มีอุปกรณ์ปลายทางซอฟต์แวร์หรือส่วนประกอบอื่นๆ ตลอดจนการจัดให้มีการส่งเสริมและเพิ่มทักษะความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ให้สามารถเข้าถึงการใช้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ได้อาศัยหลักการสำคัญในการดำเนินการ จากการคำนึงถึงสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการใช้เครื่องมือหรือกลไก USO อย่างเป็นธรรม ไม่ก่อให้เกิดภาระเกินสมควร เพื่อสร้างดุลยภาพให้แก่ภาคโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนมุ่งเน้นการสร้างประสิทธิภาพในการบริหาร กำกับ และติดตามประเมินผลในทุกขั้นตอน เพื่อให้การบริหารทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) มี 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การขยายโครงข่ายและบริการโทรคมนาคมสู่พื้นที่เป้าหมาย (Telecommunication Network and Service Availability)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มีทั้งหมด 2 กลยุทธ์ได้แก่ (1) การขยายความครอบคลุมสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ในพื้นที่เป้าหมายจำนวนประมาณ 3,250 หมู่บ้าน และ (2) การขยายโครงข่ายโทรคมนาคมและจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่เป้าหมายจำนวนประมาณ 15,732 หมู่บ้าน

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การกระจายและบริหารจัดการศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสาธารณะ (USO Net Deployment and Utilization)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มีทั้งหมด 3 กลยุทธ์ได้แก่ (1) การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วไม่ต่ำกว่า 30/10 Mbps ณ โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และหน่วยงานของรัฐที่ยังขาดแคลนบริการอินเทอร์เน็ต พร้อมสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการให้บริการให้กับหน่วยงานเป้าหมายตลอดระยะเวลา 5 ปี (2) จัดตั้งศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในพื้นที่เป้าหมาย และ (3) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ และสนับสนุนการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการให้บริการ USO เพื่อมิติเชิงสังคม
(USO Service and Subsidization for Social Benefits)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 มีทั้งหมด 2 กลยุทธ์ได้แก่ (1) พัฒนาระบบโทรคมนาคมเฉพาะทางเพื่อคนพิการ และ (2) สนับสนุนการพัฒนาระบบโทรคมนาคมเพื่อสังคมและประโยชน์สาธารณะ

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาบุคลากรด้าน USO (USO Accessibility & Capacity Building)

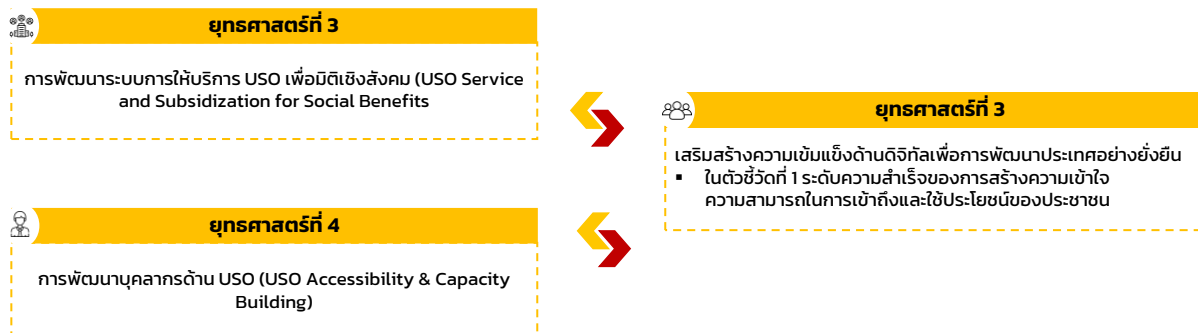
ยุทธศาสตร์ที่ 4 มีทั้งหมด 2 กลยุทธ์ได้แก่ (1) พัฒนาและสร้างทักษะการใช้งาน ICT และการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตแก่กลุ่มเป้าหมาย อาทิเช่น ครูและนักเรียนในพื้นที่เป้าหมาย USO ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และประชาชนทั่วไป และ (2) เสริมสร้างความตระหนักรู้และสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนและเยาวชนในพื้นที่เป้าหมาย

5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนนโยบายรัฐบาลด้านการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 มีทั้งหมด 2 กลยุทธ์ได้แก่ (1) จัดตั้งศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในพื้นที่เป้าหมายภายใต้โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศของรัฐบาล พร้อมสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการให้บริการให้แก่หน่วยงานเป้าหมายตลอดระยะเวลา 5 ปี และ (2) จัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยเชื่อมโยงโครงข่ายท้องถิ่น (Last mile) กับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตภายใต้โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศของรัฐบาล พร้อมสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการให้บริการให้กับหน่วยงานเป้าหมายตลอดระยะเวลา 5 ปี เพื่อสร้างความยั่งยืนการใช้งานโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศ

แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง
และบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)

แผนยุทธศาสตร์ สำนักงานกสทช. ฉบับที่ 2
(พ.ศ. 2561-2564)

รูป 4:9 แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)

แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) พบว่ามีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2564) ทั้งหมด 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการให้บริการ USO เพื่อมิติเชิงสังคม (USO Service and Subsidization for Social Benefits) ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ของแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2564) ในตัวชี้วัดที่ 1 ระดับความสำเร็จของการสร้างความเข้าใจความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของประชาชน เนื่องจากทาง กสทช. ได้มีการสนับสนุนการดำเนินการกิจการให้บริการโทรคมนาคมในมิติเชิงสังคม เช่น โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ (Zone c+) และในพื้นที่ห่างไกล (Zone c) และ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาบุคลากรด้าน USO (USO Accessibility & Capacity Building) ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนของแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2564) ในตัวชี้วัดที่ 1 ระดับความสำเร็จของการสร้างความเข้าใจความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของประชาชน เนื่องจากทาง กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้มีการทำข้อตกลงร่วมมือกับมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ ในการจัดทำศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย (TTRS) สำหรับผู้พิการทางการได้ยินและผู้ที่มีความบกพร่องปากแหว่ง เพดานโหว่ อีกทั้งได้มีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับมูลนิธิคนตาบอดไทย ในการสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตผู้พิการทางสายตาผ่านโครงข่ายโทรคมนาคม

4.2.6 แผนเลขหมายโทรคมนาคม

แผนเลขหมายโทรคมนาคมจัดทำขึ้น เพื่อให้มีหมายเลขโทรคมนาคมที่เพียงพอแก่การให้บริการตามการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีโทรคมนาคม และเพื่อให้มีการใช้ เลขหมายโทรคมนาคมอย่างเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ ซึ่งคำนึงถึงความคุ้มค่า ความขาดแคลน ประโยชน์สาธารณะ ตลอดจนช่วยให้การจำแนกลักษณะและประเภทของบริการและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมเป็นไปโดยง่ายและชัดเจน ทั้งนี้ เลขหมายโทรคมนาคม หมายความว่า ตัวเลข ตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์อื่นใดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน ซึ่งใช้ระบุที่หมายในโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการโทรคมนาคม

เลขหมายโทรคมนาคมมีทั้งหมด 9 ประเภท ดังนี้

1) เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์ประจำที่

เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์ประจำที่ มีจำนวน 10 หลัก ซึ่งมีการกำหนดเลขหมาย 3 และ 4 หลักแรก ซึ่งเป็นรหัสบริการสำหรับพื้นที่ให้บริการของแต่ละจังหวัด โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

1.1) กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ

กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายผู้ใช้บริการ (7 หลัก)
01Y	XXX XXXX

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9 และ Y แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 2

1.2) ภูมิภาค

กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายผู้ใช้บริการ (6 หลัก)
01YX	XXX XXX

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9 และ Y แทนตัวเลขตั้งแต่ 3 ถึง 9

2) เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีจำนวน 10 หลัก สำหรับพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายผู้ใช้บริการ (7 หลัก)
04X	XXX XXXX
05X	XXX XXXX
06Y	XXX XXXX
07X	XXX XXXX
08X	XXX XXXX
09X	XXX XXXX

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9 และ Y แทนตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 6

3) เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เสียงผ่านอินเทอร์เน็ตแบบใช้เลขหมาย (VoIP) หรือสำหรับบริการด้วยเทคโนโลยีใหม่

เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เสียงผ่านอินเทอร์เน็ตแบบใช้เลขหมาย (VoIP) หรือสำหรับบริการด้วยเทคโนโลยีใหม่ มีจำนวน 10 หลัก สำหรับพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายผู้ใช้บริการ (7 หลัก)
060	XXX XXXX

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9

4) เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ สำหรับการใช้เป็นรหัสเข้าถึงบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ มีจำนวนทั้งหมด 3 หลัก และ 5 หลัก ขึ้นอยู่กับลักษณะบริการ โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

กลุ่มเลขหมาย	ลักษณะบริการ
00X	บริการเสียงคุณภาพสูง (Premium service)
00X 0Y	บริการเสียงคุณภาพมาตรฐาน (Standard service)
10Y	บริการเสียงคุณภาพสูง (Premium service)
10Y 0Y	บริการเสียงคุณภาพมาตรฐาน (Standard service)

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 9 และ Y แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9

5) เลขหมายโทรศัพท์แบบสั้น

เลขหมายโทรศัพท์แบบสั้น มีจำนวน 3 หลัก หรือ 4 หลัก ตามกำหนดการให้บริการ โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

5.1) บริการโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ

หมายเลข
191

5.2) บริการรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน เหตุด่วนเหตุร้าย เหตุเพลิงไหม้ ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

กลุ่มเลขหมาย
19X

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 2 ถึง 9

5.3) เลขหมายโทรศัพท์แบบสั้น 4 หลัก สำหรับบริการรับแจ้งเหตุ การรับแจ้งเพื่อให้บริการ หรือการให้ข้อมูลแก่ประชาชนทั่วไป

กลุ่มเลขหมาย
11 XX
12 XX
13 XX
14 YX
15 XX
16 XX
17 YX
18 YX

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9 และ Y แทนตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 9

6) เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการพิเศษที่มีเลขหมายนำกลุ่ม 4 หลัก

เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการพิเศษที่มีเลขหมายนำกลุ่ม 4 หลัก มีจำนวน 10 หลัก สำหรับพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ กำหนดการใช้งานสำหรับประเภทบริการโทรคมนาคม โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายผู้ใช้บริการ (6 หลัก)	ลักษณะบริการ
140X	XXX XXX	บริการโทรคมนาคมรูปแบบพิเศษ
170X	XXX XXX	บริการโทรคมนาคมรูปแบบพิเศษ
180X	XXX XXX	บริการเก็บเงินปลายทาง (Toll Free Service)
190X	XXX XXX	บริการสำหรับเข้าถึงบริการที่คิดค่าบริการพิเศษ (Premium-Based Service)

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9

7) เลขหมายโทรคมนาคมสำหรับบริการข้อความสั้นมูลค่าเพิ่ม (Value Added Short Message Service) และบริการข้อความพหุสื่อมูลค่าเพิ่ม (Value Added Multimedia Message Service) ผ่านทางโทรศัพท์ และระบบตอบรับอัตโนมัติ (Interactive Voice Response)

เลขหมายโทรคมนาคมสำหรับบริการข้อความสั้นมูลค่าเพิ่ม และบริการข้อความพหุสื่อมูลค่าเพิ่ม ซึ่งใช้ระบุที่หมายในโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการโทรคมนาคมสำหรับอุปกรณ์ปลายทางที่ให้บริการข้อความสั้นมูลค่าเพิ่มและบริการข้อความพหุสื่อมูลค่าเพิ่ม มีจำนวน 7 หลัก สำหรับพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ ทั้งนี้ เลขหมายโทรคมนาคมประเภทนี้ ไม่รวมการใช้งานที่เรียกเข้าจากอินเทอร์เน็ต โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

เลขหมาย	ลักษณะบริการ
4 XXX XXX	บริการข้อความสั้นมูลค่าเพิ่ม (Value Added Short Message Service) และบริการข้อความพหุสื่อมูลค่าเพิ่ม (Value Added Multimedia Message Service) ผ่านทางโทรศัพท์
*4 XXX XXX	บริการข้อความสั้นมูลค่าเพิ่ม (Value Added Short Message Service) และบริการข้อความพหุสื่อมูลค่าเพิ่ม (Value Added Multimedia Message Service) ผ่านระบบตอบรับอัตโนมัติ

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9

8) เลขหมายโทรคมนาคมสำหรับงานด้านเทคนิคของโครงข่ายโทรคมนาคม

เลขหมายโทรคมนาคมสำหรับงานด้านเทคนิคของโครงข่ายโทรคมนาคม มีทั้งหมด 4 ประเภท ดังนี้

- 8.1) เลขหมาย Routing Code สำหรับบริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ (Number Portability) มีจำนวน 6 หลัก สำหรับพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ

เลขหมาย
068 XXY

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9 ใช้แทนโครงข่ายของผู้ได้รับจัดสรร

และ Y แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9 ใช้แทนพื้นที่ให้บริการตามที่โครงข่ายของผู้ได้รับจัดสรรได้มีการกำหนดไว้

- 8.2) เลขหมาย Routing Number สำหรับบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ไม่มีการกำหนดจำนวนหลัก โดยกำหนดให้ 3 หลักแรกขึ้นต้นด้วย 069

เลขหมาย
069
ไม่กำหนดจำนวนหลัก

- 8.3) เลขหมายรหัสแสดงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Network Code : MNC) มีจำนวน 2 หลัก และ 3 หลัก ซึ่งใช้ร่วมกับรหัสบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศ (Mobile Country Code : MCC)

MCC	MNC
520	XX
999	XXX

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 9

8.4) เลขหมายรหัสจุดการให้สัญญาณ (Signalling Point Code : SPC) มีจำนวน 5 หลัก สำหรับพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ กำหนดการใช้งานสำหรับประเภทบริการ โดยมีรูปแบบการเขียนดังนี้

8.4.1) สำหรับรหัสจุดการให้สัญญาณระหว่างประเทศ (International Signalling Point Code : ISPC) โดยเลขหมาย 4 หลักแรก (Signalling Area/Network Code : SANC) เป็นเลขหมายที่ประเทศไทยได้รับการจัดสรรจากสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

เลขหมาย	
5 - 039	X
5 - 040	X
5 - 041	X
5 - 042	X
5 - 043	X
5 - 044	X
5 - 135	X

โดย X แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 7

8.4.2) สำหรับรหัสจุดการให้สัญญาณภายในประเทศ (National Signalling Point Code : NSPC)

เลขหมาย	
Z - YY	XX

โดย Z แทนตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 7

YY แทนตัวเลขตั้งแต่ 00 ถึง 31

XX แทนตัวเลขตั้งแต่ 00 ถึง 63

9) เลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ Internet of Things (IoT)

เลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ Internet of Things (IoT) กำหนดให้มีจำนวนเลขหมาย 10 หลัก และสามารถขยายสูงสุดได้ไม่เกิน 14 หลัก โดยมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

9.1) เพื่อใช้สำหรับบริการที่มีการเชื่อมต่อโครงข่ายกับผู้ให้บริการรายอื่น (Public Network)

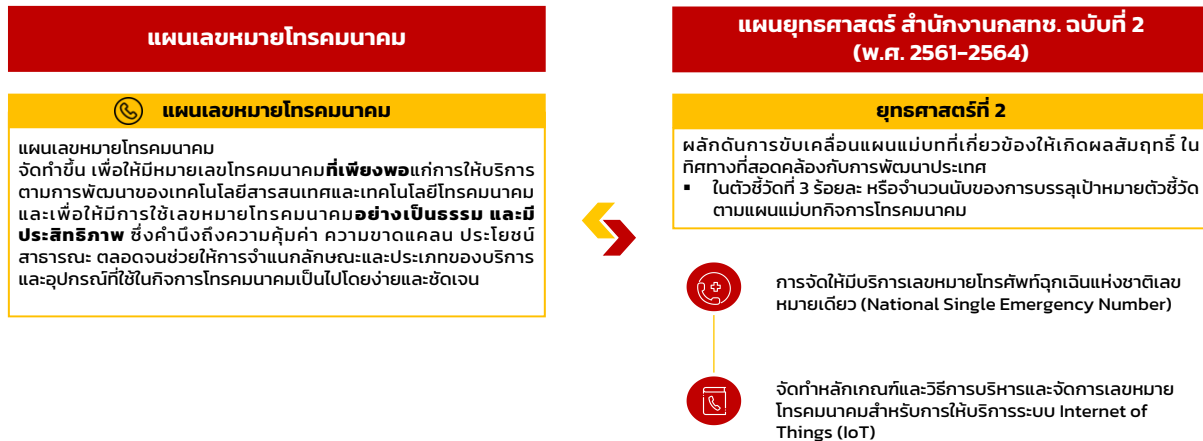
กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายระบุการเชื่อมต่อ	เลขหมายผู้ให้บริการ (6 หลัก)
067	Z	XX XXXX

โดย Z แทนด้วยเลข 1 ถึง 9 และ X แทนด้วยเลข 0 ถึง 9

9.2) เพื่อใช้สำหรับบริการภายในโครงข่ายของตนเอง (Private Network)

กลุ่มเลขหมาย	เลขหมายระบุการเชื่อมต่อ	เลขหมายผู้ให้บริการ (10 หลัก)
067	Z	XXXXXX YYYY

โดย Z แทนด้วยเลข 0 และ X, Y แทนด้วยเลข 0 ถึง 9

รูป 4:10 แผนเลขหมายโทรคมนาคม

แผนเลขหมายโทรคมนาคมพบว่ามีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2564) ทั้งหมด 1 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ในตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละ หรือจำนวนนับของการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เนื่องจาก กสทช. มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การจัดให้มีบริการเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติเลขหมายเดียว (National Single Emergency Number) เพื่อรวบรวม การรับแจ้งเหตุฉุกเฉินทุกเหตุการณ์ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหลายๆ หน่วยงานเข้าด้วยกัน โดยใช้หมายเลข 191 เลขหมายเดียว นอกจากนี้ ทาง กสทช. มีการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ Internet of Things (IoT) เพื่อกำหนดแนวทางการพิสูจน์และยืนยันตัวบุคคล ตลอดจนการรักษาสิทธิของผู้ใช้บริการ รวมถึงเพื่อการรักษาความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะและความปลอดภัยภายในสังคม

4.3 มติที่ประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

ที่ปรึกษาได้รวบรวมมติที่ประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้องจากรายงานผลปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2563 และประกาศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ในระหว่างการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว กสทช. ได้ดำเนินการในการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง 120 องศาตะวันออก และ 126 องศาตะวันออก โดยที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 18/2562 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2562 ได้มีมติให้จัดส่งเอกสารขำยงานดาวเทียมใหม่เพื่อทดแทนขำยงานดาวเทียมเดิม ณ ตำแหน่งวงโคจร 120 องศาตะวันออก เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรและเพิ่มโอกาสให้สามารถใช้งานย่านความถี่ได้เพิ่มมากขึ้นและมีมติในการประชุม ครั้งที่ 21/2562 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ให้จัดส่งเอกสารขำยงานดาวเทียมใหม่เพื่อทดแทนขำยงานดาวเทียมเดิม ณ ตำแหน่งวงโคจร 126 องศาตะวันออก นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2562 กสทช. ได้เห็นชอบให้มีการส่งเอกสารขำยงานดาวเทียม NGSO ดังนี้ (1) ขำยงานดาวเทียม RTAFSAT ของกองทัพอากาศ (2) ขำยงานดาวเทียม THEOS-2 ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (3) ขำยงานดาวเทียม JAISAT-1 ของสมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทย (4) ขำยงานดาวเทียม THAIOT ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
- กสทช. มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ซึ่งได้กำหนดวันที่ 24 กรกฎาคม 2564 เป็นวันประมุลา ครั้งแรกของประเทศไทย โดยจะใช้วิธีการประมูลที่ละชุดแบบ Sequential Ascending Clock Auction (SACA)
- กสทช. ได้ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) วันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ในการประชุมครั้งที่ 13/2564 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 มีมติให้ขยายระยะเวลาการดำเนินการสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)
- วันที่ 18 สิงหาคม 2564 ยกเลิกการประมูล ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 3) ในการประชุมนัดพิเศษ ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีมติให้ตัดข้อความในมติที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 564 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ข้อ 3.4 ความว่า "หากพ้นระยะเวลาการเปิดให้มีการรับการคัดเลือกเพิ่มเติมแล้วปรากฏว่าไม่มีผู้ประสงค์ขอรับเอกสารการคัดเลือกเพิ่มเติม หรือหากยังคงมีผู้เข้าร่วมการประมูลหนึ่งราย กสทช. จะดำเนินการประมูลตามกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ต่อไป เพื่อรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย" ออกไป
- ในการประชุม นัดพิเศษ ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีมติดยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

4.4 การรวบรวมและทบทวนรายงานผลการศึกษาวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวข้อง

จากการรวบรวมและทบทวนรายงานผลการศึกษาวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงาน กสทช. เคยดำเนินการศึกษา มาแล้ว ทั้งที่ได้นำมาปฏิบัติจนเกิดผลและไม่ได้นำมาปฏิบัติก็ตาม ในปี พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2563 พบว่ามีผลการศึกษาวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โครงการศึกษาความต้องการใช้งานดาวเทียมในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562

โครงการศึกษาความต้องการใช้งานดาวเทียมในประเทศไทย ในปี 2562	
ภาพรวมตลาดดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ประเทศไทยในปัจจุบันมีความต้องการใช้งานดาวเทียมแบบวงโคจรประจำที่ (GEO-HTS) สูงกว่า ความต้องการใช้งานดาวเทียมแบบวงโคจรไม่ประจำที่ (NGEO-HTS)	กฎระเบียบในประเทศและทางเลือกในการจัดหาความจุดาวเทียม ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในระบบการให้สัมปทานแก่บริษัทสัญชาติไทย และเงื่อนไขการให้ใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการดาวเทียมเพียงรายเดียว ประเทศไทยมีแนวโน้มอนุญาตให้สิทธิประกอบกิจการดาวเทียมวงโคจรแบบประจำที่ให้กับผู้ประกอบการดาวเทียมรายใหม่ และมีแนวทางการให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศ (Landing Rights)
แนวโน้มเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการในประเทศไทย ดาวเทียมสื่อสารมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการติดต่อสื่อสารด้วยความเร็วสูง เนื่องจากการเพิ่มแบนด์วิธจากการใช้คลื่นความถี่ซ้ำ (Frequency Reused) และการปรับลำคลื่น (Beam Forming) ให้มีขนาดเล็กหลายลำคลื่น เพื่อให้สามารถใช้คลื่นความถี่ซ้ำได้	ความเป็นไปได้และความจำเป็นในการดำเนินการตามทางเลือก ทางเลือกในการจัดหาความจุดาวเทียมเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศ 3 ทางเลือก ดังนี้ - ทางเลือกที่ 1 การอนุญาตให้ผู้ประกอบการดาวเทียมในประเทศเสรี - ทางเลือกที่ 2 การให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศ - ทางเลือกที่ 3 การอนุญาตให้ผู้ประกอบการดาวเทียมในประเทศเสรี และการให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการ
ข่ายงานดาวเทียมในประเทศไทย ในปัจจุบันประเทศไทยมีการใช้ข่ายงานดาวเทียม ดังนี้ - ข่ายงานดาวเทียมแบบวงโคจรประจำที่ 21 ข่ายงานดาวเทียม - ข่ายงานดาวเทียมแบบวงโคจรไม่ประจำที่ 2 ข่ายงานดาวเทียม	

รูป 4:11 โครงการศึกษาความต้องการใช้งานดาวเทียมในประเทศไทย

จากการศึกษาภาพรวมตลาดดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ปี พ.ศ. 2559 - 2569 พบว่าอุปสงค์ดาวเทียมสื่อสารแบบความจุสูงมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องเพราะความได้เปรียบเชิงประสิทธิภาพในการใช้งานและประสิทธิภาพเชิงต้นทุน ในขณะที่อุปสงค์ดาวเทียมสื่อสารแบบทั่วไปมีแนวโน้มการใช้งานเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากข้อจำกัดเชิงเทคโนโลยีของดาวเทียมแบบทั่วไปไม่ได้พัฒนาจากอดีตเท่าที่ควร นอกจากนี้ อุปสงค์ดาวเทียมแบบความจุสูงมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากแรงขับเคลื่อนความต้องการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Access) และการสื่อสารข้อมูล (Enterprise Data Service / VSAT) ในขณะที่อุปสงค์ดาวเทียมแบบทั่วไปในย่านความถี่ดาวเทียม C-Band มีแนวโน้มเติบโตไม่มาก เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพและต้นทุนที่ไม่สนับสนุนการขยายตัวของความต้องการใช้งาน ทั้งนี้ ประเทศไทยมีความต้องการใช้งานดาวเทียมแบบวงโคจรประจำที่ (GEO-HTS) ในปัจจุบัน สูงกว่าความต้องการใช้งานดาวเทียมแบบวงโคจรไม่ประจำที่ (NGEO-HTS)

จากการศึกษาแนวโน้มเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการในประเทศไทย พบว่าดาวเทียมสื่อสารมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการติดต่อสื่อสารด้วย ความเร็วสูง การใช้แบนด์ แอปพลิเคชัน และความต้องการใช้งานในทุกพื้นที่บนโลกเช่นเดียวกับเครือข่ายภาคพื้นดิน โดยดาวเทียมสื่อสารที่มีความจุสูงสามารถรองรับการรับส่งสัญญาณความเร็วสูง มีการเพิ่มแบนด์วิธจากการใช้คลื่นความถี่ซ้ำ (Frequency Reused) และมีการปรับลำคลื่น (Beam Forming) ให้มีขนาดเล็กหลายลำคลื่น เพื่อให้สามารถใช้คลื่นความถี่ซ้ำได้ ซึ่งในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนย่านความถี่สำหรับการใช้งานดาวเทียมไปยังย่านความถี่ที่สูงขึ้น ส่งผลให้มีแบนด์วิธมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้งานคลื่นไมโครเวฟในย่าน Ku-Band Ka-Band หรือ mm-Wave ซึ่งเหมาะสำหรับการเพิ่มความจุ และทำให้สามารถใช้สายอากาศที่มีขนาดเล็กลงได้ นอกจากนี้ ระดับวงโคจรของดาวเทียมมีผลต่อพื้นที่การให้บริการและค่าความหน่วงเวลา (Latency) ในการรับส่งสัญญาณ ซึ่งดาวเทียมสื่อสารความจุสูงมีทั้งแบบที่อยู่ในวงโคจรประจำที่ (GEO) และวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-GEO) โดยการให้บริการดาวเทียมแบบเครือข่ายในวงจร Non-GEO ประกอบไปด้วย ดาวเทียมขนาดเล็กจำนวนมากเชื่อมต่อกันเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มพื้นที่

ครอบคลุม และเนื่องจากวงโคจรอยู่ใกล้พื้นโลก ทำให้ดาวเทียมประเภทนี้มีค่า Latency ต่ำกว่า 5 มิลลิวินาที ส่งผลให้สามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภาคพื้นดินบนเทคโนโลยี 5G ได้ และสามารถสนับสนุนความต้องการใช้งานเครือข่ายภาคพื้นดินได้ในอนาคต

จากการศึกษาความต้องการใช้ข่ายงานดาวเทียมในปัจจุบัน พบว่าประเทศไทยมีข่ายงานดาวเทียมแบบวงโคจรประจำที่ (Geostationary Satellite Orbit) จำนวน 21 ข่ายงานดาวเทียม และข่ายงานดาวเทียมแบบวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-Geostationary Satellite Orbit) จำนวน 2 ข่ายงานดาวเทียม โดยข่ายงานดาวเทียมแบบวงโคจรประจำที่อยู่ในตำแหน่งวงโคจร 7 ตำแหน่ง และแต่ละตำแหน่งวงโคจรมีจำนวนดาวเทียมกระจายอยู่ สถานะข่ายงานดาวเทียมของประเทศไทยประกอบด้วย สถานะการแจ้งจดทะเบียนความถี่ (N: Notification) ซึ่งสามารถใช้งานดาวเทียมในการสื่อสารได้จำนวน 15 ข่ายงานดาวเทียม และสถานะการประสานงานใช้ความถี่ (C: Coordination) ซึ่งอยู่ระหว่างการประสานงานใช้ความถี่กับดาวเทียมที่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันและใกล้เคียงจำนวน 7 ข่ายงานดาวเทียม โดยข่ายงานดาวเทียมที่มีมูลค่าผลประโยชน์ต่อต้นทุนสูงบางข่ายงานอยู่ในสถานะ C ซึ่งมีกรอบเวลาดำเนินการจำกัดหรือหมดอายุในเวลาอันใกล้ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรพิจารณาดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้ได้สถานะ N ในข่ายงานดาวเทียมดังกล่าว ในขณะที่ข่ายงานดาวเทียมที่มีมูลค่าผลประโยชน์ต่อต้นทุนสูง ซึ่งอยู่ในสถานะ N และกำหนดหมดอายุในอีก 10 ปีข้างหน้า ส่งผลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบควรร่วมพิจารณาถึงความต้องการใช้งานข่ายงานดาวเทียมดังกล่าวในอนาคตร่วมกับแผนธุรกิจของผู้ประกอบการเพื่อพิจารณาดำเนินการรักษาดาวเทียมดังกล่าวต่อไป เนื่องจากความจุข่ายงานดาวเทียมที่มีอยู่ในปัจจุบันและข่ายงานดาวเทียมใหม่ที่อยู่ระหว่างการประสานงานมีเพียงพอกับความต้องการใช้งานของประเทศไทยในอนาคต อย่างไรก็ตาม อาจมีความเสี่ยงที่ข่ายงานดาวเทียมที่อยู่ระหว่างการประสานงานดำเนินการจะไม่สำเร็จหรือตำแหน่งวงโคจรที่ประสานงานไม่สามารถรับข่ายงานดาวเทียมตามความจุที่ต้องการได้ ซึ่งประเทศไทยควรพิจารณาทางเลือกการหาตำแหน่งวงโคจรใหม่ต่อไป

จากการศึกษากฎระเบียบในประเทศและทางเลือกในการจัดหาความจุดาวเทียม พบว่าประเทศไทยอยู่ในระบบการให้สัมปทานแก่บริษัทสัญชาติไทย และเงื่อนไขการให้ใบอนุญาตแก่ผู้ประกอบการดาวเทียมเพียงรายเดียว โดยจำกัดเฉพาะผู้ประกอบการดาวเทียมรายเดียวที่ได้รับสัมปทาน และไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างประเทศเข้ามาให้บริการในประเทศไทย ทั้งนี้ แนวโน้มประเทศไทยในอนาคตมีแนวทางการอนุญาตให้สิทธิผู้ประกอบการดาวเทียมวงโคจรแบบประจำที่ให้กับผู้ประกอบการดาวเทียมรายใหม่ที่มีความเหมาะสมเชิงเทคนิคและมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาตที่จะได้กำหนดขึ้นในอนาคตอันใกล้ อีกทั้งประเทศไทยมีแนวทางการให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศ (Landing Rights) โดยกำหนดเงื่อนไขบริษัทดาวเทียมต่างชาติที่จะเข้ามาให้บริการด้วยมาตรการด้านค่าธรรมเนียมการจัดตั้งบริษัทในไทย (Local Presence) และการปฏิบัติตามเงื่อนไข กฎหมาย และกฎระเบียบที่จะกำหนดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากฎระเบียบในปัจจุบันและแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียมของประเทศไทยในอนาคต สามารถพิจารณาทางเลือกในการจัดหาความจุดาวเทียมเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศได้ 3 ทางเลือก คือ ทางเลือกที่ 1: การอนุญาตให้สิทธิผู้ประกอบการดาวเทียมในประเทศอย่างเสรี (Satellite License) ทางเลือกที่ 2: การให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศ (Landing Rights) และทางเลือกที่ 3: แนวทางเลือกที่ 1 และทางเลือกที่ 2 ร่วมกัน

จากการศึกษาความเป็นไปได้และความจำเป็นในการดำเนินการตามทางเลือกต่างๆ พบว่าประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการจัดหาความจุดาวเทียมเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศ เนื่องจากการประมาณการในกรณีพื้นฐาน (หรือกรณีที่ไม่ดำเนินการใดๆ) พบว่าการใช้งานดาวเทียมไทยคมที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต (การใช้งานดาวเทียมไทยคมที่มีอยู่ในปัจจุบันสามารถตอบสนองความต้องการได้เพียงร้อยละ 25 ของประมาณการความต้องการในช่วงปี พ.ศ. 2564-2571) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดหาความจุดาวเทียมเพิ่มเติม (ร้อยละ 75 ของ

ประมาณการความต้องการในช่วงปีทำการพิจารณา พ.ศ. 2564-2571) โดยเมื่อพิจารณาตาม 3 ทางเลือกที่กล่าวไปข้างต้นมีผลลัพธ์ดังนี้

- ทางเลือกที่ 1 การอนุญาตให้ผู้ประกอบการดาวเทียมในประเทศเสรี มีผลลัพธ์ที่ได้จากการประมาณการแบบจำลองคือ ความจุดาวเทียมสามารถตอบสนองความต้องการใช้งานในอนาคตได้อย่างเพียงพอ โดยประสิทธิภาพเชิงต้นทุนและเชิงการตลาดของผู้ประกอบการดาวเทียมดวงใหม่ มีผลสำคัญต่อผลประโยชน์และส่วนเลื้อมกำไรจากการประกอบกิจการที่เป็นบวก ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการใช้งานของประเทศไทยที่เพียงพอและยั่งยืนในอนาคต
- ทางเลือกที่ 2 การให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศ มีผลลัพธ์ที่ได้จากการประมาณการแบบจำลองคือ ความจุดาวเทียมสามารถตอบสนองความต้องการใช้งานในอนาคตได้อย่างเพียงพอ โดยประสิทธิภาพเชิงต้นทุนและเชิงการตลาดของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติ มีผลสำคัญต่อผลประโยชน์และส่วนเลื้อมกำไรจากการประกอบกิจการที่เป็นบวก ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการใช้งานของประเทศไทยได้เพียงพอทั้งในเชิงปริมาณ เชิงเทคนิค เชิงคุณภาพ และด้วยระดับราคาตลาดระหว่างประเทศที่สมเหตุผล
- ทางเลือกที่ 3 การอนุญาตให้ผู้ประกอบการดาวเทียมในประเทศเสรี และการให้สิทธิดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการ มีผลลัพธ์ที่ได้จากการประมาณการแบบจำลองคือ ความจุดาวเทียมสามารถตอบสนองความต้องการใช้งานในอนาคตได้อย่างเพียงพอ โดยประสิทธิภาพเชิงต้นทุนและเชิงการตลาดของผู้ประกอบการ มีผลสำคัญต่อผลประโยชน์และส่วนเลื้อมกำไรจากการประกอบกิจการที่เป็นบวก ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการใช้งานของประเทศไทยได้เพียงพอและความยั่งยืนในการให้บริการในอนาคต อย่างไรก็ตาม ควรมีการพิจารณามาตรการกำกับดูแลที่ไม่ใช่ภาษีในการควบคุมคุณสมบัติและป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามามีอำนาจตลาดเหนือผู้ประกอบการสัญชาติไทยได้

4.5 รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี 2562 และปี 2563 มีผลประเมินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การประกาศอนุญาติสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเดิม (ที่ไม่ได้ใช้ภายใต้สัมปทาน) ในปี พ.ศ. 2563

การประกาศอนุญาติสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเดิม (ที่ไม่ได้ใช้ภายใต้สัมปทาน) มี 2 ประเด็นสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ (1) การดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย (2) การกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมสื่อสารของผู้ประกอบการไทยและต่างชาติ โดยมีรายละเอียดย่อยในแต่ละประเด็นเพื่อการประเมินที่ครอบคลุมและเที่ยงตรงตามหลักการประเมิน CIPP ดังนี้

1) การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัจจุบันของการให้บริการด้านกิจการดาวเทียมสื่อสาร ในปัจจุบันสำนักงาน กสทช. มีการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ของ กสทช. ที่กำหนดอัตราการชำระค่าธรรมเนียมการให้บริการดาวเทียมสื่อสารค่อนข้างเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการ ต่างประเทศมากกว่าผู้ประกอบการไทยที่นำดาวเทียมต่างประเทศเข้ามาให้บริการ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยต้องชำระค่าธรรมเนียมสูงกว่าร้อยละ 3.2 ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว หรือออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการให้แก่ผู้ประกอบการกิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

กสทช. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีหรือแม้กระทั่งประชาชนทั่วไป ที่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อประกาศของ กสทช. จำนวนทั้ง 3 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร แสดงให้เห็นถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของ กสทช. ที่จะนำมาพัฒนากิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ กสทช. ยังได้มีการออกมาตรการและหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีมาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม กสทช. ควรพิจารณาหลักเกณฑ์เรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมผู้ประกอบการไทยที่นำดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการอีกครั้ง เนื่องจากผู้ประกอบการไทยต้องชำระมากกว่าผู้ประกอบการต่างชาติมากถึงร้อยละ 3.2 เพื่อหาแนวทางเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการไทย

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

กสทช. ได้ดำเนินการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารเพื่อกำหนดขอบเขตการให้บริการของผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ ซึ่งการดำเนินการกำกับดังกล่าวของ กสทช. ช่วยให้การให้บริการของผู้ประกอบการมีมาตรฐาน เนื่องจากมีมาตรการหรือหลักเกณฑ์คอยควบคุมการดำเนินการไว้ นอกจากนี้ กสทช. ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ ได้แก่ อีเมล ไลน์ แชท โทรทัศน์ และโทรสาร ซึ่งช่องทางดังกล่าวถือได้ว่ามีความครอบคลุมในการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

กสทช. ได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงาน โดยสามารถเห็นได้จากการที่ กสทช. ได้ออกประกาศเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ที่คอยกำกับการดูแลการดำเนินงานของผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ ที่ประสงค์เข้ามาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ในการกำกับดูแลย่อมมีผลกระทบด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น ผู้ประกอบการเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงในการดำเนินการประสานงานความถี่เพื่อให้

ได้มาซึ่งสิทธิการใช้งาน พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ตามมาตรา 45 ขัดกับการบริการดาวเทียมสื่อสารในทางปฏิบัติ และการกำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร จากผู้ประกอบการไทยที่จะนำดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการ ส่งผลให้เกิดความเสียเปรียบในการแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างชาติ ดังนั้น กสทช. ควรเล็งเห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และดำเนินการแก้ไขเพื่อให้การดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารสามารถก่อประโยชน์ได้สูงสุดแก่ประเทศชาติ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน และควรเร่งแก้ไขด้วยการออกมาตรการ เพื่อส่งเสริมการแข่งขันให้ผู้ประกอบการไทย หรือพิจารณามาตรการเดิมเพื่อปรับเปลี่ยนให้เอื้อต่อการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยมากยิ่งขึ้น

4.6 อื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

กสทช. ได้ดำเนินการกิจด้านการบริหารกิจการดาวเทียมตามมาตรา 4 และมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. 2553 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้เป็นไปตามแผนการบริหารสิทธิฯ สนับสนุนการดำเนินการของรัฐเพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติและดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน โดยในปี 2563 มีผลการสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

การกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียม

- ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการดาวเทียม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ
- จัดทำ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) กำหนดให้ กรณีของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ที่มีการอนุญาตของผู้ได้รับอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลงหรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับ ให้ กสทช. นำขायงานดาวเทียมที่เข้าข่ายตามกรณีดังกล่าวมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสม

การอนุญาตให้ผู้ใช้งานข่ายงานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO)

กสทช. ได้อนุญาตให้ผู้ใช้งานข่ายงานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) ที่มีอยู่เดิม จำนวน 5 หน่วยงานเป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น และจำนวน 1 หน่วยงานเป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์

การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว

- อนุญาตให้บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามแผนบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม 5 ในภาวะฉุกเฉิน
- การอนุญาตให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)⁴ ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIASAT5 เป็นการชั่วคราว กำหนดระยะเวลา 6 เดือน

⁴ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกิจการ เป็น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2564

5 การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม (พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน) : การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

5.1 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง ศึกษาบริบทที่สำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

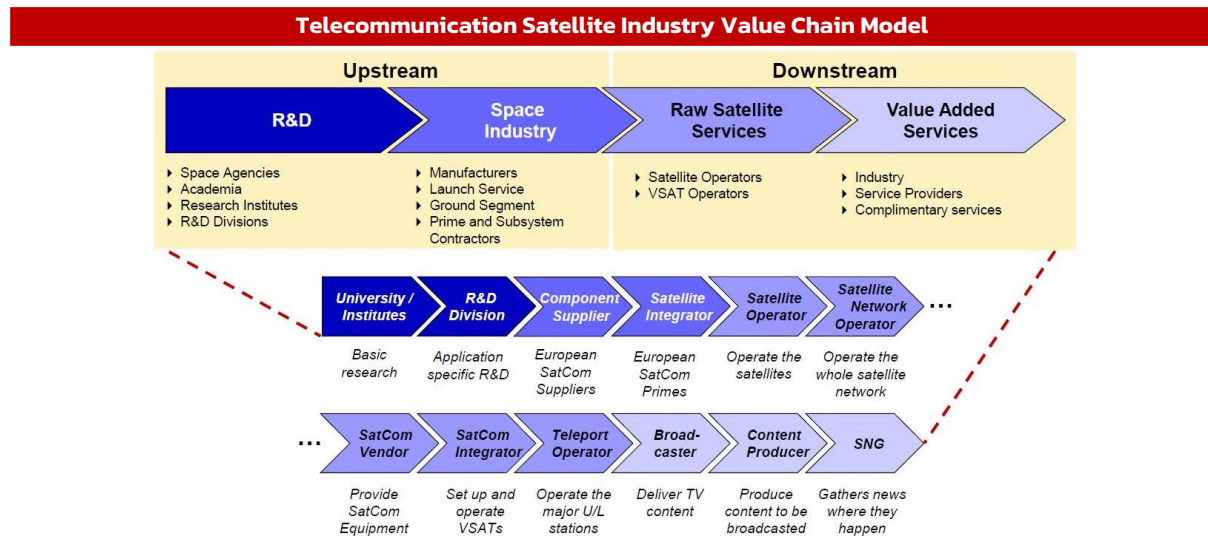
คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และแสดงผลลัพธ์ในบทที่ 4 หน้า 48 โดยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง รวมทั้งศึกษาบริบทที่สำคัญต่อการดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษา	บทที่	หน้า
กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และแนวนโยบายของรัฐ	4.1	48
ข้อมูลแผนแม่บทตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง	4.2	57
มติที่ประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	4.3	77
การรวบรวมและทบทวนรายงานผลการศึกษาวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวข้อง	4.4	78
รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้อง	4.5	81
อื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการติดตามและประเมินผลดังกล่าว	4.6	82

ตาราง 5:1 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง รวมทั้งศึกษาบริบทที่สำคัญต่อการดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

5.2 การวิเคราะห์เพื่อดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

5.2.1 การศึกษาห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง

รูป 5:1 ห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมดาวเทียม

หน่วยงาน European Space Agency (ESA) องค์การระหว่างประเทศซึ่งมีตัวแทนรัฐบาลจาก 22 ประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยมีการศึกษาในการพัฒนาขีดความสามารถด้านอวกาศของประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรป ได้ทำการศึกษาและเผยแพร่รูปแบบของห่วงโซ่ของอุตสาหกรรมการสื่อสารผ่านดาวเทียม⁵ ในปี ค.ศ. 2019 พบว่า องค์ประกอบของอุตสาหกรรมดาวเทียมนั้นประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลัก ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 ฝั่ง ดังแสดงในรูป 5:1 ได้แก่

1. ฝั่งต้นน้ำ (Upstream) ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่

การวิจัยและพัฒนา (R&D) หมายถึงภาคส่วนที่มีภารกิจในการศึกษาค้นคว้า และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดาวเทียมและอวกาศ เพื่อนำองค์ความรู้ดังกล่าวต่อยอดไปสู่การสร้างดาวเทียมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ดาวเทียมสื่อสาร (Communication Satellite) ดาวเทียมสำรวจทรัพยากร (Earth Observation Satellite) ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา (Meteorological Satellite) ดาวเทียมทางการแพทย์ ดาวเทียมบอกตำแหน่ง (Navigation Satellite) และดาวเทียมเพื่อการทดลองทางวิทยาศาสตร์ (Scientific and Research Satellite) เป็นต้น โดยองค์กรหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการศึกษาวิจัยและพัฒนาดาวเทียมนั้น จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- **หน่วยงานการศึกษา (University/Institutes)** ได้แก่ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพและห้องทดลองที่สามารถวิจัยและพัฒนาดาวเทียมได้
- **ส่วนการวิจัยและพัฒนา (R&D Division)** ได้แก่ ห้องทดลองเอกชน สมาคม องค์กรอิสระ/หน่วยงานด้านกิจการอวกาศของประเทศ หรือบริษัทเอกชน ที่มีความสามารถ ศักยภาพและองค์ความรู้ในการวิจัยและพัฒนาดาวเทียม

⁵ อ้างอิง <https://artes.esa.int/projects/overview-satcom-industry-esa%E2%80%99s-cooperation-states>

อุตสาหกรรมอวกาศ (Space Industry) หมายถึง ตลาดของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอวกาศ ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนทางเทคโนโลยี องค์ความรู้ ทรัพย์สิน และการให้บริการ เช่น ผู้ผลิตชิ้นส่วน ผู้ให้บริการปล่อยดาวเทียม (Launch Service) รวมถึงบริการภาคพื้นดินต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอวกาศ (Ground Segment) โดยอุตสาหกรรมอวกาศ สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่

- **ผู้ผลิตชิ้นส่วน (Component Supplier)** หมายถึง โรงงานหรือห้องทดลอง ที่สามารถสร้างหรือผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และโครงสร้างต่างๆ สำหรับการสร้างดาวเทียม ซึ่งผู้ผลิตชิ้นส่วนนั้นเป็นต้นน้ำที่สำคัญของอุตสาหกรรมดาวเทียมและมีเทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต
- **ผู้ประกอบดาวเทียม (Satellite Integrator)** หมายถึง ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างและประกอบดาวเทียมขึ้นมาโดยต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนการวิจัยและพัฒนา และผู้ผลิตชิ้นส่วน เพื่อประกอบและทดสอบดาวเทียม ก่อนที่จะถูกส่งขึ้นไปยังอวกาศเพื่อใช้งานและให้บริการต่อไป

2. ฝั่งปลายน้ำ (Downstream) ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก

การให้บริการผ่านดาวเทียม (Raw Satellite Services) หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการต่างๆ ผ่านการส่งสัญญาณดาวเทียม ตั้งแต่การส่งสัญญาณขาขึ้น (Up Link) และการรับสัญญาณขาลง (Downlink) โดยสามารถแยกย่อยได้เป็น 5 ส่วน ได้แก่

- **ผู้ให้บริการดาวเทียม (Satellite Operator)** หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมและใช้งานดาวเทียมเพื่อการรับ-ส่งสัญญาณจากผู้ให้บริการโครงข่ายดาวเทียม (Satellite Network Operator) และผู้ให้บริการภาคพื้นดิน (Teleport Operator) เช่น ผู้ให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ผู้ให้บริการดาวเทียมสำรวจทรัพยากร เป็นต้น โดยอาจจะมีดาวเทียมเป็นของตนเอง หรือใช้งานและควบคุมดาวเทียมดวงอื่น
- **ผู้ให้บริการโครงข่ายดาวเทียม (Satellite Network Operator)** หมายถึง ผู้ให้บริการดาวเทียมที่มีดาวเทียมเป็นของตนเอง ตลอดจนโครงข่ายส่วนควบที่เป็นองค์ประกอบ เช่น ผู้ให้บริการภาคพื้นดิน (Teleport Operator) สถานีภาคพื้นดิน (Satellite Earth Operation) เป็นต้น
- **ผู้จำหน่ายอุปกรณ์สื่อสารผ่านดาวเทียม (SatCom Vendor)** หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สร้าง ประกอบ และผลิตอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้งานกับกิจกรรมการให้บริการดาวเทียม และกระจายออกไปสู่ส่วนอื่นๆ ในอุตสาหกรรมดาวเทียม โดยอาจจะมีความร่วมมือกับส่วนอื่นๆ เช่น ผู้ผลิตชิ้นส่วน (Component Supplier) และผู้ให้บริการติดตั้งและดำเนินการ (SatCom Integrator) เป็นต้น
- **ผู้ให้บริการติดตั้งและดำเนินการ (SatCom Integrator)** หมายถึง ผู้ให้บริการที่นำอุปกรณ์ ชิ้นส่วน อะไหล่ และองค์ประกอบต่างๆ จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์สื่อสารผ่านดาวเทียม (SatCom Vendor) มารวมและสร้างเป็นบริการหรือระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม โดยอาจจะเป็นบริการบนภาคพื้นดิน หรือบริการทางทะเล เป็นต้น
- **ผู้ให้บริการภาคพื้นดิน (Teleport Operator)** หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่รวบรวมสัญญาณจากแหล่งที่มาหลายๆ แห่ง เช่น ผู้ให้บริการโทรคมนาคม ผู้ให้บริการวิทยุโทรทัศน์ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น และทำการแปลงหรือเข้ารหัสสัญญาณ (Encoding) เพื่อส่งสัญญาณ (Up Link) จากภาคพื้นดินขึ้นสู่ดาวเทียมบนอวกาศต่อไป

บริการเสริม (Value Added Service) หมายถึง บริการที่ต่อยอดและเกี่ยวข้องที่นอกเหนือจากการให้บริการหลักของการรับ-ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม สามารถจำแนกได้เป็น 3 บริการย่อยได้แก่

- **ผู้ให้บริการวิทยุโทรทัศน์ (Broadcaster)** หมายถึง ผู้ให้บริการในกิจการวิทยุและกิจการโทรทัศน์ทั้งชนิดภาคพื้นดิน (Terrestrial) และชนิดผ่านดาวเทียม (Satellite) โดยทำหน้าที่แพร่กระจายสัญญาณเนื้อหารายการที่รวบรวมจากผู้ผลิตรายการ (Content Producer) ไปยังผู้ชมในครัวเรือน (Audience)
- **ผู้ผลิตรายการ (Content Producer)** หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ผลิตเนื้อหาทั้งภาพและเสียงสำหรับกิจการวิทยุและกิจการโทรทัศน์ และส่งต่อไปยังผู้ให้บริการวิทยุโทรทัศน์ (Broadcaster) เพื่อเผยแพร่ไปยังผู้รับชมผ่านช่องทางของผู้ให้บริการดาวเทียม (Satellite Operator)
- **ผู้รับสัญญาณ (Satellite News Gathering)** หมายถึง กลุ่มเป้าหมายของปลายทางในห่วงโซ่ของอุตสาหกรรมดาวเทียม ซึ่งได้รับผลจากการให้บริการถ่ายทอด รับ-ส่งสัญญาณจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดปลายทาง โดยผู้รับสัญญาณสามารถเป็นได้ทั้งกลุ่มคนทั่วไป (Client) กลุ่มนิติบุคคลหรือองค์กร (Organization)

5.2.2 ความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อนโยบายดังกล่าว

จากการรวบรวมและวิเคราะห์จากผลการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) จากหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปเป็นความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อนโยบาย กสทช. ได้ดังนี้

1. การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ในส่วนของทางด้านผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม ได้สรุปเป็นประเด็นผ่านการวิเคราะห์ ดังนี้

- หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) ในส่วนของการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว ควรมีการผ่อนผันกฎระเบียบมากยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินของธุรกิจของผู้ประกอบการ และการเปิดเสรีดาวเทียมต่างชาติ ผู้ประกอบการมองว่าจะสร้างผลประโยชน์มากกว่าโทษ เนื่องจากการเปิดเสรีส่งผลให้มีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น ทำให้การให้บริการมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการสามารถบริโภคได้ในราคาที่ถูกลง มีตัวเลือกมากขึ้น อีกทั้งทาง กสทช. ได้มีการเก็บค่าธรรมเนียม Landing Right สำหรับดาวเทียมต่างชาติอยู่แล้ว
- การประสัมพันธ์ในเรื่องของการเปิดรับฟังความคิดเห็นยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด ควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนสามารถรับรู้ได้ เช่น ออกประกาศเผยแพร่กับสาธารณะเป็นวงกว้าง
- กรณีดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO) ที่ให้บริการจากต่างประเทศ (1) กสทช. ควรหาแนวทางในการควบคุมและกำกับดูแลดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาหารายได้ในประเทศ เพื่อไม่ให้เงินไหลออกนอกประเทศโดยที่ประเทศไม่ได้รับประโยชน์ (2) พิจารณาสำหรับการให้บริการอินเทอร์เน็ตที่มีประโยชน์ต่อประเทศ หน่วยงานการศึกษา แม้กระทั่งพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชายขอบก็สนับสนุนในการลดภาษีการให้บริการ เพื่อขยายขอบเขตให้เข้าถึงทั่วประเทศอย่างครอบคลุม (3) การเปิดให้มีตัวแทนที่มากกว่าหนึ่ง หากมีการเปิดตัวแทนที่มีเครือข่ายต่างชาติ ต้องพิจารณาเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลด้วย เนื่องจากดาวเทียมวงโคจรต่ำยังไม่มีมาตรการกำกับดูแล และเป็นดาวเทียมที่มี Gateway ต่างประเทศ

ในส่วนของทางด้านหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ และนักวิชาการ ได้สรุปเป็นประเด็นผ่านการวิเคราะห์ ดังนี้

- กฎระเบียบในการนำผู้ให้บริการต่างชาติเข้ามา เป็นการสร้างอุปสรรคต่อผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียมในประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการไทยเสียเปรียบ เนื่องจากต้นทุนการให้บริการถูกกว่าการลงทุนธุรกิจดาวเทียมในประเทศ ดังนั้น กสทช. ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ใกล้เคียงกับผู้ประกอบการในประเทศ และออกกฎควบคุมอย่างเหมาะสม
- ประกาศ Landing Rights ที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามา จะทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม กสทช. ควรให้ความสำคัญกับสัดส่วนระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ เพื่อปกป้องผู้ประกอบการไทยจากต่างชาติพร้อมกับพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีใหม่จากผู้ประกอบการต่างชาติ
- หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) มองว่าการเปิดเสรีให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย จะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมในประเทศไทยมากกว่า โดยจะเป็นการเปิดตลาดและส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่สูงขึ้น มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์มากขึ้น โดยสามารถใช้บริการได้ในราคาที่ถูกลง
- การที่บริษัทต่างชาติจะเข้ามาให้บริการในประเทศไทยนั้น อยากให้ กสทช. มีการออกระเบียบบังคับให้ต่างชาติต้องถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับคนไทย เพื่อการพัฒนาด้านองค์ความรู้ของประเทศไทย

2. การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

ในส่วนของการทางด้านผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม ได้สรุปเป็นประเด็นผ่านการวิเคราะห์ ดังนี้

- การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (Package) ที่ประกาศออกมานั้น ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าการจัดชุดยังไม่มีเหมาะสม อาจส่งผลให้มีผู้เข้าร่วมประมูลมีเพียงไม่กี่ราย ซึ่ง กสทช. ควรมีวิธีการรองรับกรณีที่ไม่มีผู้ประกอบการรายใดเข้าร่วมประมูล นอกจากนี้ยังมองว่าการประมูลอาจไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดสำหรับการรักษาสีทธิการใช้งานวงโคจรดาวเทียม โดยมีความเห็นว่าการทำ Revenue Sharing อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งเพิ่มเติมเมื่อผู้ให้บริการสามารถสร้างรายได้จากดาวเทียมได้แล้ว ก็นำรายได้มาจัดสรรให้กับ กสทช. ตามที่ได้ตกลง เพื่อลดกำแพงการเข้าถึงกิจการอวกาศของประเทศ
- การที่ กสทช. ให้ความสนใจกับการหารายได้เข้าภาครัฐ ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนสูง ดังนั้น จึงมีแต่ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่เข้าถึงตลาดได้ ส่วนผู้ประกอบการรายย่อยไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ การจัดแบบ beauty contest ก็เป็นวิธีที่น่าสนใจ
- การประมูลที่ผ่านมาเป็นการนำวงโคจรมาพ่วงรวมกัน ซึ่งมองว่าไม่เหมาะสมเนื่องจากแต่ละวงโคจรมีคุณสมบัติและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน การนำไปใช้งานก็มีความแตกต่างกัน โอกาสการใช้งานไม่เท่ากัน จึงไม่มีผู้สนใจในการประมูล ซึ่งแนวทางการพิจารณาคือการจัด Beauty Contest ในการยื่นใช้งานวงโคจรต่างๆ เพื่อให้ผู้สนใจในวงโคจรนั้นๆ ได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า และพิจารณาความคุ้มค่าจากการรักษาวงโคจรไว้ หากไม่มีการใช้ประโยชน์

ในส่วนของการทางด้านหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ และนักวิชาการ ได้สรุปเป็นประเด็นผ่านการวิเคราะห์ ดังนี้

- กสทช. ควรเปลี่ยนจากการเก็บค่าธรรมเนียมในการประมูลเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมตามรายได้แบบขั้นบันได ในการให้สิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม กสทช. ควรมองว่าเป็นการให้สิทธิการเข้าถึงวงโคจรที่เป็นการทำเพื่อประชาชน มิใช่การหารายได้เข้ารัฐ ซึ่งการประมูลวงโคจรจัดชุดมีราคาแพง
- การประมูลวงโคจรดาวเทียมจัดชุดถูกเลื่อนออกไป โดยที่บางตำแหน่งเหลือเวลาน้อยมากไม่ถึง 2 ปี ภาครัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการประมูล เช่น บางตำแหน่งที่กำลังจะหมดอายุต้องมีการยอมให้ประมูลแยกดวงเพื่อรักษาสีทธิแห่งวงโคจร และบางตำแหน่งที่มีผู้ต้องการเยอะอาจต้องจัดประมูลแบบ beauty contest
- เรื่องประกาศและหลักเกณฑ์การประมูลเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเล่นเข้าสู่อุตสาหกรรมดาวเทียมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ราคาขั้นต่ำในการประมูลยังถือว่าสูงเกินไป ทั้งนี้ในการให้บริการหรือการประมูลวงโคจรดาวเทียมในอนาคตอยากให้ต้นทุนราคาของการประมูลมีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีศักยภาพการพัฒนาได้เข้าสู่การแข่งขันอย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการใช้งานอย่างคุ้มค่าในอนาคต
- วงโคจรดาวเทียมค้างฟ้าที่ประเทศไทยได้รับมาจาก ITU นั้น มีหลายตำแหน่งแตกต่างกันไป ซึ่งบางตำแหน่งเป็นตำแหน่งที่สามารถใช้ในการทำกำไรได้ หรือบางตำแหน่งมีความสามารถทำกำไรได้เฉพาะกลุ่ม เมื่อ กสทช. มีภารกิจในการรักษาวงโคจรดาวเทียมที่ได้รับมานั้น จำเป็นต้องมีการนำมาจัดสรรให้กับหน่วยงานหรือบริษัทที่มีความสนใจ ทั้งนี้ ถ้า กสทช. นำวงโคจรตำแหน่งที่สามารถทำกำไรได้น้อยมาประมูล จะทำให้ได้รับความสนใจ กสทช. จึงเล็งเห็นว่าการนำวงโคจรมาจัดชุดจะสามารถจัดสรรวงโคจรได้อย่างครบถ้วน แต่ในอีกด้านหนึ่ง ในภาคเอกชน ที่ต้องการประมูลวงโคจรที่อยากได้ ทำให้ได้รับวงโคจรที่อาจไม่มีการใช้งานมาด้วย เมื่อต้องพ่วงวงโคจรบางตำแหน่งที่ไม่ต้องการมาอาจมองว่าเป็นการเพิ่มภาระ เพิ่มต้นทุน ในเรื่องของการลงทุนดาวเทียมในอนาคต มีราคาในการผลิตสูง รวมถึงการนำส่งดาวเทียมขึ้นวงโคจรและค่าประกันภัย จึงมองว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า จึงเป็นที่มาของความเห็นที่ต่างระหว่างภาครัฐ และเอกชน ทั้งนี้ ในส่วนของวงโคจรที่นำมาประมูลนั้น ต่างก็มีคุณสมบัติที่ใช้

ประโยชน์ได้ในด้านที่แตกต่างกัน ทั้งวงโคจรที่มีการใช้งานสูงและวงโคจรที่ใช้งานเฉพาะด้าน จึงให้ข้อเสนอแนะว่า ไม่จำเป็นต้องนำมาจัดชุด จัดประมูลวงโคจรต่างๆ ให้กับผู้ที่สนใจในวงโคจรนั้นๆ เพื่อที่จะได้ให้ผู้สนใจจริงๆ มีการใช้งานวงโคจรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์

- มีความเป็นห่วงวงโคจรบางตำแหน่งที่เสี่ยงมากที่จะสูญเสียวงโคจรหากไม่มีการใช้งานในอนาคตอันใกล้นี้ เพราะฉะนั้นหากเราสูญเสียวงโคจรไป จะเป็นการเสียประโยชน์ต่อประเทศไทยซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น และเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย อยากให้ กสทช. ใส่ใจเรื่องนี้ให้มากขึ้น การที่จะได้สิทธิวงโคจรมานั้นเป็นเรื่องที่ยากมาก หลายประเทศมีความต้องการแย่งกันได้รับสิทธิการเข้าใช้วงโคจร

3. โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

ในส่วนของทางด้านหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม ได้สรุปเป็นประเด็นผ่านการวิเคราะห์ ดังนี้

- สำหรับการกำกับดูแลทางด้านดาวเทียมในอนาคต ทาง กสทช. อาจจะต้องลดบทบาทลง และถ่ายโอนงานให้หน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการอวกาศโดยเฉพาะที่รวบรวมผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในกิจการอวกาศของประเทศไทยและพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านดาวเทียม
- อุตสาหกรรมดาวเทียมมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศและอุตสาหกรรม ต่างๆ ดังนั้นควรริเริ่มดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรที่ประเทศไทยมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งภาคเศรษฐกิจ สังคม และประชาชน
- กสทช. ควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีการทำงานเชิงรุก เพื่อรับมือให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้
- กสทช. ควรมีการจัดทำประกาศโดยมีการวิเคราะห์ในเรื่องกิจการดาวเทียมอย่างครอบคลุม รวมถึงระบุการดำเนินการอย่างชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีการศึกษาตัวอย่างจากต่างประเทศ การรวบรวมความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ควรมีการปรับปรุงกระบวนการให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ไม่ทับซ้อน
- ภาครัฐควรมีการผลักดันโครงการเกี่ยวกับวงโคจรดาวเทียมต่ำ ประกอบกับพัฒนาบุคลากรด้านนี้ รวมถึงการถ่ายทอดความรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ให้แก่เด็กที่สนใจด้านดาวเทียม เพื่อให้เกิดการพัฒนาวงโคจรดาวเทียมต่ำต่อไปได้
- เรื่องนี้เป็นเรื่องท้าทายและยากในการกำกับดูแลในด้านการกิจการอวกาศ ควรพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อไม่ให้ผู้ประกอบการไทยถูกเอาเปรียบทั้งในด้านของค่าใช้จ่ายและการลงทุน ซึ่งต้องมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเหมาะสม และพยายามสร้างบรรทัดฐานให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันกับต่างชาติได้

5.2.3 การดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการดาวเทียมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและแนวทางปฏิบัติที่สำนักงาน กสทช. กำหนด

5.2.3.1 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

รูป 5:2 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ปี 2562-2563

การดำเนินการในปี 2562

จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อรักษาสิทธิและเสรีภาพในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ ชาติและประชาชนตามนโยบายรัฐบาล

■ การกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียม

กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ฉบับดังนี้

- (1) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)
- (2) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
- (3) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ โดย กสทช. ได้ดำเนินการเปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ผ่านช่องทางต่างๆ ที่กำหนดในระหว่างวันที่ 25 กันยายน 2562 - 25 ตุลาคม 2562 และได้จัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2562 พร้อมทั้งจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะฯ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2562 ดังนี้

- (1) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้แก่ กำหนดนิยามและรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยในปัจจุบัน แนวทางการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิฯ แนวทางการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิฯ และ

แนวทางการรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าว รวมทั้งแนวทางในการสละสิทธิ หากการรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ

(2) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ ที่จะมีการส่งคำขอต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ในนามประเทศไทยหลังจากที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ โดยประกาศฉบับนี้ได้รับคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตหลักเกณฑ์การพิจารณา หน้าที่และสิทธิของผู้ขอรับอนุญาตค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้ขอรับอนุญาตจำเป็นต้องชำระ เงื่อนไขการอนุญาต ตลอดจนบทเฉพาะกาลที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตที่มีอยู่เดิม ซึ่งรวมถึง การอนุญาตกรณีที่เกี่ยวข้องกับสัญญาสัมปทานดาวเทียม และกรณีข้อพิพาทต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศเพื่อให้ผู้บริโภคในประเทศไทยมีทางเลือกในการเลือกรับบริการจากดาวเทียมต่างชาติ โดยประกาศฉบับนี้ได้รับคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตหลักเกณฑ์การพิจารณา เงื่อนไขการอนุญาต และค่าธรรมเนียมของการอนุญาตที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้กำหนดข้อยกเว้นในกรณีพิเศษซึ่งไม่จำเป็นต้องขออนุญาตตามประกาศดังกล่าว

■ การรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ในระหว่างการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว กสทช. ได้ดำเนินการในการรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร ดาวเทียมที่ตำแหน่ง 120 องศาตะวันออก และ 126 องศาตะวันออก ไปพลางก่อน โดยที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 18/2562 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 ได้มีมติให้จัดส่งเอกสารขำงานดาวเทียมใหม่เพื่อทดแทนขำงานดาวเทียมเดิม ณ ตำแหน่งวงโคจร 120 องศาตะวันออก เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร และเพิ่มโอกาสให้สามารถใช้งานย่านความถี่ได้เพิ่มมากขึ้นและมีมติในการประชุมครั้งที่ 21/2562 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 ให้จัดส่งเอกสารขำงานดาวเทียมใหม่เพื่อทดแทนขำงานดาวเทียมเดิม ณ ตำแหน่งวงโคจร 126 องศาตะวันออก นอกจากนี้ ในปี 2562 กสทช. ได้เห็นชอบให้มีการส่งเอกสารขำงานดาวเทียม NGSO ดังนี้

- ขำงานดาวเทียม RTAFSAT ของกองทัพอากาศ
- ขำงานดาวเทียม THEOS-2 ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- ขำงานดาวเทียม JAISAT-1 ของสมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
- ขำงานดาวเทียม THAIOT ของโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

2563**ประกาศ กสทช. การบริหาร
จัดการกิจการดาวเทียม**

- ✓ ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการดาวเทียม จำนวน 3 ฉบับ
- ✓ การอนุญาตให้ผู้ใช้งานข่ายงานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO)
- ✓ การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว

*หมายเหตุ : ปัจจุบันบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกิจการกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)

การอนุญาตให้ผู้ใช้งานข่ายงานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO)

กสทช. ได้อนุญาตให้ผู้ใช้งานข่ายงานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) ที่มีอยู่เดิม

1

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขึ้นต้น 5 ดวง -> **THEOS-2, JAISAT 1, BCCSAT-1, THAIOT, RTAFSAT**

2

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขึ้นสมบูรณ์ 1 ดวง -> **THEOS**

การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว**1**

อนุญาตให้บริการ ไทยคม จำกัด (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามแผนบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม 5 ในภาวะฉุกเฉิน

2

การอนุญาตให้บริการ กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)* ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIASAT5 เป็นการชั่วคราว กำหนดระยะเวลา 6 เดือน

รูป 5:3 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ปี 2563

การดำเนินการในปี 2563

กสทช. ได้ดำเนินการกิจด้านการบริหารกิจการดาวเทียมตามมาตรา 4 และมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2553 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการบริหารสิทธิฯ สนับสนุนการดำเนินการของรัฐ เพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติและดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน โดยผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการบริหารกิจการดาวเทียมสื่อสาร ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในการรองรับภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีความต้องการใช้บริการโทรคมนาคม บริการโทรทัศน์ และบริการสื่อสารด้านต่างๆ ผ่านดาวเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจุบันผู้ผลิตดาวเทียมได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีดาวเทียมสื่อสารให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการสื่อสารข้อมูลมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม ซึ่งสามารถให้บริการได้ผ่านดาวเทียมสื่อสารขนาดใหญ่ที่ใช้วงโคจรประจำที่ด้วย หรือที่เรียกว่า HTS (High Throughput Satellite) และระบบดาวเทียมในลักษณะกลุ่มดาวเทียมขนาดเล็กที่ใช้วงโคจรต่ำ (Low Earth Orbit : LEO) มาให้บริการ ซึ่งสามารถรองรับการรับส่งข้อมูลที่มีปริมาณสูง และการรับส่งข้อมูลที่ต้องการความล่าช้าในการส่งข้อมูลต่ำมาก เพื่อให้ทุกพื้นที่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้แม้อยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่ระบบโทรคมนาคมยังเข้าไม่ถึง โดยในปี 2563 มีผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

■ การกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียม

ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการดาวเทียม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ซึ่งแผนการบริหารสิทธิฯ ดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยดำเนินการตามข้อบังคับวิญญูของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้ได้รับการคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานของประเทศไทย

การจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านการบริหารจัดการกิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศจากระบบสัมปทานที่จะสิ้นสุดในวันที่ 10 กันยายน 2564 นี้ โดยได้จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อเป็นแนวทางในการอนุญาตสิทธิของผู้ที่มีการใช้งานอยู่เดิมก่อนที่จะประกาศฯ จะมีผลบังคับใช้ (วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563) และผู้ประสงค์จะขอรับอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยใหม่ โดยเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563 ได้มอบหลักฐานการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น (ข่างานดาวเทียมประเภทวงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (NGSO)) ให้แก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ ที่มีการใช้งานอยู่เดิม จำนวน 5 หน่วยงาน (6 ข่างานดาวเทียม) และอยู่ระหว่างการจัดทำร่างประกาศ หลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อคัดเลือกผู้รับอนุญาตสิทธิฯ ต่อไป

(2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

(3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการจะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์

▪ การอนุญาตให้ผู้ใช้งานข่างานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO)

กสทช. ได้อนุญาตให้ผู้ใช้งานข่างานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) ที่มีอยู่เดิม จำนวน 5 หน่วยงานเป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น และจำนวน 1 หน่วยงานเป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์

ที่	ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม	ข่างานดาวเทียม	หลักฐานการอนุญาต (วันที่ได้รับการอนุญาต)	หน่วยงาน
๑	วงโคจรไม่ประจำที่	THEOS2 (NGSO)	S1/02/3/2563/A (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
๒	วงโคจรไม่ประจำที่	JAISAT-1 (NGSO)	S1/03/4/2563/A (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓	วงโคจรไม่ประจำที่	BCCSAT-1 (NGSO)	S1/04/5/2563/A (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
๔	วงโคจรไม่ประจำที่	THAIOT (NGSO)	S1/05/6/2563/A (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	กองทัพอากาศ (โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช)
๕	วงโคจรไม่ประจำที่	RTAFSAT (NGSO)	S1/01/2/2563/A (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	กองทัพอากาศ (กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ)
๖	วงโคจรไม่ประจำที่	THEOS (NGSO)	S1/02/7/2563/N (๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) (สิ้นสุด ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๘)	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

รูป 5:4 รายชื่อหน่วยงานที่ได้รับอนุญาต

▪ การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว

อนุญาตให้บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามแผนบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม 5 ในภาวะฉุกเฉิน

การอนุญาตให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ปัจจุบันได้เปลี่ยนมาเป็น บริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIASAT5 เป็นการชั่วคราว กำหนดระยะเวลา 6 เดือน

5.2.3.2 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

รูป 5:5 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การดำเนินการในปี 2563

จัดทำ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) กำหนดให้ กรณีของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ที่การอนุญาตของผู้ได้รับอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลงหรือสิ้นสุดแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาต ก่อนที่แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับ ให้ กสทช. นำข่ายงานดาวเทียมที่เข้าข่ายตามกรณีดังกล่าวมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสม หลังจากนั้น กสทช. ประกาศแนวทางการประมูลและคัดเลือกผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียมครั้งแรกของประเทศไทย หลังจัดประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ต่อ (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ในวันดังกล่าว โดยเชิญหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมมาทำความเข้าใจและรับฟังความเห็น

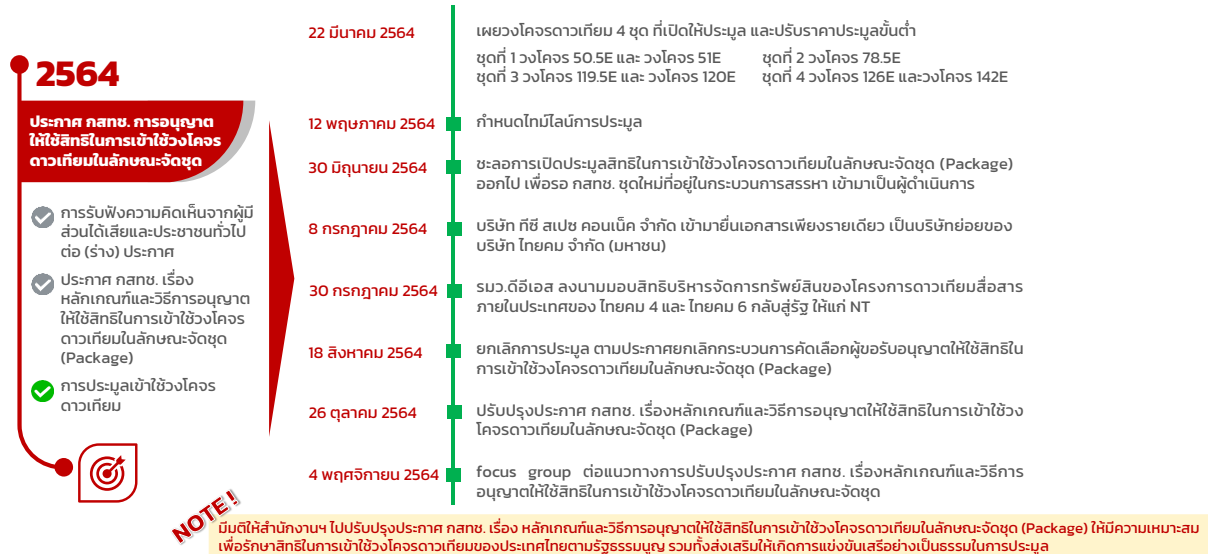
กสทช. ได้นำสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมาจัดสรรเป็น 4 ชุด (หรือ 4 Package) ดังนี้

- ชุดที่ 1 ประกอบด้วย วงโคจร 50.5E (ข่ายงาน C1 และ N1) และ วงโคจร 51E (ข่ายงาน 51)
- ชุดที่ 2 ประกอบด้วย วงโคจร 78.5E (ข่ายงาน A2B และ LSX2R)
- ชุดที่ 3 ประกอบด้วย วงโคจร 119.5E (ข่ายงาน IP1, P3 และ LSX3R) และ วงโคจร 120E (ข่ายงาน G2K และ 120E)
- ชุดที่ 4 ประกอบด้วย วงโคจร 126E (ข่ายงาน 126E) และ วงโคจร 142E (ข่ายงาน G3K และ N5)

โดยได้เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และกำหนดราคาขั้นต่ำชุดข่ายงานดาวเทียมทั้ง 4 ชุด โดยในปี 2564⁶ นั้น กสทช. ได้ปรับลดราคาขั้นต่ำของการประมูลลงบางชุด เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจจริง โดยราคาที่ปรับใหม่เป็นดังนี้

⁶ ที่มา: <https://www.theeleader.com/smart-city/timeline-of-bidding-satellite-orbital-slot/>

- ชุดที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย วงโคจร 50.5E (ข่ายงาน C1, N1 และ P1R) และ วงโคจร 51E (ข่ายงาน 51) ปรับราคาขึ้นต่ำจาก 728.20 ล้านบาท เป็น 676.92 ล้านบาท
- ชุดที่ 3 ที่ประกอบด้วย วงโคจร 119.5E (ข่ายงาน IP1, P3 และ LSX3R) และ วงโคจร 120E (ข่ายงาน 120E) จากปรับราคาขึ้นต่ำจาก 745.57 ล้านบาท เป็น 392.95 ล้านบาท
- สำหรับชุดที่ 2 และชุดที่ 4 ไม่มีการปรับราคาขึ้นต่ำ โดยชุดที่ 2 ประกอบด้วย วงโคจร 78.5E (ข่ายงาน A2B และ LSX2R) ราคาขึ้นต่ำอยู่ที่ 366.49 ล้านบาท และชุดที่ 4 ที่ประกอบด้วย วงโคจร 126E (ข่ายงาน 126E) และ วงโคจร 142E (ข่ายงาน G3K และ N5) ราคาขึ้นต่ำอยู่ที่ 364.69 ล้านบาท

รูป 5:6 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ต่อ)

รองเลขาธิการ กสทช. กล่าวว่า สำหรับวิธีการคัดเลือกนั้น ยังคงกำหนดวิธีการคัดเลือกเป็น 2 ขั้นตอน โดย

- ขั้นตอนที่ 1. พิจารณาข้อเสนอด้านประสิทธิภาพและความสามารถในการดำเนินการ
- ขั้นตอนที่ 2. การพิจารณาข้อเสนอด้านราคา โดยมีการปรับจากเดิมที่กำหนดให้เป็นรูปแบบของการยื่นข้อเสนอ ด้านราคาในรูปแบบผลประโยชน์ส่วนเพิ่มสูงสุดที่ละรอบของแต่ละชุดข่ายงานดาวเทียม (Sealed Bid) เป็นการยื่น ข้อเสนอการประมูลในชุดข่ายงานดาวเทียมพร้อมกันทั้ง 4 ชุด (Simultaneous Auction) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันได้ในทุกชุด และป้องกันการสมยอมในการเสนอราคา (ฮั้วประมูล)

นอกจากนั้น ยังมีการปรับระยะเวลาและเงื่อนไขในการอนุญาตให้มีความชัดเจน โดยเฉพาะในชุดที่ 2 ข่ายงาน A2B ที่เป็นของดาวเทียมไทยคม 5 เดิม โดยที่ผู้ประกอบการรายใหม่จะต้องไม่ส่งผลกระทบหรือรอนสิทธิข่ายงานที่ดาวเทียมไทยคม 6 และ 8 ใช้อยู่เนื่องจากอยู่ในวงโคจร (Slot) 78.5E เดียวกัน และเงื่อนไขระยะเวลาที่จะได้รับสิทธิในชุดที่ 3 ข่ายงาน IP1 จะได้รับหลังจากอายุวิศวกรรมของดาวเทียมไทยคม 4 (IP Star) สิ้นสุด เพื่อไม่ให้ผู้ชนะในการประมูลครั้งนี้โดนรอนสิทธิหรือมี ปัญหาสัญญาทางปกครองเช่นเดียวกับที่วิจิตรที่ผ่านมา โดยมุ่งหวังที่จะให้สามารถมีผู้ได้รับการอนุญาตทั้ง 4 ชุด เพื่อที่จะได้ รักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรของประเทศไทย

กสทช. มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจร ดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยกำหนดวันที่ 24 กรกฎาคม 2564 เป็นวันประมูลฯ ครั้งแรกของประเทศไทย โดย จะใช้วิธีการประมูลที่ละชุดแบบ Sequential Ascending Clock Auction (SACA)

ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 14 พฤษภาคม 2564 โดยที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และมีนโยบายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในการประกอบกิจการดาวเทียม และจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพย์สินที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน โดยคำนึงถึงความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำขायงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 10 มิถุนายน 2564 ตามที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 นั้นเพื่อให้กระบวนการขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) จึงประกาศรายละเอียดการขอรับอนุญาตเป็นการล่วงหน้าให้ทราบโดยทั่วกัน

30 มิถุนายน 2564 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือ ดิจิทัล ได้ขอให้ชะลอการเปิดประมูลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ออกไป และพร้อมแนะให้รอ กสทช. ชุดใหม่ที่อยู่ในกระบวนการสรรหา เข้ามาเป็นผู้ดำเนินการ

ถัดมา กสทช. ได้ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) วันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ในการประชุมครั้งที่ 13/2564 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 มีมติให้ขยายระยะเวลาการดำเนินการสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ประกอบกับข้อ 8 วรคสอง ของประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2564 และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการคัดเลือกมากขึ้น เพิ่มการแข่งขันในการประมูล และรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย โดยให้เป็นไปตามมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นในการป้องกันระงับยับยั้งการระบาดระลอกใหม่แบบกลุ่มก้อนของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงาน กสทช. จึงเห็นสมควรยกเลิกข้อ 4 ถึง ข้อ 8 ของประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่องการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2564 และออกประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) ทำให้ ที่ประชุม กสทช. มีมติเห็นชอบให้กำหนดการใหม่สำหรับการประมูลการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และเพื่อให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรมในการประมูลสำหรับผู้สนใจเข้าร่วมการประมูล ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยังเกิดขึ้นอยู่ ได้ขยายช่วงเวลาใหม่ ให้วันที่ 28 สิงหาคม 2564 เป็นวันประมูลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมลักษณะจัดชุด (Package)

วันที่ 18 สิงหาคม 2564 ยกเลิกการประมูล ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะ จัดชุด (Package) (ฉบับที่ 3) ในการประชุมนัดพิเศษ ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีมติให้ตัดข้อความในมติ ที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 564 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ข้อ 3.4 ความว่า "หากพ้นระยะเวลาการเปิดให้มีการรับการคัดเลือก เพิ่มเติมแล้วปรากฏว่าไม่มีผู้ประสงค์ขอรับเอกสารการคัดเลือกเพิ่มเติม หรือหากยังคงมีผู้เข้าร่วมการประมูลหนึ่งราย กสทช. จะดำเนินการประมูลตามกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ต่อไป เพื่อรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย" ออกไป สำนักงาน กสทช. จึงขอประกาศ ยกเลิกความใน 2.3) วรรคสี่ ในข้อ 1 ของประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2564

และประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ในการประชุม นัดพิเศษ ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีมติยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) สำนักงาน กสทช. จึงขอประกาศยกเลิกกระบวนการคัดเลือก ผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ทั้งนี้ ผู้รับเอกสารการคัดเลือก และ ผู้ยื่นคำขอรับอนุญาตจะได้รับคืนค่าหลักประกันการประมูลและค่าพิจารณาคำขอรับอนุญาตแก่ผู้รับเอกสารการคัดเลือก ทุกราย รวมถึงให้สำนักงาน กสทช. ไปปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้ วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุดให้มีความเหมาะสม เพื่อรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตาม รัฐธรรมนูญ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรมในการประมูล

วันอังคารที่ 26 ตุลาคม พ.ศ.2564 ระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการกิจการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา เรื่องการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้ วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) อยู่ในระหว่างพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และ วิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน จึงมีการเชิญแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในการเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (focus group) ในวันพฤหัสบดีที่ 4 พฤศจิกายน 2564

เปิดการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (focus group) ต่อแนวทางการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 ทั้งนี้ความคืบหน้าการดำเนินการอยู่ในระหว่างปรับแก้ประกาศ

5.2.3.3 การศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแล การให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

จุดประสงค์

เพื่อวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในอนาคต แนวนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการ ให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมในอนาคต ประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ทั้งในส่วนองดาวเทียมไทย และดาวเทียมต่างชาติ รวมถึงประเมินนโยบายการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดาวเทียม

2564

ผลการดำเนินงานและ ความก้าวหน้าของการ ดำเนินโครงการ

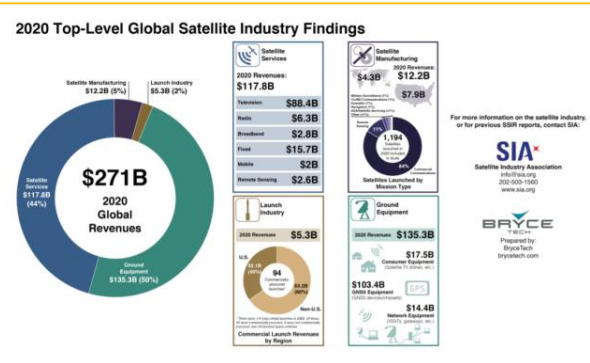
- ✓ การศึกษา วิเคราะห์สภาพ อุตสาหกรรมดาวเทียม สื่อสารในปัจจุบันและอนาคต
- ✓ การประเมินผลกระทบในเชิง เศรษฐกิจและสังคมของการ ให้บริการดาวเทียมสื่อสารใน ประเทศไทย
- ✓ การจัดประชุมและการ สัมภาษณ์หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูล

การศึกษา วิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมสื่อสารในปัจจุบันและอนาคต

อยู่ระหว่างจัดทำรายงาน การศึกษา เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการกิจการ ดาวเทียมสื่อสารในอนาคต และ แนวนโยบายการอนุญาตและกรอบการ กำกับดูแลให้บริการดาวเทียมของ **ต่างประเทศ 6 ประเทศ** ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และลักเซมเบิร์ก

ในอุตสาหกรรมดาวเทียม การ ให้บริการดาวเทียม มีมูลค่ามาก ที่สุดถึง **117.8 ล้านดอลลาห์ สหรัฐ** ประกอบด้วย TV, Radio, Mobile และอื่นๆ

รูป 5:7 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตฯ

การดำเนินการในปี 2564

วันที่ 9 เมษายน 2564 ประกาศ TOR จัดจ้างที่ปรึกษาโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ดำเนินโครงการศึกษาทิศทางรูปแบบการ ให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเพื่อวิเคราะห์สภาพ อุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในอนาคต แนวนโยบายและ กรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมในอนาคต ประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการ ให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ทั้งในส่วนองดาวเทียมไทยและดาวเทียมต่างชาติ รวมทั้งประเมินนโยบายการ กำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดาวเทียม เพื่อให้บริการในประเทศไทยและจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายและ แนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 การประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ประชุมรับฟัง ความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) ในโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางใน การกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ทั้งนี้โครงการอยู่ในระหว่างดำเนินการ ภายในไตรมาสที่ 2/2565

2564

ผลการดำเนินงานและ ความก้าวหน้าของการ ดำเนินโครงการ

- ✓ การศึกษา วิเคราะห์สภาพ อุตสาหกรรมดาวเทียม สื่อสารในปัจจุบันและอนาคต
- ✓ การประเมินผลกระทบในเชิง เศรษฐกิจและสังคมของการ ให้บริการดาวเทียมสื่อสารใน ประเทศไทย
- ✓ การจัดประชุมและการ สัมภาษณ์หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูล

การประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียม สื่อสารในประเทศไทย

ปัจจุบันมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ โดยใช้รูปแบบจำลองทาง เศรษฐศาสตร์ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสังคม ความมั่นคงของการให้บริการ ดาวเทียมในประเทศไทย

การจัดประชุมและการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

มีการดำเนินการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งหน่วยงาน ซึ่ง ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการดาวเทียม กลุ่มผู้ผลิตและผู้นำเข้าอุปกรณ์ดาวเทียม กลุ่ม หน่วยงานกำกับดูแลที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ดาวเทียมในไทยและต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านดาวเทียม ผู้ประกอบการและผู้แทนสำนักงาน กสทช. เพื่อรับทราบความคิดเห็น

กิจกรรมที่เหลือ

อยู่ในระหว่างดำเนินการ ภายในไตรมาสที่ 2/2565

รูป 5:8 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตฯ (ต่อ)

5.2.4 ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. และมาตรการดังกล่าว

จากการรวบรวมและวิเคราะห์จากผลการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) จากหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปเป็นข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. ได้ดังนี้

ข้อดีในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- กสทช. เป็นหน่วยงานที่จัดระเบียบการใช้ดาวเทียมให้เป็นระบบมากขึ้น จากเดิมที่มีการทำงานคู่ขนานทั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (DE) และ กสทช. ตอนนี้เกิดการประสานงานกันมากขึ้น และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานไปด้วย
- ประกาศ Landing Rights ทำให้มีดาวเทียมของต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศ ส่งผลให้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น คุณภาพการให้บริการดีขึ้น และราคาลดลง ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกใช้บริการได้อย่างเสรี พร้อมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับดาวเทียมมากขึ้นจากบริการเทคโนโลยีใหม่ๆ

ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- กฎระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของ กสทช. ด้านกิจการดาวเทียม ยังเป็นกฎเก่าที่มีความล้าสมัย มีเพียงการออกประกาศใหม่ในการยกเว้นกฎเดิมของประกาศ ทำให้เป็นอุปสรรคและตามไม่ทันการพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบัน กสทช. ต้องดำเนินการเชิงรุกเพื่อให้ทันต่อการพัฒนา ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. ต้องรอทาง กสทช. แกไขประกาศก่อนที่มีกระบวนการล่าช้ามากในการปรับเปลี่ยน
- กสทช. ควรปรับปรุงกระบวนการขอใช้ การลงทะเบียน ให้กระชับและรวดเร็วขึ้น มีระยะเวลาแจ้งแก่ผู้ประกอบการในการดำเนินการอย่างชัดเจน โดยในปัจจุบัน กสทช. ใช้เวลาการดำเนินงานมาก ทำให้การดำเนินงานของผู้ประกอบการล่าช้า ไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว
- แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เมื่อมีประกาศออกมาทำให้หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการขออนุญาตของผู้ประกอบการ จึงอยากให้ กสทช. ปรับกฎระเบียบไม่ให้เกิดการทำงานทับซ้อน และมีความชัดเจนในกระบวนการติดต่อ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้นสำหรับการขอใบอนุญาต
- ประกาศ Landing Rights มีขั้นตอนการขอ Landing Rights ใช้ระยะเวลานาน 3-6 เดือน ซึ่งการที่จะถ่ายทอดสดที่สำคัญ มีการใช้สัญญาณเพียง 1-2 วัน จะเห็นได้ว่ากฎระเบียบและการใช้งานจริงๆ ยังไม่มีความสอดคล้องกัน ซึ่ง กสทช. ควรจะมีการออกกฎให้สามารถขอใบอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราวได้ อยากให้กฎระเบียบมีความยืดหยุ่นเพิ่มมากขึ้น

5.2.5 อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

ในช่วงระยะเวลาการดำเนินการโครงการนี้ สำนักงาน กสทช. และกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ได้ดำเนินการให้ทุนสนับสนุนแก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ตามมาตรา 52 (2) แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ภายใต้ชื่อ **“โครงการศึกษาวิจัยเพื่อเสนอแนะนโยบายสาธารณะด้านการบริหารคลื่นความถี่สำหรับกรณีการใช้คลื่นความถี่ร่วมกัน ระหว่างกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลเทคโนโลยี 5G และ กิจการอื่นในย่านความถี่ 3500 MHz และ 28 GHz”** ด้วย กรอบวงเงินงบประมาณ 7,989,247.31 เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าด้วยวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเสนอแนะนโยบายสาธารณะด้านการบริหารคลื่นความถี่ กรณีการใช้คลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz และ 28 GHz รวมทั้งคุณสมบัติทางเทคนิคในการใช้คลื่นความถี่ร่วมกันระหว่างกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (IMT) เทคโนโลยี 5G และกิจการอื่นในย่านความถี่ 3500 MHz และ 28 GHz
2. เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อการกำหนดนโยบายด้านการบริหารคลื่นความถี่ของประเทศเพื่อ ประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง

การดำเนินการโครงการนี้มีที่มาและความสำคัญเนื่องด้วยตามพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บท กิจการโทรคมนาคม แผนความถี่วิทยุและแผนเลขหมายโทรคมนาคม และแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว ตลอดจนพิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคม ในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกันทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละ ประเภท และวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาการใช้คลื่นความถี่ที่มีการรบกวนซึ่งกันและกัน

ปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็วหลายประเทศ (เช่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศ อังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศจีน) ได้เริ่มทดลองใช้ย่านความถี่ 3400 ถึง 3600 MHz และ 27.5 ถึง 29.5 GHz ที่ระบุว่าเป็นย่านความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (IMT) ตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ สำหรับเทคโนโลยี 5G เป็นที่เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตามสำหรับประเทศไทยย่านความถี่ 3400 ถึง 4200 MHz และ 27 ถึง 31 GHz ยังมีการใช้งานในกิจการดาวเทียมอยู่ ดังนั้นการนำคลื่นความถี่ย่านดังกล่าวมาใช้งานสำหรับระบบ 5G ควรจะต้อง พิจารณาถึงความสามารถในการใช้คลื่นความถี่ร่วมกันกับกิจการที่ใช้งานอยู่ด้วยอย่างระมัดระวังและมีการกำหนดนโยบายใน การใช้คลื่นความถี่ร่วมกันอย่างชัดเจน ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว เพื่อให้การบริหารคลื่นความถี่ของประเทศมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจร่วมกับสำนักงาน กสทช. และผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง ในการวางนโยบายด้านการบริหารคลื่นความถี่ และสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีด้านการสื่อสารของประเทศ ให้สอดคล้องตาม แนวทางการพัฒนาในระดับสากล สำนักงาน กสทช. จึงจำเป็นต้องมีผลการศึกษาเพื่อประเมินความเป็นไปได้และการกำหนด นโยบายในการบริหารคลื่นความถี่สำหรับการใช้งานคลื่นความถี่ร่วมกันและเพื่อประโยชน์สาธารณะ อย่างไรก็ตามโครงการนี้มี ระยะเวลาดำเนินการจำนวน 240 วันและยังไม่ได้มีการเผยแพร่รายงานฉบับสมบูรณ์หรือผลการศึกษาดังกล่าว ซึ่งคณะผู้วิจัย จะทำการประสานงานและขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อมาประกอบการศึกษาวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อผลการศึกษาดังกล่าวได้รับการเผยแพร่อย่างเป็นทางการต่อไป

5.3 การวางแผนเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การวางแผนเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง ตามหลักวิชาการและระเบียบวิธีวิจัยอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย

5.3.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นสำคัญในของการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง ซึ่งประกอบด้วยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับวิธีการเก็บข้อมูลดังนี้

5.3.1.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสัดส่วนการกระจายกลุ่มตัวอย่างสำรวจอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้จัดทำแบบสำรวจแบบออนไลน์และออฟไลน์ ทั้งนี้ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจบางส่วนของประชากรที่ถูกเลือกมาเป็นตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษ การใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กจะทำให้มีโอกาสเกิดความคลาดเคลื่อนมาก ในทางกลับกันการใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ความคลาดเคลื่อนจะน้อยลง เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างใหญ่ให้ข้อมูลที่เที่ยงตรง ทำให้การคำนวณทางสถิติมีความถูกต้องมากกว่ากลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างยังมีขนาดใหญ่มากเท่าใด ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มจะลดน้อยลงแต่เมื่อถึงจุดหนึ่งแม้จะเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้ใหญ่ขึ้นอีกแต่ความคลาดเคลื่อนก็ลดลงได้ไม่มากนัก

ทฤษฎีทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) เป็นสูตรคำนวณสำหรับการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อการสำรวจ ซึ่งจะเหมาะสมกับการวิจัยที่สนใจประชากรจำนวนมาก โดยที่เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างสำรวจจำนวน 2,000 คน จากขนาดประชากรในประเทศไทยจำนวน 66,171,439 ล้านคน⁷ คณะผู้วิจัยได้ทำการคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกระจายแบบสุ่มใน 5 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะได้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 2 หรือระดับความแม่นยำที่ร้อยละ 98

5.3.1.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายประเภทบุคคล (Personals) หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประเภทปฐมภูมิ (Primary Data) โดยที่ปรึกษาเลือกใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดาวเทียม เช่น กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม กลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกิจการอวกาศ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และสมาคมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการคัดเลือกและได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

ตาราง 5:2 ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก

ลำดับ	ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก
1	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
2	กรมทำอากาศยาน
3	บริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน)
4	บริษัท เอ็นบีเอสเพช จำกัด
5	บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด
6	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
7	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

⁷ อ้างอิง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาคและจังหวัด พ.ศ. 2564

ลำดับ	ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก
8	บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด
9	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
10	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
11	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
12	สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
13	สมาคมอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมไทย
14	สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
15	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
16	สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2)

5.3.1.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)

คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายประเภทบุคคล (Personals) หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประเภทปฐมภูมิ (Primary Data) โดยที่ปรึกษาเลือกใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดาวเทียม เช่น กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม กลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกิจการอวกาศ นักวิชาการองค์กรวิชาชีพ และสมาคมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการคัดเลือกและได้ทำการสัมภาษณ์แบบกลุ่มย่อย ได้แก่ ตาราง 5:3 ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์แบบกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแทนหน่วยงานผู้ให้การสัมภาษณ์แบบกลุ่มย่อย
1	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
	สถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย
	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
2	โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด
	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด
	บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด
	บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด
3	บริษัท ไอริสชาร์ จำกัด
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
	สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2)
	สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
4	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
	บริษัท เอ็นบีเอส จำกัด

5.3.1.4 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ณ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมจำนวนมากกว่า 100 คน ประกอบด้วยหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือก กลุ่มเป้าหมายประเภทบุคคล หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรหรือหน่วยงานและบุคคลทั่วไป ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประเภทปฐมภูมิ (Primary Data) โดยที่ปรึกษาเลือกใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดาวเทียมและประชาชนทั่วไป เช่น กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ให้บริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล กลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกิจการอวกาศ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และสมาคมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

ตาราง 5:4 ตัวแทนหน่วยงานผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

ลำดับ	ตัวแทนหน่วยงานผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
1	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
2	โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
3	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
4	กระทรวงอุตสาหกรรม
5	กองวิศวกรรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
6	บริษัท เอ็นบีเอสเพช จำกัด
7	บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด
8	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
9	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
10	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์ และวิทยุ จำกัด
11	บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด
12	บริษัท สกาย ไอซีที จำกัด (มหาชน)
13	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
14	สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
15	สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง
16	สำนักงานเขตบางรัก
17	สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
18	สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร
19	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง
20	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
21	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
22	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
23	สำนักวัฒนธรรม
24	สำนักสิ่งแวดล้อม
25	สำนักอนามัย
26	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

5.3.2 การระบุประเด็นสำคัญของการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง

5.3.2.1 ประเด็นที่ 1: การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อรักษาความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนตามนโยบายรัฐบาล

กสทช. ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการดาวเทียม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ซึ่งแผนการบริหารสิทธิฯ ดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้ได้รับการคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานของประเทศไทย

(2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

(3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการจะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์

5.3.2.2 ประเด็นที่ 2: การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

เพื่อให้การดำเนินงานและการบริหารจัดการเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.2561-2580 ตลอดจนเป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยและรักษาไว้ซึ่งสิทธิที่การอนุญาตของผู้ได้รับอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลงหรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ยังไม่มีผู้ได้รับอนุญาต เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการสิทธิและควบคุมวิธีการอนุญาตสิทธิให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

สำนักงาน กสทช. ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อเปิดให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

5.3.2.3 ประเด็นที่ 3: โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

ดำเนินโครงการศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเพื่อวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในอนาคต แนวนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมในอนาคต ประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ทั้งในส่วนของดาวเทียมไทยและดาวเทียมต่างชาติ รวมทั้งประเมินนโยบายการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดาวเทียม เพื่อให้บริการในประเทศไทยและจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน

5.3.3 การระบุเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

การติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม สำหรับประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม มีกระบวนการติดตามและประเมินผล แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

- รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง ศึกษาบริบทที่สำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม
- วิเคราะห์เพื่อดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม
- วางแผนเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องตามหลักวิชาการและระเบียบวิธีวิจัยอย่างเหมาะสม
- ดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมของประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
- วิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริงตามกรอบการประเมิน CIPP

โดยจากขั้นตอนหลักทั้ง 5 ข้อดังกล่าว สามารถจำแนกวิธีการศึกษาวิจัยและเครื่องมือวิจัยได้ออกเป็น 2 ส่วนหลัก ดังนี้

1. การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1.1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาวเคราะห์เนื้อหา เพื่อรวบรวมประเด็นสำคัญในแต่ละเอกสารก่อนนำไปสู่การสร้างข้อสรุปด้วยวิธีการเชิงอุปนัยและการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยสำหรับกรณีวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพซึ่งประกอบด้วยการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ที่ปรึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Comparative Analysis) ประกอบกับการวิเคราะห์เชิงอุปนัย (Inductive Analysis)

- วิธีการวิเคราะห์แบบการเปรียบเทียบข้อมูล (Comparative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากการศึกษาสาระสำคัญของเอกสารแต่ละฉบับ ด้วยการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความต่างของเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ตามกรอบแนวคิดในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีการนี้จะทำให้ได้ข้อสรุปที่เห็นถึงความเหมือนและความต่างของการดำเนินงานที่ปรากฏในแต่ละเอกสารหรือผู้ให้ข้อมูลที่มีบริบทแวดล้อมของการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป
- วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อตีความสร้างข้อสรุปจากสิ่งที่ปรากฏออกมาจากเอกสาร โดยเริ่มต้นจากการพิจารณาลักษณะร่วมกันของข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปดังกล่าวที่มีลักษณะทั่วไป (Universal) ซึ่งเป็นไปตามหลักของคำว่า “อุปนัย” ที่อธิบายถึง การหาความจริงหรือข้อสรุปจากข้อเท็จจริง (Fact) ส่วนย่อยหลายๆ ส่วนแล้วสรุปเป็นความจริงชุดใหญ่ที่ครอบคลุมข้อเท็จจริงส่วนย่อย

ทั้งนี้เอกสารที่นำมาศึกษาเป็นเอกสารที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

1.1.1. กฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และแนวนโยบายของรัฐ

- 1.1.1.1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- 1.1.1.2. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)
- 1.1.1.3. แผนการปฏิรูปประเทศ
- 1.1.1.4. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580)

- 1.1.2. ข้อมูลแผนแม่บทตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1.2.1. แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2564)
 - 1.1.2.2. แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562-2566)
 - 1.1.2.3. แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2563 - 2568)
 - 1.1.2.4. แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)
 - 1.1.2.5. แผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)
 - 1.1.2.6. แผนเลขหมายโทรคมนาคม
 - 1.1.3. มติที่ประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1.4. การรวบรวมและทบทวนรายงานผลการศึกษาวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวข้อง
 - 1.1.5. รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1.6. อื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการติดตามและประเมินผลดังกล่าว
- 1.2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** เป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งได้จากการวางแผนและดำเนินการจัดเก็บข้อมูลข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) และการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ซึ่งมีการระบุประเด็นสำคัญของการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังที่แสดงในบทที่ 5.3.2 ด้วยกรอบแนวคิดและวิธีการดังนี้
- 1.2.1. **การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)** เป็นการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์โดยมีลักษณะเป็นประเภทการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structure) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผนการไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน แบบเข้มงวดพอประมาณ และมีข้อคำถามในการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแบบหลวม (Loosely Structure) ทั้งนี้ แนวทางในการตั้งคำถามนั้นพัฒนามาจากการเก็บข้อมูลเอกสารในข้อ 1.1 และมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายดังที่แสดงในบทที่ 5.3.1.2 จำนวน 15 รายซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานที่มีส่วนได้เสียในกิจการดาวเทียม
 - 1.2.2. **การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)** เป็นการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์โดยมีลักษณะเป็นประเภทการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structure) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผนการไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน แบบเข้มงวดพอประมาณ และมีข้อคำถามในการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแบบหลวม (Loosely Structure) ทั้งนี้ แนวทางในการตั้งคำถามนั้นพัฒนามาจากการเก็บข้อมูลเอกสารในข้อ 1.1 และการดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกในข้อ 1.2.1 โดยมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายดังที่แสดงในบทที่ 5.3.1.3 จำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานที่มีส่วนได้เสียในกิจการดาวเทียม
 - 1.2.3. **การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)** มีวิธีการที่พิจารณาถึงความเกี่ยวข้อง ขนาดและลักษณะเฉพาะของผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละกลุ่ม และคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปในการแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะมากกว่า 100 คนเป็น 3 กลุ่มๆ ละประมาณ 30-35 คน โดยมีวิทยากรและผู้เก็บข้อมูล ร่วมดำเนินการในลักษณะประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการถกเถียงในประเด็นการหาข้อสรุป การตั้งประเด็น

คำถาม รวมถึงการอภิปรายและบรรยายผลการประชุม ซึ่งคณะผู้วิจัยได้มีการดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ดังที่แสดงในบทที่ 5.3.1.4 ซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานที่มีส่วนได้เสียในกิจการดาวเทียมภาควิชาการ ภาคสังคม และประชาชนทั่วไป

2. การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2.1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** เป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยการศึกษาวเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้จากการวางแผนและดำเนินการจัดเก็บข้อมูลข้อเท็จจริง จากประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีการระบุประเด็นสำคัญของการเก็บข้อมูลปฐมภูมิและข้อเท็จจริง ดังที่แสดงในบทที่ 5.3.2 และวิธีการดำเนินการดังนี้

2.1.1. **การสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)** คณะผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสัดส่วนการกระจายกลุ่มตัวอย่างสำรวจอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้จัดทำแบบสำรวจแบบออนไลน์และออฟไลน์ จำนวน 2,306 คน จากขนาดประชากรในประเทศไทยจำนวน 66,171,439 ล้านคน⁸ ดังที่แสดงในบทที่ 5.3.1.1

⁸ อ้างอิง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาคและจังหวัด พ.ศ. 2564

5.3.4 การจัดทำร่างเอกสาร/แบบสำรวจข้อมูลข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการนำเสนอในที่ประชุมต่างๆ และแบบสำรวจข้อมูลข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย โดยได้แสดงรายละเอียดของเอกสารของรายงานดังนี้

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	ตำแหน่งในรายงาน
1	การประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)	บทที่ 6.1.2 หน้า 254
2	การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเรื่องการติดตามและประเมินผล การกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ณ กรุงเทพมหานคร	บทที่ 6.2.1 หน้า 260
3	แบบสอบถามเรื่องการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการ ดาวเทียม	บทที่ 6.3.1 หน้า 273

ตาราง 5:5 แสดงรายละเอียดของเอกสารประกอบการประชุมและการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง

5.3.5 การกำหนดรูปแบบ/วิธีการจัดประชุมให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องที่ต่างกัน เพื่อให้ได้รับข้อมูลข้อเท็จจริงครอบคลุมมิติ

การดำเนินการเพื่อให้การสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องตามหลักวิชาการและระเบียบวิธีวิจัยอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
 - ✓ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
 - ✓ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
 - ✓ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)
 - ✓ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)
- การระบุประเด็นสำคัญของการสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริง
 - ✓ ประเด็นที่ 1: การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
 - ✓ ประเด็นที่ 2: การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)
 - ✓ ประเด็นที่ 3: โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย
- การระบุเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล
- การจัดทำร่างเอกสาร/แบบสำรวจข้อมูลข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย

โดยการกำหนดรูปแบบ/วิธีการจัดประชุมให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องที่ต่างกันเพื่อให้ได้รับข้อมูลข้อเท็จจริงครอบคลุมมิติ นั้นจะสัมพันธ์กับการระบุเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการและเครื่องมือดังแสดงในบทที่ 5.3.3 ดังนี้

1. **การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)** ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์ต่อหน้าหรือสัมภาษณ์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัส COVID-19 และมาตรการตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) กำหนด ซึ่งคณะผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบและวิธีการ 4 ช่องทาง ได้แก่
 - 1.1. การสัมภาษณ์แบบพบปะ (Face to Face)
 - 1.2. การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (Telephone Conference)
 - 1.3. การสัมภาษณ์ทางการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Zoom, Microsoft Team, Meet เป็นต้น
 - 1.4. การสัมภาษณ์แบบตอบเป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษร (Consultation Documents)
2. **การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)** ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์ต่อหน้าหรือสัมภาษณ์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัส COVID-19 และมาตรการตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) กำหนด ซึ่งคณะผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบและวิธีการ 2 ช่องทาง ได้แก่
 - 2.1. การสัมภาษณ์แบบพบปะ (Face to Face)
 - 2.2. การสัมภาษณ์ทางประชุมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Zoom, Microsoft Team, Meet เป็นต้น
3. **การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)** คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ณ กรุงเทพมหานคร มากกว่า 100 คนเป็น 3 กลุ่มๆ ละประมาณ 30-35 คน โดยมีวิทยากรและผู้เก็บข้อมูล ร่วมดำเนินการในลักษณะประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการถกเถียงในประเด็นการหาข้อสรุป การตั้งประเด็นคำถาม รวมถึงการอภิปรายและบรรยายผลการประชุม ทั้งกำหนดการประชุม เอกสารประกอบการประชุม ภาพบรรยากาศการประชุม และรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ได้แสดงอยู่ในภาคผนวกที่ 6.2.1

5.4 การดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมของประเทศไทย

การดำเนินการเพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมของประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลฯ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

5.4.1 การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) หรือการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group)

สังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) หรือการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ที่ กสทช. จัดขึ้นเพื่อดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม (ถ้ามี) โดยให้ที่ปรึกษาเข้าร่วมสังเกตการณ์การดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เพื่อเก็บข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว ได้แก่

5.4.1.1 โครงการศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเพื่อวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในอนาคต แนวนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมในอนาคต ประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ทั้งในส่วนของดาวเทียมไทยและดาวเทียมต่างชาติ รวมทั้งประเมินนโยบายการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดาวเทียม เพื่อให้บริการในประเทศไทยและจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 ได้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย โดยมี พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ หุรัยเจริญ รองเลขาธิการ กสทช. พร้อมด้วย นายเสนอห์ สายวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เป็นประธานเปิดการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) กลุ่มที่ 1-2 ในโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งมีผู้แทน บริษัท เออีซี แอดไวซอรี (ประเทศไทย) จำกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมรับฟังและให้ข้อคิดเห็นเพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานต่อไป ณ อาคารหอประชุมชั้น 2 สำนักงาน กสทช.

2564**ผลการดำเนินงานและ
ความก้าวหน้าของการ
ดำเนินโครงการ**

- ✓ การศึกษา วิเคราะห์สภาพ
อุตสาหกรรมดาวเทียม
สื่อสารในปัจจุบันและอนาคต
- ✓ การประเมินผลกระทบในเชิง
เศรษฐกิจและสังคมของการ
ให้บริการดาวเทียมสื่อสารใน
ประเทศไทย
- ✓ การจัดประชุมและการ
สัมภาษณ์หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูล

**การประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียม
สื่อสารในประเทศไทย**

ปัจจุบันมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ โดยใช้รูปแบบจำลองทาง
เศรษฐศาสตร์ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสังคม ความมั่นคงของการให้บริการ
ดาวเทียมในประเทศไทย

การจัดประชุมและการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

มีการดำเนินการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งหน่วยงาน ซึ่ง
ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการดาวเทียม กลุ่มผู้ผลิตและผู้นำเข้าอุปกรณ์ดาวเทียม กลุ่ม
หน่วยงานกำกับดูแลที่มีความเกี่ยวข้องกับดาวเทียมในไทยและต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านดาวเทียม ผู้ประกอบการและผู้แทนสำนักงาน กสทช. เพื่อรับทราบความคิดเห็น

กิจกรรมที่เหลือ

อยู่ในระหว่างดำเนินการ ภายในไตรมาสที่ 2/2565

รูป 5:9 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตฯ (ต่อ)

ทั้งนี้ การดำเนินการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) ของโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการ
ให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยนั้น ได้ดำเนินการในช่วงการ
วางแผนการดำเนินงานของการวิจัยของโครงการนี้⁹ ดังที่แสดงในแผนการดำเนินงานในบทที่ 3.2 และคณะผู้วิจัยได้รับข้อมูล
เพิ่มเติมจากความอนุเคราะห์ของกรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม¹⁰ โดยผลการศึกษา
วิเคราะห์และประเมินด้วยกรอบ CIPP ของการดำเนินการโครงการดังกล่าวแสดงอยู่ในบทที่ 5.5.3

5.4.1.2 ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมใน ลักษณะจัดชุด (Package)

เมื่อวันอังคารที่ 26 ตุลาคม พ.ศ.2564 ระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการกิจการเทคโนโลยีสารสนเทศ
การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา เรื่องการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิใน
การเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) อยู่ในระหว่างพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อให้มีความถูกต้อง
สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงมีการเชิญแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้ง
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) ในวันพฤหัสบดีที่ 4 พฤศจิกายน
2564 ซึ่งได้ดำเนินการในช่วงการวางแผนการดำเนินงานของการวิจัยของโครงการนี้¹¹ ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการ
ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นนี้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและแสดงผลการ
วิเคราะห์และประเมินด้วยกรอบ CIPP ของการดำเนินการดังกล่าวในบทที่ 5.5.2

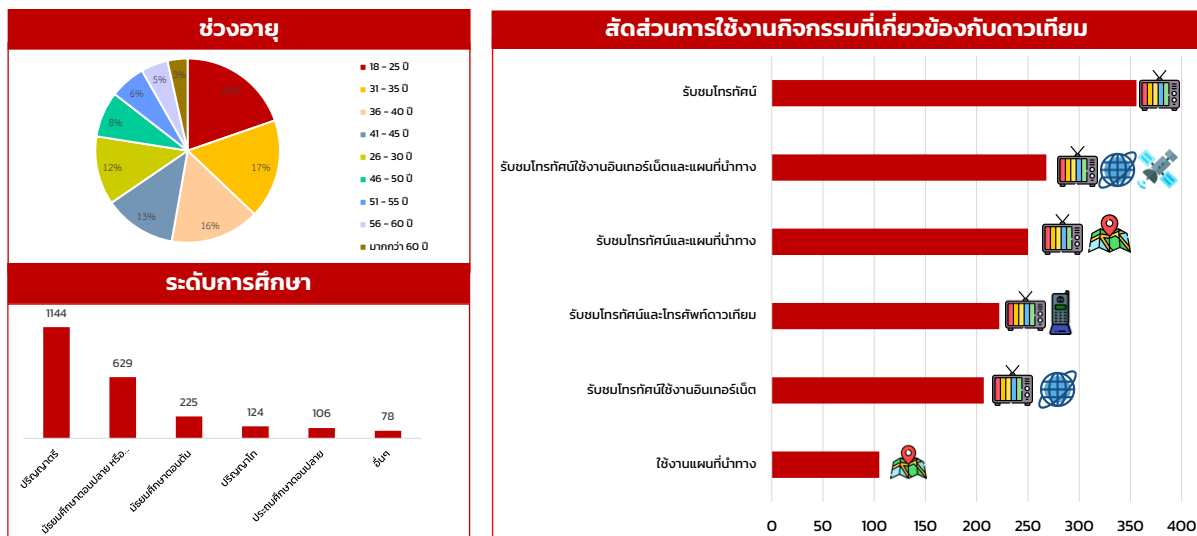
⁹ เริ่มต้นโครงการวันที่ 29 ตุลาคม 2564 และครบกำหนดการวางแผนงานเสร็จสิ้นใน 30 วัน (26 พฤศจิกายน 2564)

¹⁰ อ้างอิง รายงานความก้าวหน้าโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

¹¹ เริ่มต้นโครงการวันที่ 29 ตุลาคม 2564 และครบกำหนดการวางแผนงานเสร็จสิ้นใน 30 วัน (26 พฤศจิกายน 2564)

5.4.2 การสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

คณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามระเบียบวิธีวิจัยโดยทำการออกแบบ แบบสอบถาม สํารวจข้อมูลข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2,306 ชุด กระจายตามสัดส่วนครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้จัดทำแบบสำรวจแบบออนไลน์และออฟไลน์และพิจารณาเลือกใช้ทฤษฎีทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) เป็นสูตรคำนวณสำหรับการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อการสำรวจ ซึ่งจะเหมาะสมกับการวิจัยที่สนใจประชากรจำนวนมาก โดยที่เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างสำรวจจำนวน 2,306 คน จากขนาดประชากรในประเทศไทยจำนวน 66,171,439 ล้านคน¹² คณะผู้วิจัยได้ทำการคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการกระจายแบบลุ่มใน 5 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะได้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ 2 หรือระดับความแม่นยำที่ร้อยละ 98 ซึ่งทำให้ได้ผลการสำรวจ ดังนี้

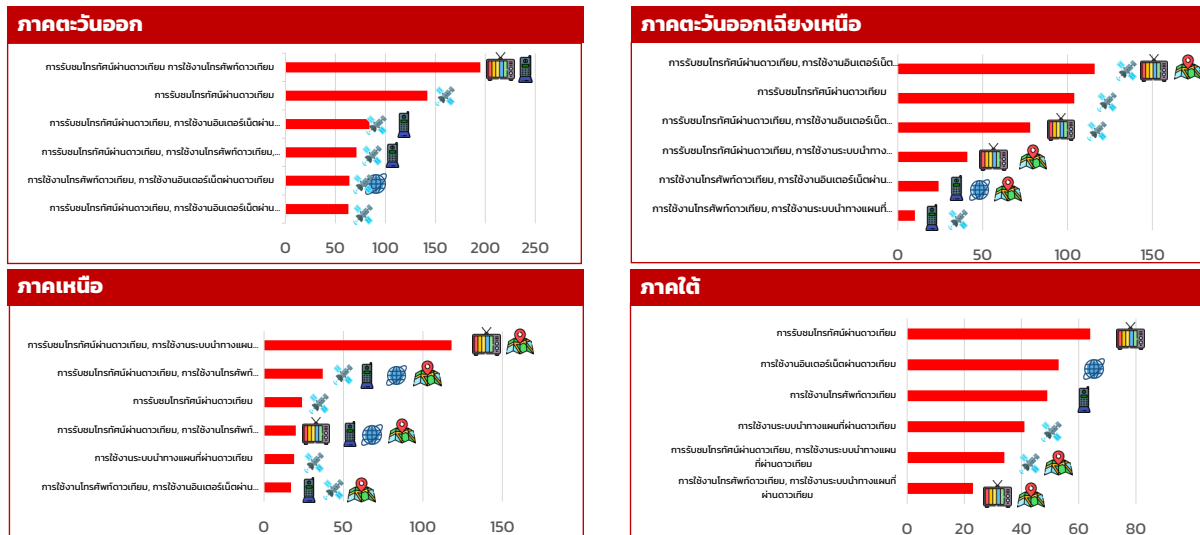
รูป 5:10 ภูมิทัศน์โดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามทั่วประเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) จากกลุ่มสำรวจทั้งหมด 2,306 คน/กลุ่มตัวอย่าง จากขนาดประชากรของประเทศไทยในปี 2564 จำนวน 66,171,439 ล้านคน¹³ พบว่า ร้อยละ 20 ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น อยู่ในช่วงอายุ 18 - 25 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรคนรุ่นใหม่ในกลุ่ม Generation Z ซึ่งเป็นประชากรรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกรอบด้าน เรียนรู้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมแบบดิจิทัล ดำเนินชีวิตแบบมีการติดต่อสื่อสารไร้สาย และสื่อบันเทิงต่างๆ และมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันหรือพฤติกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมในปัจจุบันนั้น พบว่า ประชากรมากกว่า 350 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 15.4 นั้นมีการใช้งานบริการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมสำหรับการรับชมโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว

¹² อ้างอิง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาคและจังหวัด พ.ศ. 2564

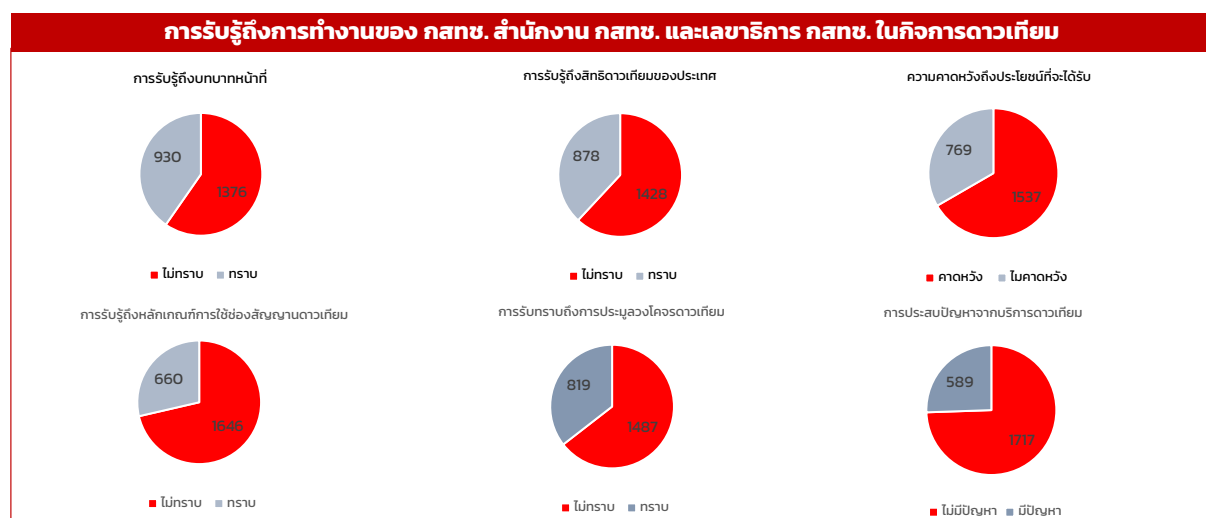
¹³ อ้างอิง สำนักงานสถิติแห่งชาติ, จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาคและจังหวัด พ.ศ. 2564

ในขณะที่กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมที่มากกว่า 1 อย่าง เช่น “การรับชมโทรทัศน์ ใช้งานอินเทอร์เน็ตและแผนที่นำทาง” มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 11.6 “รับชมโทรทัศน์และแผนที่นำทาง” มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 10.8 “รับชมโทรทัศน์และใช้งานโทรศัพท์ดาวเทียม” มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 9.6 และ “รับชมโทรทัศน์และใช้งานอินเทอร์เน็ต” มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 9 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การรับชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมยังคงเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมและมีการใช้รับชมอยู่พอสมควรในปัจจุบัน ในขณะที่การใช้งานแผนที่นำทางนั้นมีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 4 โดยเมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมของกลุ่มสำรวจทั้งหมด พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่ากิจการดาวเทียมมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างไร

รูป 5:11 สัดส่วนการใช้งานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมในแต่ละภูมิภาค

เมื่อจำแนกผลสำรวจออกเป็นรายภูมิภาคพบว่า สัดส่วนการใช้งานดาวเทียมในแต่ละภูมิภาคของประชากรในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่มีการใช้งานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องดาวเทียมมากกว่า 1 บริการ โดยบริการหลักคือการรับชมโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ตและระบบนำทางแผนที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจในภาพรวมของระดับประเทศใน รูป 5:10 และเมื่อพิจารณาลึกลงไปรายภูมิภาคพบว่า ภาคตะวันออกนั้นมีประชากรในภูมิภาคที่มีการใช้งานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมสูงสุด เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ ทั้งนี้ ภาคใต้ คือภูมิภาคที่ประชากรมีการใช้งานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมผ่านการรับชมโทรทัศน์น้อยที่สุด

รูป 5:12 การรับรู้ถึงการทำงานของ กสทช. ในกิจการดาวเทียม

เมื่อพิจารณาถึงการรับทราบถึงภารกิจและบทบาทการทำหน้าที่ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ผ่านการรับรู้ของประชาชนทั่วไป พบว่า ประชาชนมากกว่าร้อยละ 60 ไม่ทราบ ถึงการทำงาน ภารกิจต่างๆ และบทบาทหน้าที่ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ถึงแม้ว่ากลุ่มสำรวจส่วนใหญ่จะเป็นประชากรในกลุ่ม Generation Z ซึ่งเป็นประชากรรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกรอบด้าน เรียนรู้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมแบบดิจิทัล ดำเนินชีวิตแบบมีการติดต่อสื่อสารไร้สาย และรับทราบข่าวสารผ่านหลากหลายช่องทาง ในขณะเดียวกัน การเข้าใจและรับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจการดาวเทียม การประมวลวงโคจรดาวเทียม ยังอยู่ในระดับที่ไม่แพร่หลาย โดยมีกลุ่มตัวอย่างประชากรที่รับทราบเรื่องเหล่านี้เพียงร้อยละ 35 และร้อยละ 38 ตามลำดับ

5.4.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน กสทช. หน่วยงานภาครัฐ (ที่เกี่ยวข้อง) เช่น คณะกรรมการกิจการในสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่น้อยกว่า 15 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการกำหนดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวนและสัดส่วนเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอต่อการวิเคราะห์และสรุปผลการติดตามประเมินผลดังกล่าว

5.4.3.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	15 มีนาคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ สำนักงานกิจการดาวเทียมสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ทางสำนักงาน กสทช. พิจารณาข้อปัญหาต่าง ๆ เพื่อทบทวนแนวทางและปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการอนุญาตการดำเนินการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ผ่านการรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงประกาศ	การดำเนินการของประกาศหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ภายหลังที่ได้มีการยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้รับขออนุญาตในการเข้าใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ทางสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการพิจารณาข้อปัญหาต่าง ๆ เพื่อทบทวนแนวทางและปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการอนุญาต รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด เพื่อให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยสำนักงานได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) จากผู้มีส่วนได้เสีย และผู้ที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์มาประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงประกาศ กสทช. ดังกล่าว รวมถึงกระบวนการคัดเลือกของผู้ขอรับใบอนุญาตต่อไป ซึ่งแนวทางการดำเนินงานและระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ระหว่างเสนอ กสทช. พิจารณาอีกครั้ง ส่วนผลสรุปจาก Focus Group อยู่ระหว่างเสนอ กสทช. ไม่สามารถเปิดเผยได้ตามมาตรา 28 โดยประเด็นจาก Focus Group เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 มีทั้งหมด 6 ประเด็น

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	ได้แก่ 1) การพิจารณาฐานอำนาจตามกฎหมายของ กสทช. ว่าสามารถดำเนินการประมวลตามกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับใบอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุดได้หรือไม่ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันว่าเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ กฎหมายที่บัญญัติไว้ ว่าให้ กสทช. มีอำนาจอยู่แล้ว 2) การพิจารณาเพิ่มเติมความชัดเจนของคำนิยาม “การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด” 3) การพิจารณานโยบายของภาครัฐสำหรับการใช้งานกิจการดาวเทียมและความต้องการใช้งานดาวเทียมเพื่อความมั่นคง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่อไป 4) การทบทวนการพิจารณารูปแบบการจัดชุดข่ายงานดาวเทียมสำหรับคัดเลือกผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยมีสิทธิอยู่เดิม เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และเปิดให้มีจำนวนผู้เข้าร่วมในการแข่งขันในการคัดเลือกให้มากยิ่งขึ้น 5) การทบทวนข้อกำหนดคุณสมบัติผู้ขอรับใบอนุญาต เงื่อนไขอนุญาตให้มีความเหมาะสมและยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการแข่งขัน และเปิดโอกาสให้มีผู้ขอรับอนุญาตที่สามารถเข้าประมวลมากขึ้น 6) การทบทวนวิธีการคัดเลือกเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับสถานการณ์ตลอดจน เพื่อหาแนวทางในการรักษาสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
2. กสทช. ได้ดำเนินการคืนหลักประกันแก่ผู้รับเอกสารการคัดเลือก และผู้ยื่นคำขอรับอนุญาต ครบเรียบร้อยแล้ว	■ การคืนค่าหลักประกัน ในส่วนแรกที่ทำดำเนินการ ทางสำนักงาน กสทช. ได้เปิดให้มีการรับเอกสารการคัดเลือก ซึ่งมีผู้ประสงค์รับเอกสารการคัดเลือก และเซ็นหนังสือตกลงไม่เปิดเผยข้อมูล ทั้งหมด 3 ราย ได้แก่ บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด และ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด และเปิดให้ผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตและวางหลักประกัน ซึ่งมีผู้ขอรับอนุญาตเพียงรายเดียว คือ บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด สำนักงานจึงออกประกาศยกเลิก และดำเนินการตามมติ กสทช. คืนค่าพิจารณาการขอพร้อมกับหลักประกันให้กับผู้ยื่นขอรับอนุญาต ทั้งนี้ บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ไม่ได้ดำเนินการเพื่อขอรับค่าพิจารณาค่าขอและหลักประกันคืน ทาง กสทช. จึงได้ดำเนินการคืนในรูปแบบการวางทรัพย์สิน ณ สำนักงานบังคับคดีแพ่งกรุงเทพมหานคร 1 และได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว
3. บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) มีข้อร้องเรียนประกาศ กสทช. เรื่อง แผนบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม	■ ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) และ ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม มีข้อร้องเรียนและข้อสอบถาม โดย บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
(พ.ศ. 2563) และ ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยสำหรับประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ไม่พบผู้ร้องเรียนตามประกาศนี้	ได้ร้องเรียนตามข้อ 9.7 และภาคผนวก ข. ของประกาศเรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ซึ่งต่อมาได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางในคดีดำที่ 1389/2563 เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการฟ้องขอเพิกถอนถอนภาคผนวก ข. และข้อ 9.7 ของแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) แนบท้ายประกาศ กสทช. แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) และขอให้เพิกถอน ข้อ 40 ของประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม รวมทั้งขอให้ กสทช. แก้ไขประกาศดังกล่าว โดยคำนึงถึงสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) นอกจากนี้ ทั้ง 2 บริษัท ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ในคดีดำ 1386/2564 ขอให้เพิกถอนมติ กสทช. ครั้งที่ 10/2564 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564 วาระที่ 5.2.11 ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ไทยคม 7 และ ไทยคม 8 และขอให้ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) มีสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อให้บริการดาวเทียมไทยคม 7 และ ไทยคม 8 ตามกำหนดระยะเวลาที่รับอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งทั้งนี้ ศาลปกครองกลาง ได้มีคำสั่งลงวันที่ 17 กันยายน 2564 โดยรวม 2 คดี เข้าด้วยกันเพื่อพิจารณาและพิพากษาาร่วมกัน ■ สำหรับประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ไม่พบผู้ร้องเรียนตามประกาศนี้
4. ทาง กสทช. ได้มีประเด็นสำหรับการปรับปรุง ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ	■ ทาง กสทช. ได้มีประเด็นการปรับปรุงประกาศโดยมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนแตกต่างกันไป สำหรับประกาศ กสทช. เรื่อง แผนบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) เนื่องจากว่า ภาคผนวก ก และ ข มีการเปลี่ยนแปลงชื่อข่ายงานดาวเทียมบางแผนงานจึงจำเป็นต้องเปลี่ยน ควบคู่ไปกับการปรับปรุงแก้ไข ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ■ สำหรับประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในเบื้องต้น อาจมีการพิจารณาความเหมาะสมการประกอบกิจการว่า หลักเกณฑ์การอนุญาตสำหรับวงโคจรดาวเทียมแบบประจำที่ กับแบบไม่ประจำที่ จะดำเนินการแตกต่างกันอย่างไร ■ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ตามการประชุม ของ กสทช. ครั้งที่ 17/2564 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2564 ได้มีมติให้ปรับปรุงฉบับดังกล่าว

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	โดยสำนักงานได้มีหนังสือขอความเห็นต่อการปรับปรุงประกาศดังกล่าว แก่ ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างชาติ ส่งไปทั้งสิ้น 71 หน่วยงาน ได้รับความเห็นกลับมา 21 หน่วยงาน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงประกาศฯ ดังกล่าว ให้มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุญาต และกำกับดูแลสอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีในการให้บริการดาวเทียม และสภาพดาวเทียมปัจจุบัน รวมถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบใหม่ ■ การปรับปรุงดังกล่าว เป็นการปรับปรุงแทนฉบับเดิม ซึ่งการจะใช้ว่าฉบับที่ 2 หรือ ฉบับปรับปรุง ขึ้นกับฝ่ายกฎหมาย
5. ทาง กสทช. มีการออกระเบียบรูปแบบประกอบกิจการ Mobile Satellite Service และ บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS)	■ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ครอบคลุมรูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service (MSS) อยู่แล้ว ถ้ามีผู้ประสงค์จะขอรับอนุญาต สามารถดำเนินการตามประกาศได้เลย โดยทางสำนักได้มีทั้งคู่มือประชาชน และคลินิกให้คำปรึกษา ■ เครื่องวิทยุโทรคมนาคม หรือเครื่องลูกข่าย MSS ในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกประเภท หรือ เครื่องวิทยุโทรคมนาคมที่ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ตัวเครื่องลูกข่าย มีลักษณะที่ใช้ในกิจการที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรับใบอนุญาต ตาม พรบ. วิทยุโทรคมนาคม แต่ถ้าเป็นบริการ GMPCS จะต้องขออนุญาตใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ
6. กสทช. มีแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติ หากเห็นว่ามีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาต และมีแนวทางให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ หากผู้รับอนุญาตฝ่าฝืน กสทช. มีสิทธิในการยกเลิกการอนุญาต	■ ในส่วนของการพิจารณาอนุญาตดาวเทียมต่างชาติที่ให้บริการในประเทศไทย หากมีการใช้สัญญาณช่องดาวเทียมต่างชาติดังกล่าว และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาตตามข้อ 8 ของประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ■ ในส่วนของการกำกับดูแลการให้บริการ ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ 10 ของ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ซึ่งครอบคลุมกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ความมั่นคงไซเบอร์ cyber securities หรือ กฎหมายอื่นใด รวมทั้งกฎหมายที่มีประกาศเพิ่มเติม แก้ไข เพื่อบังคับใช้ในอนาคตต่อไป หากผู้รับอนุญาตมีการฝ่าฝืน กสทช. สามารถยกเลิกได้ตามข้อ 14 ของประกาศฯ
7. สำนักงาน กสทช. มีการกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่น	■ การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย สำนักงาน กสทช. มี

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
ความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศ โดยพิจารณา 1) คลื่นความถี่ที่ใช้งานที่ระบุไว้ตามข่ายงานดาวเทียม 2) พิกัดของสถานีที่ควบคุมดาวเทียม 3) อุปกรณ์ที่มีการใช้งานในประเทศไทยว่ามีอยู่ที่ใดบ้าง และ 4) คลื่นความถี่มีความสอดคล้องกับตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติของประเทศไทย	การกำหนดเงื่อนไขการใช้งานคลื่นความถี่ และสถานีภาคพื้นดินที่มีการใช้งานดาวเทียมต่างชาติ (Condition of use) ซึ่งจะจัดทำเงื่อนไข โดยพิจารณาข้อมูลก่อนที่จะมีการเข้ามาให้บริการในประเทศไทย โดยสำนักงาน กสทช. มีการพิจารณาในเรื่องของ 1) คลื่นความถี่ที่ใช้งานที่ระบุไว้ตามข่ายงานดาวเทียม ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม รวมถึงรายละเอียดการใช้คลื่นที่จดทะเบียนไว้กับ ITU 2) พิกัดของสถานีที่ควบคุมดาวเทียม สถานีเชื่อมโยงโครงข่ายของดาวเทียมต่างชาติ (Gateway) 3) อุปกรณ์ที่มีการใช้งานในประเทศไทยว่ามีอยู่ที่ใดบ้าง 4) คลื่นความถี่มีความสอดคล้องกับตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติของประเทศไทย รวมถึงมีความสอดคล้องกับแผนคลื่นความถี่วิทยุที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และมีความสอดคล้องตามทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศของ ITU หรือไม่ หลังจากนั้น สำนักงาน กสทช. มีการตรวจสอบในเรื่องของข้อบังคับวิทยุที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานีภาคอวกาศและภาคพื้นดิน เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวน นอกจากนี้ ยังมีมีการพิจารณาในเรื่องของ ข้อตกลงการประสานงานคลื่นความถี่ในกิจการดาวเทียม โดยถ้าข่ายงานดาวเทียมที่มีการนำมาใช้กับดาวเทียมต่างชาติ เคยได้รับข้อตกลงการประสานงานคลื่นความถี่กับข่ายงานดาวเทียมไทยทั้งในระดับหน่วยงานอำนวยการ (Administration) หรืออยู่ในระดับหน่วยงานปฏิบัติการ หากมีการใช้ข้อตกลง จะต้องมีการบังคับใช้ข้อตกลงให้สอดคล้องกันกับที่ได้มีการตกลงระหว่างประเทศไว้ อย่างไรก็ตาม หากไม่มีข้อตกลงการประสานงาน จะต้องมีการกำหนดข้อตกลงเพิ่มเติม เพื่อมีการบังคับใช้ในอนาคต ทั้งนี้ จากที่กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขในการใช้งานคลื่นความถี่สำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ โดยในส่วนของ สิทธิและหน้าที่ในประเทศ จะต้องมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้มีการกำหนดไว้ รวมถึงต้องได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุโทรคมนาคม และต้องได้รับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และตั้งสถานี ซึ่งจะได้รับสิทธิคุ้มครองการรบกวนตามที่กำหนดไว้ในตารางความถี่แห่งชาติเท่านั้น หากเกิดการรบกวนข่าสือสารอื่นๆ ที่ไม่ได้รับการอนุญาตที่ถูกต้องไว้ก่อนแล้ว ต้องมีการแก้ไขปัญหาการรบกวนเหล่านั้น หรือยุติการใช้งานคลื่นความถี่นั้นๆ โดยข้อบังคับทั้งหมดนี้อยู่ใน พรบ. วิทยุโทรคมนาคม และ ข้อบังคับวิทยุ RR ของ ITU
8. กสทช. มีการกำหนดลักษณะและประเภทบริการของดาวเทียมต่างชาติ โดยเป็นไปตามประกาศ หลักเกณฑ์	■ การกำหนดลักษณะและประเภทบริการของดาวเทียมต่างชาติเป็นไปตามประกาศ หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ เรื่อง การกำหนดลักษณะประเภทกิจการ

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศการกำหนดลักษณะประเภทกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม	โทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งการให้บริการโทรคมนาคมจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับ ในส่วนของสิทธิของการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ คือ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม เป็นสิทธิอนุญาตในการใช้ทางช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้บริการในประเทศไทย ทั้งนี้ การเปิดตลาดเป็นไปตามหลักเกณฑ์และนโยบายของรัฐ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในระดับรัฐเพื่อประกอบพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ พ.ศ. 2564 ซึ่งคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติมีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นฝ่ายเลขานุการ
9. โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย เป็นโครงการที่มีการจ้างที่ปรึกษา คือ บริษัท เออีซี แอดไวซอรี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) จำนวน 2 ครั้ง ทั้งนี้ทาง สำนักงาน กสทช. ไม่สามารถส่งข้อมูลหรือผลสรุปการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ให้แก่ที่ปรึกษาได้	■ สำหรับโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย เป็นโครงการที่มีการจ้างที่ปรึกษา คือ บริษัท เออีซี แอดไวซอรี (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา วิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้มรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต ตลอดจนแนวนโยบาย กรอบการกำกับดูแลในการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมทั้งดาวเทียมไทยและดาวเทียมต่างชาติ รวมถึงการประเมินผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคม ทั้งบวกและลบในการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย และจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดนโยบาย และแนวทางการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และอนุญาตให้ใช้ช่องดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้กับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ซึ่งมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่วันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 และ 1 มีนาคม 2565 โดยมีประเด็นหลัก ได้แก่ ทิศทาง แนวโน้มของเทคโนโลยี รูปแบบการให้บริการในอนาคต รวมถึงห่วงโซ่คุณค่า ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคมการให้บริการดาวเทียม ตลอดจนแนวนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียม ซึ่งจะเสร็จสิ้นเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ในเดือน พฤษภาคม 2565 ทั้งนี้ ทางสำนักงาน กสทช. ยังไม่ได้รับการตรวจรับต้องรอจนรายงานฉบับเสร็จสิ้นก่อน ส่งผลให้ไม่สามารถส่งข้อมูลหรือผลสรุปการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ให้แก่ที่ปรึกษาได้

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
10. พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ รัศมี ¹⁴	ทางทีมที่ปรึกษา ได้รับข้อมูลเป็นอย่างดีมาโดยตลอด แต่อาจมีบางส่วนที่ไม่สามารถได้รับข้อมูลเนื่องจาก มาตรา 28 อย่างไรก็ดีตามจากการศึกษา พบว่าไม่มีส่วนใดที่ห้ามเผยแพร่ อย่างชัดเจน ทั้งนี้ขอให้ทางสำนักงาน ได้มีการพิจารณามาตรา 72 ในวรรคท้ายที่ได้กล่าวว่า “ให้ กสทช. กสท. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ร้องขอ” ซึ่งมีความเกี่ยวข้องใน (4) ที่ได้มีการกล่าวว่า “เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชน ทราบ” รวมถึงจะอาศัยตามมาตรา 34 ที่มีการกล่าวว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กสทช. และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดให้ชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ” โดย กตป. จะอาศัยอำนาจตามมาตราที่ 34 ส่งขอข้อมูล ว่าถ้าไม่สามารถได้รับข้อมูล จะมีการแนบประเด็นรายงานและนำเรียนกับทางรัฐสภา ขอให้มีการพิจารณา ทบทวน มาตรา 34 ไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากทาง กตป. ไม่สามารถสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลได้ หรือให้เอกสารได้ เพื่อให้มีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายข้อนี้ในลำดับถัดไป

¹⁴ พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์รัศมี กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้เปลี่ยนชื่อจาก พันเอก ดร.พิรวัส พรหมกลัดพะเนา

5.4.3.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กรมท่าอากาศยาน

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	24 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ กรมท่าอากาศยาน	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การเปลี่ยนระบบจากสัมปทานเป็นการประมูลใบอนุญาต ทำให้หน่วยงานราชการไม่สามารถใช้ประโยชน์จากดาวเทียมได้ เพราะค่าใช้จ่ายในการใช้งานดาวเทียมหรือช่องรับส่งสัญญาณ ค่อนข้างสูง	▪ ถ้าหมดสัมปทานดาวเทียมดวงสุดท้ายที่อยู่ในกระทรวง DE ไปแล้ว ค่าใช้จ่ายในการใช้ดาวเทียมหรือเช่าช่องรับ-ส่งสัญญาณ (transponder) มันค่อนข้างสูง และทางกรมอาจไม่ได้รับงบประมาณส่วนนี้มา การขายเป็น license โดยไม่คำนึงถึงหน่วยงานราชการ ต่อไปในอนาคตคงมีหน่วยงานราชการน้อยแห่งที่ได้ใช้
2. กสทช. ควรคำนึงถึงวิธีการประมูลใบอนุญาต ที่หน่วยงานราชการได้รับประโยชน์ด้วย	▪ เพื่อให้หน่วยงานราชการสามารถใช้ดาวเทียมต่อไปได้ น่าจะมีการส่งผ่านรูปแบบการประมูลใบอนุญาต โดยผู้ประมูลควรทราบว่าจะมีการให้ใช้ Transponder แก่หน่วยงานราชการ และก็ประมูลในราคาที่สามารถทำการตลาดได้ เพื่อให้หน่วยงานราชการไม่เสียผลประโยชน์ มีดาวเทียมไว้ใช้หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งเราไม่สามารถรู้ได้เลยว่า ภาวะฉุกเฉินจะเกิดได้ตอนไหน เช่น สายไฟเบอร์ขาด ระบบไฟเบอร์ล่ม เกิดแผ่นดินไหว ควรมีการแบ่งส่วนหนึ่งมาให้หน่วยงานราชการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ในการฉุกเฉิน
3. การที่ กสทช. เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการเรื่องดาวเทียม จะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน	▪ กสทช. เป็นหน่วยงานที่จัดระเบียบการใช้ดาวเทียมให้เป็นระบบมากขึ้น จากเดิมที่มีการทำงานคู่ขนานทั้งกระทรวง DE และ กสทช. ตอนนี้เกิดการประสานงานกันมากขึ้น และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานไปด้วย

5.4.3.3 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน)

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	27 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ บริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน)	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การเปลี่ยนรูปแบบการใช้สิทธิวงโคจรจากการให้สัมปทานมาเป็นรูปแบบใบอนุญาต ทำให้ต่างชาติสนใจมากขึ้น และหน่วยงานกำกับดูแลควรมีการกำกับดูแลด้านความมั่นคง	- การที่ กสทช. เปลี่ยนจากการให้สัมปทานเป็นระบบใบอนุญาต มองว่าเป็นเชิงบวก ต่างชาติสนใจมากขึ้น น่าจะเกิดผลบวกแก่ผู้บริโภค เนื่องจากการให้บริการดาวเทียมต้องมีการตั้งสถานีภาคพื้นดิน ต่างชาติก็จะมองประเทศไทยเป็นหนึ่งในตัวเลือกสำหรับการตั้งสถานีภาคพื้นดิน อย่างไรก็ตาม การที่ OTT หลายๆ ที่ยังไม่เข้ามาในไทย หนึ่งเหตุผลคือเรื่องกฎระเบียบ พรบ. คอมพิวเตอร์ ส่วนผู้ให้บริการดาวเทียมต่างชาติตอนนี้ยังสนใจในภูมิภาคตัวเองก่อน - อย่างไรก็ตามหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลต้องมีการกำกับดูแลเรื่องความมั่นคงให้ดี ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ยาก
2. การให้ความสำคัญกับการทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดของภาครัฐ ทำให้เกิดต้นทุนสูง ล้วนมีแต่ผู้ประกอบการรายใหญ่แข่งขันได้	การที่ กสทช. ให้ความสำคัญว่าต้องทำให้เป็นประโยชน์สูงสุดของภาครัฐ ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนสูง ดังนั้น มีแต่รายใหญ่ที่เข้าถึงได้ ส่วนผู้ประกอบการรายเล็ก รายกลาง ไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ อยากให้มีการจัดแบบ beauty contest

5.4.3.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท เอ็นบีเอส จำกัด

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	24 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ บริษัท เอ็นบีเอส จำกัด	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. หากไม่มีผู้ร่วมลงทุนทางภาครัฐอาจต้องสร้างดาวเทียมหรือเช่าดาวเทียมจากประเทศอื่น เพื่อรักษาสีทึบการเข้าใช้วงโคจร	■ ในอนาคตธุรกิจดาวเทียมที่อยู่ในวงโคจรแบบประจำที่ (GEO) อาจมีความต้องการลดลง ผู้ประกอบการอาจมองว่าราคาในการประมูลไม่คุ้มค่าพอที่จะเข้าไปลงทุน ■ หากไม่มีผู้เข้าร่วมลงทุนเลย ทางภาครัฐอาจจำเป็นต้อง 1) สร้างดาวเทียมตัวเองขึ้นมาและเอาดาวเทียมขึ้นไปวางไว้เพื่อรักษาสีทึบวงโคจรเดิม 2) เช่าดาวเทียมจากประเทศอื่นแล้วทำการปรับตำแหน่งมายังวงโคจรเดิมของเราเพื่อรักษาสีทึบ
2. การเปิดทางให้ Starlink ดำเนินธุรกิจในประเทศนั้น จะส่งผลดีต่อผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในไทย	■ ประเทศไทยคงไม่สามารถทำ Starlink เองได้ ควรเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำ และการทำ Starlink ถือว่ามีผลดีต่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
3. กสทช. ควรปรับปรุงประกาศให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจด้านดาวเทียมและช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการในการขอรับอนุญาตได้ง่ายขึ้น	■ ถ้ามองในภาพรวมของดาวเทียมในวงโคจรระดับต่ำ (LEO) คือ บ้านเรามีความสามารถที่จะสร้างดาวเทียม LEO พร้อมทั้งให้บริการได้แล้ว สำหรับประกาศอยากให้เอื้อต่อการสร้างดาวเทียมประเทศ ไม่ใช่แค่มองว่าเราจะซื้อจากต่างชาติเสมอไป ■ ในปัจจุบันผู้ประกอบการจำเป็นต้องขอสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมก่อนที่จะขออนุญาตสร้างเครื่องรับ-ส่งสัญญาณดาวเทียม ซึ่งในความเป็นจริงไม่สามารถที่จะรอให้ทำการขอสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้เสร็จก่อนได้ ประกาศควรเอื้อต่อการทำการขอสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมควบคู่ไปกับการสร้างสถานีภาคพื้นดิน
4. กสทช. ควรทำงานรวมศูนย์กลาง (One stop service) โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน	■ ในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับดาวเทียมต้องมีการติดต่อประสานกับหลายหน่วยงาน บางครั้งเป็นการประสานในเรื่องเดิม อยากให้ กสทช. ช่วยอำนวยความสะดวกตรงนี้
5. กสทช. ต้องทำงานเชิงรุก โดยการศึกษาสิ่งที่คาดว่าจะจะเป็นกระแสเทคโนโลยีในอนาคต	■ อยากให้ กสทช. ศึกษาเกี่ยวกับการขออนุญาตดาวเทียมที่อยู่ในวงโคจร LEO เพราะในอนาคตจะเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น อยากให้มีแนวทางการขออนุญาตที่ชัดเจน

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
6. ประกาศ Landing Right ควรเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจได้เป็นรายประเภท	■ ด้านอินเทอร์เน็ต เห็นควรให้ต่างประเทศเข้ามา เพราะไทยเราไม่สามารถทำแบบนั้นได้ และให้ผู้ประกอบการในประเทศเป็นตัวแทนในการขออนุญาตให้บริการ ■ ด้านภาพถ่ายดาวเทียม ไม่เห็นด้วยที่ให้ต่างประเทศเข้ามา เพราะอาจส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ โดยต่างชาติสามารถรู้ได้ว่าประเทศเรากำลังสนใจด้านไหนอยู่

5.4.3.5 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	10 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ประกาศ Landing right ทำให้ผู้บริโภคมองเลือกมากขึ้น แต่หน่วยงานกำกับดูแลควรที่จะกำกับต่างชาติดูแลส่งเสริมผู้ประกอบการไทยด้วย	การเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติเข้ามาในอุตสาหกรรมเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะทำให้ประชาชนมีตัวเลือกที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามหน่วยงานกำกับดูแลควรมีการกำกับต่างชาติดูแลและสนับสนุนผู้ประกอบการไทยด้วย โดยการสร้างสภาพแวดล้อมการแข่งขันที่ยุติธรรมทั้งไทยและต่างชาติ
2. การประสัมพันธ์ในเรื่องของการเปิดรับฟังความคิดเห็นนั้นยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด ควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนสามารถรับรู้ได้	การประสัมพันธ์ในเรื่องของการเปิดรับฟังความคิดเห็นยังไม่ครอบคลุมมีแค่คนเฉพาะกลุ่มเท่านั้นที่ถูกเรียกเข้าไปรับฟัง ควรมีประกาศออกมาแล้วประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทาง โดย กสทช. อาจจะตีความว่าเราไม่ได้เกี่ยวข้อง ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรับรู้
3. สำหรับการกำกับดูแลทางด้านดาวเทียม ในอนาคตทาง กสทช. อาจจะต้องลดบทบาทลง และถ่ายโอนงานให้หน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการอวกาศ	- สำหรับการกำกับดูแลทางด้านดาวเทียม ในอนาคตทาง กสทช. อาจจะลดบทบาทลง และถ่ายโอนงานให้หน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการอวกาศ แต่ กสทช. ยังถูกมอบหมายให้ดูแลเกี่ยวกับดาวเทียมสื่อสารอยู่ ส่วนดาวเทียมอื่นๆ น่าจะเหมาะกับหน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการอวกาศมากกว่า - กสทช. ควรส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการดาวเทียมไทยให้มากขึ้น มีผลประโยชน์สำหรับหน่วยงานหรือผู้ประกอบการไทย
4. ประเด็นเพิ่มเติม	ทางบริษัททำเกี่ยวกับโลจิสติกส์ในวงโคจร โดยช่วยเกี่ยวกับการจัดระเบียบขยะในอวกาศ จัดระเบียบในชั้นวงโคจร

5.4.3.6 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	17 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การจัดชุดดวงโคจรสำหรับประมวลไม่เหมาะสม การเอาดาวเทียมมาประมวลพวงกัน ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนที่สูง	- การจัดชุดดวงโคจรสำหรับประมวลแบบขายพ่วงทำให้ต้นทุนสูง ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จริงได้แค่จากบาง Filing เท่านั้น นอกจากนี้ ธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่มีกำไรค่อนข้างน้อย และยังต้องแข่งขันกับต่างประเทศ - การจัดชุดดวงโคจรสำหรับประมวล อยากให้มีการประมวลเป็นดวงๆ ตามแต่ละ Filing - เงื่อนไขการประมวลที่กำหนดให้ผู้ประมวลต้องมีประสบการณ์ ทำให้ กสทช. สามารถมั่นใจได้ว่า ผู้ประกอบการจะสามารถรักษาสีทรีวงโคจรไว้ได้
2. ถ้าผู้ประกอบการต่างชาติสามารถเข้าสู่ตลาดอุตสาหกรรมดาวเทียมได้ง่าย อาจจะให้ผู้ประกอบการไทยเสียสมดุล	เรื่องประกาศ Landing Rights ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติมาให้บริการในไทย จะต้องมิดัวแทน เป็นเรื่องที่ถูกต้อง เพราะจะได้มีการเก็บรายได้เข้ากับประเทศ แต่เนื่องจากธุรกิจนี้ค่อนข้างแคบ แต่ค่าใช้จ่ายในการเป็นตัวแทนดาวเทียมค่อนข้างสูง การจะบริการให้คุ้มทุนค่อนข้างเป็นปัญหา
3. การขออนุญาตการให้บริการดาวเทียมต่างชาติทำได้ยาก โดยไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายในประเทศได้ ต้องทำการขอพิจารณาจาก กสทช. เป็นกรณีพิเศษ ส่งผลให้การบริการค่อนข้างช้า	การให้บริการที่วิถ่ายทอดดาวเทียมในหลายๆรายการ จำเป็นต้องใช้ดาวเทียมต่างชาติ ซึ่งการขออนุญาตการให้บริการดาวเทียมต่างชาตินั้นทำได้ยาก เช่น การใช้เอเซียแซท 5 ที่ไม่มีตัวแทนในประเทศไทย ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายในประเทศได้ จึงจำเป็นต้องมีการขอพิจารณาจาก กสทช. เป็นกรณีพิเศษไป

5.4.3.7 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	23 กุมภาพันธ์ 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. แผนการบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม รายละเอียดเนื้อหาไม่ครอบคลุม กสทช. ควรมีการแก้ไขแผนให้ครบถ้วนก่อนประกาศ	- ประกาศ กสทช. เรื่องแผนการบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม และประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม มีข้อกำหนดและเนื้อหาที่ไม่ครอบคลุมกรณีดาวเทียมไทยคม 7 และดาวเทียมไทยคม 8 ที่บริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. โดยก่อนหน้านี้ ทั้งการประชุมกลุ่มย่อย และการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ บริษัทฯ ได้แจ้งความเห็นในประเด็นนี้แล้วเนื่องจากอาจทำให้เกิดปัญหาบังคับใช้ในภายหลัง อย่างไรก็ตาม ประกาศ กสทช. ทั้ง 2 ฉบับนี้ที่มีผลบังคับใช้ ยังคงมีประเด็นดังกล่าวอยู่ - ประกาศ กสทช. ทั้ง 2 ฉบับนี้ถูกจัดทำขึ้นโดยมีข้อกำหนดที่ค่อนข้างตายตัว ไม่ยืดหยุ่น เปรียบเหมือนคู่มือดำเนินการมากกว่าการกำกับดูแลการขออนุญาตจะต้องยื่นเอกสารเป็นจำนวนมากประกอบการขอรับอนุญาต และในบางกรณีเอกสารที่ต้องยื่นตามข้อกำหนด เป็นเอกสารย้อนหลังที่อาจไม่สามารถค้นหาได้แล้วในปัจจุบัน
2. กสทช. ควรทำงานเชิงรุก มองถึงการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในอนาคต	การกำกับดูแลควรส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการบริการโดยรูปแบบการกำกับดูแลควรเน้นความยืดหยุ่น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีดาวเทียมทั้ง GSO และ NGSO รวมถึงในด้านการให้บริการ หากการกำกับดูแลมีข้อกำหนดที่ไม่ยืดหยุ่น อาจเป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติ การแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตจะทำได้ยากและใช้เวลานาน
3. หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตเข้าใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียม สมเหตุสมผล	หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตเข้าใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียม กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตสิทธิที่เหมาะสมแล้ว
4. ตามประกาศ Landing Rights ผู้เล่นต่างชาติไม่ได้เข้ามาได้โดยง่าย ไม่ได้เป็นปัญหาต่อผู้ประกอบการไทย	ประกาศ Landing Rights มีข้อกำหนดให้ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ต้องการเข้ามาให้บริการในประเทศไทย จะต้องดำเนินการผ่านตัวแทนที่เป็นผู้ประกอบการสัญชาติไทย รวมถึงเงื่อนไขอื่นๆ เพื่อให้การกำกับดูแลสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
5. Starlink ไม่ได้เข้ามาแทนที่เทคโนโลยีสายไฟเบอร์หรืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อาจเหมาะกับในพื้นที่ห่างไกล	Starlink เป็นระบบดาวเทียม NGSO ที่ให้บริการด้วยอุปกรณ์จานสายอากาศประจำที่โดยใช้ย่านความถี่สูง ซึ่งไม่ได้มาแทนที่เทคโนโลยีสายไฟเบอร์หรืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีความเหมาะสมสำหรับการใช้งานในพื้นที่ห่างไกล แต่ในพื้นที่ที่มีสายไฟเบอร์ หรือที่สัญญาณ 4G หรือ 5G เข้าถึง ก็อาจไม่มีความจำเป็นต้องใช้ Starlink
6. กสทช. ควรให้ความสำคัญกับสิทธิการเข้าใช้วงโคจรที่กำลังจะหมดอายุ	เนื่องจากการยกเลิกการประมูลวงโคจรที่ผ่านมา ทำให้ยังไม่มีผู้ได้รับสิทธิให้เข้าใช้วงโคจร กสทช. จึงควรเร่งดำเนินการจัดสรรวงโคจรดาวเทียม เพื่อนำวงโคจรมาใช้ให้เกิดประโยชน์และป้องกันไม่ให้เสียสิทธิในวงโคจรของประเทศ
7. การจัดชุดดาวเทียม ไม่เหมาะสม ผลักภาระให้แก่ผู้ประกอบการ	- การจัดชุดดาวเทียมสองวงโคจรที่อยู่ใกล้กันจะไม่สามารถใช้งานร่วมกันได้ ส่วนการจัดชุดสองวงโคจรที่อยู่ไกลกันก็ไม่มีมีความเกี่ยวข้องที่นำมารวมกัน จึงสร้างภาระให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินโครงการและรักษาสหสิทธิในวงโคจรที่ต้องการ และการประมูลมีราคาขึ้นต่ำสูงเกิน - ควรเร่งจัดสรรสิทธิสำหรับวงโคจรดาวเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ตำแหน่ง 119.5 องศาตะวันออกที่ดาวเทียมปัจจุบันใกล้หมดอายุ ทั้งนี้เพื่อรักษาความต่อเนื่องในการให้บริการสาธารณะและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดย กสทช. จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องกระบวนการและกรอบเวลาภายในเดือนมีนาคม 2565 มิฉะนั้นจะเกิดความเสี่ยงในการจัดหาดาวเทียมทดแทนไม่ทัน สูญเสียผู้ใช้บริการ และอาจสูญเสียวงโคจรหากไม่มีดาวเทียมมารักษาสหสิทธิ
8. กสทช. ควรทำงานเชิงรุกให้มากขึ้น ศึกษาตัวอย่างที่ดีจากต่างประเทศ ปรับเปลี่ยนแนวคิดการกำกับดูแล และส่งเสริมการสร้างบริการและธุรกิจดาวเทียมของผู้ประกอบการไทย	- ธุรกิจดาวเทียมมีการแข่งขันสูงทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้น กสทช. ควรศึกษาเปรียบเทียบ (Benchmark) กับต่างประเทศ โดยต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้สิทธิในวงโคจรของผู้ประกอบการไทยจะต้องไม่สูงกว่าของผู้ประกอบการต่างชาติ - กสทช. ควรสนับสนุนการสร้างบริการและธุรกิจเพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ ควบคู่การกำกับดูแล และสำหรับวงโคจรที่มีอยู่ควรเปิดโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการไทยก่อน จึงค่อยเปิดให้ผู้ประกอบการต่างชาติหากผู้ประกอบการไทยไม่เข้ารับสิทธิ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศ ทั้งนี้ อาจให้สิทธิประโยชน์เพื่อเป็นการส่งเสริมการให้บริการของผู้ประกอบการไทย ส่วนประกาศ Landing Right ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการต่างชาติจะเข้ามาดำเนินการผ่านตัวแทนคนไทย จะทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศ

5.4.3.8 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก บริษัท มิว สเปนซ์ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	23 ธันวาคม 2564
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ■ บริษัท มิว สเปนซ์ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ควรเก็บเป็นแบบ ต่อ 1 ดาวเทียมหรือ ต่อ 1 ระบบสำหรับดาวเทียมวงโคจรต่ำมากกว่า และควรมีการผ่อนผันกฎระเบียบมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินของธุรกิจ	■ ผู้ประกอบการอยากให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมต่อ 1 ดาวเทียมหรือต่อ 1 ระบบ (LEO constellation) เนื่องจากปัจจุบันอัตราค่าธรรมเนียมคือ 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง อีกทั้ง 1 ดาวเทียม หรือ 1 ระบบอาจมีมากกว่า 1 สิทธิ ส่งผลให้ค่าธรรมเนียมมีราคาที่สูงมากขึ้นตามลำดับค่าธรรมเนียมที่สูงเปรียบเสมือนการกีดกันผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาด ■ การใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราวผู้ประกอบการอยากให้กฎระเบียบมีความยืดหยุ่นเพิ่มมากขึ้นจากเดิมที่ต้องขอสิทธิ Landing Right ในประเทศไทย เปลี่ยนเป็น สามารถให้บริการแบบชั่วคราวได้ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีการขอสิทธิ Landing Right ก็ตาม เนื่องจากเป็นการให้บริการที่ไม่เกิน 1 ปี อีกทั้งผู้ประกอบการบางรายได้มีการซื้อสิทธิอย่างถูกต้อง แต่ก็ไม่สามารถให้บริการภายในประเทศได้ รวมไปถึงการขอใบอนุญาตแบบชั่วคราว ผู้ประกอบการอยากให้มียุทธศาสตร์โดยเฉพาะสำหรับการเก็บเอกสาร เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากเดิมมีหลายขั้นตอน ทำให้การดำเนินงานอาจมีความล่าช้า ทั้งนี้สำหรับการขอสิทธิ Landing Right ผู้ประกอบการอยากให้มี Virtual Gateway เพิ่มเติม
2. การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมแบบจัดชุดยังไม่มีที่เหมาะสม อาจส่งผลให้มีผู้เข้าร่วมประมูลมีเพียงไม่กี่ราย	■ วิธีการจัดชุด Package ของ กสทช. อาจยังไม่มีที่เหมาะสมเท่าที่ควร ตัวอย่างเช่น ชุดที่ 4 ที่มีตำแหน่งวงโคจร 126 องศาตะวันออก และ 142 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ค่อนข้างห่างกันพอสมควร ผู้ที่ชนะการประมูลจะต้องสร้างดาวเทียม 2 ดาว ซึ่งดาวเทียมแต่ละดวงใช้งบประมาณสูงในการสร้าง โดยผู้ประกอบการมีความเห็นว่าควรจัดชุดที่มีตำแหน่งใกล้กัน หรือ แยกเป็นเพียง 1 ดวง ทั้งนี้ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า กสทช. ควรทำหน้าที่ในการรักษา Slot ไว้กรณีที่ไม่มีผู้เข้าร่วมการประมูล โดยอาจนำดาวเทียมมาแทนใน Slot นั้นๆ ซึ่งรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	■ สาเหตุที่ทางบริษัทฯ ไม่ได้เข้าร่วมการประมูล เนื่องจากผู้ถือหุ้นมองว่า LEO Service มีความน่าสนใจมากกว่า เนื่องจาก ไม่ต้องใช้เงินลงทุน เป็นจำนวนมากและสามารถให้บริการได้ภายใน 2565 ในขณะที่ ดาวเทียม GEO ใช้ระยะเวลาในการสร้างรวมถึงการยิงขึ้นวงโคจรถึง 3 ปี และเกิด Sunk Cost ขึ้นอีกด้วย ซึ่งเมื่อผู้ประกอบการพิจารณาถึง โอกาสการสร้างรายได้และกฎระเบียบภายในประเทศ จึงตัดสินใจไม่เข้าร่วมการประมูล
3. การเปิดเสรีส่งผลให้มีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น ทำให้ Product มีความหลากหลายมากขึ้น	■ การเปิดเสรีดาวเทียมต่างชาติ ผู้ประกอบการมองว่าจะสร้างผลประโยชน์มากกว่าโทษ เนื่องจาก การเปิดเสรีส่งผลให้มีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น ทำให้ Product มีความหลากหลายมากขึ้น ตลอดจนทำให้ Application หรือ Service ดีขึ้นตามไปด้วย ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการ สามารถบริโภคได้ในราคาที่ถูกลง อีกทั้งทาง กสทช. ได้มีการเก็บค่าธรรมเนียม Landing Right สำหรับดาวเทียมต่างชาติอยู่แล้ว

5.4.3.9 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	7 กุมภาพันธ์ 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. กฎเกณฑ์การให้ใช้วงโคจรดาวเทียมของไทย จะเอื้อต่อผู้ประกอบการไทย	การออกกฎเกณฑ์การให้ใช้วงโคจรดาวเทียมของไทย เป็นสิ่งที่ดี เพราะจะเอื้อให้คนไทย แต่ไม่แน่ใจด้านค่าบริการ ต้องนำไปพิจารณากับผู้ให้บริการดาวเทียมโดยตรง
2. การเปิดโอกาสให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ดี กสทช. ควรมีการกำกับดูแลการเข้ามาทำธุรกิจของต่างชาติอย่างเหมาะสม	ในเรื่องของการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในประเทศไทยนั้น ปัจจุบันดาวเทียมประเทศไทยที่มีการส่งขึ้นไปในวงโคจรต่ำนั้น ยังมีค่อนข้างน้อย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นดาวเทียมสำรวจทรัพยากรเป็นหลัก เช่น โครงการ THEOS ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) BCCSAT-1 ของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ทั้งนี้ในภาคเอกชนยังไม่มีโครงการในระดับวงโคจรต่ำ ซึ่งมีการลงทุนที่สูงมาก หากเราลงทุนเองจะใช้ประมาณค่อนข้างเยอะ ถ้ามีการเปิดโอกาสให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศไทยก็คงเป็นเรื่องที่ดี แต่ กสทช. ควรมีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้เสียผลประโยชน์ของชาติมากเกินไป
3. ภาครัฐควรมีการผลักดันโครงการเกี่ยวกับวงโคจรดาวเทียมต่ำ ประกอบกับพัฒนาบุคลากรด้านนี้ รวมถึงการถ่ายทอดความรู้จากผู้มีประสบการณ์ให้แก่เด็กที่สนใจด้านดาวเทียมเพื่อให้เกิดการพัฒนาวงโคจรดาวเทียมต่อไปได้	- ในอนาคต อยากให้ภาครัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องผลักดันโครงการของดาวเทียมให้มากขึ้น เนื่องจากอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศไทยมีการแข่งขันน้อยมาก มีเพียงรายใหญ่ไม่กี่ราย ซึ่งในปัจจุบันมีดาวเทียมวงโคจรต่ำเป็นกระแสนี้ ประเทศไทยควรต้องมีการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย ถึงแม้จะใช้เงินลงทุนค่อนข้างมาก ประกอบกับได้ให้เด็กมีความรู้ในการพัฒนาด้านดาวเทียมวงโคจรต่ำของประเทศในอนาคต - ถ้าหาก กสทช. สามารถผลักดันการศึกษาด้านดาวเทียมได้จะเป็นเรื่องที่ดีมาก เพราะในปัจจุบันคนใช้ดาวเทียมค่อนข้างน้อยลง อุตสาหกรรมโทรคมนาคมสามารถเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เด็กขาดแรงจูงใจที่จะทำงานเกี่ยวกับด้านดาวเทียมและพื้นที่รองรับการทำงานด้านนี้มีน้อยลง หาก กสทช. ผลักดันให้ดาวเทียมกลับมาเป็นกระแสได้คงเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	■ ในความเป็นจริงแล้ว เด็กไทยมีความสนใจด้านดาวเทียมและกิจการอวกาศมาก แต่เนื่องจากการที่ประเทศไทยมีความต้องการแรงงานและพื้นที่ในการศึกษาวิจัยในด้านดาวเทียมน้อยมาก ตลาดแรงงานไม่รองรับการศึกษาเกี่ยวกับดาวเทียมมากพอ ประกอบกับการทำวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับดาวเทียมมีการลงทุนค่อนข้างสูง การพัฒนาด้านการศึกษาหรือแรงงานในไทยจึงมีน้อย คนที่มีความรู้ไหลออกไปทำงานต่างประเทศที่มีพื้นที่รองรับมากกว่า
4. กสทช. ควรพิจารณาให้มีการใช้งานวงโคจรอย่างคุ้มค่า และพิจารณาวงโคจรตำแหน่งที่มีการใช้งานน้อยว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่	■ การที่ กสทช. มีนโนการนำวงโคจรมาจัด Package เพื่อรักษาวงโคจรนั้น เป็นแนวคิดที่ดี แต่ต้องไม่ลืมไปว่า วงโคจรตำแหน่งที่มีการใช้งานน้อย ผู้ประกอบการที่ประมูลได้ไปจะสามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่าหรือไม่ การทำ Beauty contest ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ มองว่าน่าจะมีการใช้วงโคจรได้เกิดประโยชน์สูงสุด หากกิจการดาวเทียมของประเทศไทยไม่มีการใช้งานเลย ก็อาจจะปล่อยสิทธิคืนไป ดีกว่านำเงินไปลงทุนโดยไม่ได้สร้างประโยชน์ต่อประเทศชาติ
5. การประมูลการเข้าใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจร ควรมีราคาในการประมูลที่ต่ำลง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงได้	■ ในทางเชิงพาณิชย์ การให้บริการหรือการประมูลด้านวงโคจรดาวเทียมในอนาคต อยากให้ต้นทุนราคาของการประมูลต่ำลงอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีศักยภาพการพัฒนาได้เข้าสู่การแข่งขันอย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการใช้งานอย่างคุ้มค่าในอนาคต

5.4.3.10 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	27 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การออกประกาศควรรคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนอย่างสูงสุด โดยควรมีการควบคุมหรือบังคับผู้ประกอบการอย่างชัดเจน เพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับประโยชน์ได้ในทางอ้อม	▪ ในอุตสาหกรรมดาวเทียม การเปลี่ยนจากระบบสัมปทานเป็นการใช้ระบบใบอนุญาต อาจารย์มองว่าประเทศจะได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้หน่วยงานกำกับดูแลที่มีอำนาจตามกฎหมาย เมื่อออกประกาศควรรคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนอย่างสูงสุด โดยควรมีการควบคุมหรือบังคับผู้ประกอบการอย่างชัดเจน เพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับประโยชน์ได้ในทางอ้อม
2. การเปิดเสรีให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย จะเป็นการเปิดตลาดและส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่สูงขึ้น มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์มากขึ้น โดยสามารถใช้บริการได้ในราคาที่ถูกลง	▪ หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) มองว่า การเปิดเสรีให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย จะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมในประเทศไทยมากกว่า โดยจะเป็นการเปิดตลาดและส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่สูงขึ้น มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์มากขึ้น โดยสามารถใช้บริการได้ในราคาที่ถูกลง
3. กสทช. ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากประชาชนทั่วไปรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องบางส่วน ยังไม่ทราบการดำเนินการของ กสทช.	▪ การดูแลกำกับกิจการด้านดาวเทียมของ กสทช. อาจารย์มองว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากประชาชนทั่วไปรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องบางส่วน ยังไม่ทราบการดำเนินการของ กสทช. ถึงแม้ว่า กสทช. จะมีการจัด Public Hearing หรือ Focus Group ก็ตาม

5.4.3.11 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	28 ธันวาคม 2564
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ■ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. กสทช. ควรมองว่าการให้สิทธิการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียมควรเป็นการทำเพื่อประชาชน มิใช่การหารายได้เข้ารัฐเพียงอย่างเดียว	■ กสทช. ไม่ควรเก็บค่าธรรมเนียมการประมูลใบอนุญาต ควรเปลี่ยนเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมตามรายได้แบบขั้นบันได หลังจากที่ได้รับรายได้แล้ว เนื่องจาก เป็นการสร้างกำแพงแก่ผู้เล่นรายใหม่ และไม่ก่อให้เกิดการแข่งขัน ■ สำหรับการจัด slot เป็น 4 ชุด มองว่า รัฐควรมีมาตรการการอุดหนุนรวมถึงส่งเสริมเพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างชาติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุดที่ 1 และ 4 ซึ่งเป็นธุรกิจที่ต้องมีการแข่งขันกับต่างชาติ เช่น การที่จะใช้ชุดที่ 1 ต้องทำตลาดที่แอฟริกา ยุโรป แต่ประเทศเราไม่มีนโยบายที่เอื้อต่อการแข่งขันในตลาดเหล่านั้น ทางนักวิชาการ มองว่า ชุดที่ 1 และ 4 ไม่ควรมีการเก็บค่าประมูล ควรเปลี่ยนเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมจากรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ■ หลักเกณฑ์ในการประมูลใบอนุญาตนั้น ไม่ส่งเสริมให้เกิดผู้เล่นรายใหม่ เป็นการตั้งกำแพงไม่ให้เกิดผู้เล่นรายใหม่แทน เนื่องจากต้องใช้จ่ายกับค่าประมูลที่สูง และยังต้องมีต้นทุนอื่น เช่น การสร้างดาวเทียมวงโคจร ทั้งนี้ การประมูลที่เกิดขึ้นอาจเป็นผลมาจากมาตรา 60 ที่ว่าวงโคจรดาวเทียมเป็นสมบัติของชาติ การประมูลจึงเป็นเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ควรมองว่าสิทธิการเข้าใช้วงจรรควรเป็นสมบัติของประชาชนและทำเพื่อประชาชน ■ การจัดประมูลเป็นการผลักภาระให้แก่ผู้ประกอบการ เนื่องจาก ในการประมูลนั้น ยังไงก็ต้องมีผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเข้ามาใช้สิทธิ์ หากผู้ประกอบการไม่มาใช้สิทธิ์ก็จะเสียสิทธิ์
2. กสทช. ควรมีมาตรการในการควบคุมผู้เล่นรายใหม่ โดยให้มีการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ใกล้เคียงกับผู้เล่นเดิมในตลาดที่ได้ลงทุนไปแล้ว	■ กฎระเบียบในการนำผู้เล่นรายใหม่เข้ามา เป็นการสร้างอุปสรรคต่อผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียมในประเทศ เนื่องจาก ถ้ามี Landing Rights ต้นทุนจะถูกกลงมากกว่าคนที่มิธุรกิจดาวเทียมในประเทศ เช่น ไทยคม ที่ได้มีการลงทุนไปจำนวนมาก ดังนั้น กสทช. ควรมีการควบคุม

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เข้ารายใหม่เข้ามา โดยที่ควรจะได้ใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับผู้เล่นเดิม
3. ค่าธรรมเนียมการใช้คลื่นที่เรียกเก็บรายปีมีความสมเหตุสมผล แต่ทั้งนี้ควรมีการเปรียบเทียบกับประเทศที่เปิดเสรี	■ สำหรับค่าธรรมเนียมรายปีที่เรียกเก็บ ทางนักวิชาการมองว่าไม่มากสมเหตุสมผล แต่ทั้งนี้ ค่าธรรมเนียมที่จะจัดเก็บ ควรเทียบกับประเทศที่เปิดเสรี เพื่อดูว่าเหมาะสมหรือไม่
4. การประมูลคลื่นความถี่ 3500 MHz อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการรับชมโทรทัศน์ของครัวเรือนที่ใกล้สถานีฐาน กสทช. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบปัญหา และควรแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การอุดหนุนเงินบางส่วนให้แก่ประชาชน	■ หากมีการประมูลคลื่นความถี่ 3500 MHz ครัวเรือนบางส่วนที่ใกล้สถานีฐาน อาจได้รับผลกระทบ โดยคลื่นย่านนั้นมีการรบกวนกับคลื่นโทรทัศน์ และมีผลต่อ LNB โดยควรเปลี่ยนให้ ฟิลเตอร์ LNB sharp ขึ้น ตั้งแต่ 3.7-4.2 ถ้ามีการใช้ LNB ที่ดี จะไม่กวน ทาง กสทช. ควรมีการให้ความรู้ประชาชน รับทราบปัญหาจากประชาชน และทำการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ กสทช. ควรที่จะจัดสรรเงินจากการประมูลคลื่นบางส่วนมาอุดหนุนประชาชน ในกรณีที่ได้รับผลกระทบ ส่วนด้านผู้ประกอบการดาวเทียม มองว่า ไม่น่าได้รับผลกระทบ เนื่องจากเป็น Uplink ที่ใช้คลื่นความถี่สูง ไม่ใช่ Downlink ส่วน Downlink ที่ใช้อยู่มีคุณภาพอยู่แล้ว ไม่น่าส่งผลกระทบ
5. กสทช. ควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มองไปข้างหน้า และมีการทำงานเชิงรุก เพื่อรับมือให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้	■ สำหรับการกำกับดูแลในปัจจุบันของ กสทช. นักวิชาการมองว่า กสทช. ทำงานเชิงรับ ไม่ทำงานเชิงรุก ไม่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี กสทช. ควรมีวิสัยทัศน์และการเอาใจใส่ (Empathy) ให้มากกว่านี้ และปรับเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานให้เร็ว เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการด้านคลื่นความถี่ของประเทศให้ดียิ่งขึ้น และสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ■ กสทช. มีการเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต แต่ไม่มีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการแข่งขันได้ ทั้งๆ ที่ กสทช. สามารถเข้าถึงและพูดคุยกับผู้ประกอบการจำนวนมากได้ โดยรายได้ของผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มากกว่าร้อยละ 90 มาจากแพลตฟอร์ม OTT ต่างประเทศ ในขณะที่รายได้จากโครงสร้างพื้นฐานของประเทศน้อยมาก ไม่ถึงร้อยละ 10
6. เจื่อนใจในการประมูลที่ต้องการบริษัทที่มีประสบการณ์ ทำให้มีบริษัทที่เข้าค่ายเพียงแค่ 2 บริษัท	■ สำหรับเจื่อนใจในการประมูล ที่ต้องการบริษัทที่มีประสบการณ์ มองว่า หากไม่มีประสบการณ์ก็ยากต่อการทำธุรกิจนี้ แต่เจื่อนใจนี้ค่อนข้างเอื้อให้กับไทยคม และ NT เพราะมีแค่ 2 บริษัทที่เข้าค่าย
7. ความต้องการการใช้งานด้านดาวเทียมของประเทศไทยยังไม่มากพอที่จะดึงดูดให้ต่างประเทศเข้ามาทำธุรกิจในไทย	■ นักวิชาการมองว่าความต้องการ (Demand) ในประเทศยังไม่มากพอ ทำให้ต่างประเทศไม่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทย

5.4.3.12 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	7 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การใช้งาน Starlink แทนการใช้งานอินเทอร์เน็ตให้บริการในปัจจุบันสำหรับประเทศไทยน่าจะยาก ทั้งแบบประจำที่และเคลื่อนที่ แต่หากมีโครงสร้างราคาที่แตกต่างกันมาก อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการใช้งาน Starlink อย่างแพร่หลาย	- ประกาศ Landing Rights ทำให้สามารถใช้งาน LEO satellite constellations เช่น Starlink OneWeb ในเชิงพาณิชย์ได้ ซึ่งคาดว่าจะการปฏิรูปไปสู่การใช้งาน Starlink อย่างแพร่หลายในไทยอาจเกิดขึ้นได้ยาก ทั้งสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตแบบประจำที่และแบบเคลื่อนที่ - บริการอินเทอร์เน็ตแบบประจำที่: โครงข่ายใยแก้วนำแสงในไทยค่อนข้างครอบคลุม สามารถเข้าถึงได้ง่าย ความเร็วและความหน่วงจากการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงดีกว่าการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตผ่าน Starlink หากจะเกิดการปฏิรูปไปสู่การใช้งาน Starlink อย่างแพร่หลายต้องดูองค์ประกอบด้านโครงสร้างราคา และถ้าหาก Starlink ยิ่งดาวเทียมครบหมดแล้ว จะไม่มีต้นทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาจทำให้ราคาแตกต่างกันมากอย่างมีนัยสำคัญ และเกิดการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ - บริการอินเทอร์เน็ตแบบเคลื่อนที่: Starlink ไม่สามารถให้บริการภายในตึกหรือโครงสร้างอาคารที่มีการปิดบังได้แบบ Standalone ได้ ต้องมีโครงข่ายภาคพื้นดิน ดังนั้น อาจมีการใช้งาน Starlink แคบางกลุ่ม เช่น การขนส่ง (เรือ และเครื่องบิน) ในฝั่งผู้บริโภคทั่วไปอาจเป็นแค่ตัวเลือกที่เพิ่มขึ้น
2. จากประกาศ Landing Rights ที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามา จะทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทย	การปิดกั้นไม่ให้ต่างชาติเข้ามา จะไม่ทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียม การเปิดให้ต่างประเทศเข้ามา จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เกิดบริการใหม่ๆ อย่างที่ต่างประเทศมี สิ่งที่สำคัญ คือ สัดส่วนระหว่างผู้ประกอบการในประเทศกับนอกประเทศควรเป็นเท่าไร และควรทำอย่างไรที่ไม่ทำให้ผู้ประกอบการไทยเสียเปรียบ และส่งเสริมให้ต่างประเทศนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาลงทุน ซึ่งประกาศเดิมของ กสทช. คิดว่าเป็นที่พอใจของผู้มีส่วน

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	เกี่ยวข้องในระดับหนึ่งแล้ว แต่ยังมีข้อบกพร่องที่ไม่ได้มองให้รอบด้าน หากมีการทำให้รัดกุมยิ่งขึ้น และชัดเจนมากขึ้น จะเป็นเรื่องที่ดี
3. วงโคจรดาวเทียมบางตำแหน่งเหลือเวลา การรักษาสีทึบน้อยมากไม่ถึง 2 ปี ภาครัฐ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการรักษาวงโคจร	■ การที่ กสทช. นั้นนำวงโคจรมาจัดชุดนั้น มีการจับคู่วงโคจรที่ดีและไม่ดี มาจัดชุดขาย ขณะนี้การประมูลถูกเลื่อนออกไป ซึ่งการประมูลใหม่รอบหน้า อาจไม่สามารถใช้ชุดวงโคจรเดิมมาประมูลได้ เนื่องจากระยะเวลาในการใช้สิทธิวงโคจรลดลง หากจัดชุดการประมูลแบบเดิม อาจส่งผลให้ไม่มีเอกชนมาประมูล และเสียสิทธิในการรักษาวงโคจรทาง กสทช. อาจต้องยอมให้ดาวเทียมบางดวงสามารถประมูลเดี่ยวได้ และบางดวงอาจจะประมูลแบบจัดชุด ■ การจัดชุดวงโคจรดาวเทียม ตำแหน่ง 19.5 เหลือเวลาอีกไม่ถึง 2 ปี ควรรีบจัดประมูลโดยด่วน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถประมูลได้ อาจต้องทำการจัดประมูลแยก หากทำการจัดประมูลพ่วงกับดาวเทียมอื่นเป็นชุด อาจไม่มีผู้เข้าร่วมประมูล ซึ่งจะเป็นภาระของภาครัฐในการรักษาสีทึบ และภาครัฐก็อาจไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลา ■ สำหรับการประมูลวงโคจรดาวเทียม วงโคจรดาวเทียมอื่นๆ ที่เหลือ หากมีการจัดประมูลพ่วง บางชุดอาจไม่มีเอกชนเข้าร่วมประมูล หากประมูลแยกวงโคจรดาวเทียม ผู้ประกอบการทุกเจ้าก็จะเกิดการแย่งประมูลเฉพาะวงโคจรดาวเทียมที่อยากได้ อาจต้องลองประมูลด้วยวิธีอื่น เช่น duty contest
4. ในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมต้องมีการประสานงานความถี่กับดาวเทียมรอบข้าง ซึ่งภาครัฐควรมีการช่วยดำเนินการ	■ บางตำแหน่งของดาวเทียมมีความน่าสนใจ แต่เอกชนต้องการเคลียร์ความถี่ (Co-frequency) ค่อนข้างเป็นภาระแก่เอกชน ทางรัฐควรช่วยดำเนินการ ถ้าหากมีการเสียตำแหน่งไป ก็อาจขอสิทธิใหม่ได้ยาก
5. ในการประมูลดาวเทียม ควรมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานหรือบริษัทที่ต้องการใช้งานวงโคจร โดยยังไม่ได้คำนึงรายได้ที่รัฐจะได้รับ	■ บางบริษัทมีความเชี่ยวชาญ และมองโอกาสการทำธุรกิจของแต่ละตำแหน่งที่แตกต่างกัน เช่น ในตำแหน่งเดียวกัน ผู้ประกอบเจ้าหนึ่งอาจมองว่ามีศักยภาพ ขณะที่ผู้ประกอบการอีกเจ้ามองว่าไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ภาครัฐควรรับฟังความคิดเห็นถึงความต้องการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบริษัทที่ต้องการใช้งานวงโคจรต่างๆ เพื่อบริหารและรักษาสีทึบการใช้งานวงโคจรให้เป็นไปตามข้อตกลง
6. กสทช. ควรปรับเปลี่ยนการทำงานเป็นแบบเชิงรุก ต้องปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียม และต้องมองไปข้างหน้า ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	■ กสทช. เป็นหน่วยงานกำกับดูแล เพราะฉะนั้นไม่ควรที่จะกำกับเพียงอย่างเดียว ควรที่จะดูแลช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วย ■ กฎระเบียบ ข้อบังคับด้านดาวเทียม ยังเป็นกฎเก่า มีเพียงการยกเว้นกฎเดิมๆ ทำให้เป็นอุปสรรคและตามไม่ทันการพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบัน กสทช. ต้องดำเนินการเชิงรุกเพื่อให้ทันต่อการพัฒนา ปัจจุบันจะต้องมารอแก้ตลอดทำให้ล่าช้าในการปรับเปลี่ยน

5.4.3.13 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สมาคมอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมไทย

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	10 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ▪ สมาคมอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมไทย	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การใช้งานดาวเทียมในประเทศไทย ควรควบคุมดาวเทียมต่างประเทศ อาจจะบังคับให้สร้างโรงงานในประเทศ และออกกฎควบคุมอย่างเหมาะสม ทั้งการนำเข้าอุปกรณ์และการขออนุญาตใช้งาน	▪ หากจะส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนธุรกิจดาวเทียมในประเทศ ควรที่จะเข้ามาเปิดเป็นบริษัทของไทย ▪ หาก Starlink เข้ามาโดยไม่มีการควบคุม อาจทำให้ Starlink ควบคุมพื้นที่สื่อสารเราได้หมด ส่งผลต่อความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้ควรทำการควบคุมการนำเข้าอุปกรณ์ดาวเทียมให้ชัดเจน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นจะได้ตามหาแหล่งที่มาได้
2. กสทช. ควรปรับปรุงกระบวนการขอใช้การลงทะเบียน ให้กระชับและรวดเร็วขึ้น โดยในปัจจุบัน กสทช. ใช้เวลาดำเนินงานมาก	▪ กสทช. ดำเนินการทำการรับรองเครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ฯ เข้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากเป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้ผู้ประกอบการนำเข้าได้ช้า และไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว อุปกรณ์ที่นำเข้ามาใกล้ล้าสมัยแล้ว
3. การประมูลวงโคจรแบบจัดชุดมีราคาค่อนข้างแพง และมีโอกาสทำกำไรน้อย	▪ การประมูลวงโคจรแบบจัดชุดมีราคาค่อนข้างแพง ควรยกให้ NT โดยไม่ต้องมีค่าสัมปทานหรือการประมูล และเก็บค่าธรรมเนียมตามรายได้เพื่อรักษาสีทธิ์ของวงโคจร

5.4.3.14 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	28 ธันวาคม 2564
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. กสทช. และ สดช. มีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันในด้านดาวเทียม โดย สดช. จะดูภาพรวมนโยบาย ส่วน กสทช. จะมีส่วนในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบาย	- มีการแก้กฎหมายทำให้การแบ่งหน้าที่ระหว่าง กสทช. กับ สดช. ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดย กสทช. รับผิดชอบเรื่องการดำเนินการด้านประสานงาน วงโคจรคลื่นความถี่ที่จะต้องประมูล แต่เรื่องนโยบาย สดช. จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนรัฐบาลในการเจรจากับ ITU หรือการเจรจาทิศทางในภาพกว้าง และทำให้ กสทช. กับ สดช. ดำเนินงานใกล้ชิดกันมากขึ้น - กสทช. กับ สดช. เป็นเลขาร่วม คณะกรรมการ นโยบายอวกาศ ดังนั้น แผนของ สดช. กับ ประกาศ Landing rights ของ กสทช. สามารถบูรณาการให้ไปร่วมกันได้
2. สดช. มีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับ NT เพื่อให้สามารถรับมือสัมปทานจากไทยคมได้	- การดำเนินงานด้านดาวเทียมของไทยมีผู้เชี่ยวชาญหรือบริษัททางดาวเทียมไม่มาก อย่างไรก็ตาม บริษัท CAT ได้อำสาดำเนินการช่วยเหลือทั้งการฝึกอบรมเพื่อรับงานสัมปทานต่อ นอกจากนี้ ทาง สดช. ได้มีการตั้งคณะกรรมการประสานงานกับ NT เพื่อให้ทำงานใกล้ชิดกันมากขึ้น และลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถส่งมอบสัมปทานจากไทยคม ให้แก่ NT เป็นไปตามมติ ครม. - หลังจากที่ NT รับมอบไทยคม 4 และ 6 (10 กันยายน) อายุดาวเทียมใกล้จะหมดอายุ เหลือแต่อายุวิศวกรรม ซึ่งทางภาครัฐควรลองศึกษาหรือตัดสินใจว่าลองมีดาวเทียมเป็นของตัวเองดีหรือไม่ ทาง สดช. ได้ทำการจ้างที่ปรึกษาในการเตรียมความพร้อม 1) รัฐมีดาวเทียมเป็นของตัวเอง 2) กสทช. จัดประมูลแล้วให้เอกชนดำเนินการ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการศึกษาโดยมีสัญญาการศึกษา 1 ปี
3. ความกังวลเรื่องผลกระทบจากดาวเทียม นั้น ทางภาครัฐจะมีการตรวจสอบ ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อระวังไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน	การประมูลคลื่นความถี่ย่าน C-band 3500 MHz เพื่อใช้งาน 5G ประชาชนกังวลเรื่องการรบกวนการใช้คลื่นโทรทัศน์ ซึ่งทางภาครัฐจะระวังไม่ให้เกิดผลกระทบจากการประมูลคลื่นความถี่ โดยส่งผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	จาก กสทช. และคณะกรรมการการภาคีอวกาศ เข้ามาดูแลพร้อมทั้งจัดการอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน
4. อุตสาหกรรมดาวเทียมจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ควรริบเร่งดำเนินการบริหารและจัดการทรัพยากรที่ประเทศไทยมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	อุตสาหกรรมดาวเทียมจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมต่างๆ ดังนั้น ควรริบเร่งดำเนินการบริหารและจัดการทรัพยากรที่ประเทศไทยมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งภาคเศรษฐกิจ สังคม และประชาชน
5. ราคาการจัดประมูลดาวเทียมที่สูงเกินไป เป็นการกีดกันการเข้าสู่ตลาด	ทางภาครัฐมีเจตนาปรณต้องการเปิดเสรีตลาดดาวเทียม ซึ่งทางผู้ประกอบการตั้งข้อสังเกตว่า ราคาการจัดประมูลดาวเทียม เป็นการกีดกันการเข้าสู่ตลาด ซึ่งทาง สดช. เองเป็นผู้กำหนดนโยบายในภาพกว้าง การกำหนด กฎเกณฑ์ทางด้าน TOR จะเป็น กสทช. ทั้งนี้ ประเด็นการตั้งข้อสังเกตนี้ควรนำเสนอแก่ กสทช.

5.4.3.15 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	27 ธันวาคม 2564
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ภาวะเบียบบางอย่างของ กสทช. เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของ operator โดยบางกฎ ระเบียบยังเป็นภาวะเบียบเก่า ทำให้มีการกำกับดูแลเข้มงวดเกินไป	ปัจจุบันบทบาทหน้าที่ของ กสทช. ในการผลักดันอุตสาหกรรมดาวเทียม ทางองค์กรมองว่ายังไม่มีความสะดวกคล่องกับนโยบายเท่าที่ควร เนื่องจากภาวะเบียบบางอย่างในการกำกับดูแลค่อนข้างเข้มงวด ทำให้ Operator ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามนโยบายที่ตั้งไว้
2. เรื่องประกาศและหลักเกณฑ์การประมูล เป็นการเปิดโอกาสให้มีผู้เล่นเข้าสู่อุตสาหกรรมดาวเทียมมากขึ้น แต่ราคาขั้นต่ำในการประมูลยังถือว่าสูงเกินไป	เรื่องประกาศและหลักเกณฑ์การประมูล ทางองค์กรมองว่าหากมีการเปิดโอกาสให้ผู้เล่นสามารถเข้าสู่ตลาดได้ง่ายขึ้น จะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจทางอวกาศ เนื่องจากหากมีจำนวนผู้เล่นที่เยอะขึ้นไม่ว่าจะเป็น เอกชน สตาร์ทอัพ จะส่งผลให้มีการแข่งขันในตลาดที่สูง และทำให้ราคาลดลงมาเองตามกฎของ Demand และ Supply ทั้งนี้ทางองค์กรมองว่าราคาขั้นต่ำสำหรับการเข้าประมูลค่อนข้างสูงมากเกินไป
3. ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อไม่ให้ผู้ให้บริการต่างชาติเข้ามาทำลายอุตสาหกรรมดาวเทียมภายในประเทศ และควรชี้แจงถึงประเภทของการขออนุญาต Landing Right ให้ชัดเจน	- การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อไม่ให้ผู้ให้บริการต่างชาติเข้ามาแทรกแซงหรือทำลายอุตสาหกรรมดาวเทียมภายในประเทศ เช่น การกำหนดราคาของผู้ประกอบการต่างชาติไม่ให้ต่ำกว่าผู้ประกอบการภายในประเทศมากเกินไป เพื่อให้สามารถรักษาสภาพการแข่งขันไว้ได้ - ทางองค์กรมองว่าประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ไม่ได้มีปัญหาที่ดาวเทียมแต่ปัญหาจริงๆ ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ โดยองค์กรได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำนโยบาย ร่วมกับ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเสียงสะท้อนของผู้ประกอบการ คือ ต้องการทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับประเภทของการขออนุญาต Landing Right รวมถึงต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เนื่องจากปัจจุบัน ดาวเทียมสามารถให้บริการได้หลายประเภททั้งแบบฟรี และเสียค่าบริการ โดย กสทช. ควรศึกษาบริบทและความเหมาะสมการนำมาใช้ในประเทศไทยให้ชัดเจนว่าควรใช้ฟรี หรือควรมีการคิดค่าบริการ

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
4. การอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (Package) ทางองค์กรอาจไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง	ทางองค์กรมีความคิดเห็นสำหรับมุมมองในภาคเอกชนว่า อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการประมูลในลักษณะจัดชุด เนื่องจากอาจมีดาวเทียมในตำแหน่งที่ไม่ต้องการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษา Slot อาจใช้ทางเลือกอื่นเพื่อรักษาสถานที่ไว้ ตัวอย่างเช่น ในต่างประเทศภาครัฐจะให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายของโครงการ จากการสร้างดาวเทียมและการส่งขึ้นวงโคจร เพื่อรักษาสถานที่ไว้ โดยถ้าดาวเทียมสามารถก่อให้เกิดผลประโยชน์เชิงพาณิชย์สูง ก็จะสามารถสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้าสู่อุตสาหกรรมดาวเทียมมากยิ่งขึ้น
5. องค์กรมีการผลักดันอุตสาหกรรมดาวเทียมให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีการดำเนินการ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม และการส่งเสริมในระดับสำนักงาน	- การผลักดันอุตสาหกรรมดาวเทียม มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบาย โดยทางองค์กรมีการปรับร่างแผนแม่บทอวกาศแห่งชาติ ซึ่งเป็นการส่งเสริมในมิติต่างๆ เช่น ทางด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาการวิจัย ตลอดจนการร่วมมือกับต่างประเทศ ซึ่งทางองค์กรอยู่ในช่วงปรับปรุงแผนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการวางโครงการที่สำคัญ ในการผลักดันกิจการอวกาศในระยะ 15 – 20 ปี ซึ่งจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นลำดับถัดไป 2) ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งมี พรบ. กิจการอวกาศ โดยปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของกฤษฎีกา ถ้า พรบ. ได้รับการอนุมัติ จะส่งผลให้การดำเนินการจะมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น 3) ในระดับสำนักงาน ทางองค์กรมีการส่งเสริมผู้ประกอบการในการพัฒนาชิ้นส่วนดาวเทียม โดยต้องการเพิ่มอุปสงค์ของการสร้างดาวเทียมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีการใช้ชิ้นส่วนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มาประยุกต์ในระดับ Operation โดยแท้จริง
6. แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เมื่อมีประกาศออกมาทำให้ทางองค์กรมีขั้นตอนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น และ กสทช. ควรมีความชัดเจนในเรื่องขั้นตอนการติดต่อ	จากประกาศที่ออกมา ส่งผลให้ ทางองค์กรต้องขออนุญาตเข้าใช้วงโคจรด้วย ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ดาวเทียมสื่อสารก็ตาม อีกทั้ง ในอดีตจะประสานงานกับ สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union) เท่านั้น แต่ในปัจจุบันภายหลังที่มีประกาศ ส่งผลให้องค์กรต้องมีการประสานงานกับ กสทช. เพิ่มขึ้น ซึ่งมีความซับซ้อนในบางครั้ง นอกจากนี้ เพื่อเป็นการสะท้อนในมุมมองของเอกชน ทางองค์กรอยากให้เครื่องมือในการกำกับดูแลหลายรูปแบบ เช่น License, Permit เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรม อีกทั้งเพื่อเป็นการลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการด้วย เนื่องจากทางองค์กรได้มีการขอใบอนุญาตในรูปแบบ License เช่นเดียวกัน

5.4.3.16 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2)

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	17 มกราคม 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์	สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2)

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ประกาศของ กสทช. ที่ออกมาเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการขออนุญาตของผู้ประกอบการ โดยเหมารวมดาวเทียมทุกประเภท ไม่ได้มีการแยกประเภทของดาวเทียม หรือวงโคจรดาวเทียม (GSO/NGSO)	- หลังจากการออกประกาศของ กสทช. ทำให้จากเดิมที่ต้องมีการยื่นเรื่องเอกสารขायงานดาวเทียม (Filing) กับทาง ITU โดยผ่าน กสทช. ต้องมีการเพิ่มการขอใช้สิทธิ์วงโคจรก่อน ถึงจะสามารถนำส่ง Filing ขอจัดสรรความถี่ หรือดำเนินการอื่นๆ ได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นตอน และขั้นตอนที่เพิ่มขึ้นยังไม่มี ความชัดเจน ส่งผลให้เกิดความสับสนแก่ผู้ประกอบการ โดยผู้ประกอบการอยากให้ทาง กสทช. เรียบเรียงความต้องการใหม่ให้มีความกระชับและชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการขออนุญาตต่างๆ ของ กสทช. อีกทั้งข้อมูลควรสอดคล้องกับประเภทของดาวเทียมและวงโคจรดาวเทียม อย่างน้อยควรแยก GSO ออกจาก NGSO และในการดำเนินการควรแจ้งให้ทราบด้วยว่าผู้ประกอบการยังต้องแจ้งขอนำส่ง Filing หรือ ขอจัดสรรความถี่อีกหรือไม่ อย่างไร - ในการสร้างและนำส่งดาวเทียมยังต้องมีการเตรียมความพร้อมของสถานีภาคพื้นดิน จึงต้องมีการขออนุญาตนำเข้าอุปกรณ์ภาคพื้นดิน และขออนุญาตตั้งสถานีฯ ซึ่งเดิมจะยื่นขอพร้อมกับการขอจัดสรรความถี่ แต่ภายหลังประกาศจาก กสทช. ทำให้เกิดความสับสนเนื่องจากต้องมีการขอใช้สิทธิ์วงโคจรก่อน ทำให้ไม่สามารถนำเข้าอุปกรณ์ได้ ส่งผลกระทบต่อแผนการดำเนินโครงการอย่างมาก
2. การเปิดสิทธิ์การเข้าถึงระบบออนไลน์ของ ITU แต่ Operator ยังไม่สามารถเข้าถึงระบบออนไลน์ได้เต็มรูปแบบ หากเปิดสิทธิ์การเข้าถึงให้ผู้ประกอบการ หรือ Operator เพื่อความสะดวกรวดเร็ว กสทช. ก็ยังสามารถกำกับดูแลการดำเนินการของ Operator ได้	- ITU เปิดสิทธิ์การเข้าถึงออนไลน์ให้กับทาง กสทช. ในฐานะ Admin แต่ผู้ประกอบการ หรือ Operators ของไทยสามารถดูข้อมูล แต่ยังไม่ได้รับสิทธิ์ให้ submit หรือเข้าใช้ระบบออนไลน์ได้เต็มรูปแบบ - กรณีข้อมูลไม่ถูกต้อง Operator ไม่สามารถทำการแก้ไขข้อมูลได้เอง ต้องส่งไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ทำการแก้ไขแล้วส่งให้ กสทช. แล้วรอให้ กสทช. ดำเนินการส่งต่อไปในระบบของ ITU อีกครั้ง - กรณีที่มีปัญหาในการประสานงานความถี่ ต่างประเทศจะติดต่อมาที่ กสทช. จากนั้นทาง กสทช. จะติดต่อมาที่ Operator และ Operator

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	ตอบกลับไปที กสทช. แล้ว กสทช. จึงตอบกลับต่างประเทศ ทำให้เกิดความล่าช้าในการประสานงานฯ ถึงแม้ว่า Operator จะได้รับสิทธิให้สามารถประสานงานฯ ตรงในระดับ Operator ได้แต่หากไม่ได้รับข้อมูลของ Operator ต่างประเทศ ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ ซึ่งในต่างประเทศ Operator ได้รับสิทธิ์การเข้าถึงออนไลน์ สามารถแก้ไขข้อมูลตอบกลับ ติดตามสถานะต่างๆ ได้ ■ ซึ่งการที่ประเทศไทยยังไม่เปิดสิทธิ ให้แก่ Operator ทำให้เกิดความล่าช้าในการส่ง Filing/Notification และการส่งไฟล์เป็นทอดๆ เพิ่มโอกาสความผิดพลาดได้
3. กสทช. ควรมีการจัดทำประกาศโดยมีการวิเคราะห์ในเรื่องกิจการ/ภารกิจของดาวเทียมอย่างครอบคลุม รวมถึงระบุขั้นตอน การดำเนินการให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย ตามจุดประสงค์ในการจัดทำประกาศนั้นๆ อาจมีการศึกษาตัวอย่างจากต่างประเทศ การรวบรวมความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ควรมีการปรับปรุงกระบวนการให้มีความเหมาะสม เพื่อให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และไม่เป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อน	■ กสทช. อาจคุ้นชินกับดาวเทียมสื่อสารมากกว่าดาวเทียมประเภทอื่น อย่างไรก็ตามดาวเทียมแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน ลักษณะและองค์ประกอบของดาวเทียมก็มีความแตกต่างกัน จึงไม่ควรนำระเบียบ/แนวทางปฏิบัติของดาวเทียมสื่อสารมาใช้กับดาวเทียมประเภทอื่นๆ เช่น วัตถุประสงค์การใช้งานของดาวเทียมสื่อสารกับดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ ย่อมมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้องค์ประกอบของดาวเทียมวงโคจร ขนาด ความซับซ้อน ระยะเวลาการใช้งาน deorbit และงบประมาณในการสร้างแตกต่างกันตามไปด้วย ■ นอกจากนี้ ข้อมูลที่ต้องกรอกในแบบฟอร์มการขออนุญาต และการดำเนินการในกระบวนการต่างๆ ของ กสทช. ซ้ำซ้อนกัน เช่น การขอใช้สิทธิ์วงโคจรฯ ข้อมูลใน Filing/Notification, การขอจัดสรรความถี่, การขอตั้งสถานีภาคพื้นดิน, การประสานงานความถี่ ดังนั้น หากสามารถยุบรวมขั้นตอนการดำเนินการของ กสทช. และข้อมูลสามารถเชื่อมโยงกันได้ จะทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. การสนับสนุนอุตสาหกรรมอวกาศ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการต่างประเทศ	■ ประกาศ Landing Right ที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาจะทำให้เกิดการแข่งขันของอุตสาหกรรมอวกาศ และสร้างประโยชน์ต่อประชาชน
5. แผนบริหารสิทธิ หรือการออกประกาศต่างๆ ถ้านำหลักเกณฑ์มาจาก ITU หรือองค์กรมาตรฐานต่างประเทศ แล้ว ขอให้มีการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการดำเนินการ เน้นที่ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก โดยให้มีความสอดคล้องกับนานาชาติ ไม่ซ้ำซ้อนหรือทำให้กระบวนการที่มียุ่งยากไป	■ การขอใช้สิทธิ์วงโคจรที่ กสทช. นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วใน ITU ดังนั้น การดำเนินการของ กสทช. จึงเป็นการเพิ่มขั้นตอน แต่หากสามารถยุบรวมขั้นตอนการขออนุญาตต่างๆ แล้วลดขั้นตอนการดำเนินการในหลายๆ ส่วนให้มีความกระชับ และลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลจะทำให้ระบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น ■ อย่างไรก็ตาม ควรเน้นที่การให้คำแนะนำในฐานะ admin และทำให้การนำส่งเอกสาร/ประสานงานกับต่างประเทศ/ITU มีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ

5.4.3.17 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

การจัดทำสรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยสรุปเนื้อหาเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย (1) การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (2) การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และ (3) โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการ ให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

โดยความเห็นจะมุ่งการให้ความคิดเห็นในเรื่องของการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) เป็นหลัก ดังนี้

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) ผู้ประกอบการบางส่วนมองว่าจะสร้างผลประโยชน์มากกว่าโทษ เนื่องจาก การเปิดเสรีส่งผลให้มีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น ทำให้ การให้บริการมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการสามารถบริโภคได้ในราคาที่ถูกลง มีตัวเลือกมากขึ้น อีกทั้งจะทำให้ เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทย ในอีกด้านหนึ่ง การเข้ามาของดาวเทียมต่างชาติมองว่าเป็นการสร้าง อุปสรรคต่อผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียมในประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการไทยเสียเปรียบ เนื่องจากต้นทุนการให้บริการถูกกว่า การลงทุนธุรกิจดาวเทียมในประเทศ

ทั้งนี้ ต้องการให้ กสทช. มีการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับผู้ประกอบการในประเทศให้ความสำคัญ กับสัดส่วนระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ เพื่อปกป้องผู้ประกอบการไทยจากต่างชาติพร้อมกับพัฒนา อุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีใหม่จากผู้ประกอบการต่างชาติและออกกฎควบคุมอย่างเหมาะสม มีการออกระเบียบบังคับให้ ต่างชาติต้องถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับคนไทย เพื่อการพัฒนาด้านองค์ความรู้ของประเทศไทย

นอกจากนี้ ในส่วนของการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว ควรมีการผ่อนผันกฎระเบียบมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินของธุรกิจของผู้ประกอบการ

และสุดท้าย การประสัมพันธ์ในเรื่องของการเปิดรับฟังความคิดเห็นยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด ควรมีการสื่อสารและ ประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนสามารถรับรู้ได้ เช่น ออกประกาศเผยแพร่กับสาธารณะเป็นวงกว้าง

2. การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (Package) ที่ประกาศออกมานั้น ผู้ประกอบการมีความคิดเห็น ว่าการจัดชุดยังไม่มีเหมาะสม เป็นการนำวงโคจรมาพ่วงรวมกัน ซึ่งมองว่าไม่เหมาะสมเนื่องจากแต่ละวงโคจรมีคุณสมบัติ และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน การนำไปใช้งานก็มีความแตกต่างกัน โอกาสการใช้งานไม่เท่ากัน ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมประมูลมี เพียงไม่กี่ราย ซึ่ง กสทช. ควรมีวิธีการรองรับ กรณีที่ไม่มีผู้ประกอบการรายใดเข้าร่วมประมูล นอกจากนี้ ยังมองว่าการประมูล อาจไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดสำหรับการรักษาสิทธิการใช้งานวงโคจรดาวเทียม

ในอีกด้านหนึ่ง มองว่าราคาขั้นต่ำในการประมูลยังถือว่าสูงเกินไป ทั้งนี้ในการให้บริการหรือการประมูลวงโคจร ดาวเทียมในอนาคต อยากให้ต้นทุนราคาของการประมูลมีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีศักยภาพการ พัฒนาได้เข้าสู่การแข่งขันอย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการใช้งานอย่างคุ้มค่าในอนาคต ซึ่งการที่ กสทช. ตั้งกำแพงด้านราคาที่ สูง ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนสูง ดังนั้น จึงมีแต่ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่เข้าถึงตลาดได้ ส่วนผู้ประกอบการรายย่อยไม่ สามารถเข้ามาแข่งขันได้ ดังนั้น กสทช. ควรมองว่าเป็นการให้สิทธิการเข้าถึงวงโคจรที่เป็นการทำเพื่อประชาชน มิใช่การ หารายได้เข้ารัฐ ซึ่งการประมูลวงโคจรจัดชุดมีราคาค่อนข้างแพง

โดยแนวทางการปรับปรุงการกำกับดูแลสิทธิวังโคจร รวบรวมจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

- การจัด Beauty Contest ในการยื่นใช้งานวังโคจรต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่สนใจในวังโคจรนั้นๆ ได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า และพิจารณาความคุ้มค่าจากการรักษาวังโคจรไว้หากไม่มีการใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ การประมูลชุดวังโคจรดาวเทียมถูกเลื่อนออกไป โดยที่บางตำแหน่งเหลือเวลาน้อยมากไม่ถึง 2 ปี ภาครัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการประมูล เช่น บางตำแหน่งที่กำลังจะหมดอายุต้องมีการยอมให้ประมูลแยกดวงเพื่อรักษาสีที่แห่งวังโคจร
- กสทช. อาจเปลี่ยนจากการเก็บค่าธรรมเนียมในการประมูลเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมตามรายได้แบบขั้นบันได ในการให้สิทธิเข้าใช้วังโคจรดาวเทียม

3. โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

อุตสาหกรรมดาวเทียมมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศและอุตสาหกรรมต่างๆ ดังนั้น ควรริเริ่มดำเนินการบริหารและจัดการทรัพยากรที่ประเทศไทยมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งภาคเศรษฐกิจ สังคม และประชาชน ดังนั้น กสทช. ควรมีการจัดทำประกาศโดยมีการวิเคราะห์ในเรื่องกิจการดาวเทียมอย่างครอบคลุม รวมถึงระบุการดำเนินการอย่างชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีการศึกษาตัวอย่างจากต่างประเทศ การรวบรวมความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ควรมีการปรับปรุงกระบวนการให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ไม่ทับซ้อน สำหรับการกำกับดูแลทางด้านดาวเทียมในอนาคต ทาง กสทช. ควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น และมีการทำงานเชิงรุก เพื่อรับมือให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ กสทช. อาจจะต้องลดบทบาทลง และถ่ายโอนงานให้หน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการอวกาศโดยเฉพาะที่รวบรวมผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในกิจการอวกาศของประเทศไทยและพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านดาวเทียม รวมถึงการถ่ายทอดความรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ให้แก่เด็กที่สนใจด้านดาวเทียม เพื่อให้เกิดการพัฒนาวังโคจรดาวเทียมต่อไปได้ในอนาคต

5.4.4 การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)

เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) จัดกลุ่มละไม่เกิน 8 คน ต่อการสัมภาษณ์หนึ่งครั้ง ทำการสัมภาษณ์ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กลุ่มผู้ประกอบการ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนเพียงพอต่อการวิเคราะห์และสรุปผลการติดตามประเมินผลการกำหนดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนและสัดส่วนเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม

5.4.4.1 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 1

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) ในประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	4 กุมภาพันธ์ 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ - บริษัท ไทยคม จำกัด (THCOM) - โรงเรียนเทพศิรินทร์วิทยาลัย - สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) - บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) - องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS)	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ท่านคิดเห็นอย่างไรกับหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) - ใบอนุญาตใช้งานดาวเทียมต่างชาติ นั้น เป็นอุปสรรคในการถ่ายทอดสัญญาณ เพราะต้องแจ้งทุกครั้งจากการถ่ายทอด โดยบางครั้งกระบวนการของ กสทช. ลำบากมาก - กสทช. ควรหาแนวทางการควบคุมและกำกับดูแลดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาหารายได้ในประเทศ ทั้งเรื่องบริการ ตัวแทนค่าธรรมเนียม	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (NT) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) กรณีดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO) กับอุตสาหกรรม Broadcast ตามประกาศ กสทช. การอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) นั้น อนุญาตให้ดาวเทียมแต่ละต่างชาติแต่ละดวง มีตัวแทนประเทศไทย (Dealer) ได้เพียงแค่ตัวแทนเดียวเท่านั้น ผู้ที่จะขอใช้จะต้องติดต่อผ่านตัวแทนเท่านั้น โดย NT เป็นตัวแทน AsiaSat 5 ในการถ่ายทอดสัญญาณในประเทศไทย โดยจะต้องมีการติดต่อกับผู้ให้บริการ AsiaSat 5 เอง และต้องจ่ายค่าใบอนุญาตให้กับ กสทช. อีก และปัญหาหลักที่เกิดขึ้นคือใบอนุญาตใช้งานดาวเทียมต่างชาติ นั้น เป็นอุปสรรคในการถ่ายทอดสัญญาณ เพราะต้องแจ้งทุกครั้งจากการถ่ายทอด โดยบางครั้งกระบวนการของ กสทช. ลำบากมาก ส่งผลให้ผู้ให้บริการ Broadcast ถ่ายทอดสัญญาณช้าตามไปด้วย ควรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และลดกฎระเบียบที่ควบคุมให้ผ่อนคลายลง

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
ทาง กสทช. ควรมีการออกระเบียบบังคับให้ต่างชาติต้องถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับคนไทย เพื่อการพัฒนาได้องค์ความรู้ของประเทศไทย	กรณีดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO) กับโครงข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต (1) กสทช. ควรหาแนวทางในการควบคุมและกำกับดูแลดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาหารายได้ในประเทศ เพื่อไม่ให้เงินไหลออกนอกประเทศโดยที่ประเทศไม่ได้รับประโยชน์ (2) พิจารณาการให้บริการว่า เป็นบริการที่พุ่มเพื่อยหรือไม่ ถ้าพุ่มเพื่อยก็ควรเก็บภาษีเงินเข้าประเทศให้ได้มากที่สุดและไม่ให้กระทบธุรกิจในประเทศ ในขณะที่เดียวกันการให้บริการอินเทอร์เน็ตที่มีประโยชน์ต่อประเทศ หน่วยงานการศึกษา แม้กระทั่งพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชายขอบก็สนับสนุนในการลดภาษีการให้บริการ เพื่อขยายขอบเขตให้เข้าถึงทั่วประเทศอย่างครอบคลุม (3) การเปิดให้มีตัวแทนที่มากกว่าหนึ่ง หากมีการเปิดตัวแทนที่มีเครือข่ายต่างชาติ ต้องพิจารณาเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลด้วย เนื่องจาก ดาวเทียมวงโคจรต่ำยังไม่มีมีการกำกับดูแล และเป็นดาวเทียมที่มี Gateway ต่างประเทศ (4) ควรพิจารณาในเรื่องของการเก็บค่าธรรมเนียมของดาวเทียมวงโคจรต่ำที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอย่างถี่ถ้วน เพราะผู้ประกอบการด้านโทรคมนาคมในประเทศไทยมีการประมูลความถี่กันไปด้วยเงินมหาศาล ต้องไม่ให้เกิดการเสียเปรียบกับต่างชาติ บริษัท ไทยคม จำกัด (THCOM) - การเปิดให้มีตัวแทนหลายรายนั้น อาจจะต้องพิจารณาในหลายมิติ ทั้งในเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบของผู้ประกอบการไทย การทุ่มตลาด เพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาดโดยผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติในอนาคต - ต้องมีการคำนึงถึงการเก็บค่าธรรมเนียมด้วย ระหว่างผู้ประกอบการไทยใช้ดาวเทียมไทยและผู้ประกอบการไทยใช้ดาวเทียมต่างประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบและเสียเปรียบ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยต้องลงทุนทั้งในเรื่องสถานี ตัวดาวเทียม และอื่นๆ ส่วนต่างชาติเข้ามาให้บริการได้โดยมีต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการในประเทศหันไปใช้ดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการแทน ทำให้ผู้ให้บริการที่ใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันได้ ส่งผลให้ไม่มีผู้ลงทุนใช้งานวงโคจรเพื่อนำดาวเทียมมาใช้งานซึ่งทำให้ประเทศเสียสิทธิวงโคจรไปในที่สุด โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย - การที่บริษัทต่างชาติจะเข้ามาให้บริการในประเทศไทยนั้น อยากให้ กสทช. มีการออกระเบียบบังคับให้ต่างชาติต้องถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับคนไทย เพื่อการพัฒนาได้องค์ความรู้ของประเทศไทย
2. การพัฒนากิจการอวกาศกับภาคการศึกษาของประเทศไทย และ	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย พัฒนากิจการดาวเทียมกับภาคการศึกษาของไทยนั้น ปัญหาหลักที่พบคือไม่มีหน่วยงานไหนที่จะสร้างสถานีหรือควบคุมดาวเทียมเอง ซึ่งในปัจจุบัน

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
การพัฒนากิจการอวกาศในอนาคต - ประเทศไทยไม่มีพื้นที่ที่รองรับการทำงานและการพัฒนาสำหรับด้านดาวเทียมอย่างจริงจัง - กสทช. อาจจะพิจารณาเป็นเจ้าภาพในการส่งดาวเทียมขึ้นไป หรือ จัดตั้งหน่วยงานกิจการอวกาศโดยเฉพาะ	ภาคการศึกษาที่มีการผลักดันและสนับสนุนให้เด็กได้ศึกษาวิจัย ฝึกการควบคุม แต่สุดท้ายแล้วเด็กจบไปไม่มีพื้นที่ที่รองรับการทำงานและการพัฒนาในด้านดาวเทียมอย่างจริงจัง ทำให้เด็กไทยที่มีความสนใจและมีศักยภาพด้านดาวเทียมก็ไปทำงานต่างประเทศ ความรู้ที่ไหลออกนอกประเทศ ซึ่งถ้าหากหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนมีพื้นที่รองรับมากพอ ภาคการศึกษาก็น่าจะยิ่งจะช่วยผลักดันเด็กให้เข้าสู่อุตสาหกรรมดาวเทียมมากขึ้น นอกจากนี้ อยากให้เปิดโอกาสให้เด็กได้ศึกษาดูงานต่างประเทศ ให้ทุนเรียนต่อฝึกงานจริงในสถานที่จริงสำหรับด้านดาวเทียมก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากในอนาคต บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) - กสทช. อาจจะสร้างหน่วยงานกิจการอวกาศเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนรวบรวมผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในกิจการอวกาศของประเทศไทยและพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านดาวเทียม คล้าย NASA - กสทช. อาจจะพิจารณาเป็นเจ้าภาพในการส่งดาวเทียมขึ้นไปในอวกาศเอง ไม่ต้องให้มีการประมูลวงโคจร หากหน่วยงานใดต้องการใช้งานก็ให้จ่ายตามการใช้งาน เพื่อลดกำแพงการเข้าถึงกิจการอวกาศของประเทศ บริษัท ไทยคม จำกัด (THCOM) - กสทช. ควรให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาดาวเทียมในประเทศไทย เพื่อนำประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาดาวเทียมมาพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมและเพิ่มศักยภาพของประเทศในอนาคต
3. ท่านคิดเห็นอย่างไรกับวิธีการจัดชุด package ของ กสทช. การนำวงโคจรพ่วงรวมกันไม่เหมาะสมเนื่องจากแต่ละวงโคจรมีคุณสมบัติแตกต่างกัน	บริษัท ไทยคม จำกัด (THCOM) การประมูลที่ผ่านมาเป็นการนำวงโคจรมาพ่วงรวมกัน ซึ่งเห็นว่ามันไม่เหมาะสมเนื่องจากแต่ละวงโคจรมีคุณสมบัติและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน โอกาสการใช้งานไม่เท่ากัน การนำไปใช้งานก็มีความแตกต่างกัน จึงอาจทำให้มีผู้สนใจเข้าร่วมประมูลน้อย ซึ่งแนวทางที่เหมาะสมในการจัดสรรวงโคจรอาจพิจารณาใช้วิธีการจัดสรรแยกวงโคจร และคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตจากคุณสมบัติและความพร้อม และพิจารณาประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการรักษาวงโคจรไว้ โดยอาจสละสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมหากเห็นว่าไม่คุ้มค่าต่อการรักษาวงโคจรไว้

5.4.4.2 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 2

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) ในประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	4 กุมภาพันธ์ 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ - บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอควานซ์ เทคโนโลยี จำกัด - บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด - บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) - โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช - บริษัท เอ็มวัน (ประเทศไทย) จำกัด	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ความคิดเห็นกับหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) - การมีดาวเทียมต่างชาติเข้ามาส่งผลให้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น คุณภาพการให้บริการดีขึ้น ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกใช้บริการได้อย่างเสรี แต่ขั้นตอนการขอ Landing Rights ใช้ระยะเวลานาน กฎระเบียบและการใช้งานจริงๆ ยังไม่มีความสอดคล้องกัน - จุดประสงค์ของกฎ Landing Rights ต้องมีความชัดเจนมากขึ้น กสทช. ควรมีกฎระเบียบที่มีความยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง	บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอควานซ์ เทคโนโลยี จำกัด องค์กรมองว่ากฎหมาย Landing Rights มีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับข้อดีคือ การมีดาวเทียมของต่างชาติเข้ามาส่งผลให้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น คุณภาพการให้บริการดีขึ้น และราคาลดลง ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกใช้บริการได้อย่างเสรี พร้อมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับดาวเทียมมากขึ้นจาก service ใหม่ ๆ ซึ่งไม่ต้องมีความกังวลว่าผู้ประกอบการจากต่างประเทศจะเข้ามา 100% เนื่องจากมีกฎเกณฑ์สำคัญคือ ดาวเทียมต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ไม่เกิน 49% อีกทั้งยังมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจาก กสทช. ในขณะที่ข้อเสียคือ ขั้นตอนการขอ Landing Rights ใช้ระยะเวลานาน 3-6 เดือน ซึ่งการที่จะถ่ายทอดกีฬาโอลิมปิกคอนเสิร์ต รวมไปถึงฟุตบอลบางนัดที่สำคัญ มีการใช้สัญญาณเพียง 1-2 วัน จะเห็นได้ว่ากฎระเบียบและการใช้งานจริงๆ ยังไม่มีความสอดคล้องกัน ซึ่ง กสทช. ควรจะมีการออกกฎให้สามารถขอใบอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราวได้ อยากให้กฎระเบียบมีความยืดหยุ่นเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ทาง กสทช. กำลังอยู่ในช่วงปรับปรุงและพิจารณา Landing Rights ใหม่อยู่ ซึ่งถ้ามีการขอ Landing Rights ในช่วงนี้ กสทช. จะไม่รับพิจารณาเนื่องจากอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงาน จะเห็นได้ว่า มันมีความไม่ต่อเนื่องที่เกิดขึ้น ซึ่ง กสทช. ควรมีการเขียนร่างเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ ในเรื่องของการเก็บค่าธรรมเนียมของการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในประเทศไทย ในปัจจุบัน มีค่าธรรมเนียมคือ 2,000,000 บาทต่อ 1 filing ซึ่งองค์กรมองว่าอยากให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมแบบต่อ 1 ดาวเทียมหรือ ต่อ 1 ระบบสำหรับดาวเทียมวงโคจรต่ำ มากกว่า มิเช่นนั้น ค่าธรรมเนียมจะสูงมาก ซึ่งเหมือนเป็นการกีดกันผู้ประกอบการมากกว่า อีกทั้งในเรื่องของเอกสาร

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	การขอใบอนุญาต Landing Rights กสทช. ควรมี KPI สำหรับการตอบกลับผู้ประกอบการให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด ■ กฎระเบียบ Landing Rights ส่งผลกระทบต่อองค์กรโดยตรง ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับข้อดีคือ ค่าใช้จ่ายในการเช่าดาวเทียมถูกลงเยอะมาก ในขณะที่ข้อเสียคือ เมื่อปลายปี 2564 ช่อง 7 ได้ถ่ายทอด AFF Suzuki Cup ซึ่งในกฎ Landing Rights จะมีข้อ 2.10 ซึ่งเป็นข้อยกเว้นว่า ถ้ามีการถ่ายทอดรายการที่มีลักษณะของการจำกัดระยะเวลาที่แน่นอน จะต้องทำเรื่องขอไปที่ กสทช. ล่วงหน้า 7 วัน ซึ่งรายการฟุตบอลมีการจำกัดเวลาที่แน่นอน ทั้งนี้ เมื่อมีประกาศ Landing Rights ออกมา พบว่าเมื่อช่อง 7 ทำเรื่องขอล่วงหน้า 7 วันตามข้อยกเว้น 2.10 กสทช. กลับแจ้งว่าต้องทำเรื่องขอล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งเป็นไปไม่ได้ในความเป็นจริง กสทช. ควรจะต้องเข้าใจการทำงานที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างแท้จริง สะท้อนให้เห็นว่ากฎระเบียบที่ออกมากลายเป็นข้อจำกัดในการดำเนินงาน ซึ่งท้ายที่สุดแล้วผู้ประกอบการอาจออกจากอุตสาหกรรมดาวเทียม เนื่องจากในปัจจุบันราคาของอินเทอร์เน็ตรวมถึงค่าใช้จ่ายด้านดาวเทียมต้องใช้งบประมาณที่สูง นอกจากนี้ สำหรับการยกเลิกการใช้ดาวเทียม อยากให้ กสทช. มีการแจ้งวันและเวลาให้ชัดเจน สำหรับการส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบว่ามีการทำลายดาวเทียมจริงหรือไม่ เนื่องจากทางช่อง 7 ได้ส่งเอกสารไปและกว่าจะได้รับการติดต่อกลับมาใช้ระยะเวลา 2 ปี จะเห็นได้ว่าใช้เวลานานในการดำเนินงาน บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ■ จุดประสงค์ของกฎ Landing Rights ต้องมีความชัดเจนว่าใช้เพื่ออะไร ควรมีการจำกัดความที่ชัดเจน เนื่องจากดาวเทียมมีหลากหลายประเภท เช่น ดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมบรอดแคสต์ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอย่างกรณีที่เกิดขึ้นกับช่อง 7 กสทช. ควรมีกฎระเบียบที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ■ ในปัจจุบันทางกองทัพอากาศอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการสร้างดาวเทียมเป็นของตนเอง โดยแบ่งเป็นระดับกองทัพอากาศ ซึ่งจะมีดาวเทียม 1 และ นภา 2 และระดับโรงเรียน ซึ่งอยู่ในขั้นตอนกระบวนการวิจัยและทดลอง โดยจะเน้นในเรื่องของความมั่นคงและใช้เครือข่ายในทางทหาร ซึ่งทางกองทัพอากาศไม่ได้รับผลกระทบทางตรงจากกฎ Landing Rights อย่างไรก็ตามทางกองทัพอากาศมีความเห็นว่า กฎหมายควรจะต้องมีการพิจารณาทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยในระยะยาวคือกฎ Landing Rights ฉบับใหม่ที่คาดว่าจะ

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	จะชัดเจนภายใน 4-6 เดือน ในขณะที่ระยะสั้น กสทช. ควรมีการออกกฎมารองรับช่วงที่กำลังอยู่ในขั้นพิจารณา Landing Rights ใหม่ก่อน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้น ซึ่งควรมีการเชิญผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมการพูดคุยด้วย
2. ท่านคิดเห็นอย่างไรกับวิธีการจัดชุด package ของ กสทช. ■ การประมูลไม่ควรจัดแบบจัดชุด ซึ่งควรแยกเป็น Slot มากกว่า ■ กสทช. ควรมีการประเมินว่ามีผู้ประกอบการที่รายที่สามารถเข้าร่วมประมูลได้ ถ้าไม่มีผู้เข้าร่วม อาจไม่ต้องการจัดประมูล	บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอควานซ์ เทคโนโลยี จำกัด ■ ทางองค์กรได้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีการทำประชาสัมพันธ์ แต่ยังไม่เห็นผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยการประมูลแบบจัดชุด ควรแยกเป็น Slot มากกว่า ซึ่งการประมูลเหมือนเป็นการบังคับให้ผู้ประกอบการต้องนำดาวเทียมที่ประมูลได้ขึ้นไปในวงโคจรภายใน 1-2 ปี ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากการสร้างดาวเทียมต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ปี หรืออีกทางเลือกคือ การเช่าดาวเทียม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก และเมื่อเช่ามาแล้วก็ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าจะให้บริการได้หรือไม่ เนื่องจาก Spec อาจไม่สามารถให้บริการได้ โดย กสทช. ควรมีการวางแผนในขั้นต่อไปสำหรับการไม่มีผู้ประกอบการรายใดเลยที่จะเข้าร่วมประมูล อย่างไรก็ตาม การรักษาตำแหน่งวงโคจร อาจมีทางเลือกอื่นนอกจากการประมูล เช่น การทำ Sharing revenue โดย มีการกำหนดว่าจะแบ่งให้รัฐทั้งหมดเท่าไร บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด ■ กสทช. ควรมีการประเมินก่อนการจัดประมูลว่า มีผู้ประกอบการที่รายบ้างที่มีคุณสมบัติสามารถเข้าร่วมประมูลได้ เนื่องจากผู้ประกอบการในประเทศมีไม่กี่รายเท่านั้น นอกจากนี้ คลื่นความถี่เป็นสมบัติของชาติ กสทช. ควรต้องมีการสนับสนุนในกิจกรรมอื่นๆ เช่น การให้หน่วยงานรัฐเข้ามาสนับสนุนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน อย่างไรก็ตาม สำหรับการรักษาสีทิวทัศน์ดาวเทียม อยากให้มีการจัด Beauty contest นอกจากการประมูล บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ■ สำหรับการรักษาสีทิวทัศน์โคจร องค์กรมองว่า นอกจากการจัดประมูลแล้วสามารถให้ผู้ประกอบการเอกชนดำเนินการได้หรือไม่ ถ้าไม่สามารถทำได้ อาจให้ภาครัฐดำเนินการ เพื่อความมั่นคง และเพื่อสาธารณสุข นอกจากนี้ อยากให้ กสทช. มีการประเมินว่ามีผู้ประกอบการที่รายที่สามารถเข้าร่วมประมูลได้ ถ้าไม่มีผู้เข้าร่วม อาจไม่ต้องการจัดประมูล นอกจากนั้นส่วนของ Space Segment ผู้ที่เชี่ยวชาญด้านดาวเทียมจริงๆ มีจำนวนน้อยมากในประเทศไทย

5.4.4.3 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 3

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) ในประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	14 กุมภาพันธ์ 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ ■ สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (TCT) ■ สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2) ■ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (KMUTNB) ■ บริษัท ไอริสชาร์ จำกัด	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ท่านคิดเห็นอย่างไรกับวิธีการจัดชุด package ของ กสทช. ■ วงโคจรที่นำมาประมูลนั้นไม่จำเป็นต้องนำมาจัดชุด จัดประมูล วงโคจรต่างๆ ให้กับผู้ที่สนใจในวงโคจรนั้นๆ เพื่อที่จะได้ให้ผู้สนใจจริงๆ มีการใช้งานวงโคจรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ■ การที่จะเปิดประมูล ควรมีการแบ่งแยกให้ชัดเจนในเรื่องประเภทของดาวเทียม เนื่องจากการปฏิบัติการของดาวเทียมแต่ละประเภทมีความต่างกัน	สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (TCT) ■ ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ว่า วงโคจรดาวเทียมค้างฟ้าที่ประเทศไทยได้รับมาจาก ITU นั้น มีหลายตำแหน่งแตกต่างกันไป ซึ่งบางตำแหน่งเป็นตำแหน่งที่สามารถใช้ในการทำกำไรได้ หรือบางตำแหน่งมีความสามารถทำกำไรได้เฉพาะกลุ่ม เมื่อ กสทช. มีภารกิจในการรักษาวงโคจรดาวเทียมที่ได้รับมานั้น จำเป็นต้องมีการนำมาจัดสรรให้กับหน่วยงานหรือบริษัทที่มีความสนใจ ทั้งนี้ ถ้า กสทช. นำวงโคจรตำแหน่งที่สามารถทำกำไรได้น้อยมาประมูล จะทำให้ได้รับความสนใจ กสทช. จึงสังเกตเห็นว่า การนำวงโคจรมาจัดชุด จะสามารถจัดสรรวงโคจรได้อย่างครบถ้วน แต่ในอีกด้านหนึ่ง ในภาคเอกชนที่ต้องการประมูลวงโคจรที่อยากได้ ทำให้ได้รับวงโคจรที่อาจไม่มีการใช้งานมาด้วย เมื่อต้องพ่วงวงโคจรบางตำแหน่งที่ไม่ต้องการมาอาจมองว่าเป็นการเพิ่มภาระ เพิ่มต้นทุน ในเรื่องของการลงทุนดาวเทียมในอนาคต มีราคาในการผลิตสูง รวมถึงการนำส่งดาวเทียมขึ้นวงโคจรและค่าประกันภัย จึงมองว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า จึงเป็นที่มาของความเห็นที่ต่างระหว่างภาครัฐ และเอกชน ทั้งนี้ ในส่วนของวงโคจรที่นำมาประมูลนั้น ต่างก็มีคุณสมบัติที่ใช้ประโยชน์ได้ในด้านที่แตกต่างกัน ทั้งวงโคจรที่มีการใช้งานสูงและวงโคจรที่ใช้งานเฉพาะด้าน จึงให้ข้อเสนอแนะว่า ไม่จำเป็นต้องนำมาจัดชุด จัดประมูลวงโคจรต่างๆ ให้กับผู้ที่สนใจในวงโคจรนั้นๆ เพื่อที่จะได้ให้ผู้สนใจจริงๆ มีการใช้งานวงโคจรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2) ปัจจุบันทาง GISTDA ยังไม่มีบริการทางด้านโทรคมนาคม เนื่องจากดาวเทียมที่ใช้งานในปัจจุบันคือดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับประเด็นในเรื่องการประมูลคือ การที่จะเปิดประมูล ควรมีการแบ่งแยกให้ชัดเจนในเรื่องประเภทของดาวเทียม เนื่องจากการปฏิบัติการของดาวเทียมมีความต่างกัน ซึ่งการจัดชุดจะเป็นช่วงความถี่ทางการสื่อสาร โดยจะไม่ตรงกับดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติหรือดาวเทียมสำหรับการวิจัย ซึ่งค่อนข้างมีความแตกต่างกัน
2. ประกาศ กสทช. 3 ฉบับ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ประกาศทั้ง 3 ฉบับนี้ มีหลักเกณฑ์ ระเบียบที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศหรือไม่ อย่างไร - ควรมีการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับใช้งานวิจัยและพัฒนาหรือด้านการศึกษาได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายคล้ายกับวิทยุสมัครเล่นที่เปิดโอกาสให้นักพัฒนาได้นำไปใช้ในการวิจัยได้ในอนาคต - กระบวนการยื่นเอกสารที่สำคัญหรือข้อมูล ต้องรอให้ดาวเทียมนำส่งขึ้นวงโคจรก่อน ซึ่งมีความล่าช้าของกระบวนการ จึงอยากให้มีความชัดเจนในส่วนของเอกสารแบบฟอร์มที่ต้องใช้ และกระบวนการดำเนินการที่กระชับ	สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (TCT) - จากประกาศ กสทช. 3 ฉบับ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ประกาศทั้ง 3 ฉบับที่ประกาศมานี้ อาจจะสัมพันธ์ถึงดาวเทียมเพื่อการศึกษาหรือดาวเทียมสำรวจทรัพยากรที่ต้องทำ Filing และต้องเสียค่าธรรมเนียม จึงมองว่าไม่น่าสอดคล้องกัน ซึ่งอาจเป็นความบกพร่องของการร่างประกาศ โดยให้ความเห็นว่าดาวเทียมด้านการศึกษาหรือดาวเทียมสำรวจทรัพยากรไม่ควรที่จะเสียค่าธรรมเนียมหรือได้รับการผลักดันจากภาครัฐมากกว่า ในเรื่องของกระบวนการจัดสรรไปจนถึงการส่งดาวเทียม - เรื่องกระบวนการกับเอกสาร ยังมีความไม่สอดคล้องกัน ในเรื่องของค่าประกันและค่ายื่น Filing ซึ่งทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ในกรณีที่ดาวเทียม 1 ดวง อาจมีหลาย Filing ซึ่งควรมองเป็นค่าใช้จ่ายต่อดาวเทียม เพราะฉะนั้นหากจะมองประกาศ กสทช. ทั้ง 3 ฉบับแล้วนั้น ไม่เอื้อให้ผู้ประกอบการไทยเข้าสู่ธุรกิจดาวเทียม ถ้าหากปรับปรุงได้คงเป็นเรื่องที่น่ายินดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (KMUTNB) - อยากให้มีการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับใช้งานวิจัยและพัฒนาหรือด้านการศึกษาได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่คล้ายกับวิทยุสมัครเล่น ที่เปิดโอกาสให้นักพัฒนาได้นำไปใช้ในการวิจัยได้ในอนาคต และในส่วนของการจัดชุดวงโคจรดาวเทียมสำหรับการประมูลนั้น เหมือนการบังคับขาย ซึ่งผู้ประมูลอาจไม่ได้ต้องการใช้งานวงโคจรที่ได้รับการจัดสรร ทำให้ไม่มีการใช้งานให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติมากนักน้อยแค่ไหน

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2) จากประกาศ กสทช. ทั้ง 3 ฉบับ พบอุปสรรคต่อการดำเนินงานของ GISTDA ในเรื่องของกระบวนการยื่นเอกสารต่างๆ เนื่องจากการยื่นเอกสารที่สำคัญ หรือข้อมูลที่ต้องรอให้ดาวเทียมนำส่งขึ้นวงโคจรก่อน ยากให้มีความชัดเจนในส่วนของการเอกสารแบบฟอร์มที่ต้องใช้และกระบวนการดำเนินการ เนื่องจากดาวเทียมสำรวจและดาวเทียมสื่อสารมีความแตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว
3. การที่จะกำกับดูแลดาวเทียมต่างชาติ ได้อย่างไม่เกิดปัญหาในอนาคต ควรมีรูปแบบอย่างไร - กสทช. ควรเปิดโอกาสให้ต่างชาติ ในการเข้ามาให้บริการ เพื่อชิมชั้เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ตามบริบทสากล หากมีการปิดกั้นก็จะทำให้คนไทย อาจจะเสียโอกาสต่างๆ ที่จะได้รับ เทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งก็ต้องมีกลไกที่ สอดคล้องกันและเท่าทัน - การให้บริการของต่างชาติ เป็น รูปแบบกึ่งเสรีที่สามารถทำธุรกิจได้ ภายใต้การควบคุมของรัฐ แต่ในทาง ปฏิบัติจริงๆ ต้องปรับไปตามบริบท ของประเทศ	สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ - เรื่องนี้เป็นเรื่องท้าทายและยากในการกำกับดูแลในด้านกิจการอวกาศ ซึ่งไม่สามารถออกกฎระเบียบเฉพาะประเทศไทยเองได้ หากออก ข้อบังคับที่เข้มงวดมากก็ไม่สามารถควบคุมต่างชาติได้ แต่หากไม่ออก ข้อบังคับกฎระเบียบเลย ผู้ประกอบการไทยก็จะถูกเอาเปรียบทั้งใน ด้านของค่าใช้จ่ายและการลงทุน ซึ่งต้องมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับ อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ กสทช. ควรเปิดโอกาสให้ต่างชาติในการเข้ามา ให้บริการ เพื่อชิมชั้เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ ตามบริบทสากล หากมีการปิดกั้นก็จะทำให้คนไทยอาจจะเสียโอกาสต่างๆ ที่จะได้รับ เทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งก็ต้องมีกลไกที่ สอดคล้องกันและเท่าทัน และ พยายามสร้างบรรทัดฐานให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันกับ ต่างชาติได้ นอกจากนี้ อยากฝากให้พิจารณาข้อระเบียบบังคับในเรื่อง ของผู้ประกอบการต่างชาติที่อาจเป็นการร่วมมือกันในด้านลงทุน ซึ่งก็ ควรที่จะพิจารณาอย่างรอบคอบ และคิดกระบวนการล่วงหน้าเพื่อรองรับ เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายมากสำหรับ หน่วยงานกำกับดูแล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (KMUTNB) - ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้เคยร่วมมือ กับทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมกับทาง กสทช. ในการจัดทำ ประกาศ Landing Rights ซึ่งทาง กสทช. มีความกังวลว่าหากมี ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศไทยจริงๆ แล้วจะมีการ ควบคุมและกำกับดูแลให้เหมาะสมอย่างไร ในการควบคุม การตรวจสอบข้อมูล สำนักบริหารโครงการธีออส 2 (THEOS-2) - ทาง GISTDA ก็เคยมีการศึกษาโมเดลของต่างประเทศ ในการจัดการใน เรื่อง landing Rights ซึ่งได้ข้อสรุปคือ ถ้าเป็นเรื่องข้อมูลที่สำคัญมาก เป็นอำนาจของรัฐในการควบคุมดูแล และในส่วนเรื่องการให้บริการ ของต่างชาติ มองว่าเป็นรูปแบบกึ่งเสรีที่สามารถทำธุรกิจได้ภายใต้การ ควบคุมของรัฐ แต่ในทางปฏิบัติจริงๆ คงต้องปรับไปตามบริบทของ

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	ประเทศ เพราะเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไป อาจเกิดลักษณะของธุรกิจใหม่ๆ ในอนาคต จึงต้องมีการพิจารณาอย่างยืดหยุ่น และบางอย่างคงต้องเป็นรูปแบบดั้งเดิมด้วย เพื่อให้การดำเนินของธุรกิจมีความคล่องตัว และสามารถปรับตัวได้ในอนาคต
4. กล่าวทิ้งท้าย ■ วงโคจรบางตำแหน่งที่เสี่ยงมากที่จะสูญเสียวงโคจรหากไม่มีการใช้งานในอนาคตอันใกล้นี้ เพราะฉะนั้นหากเราสูญเสียวงโคจรไป จะเป็นการเสียประโยชน์ต่อประเทศไทย	สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ■ มีความเป็นห่วงวงโคจรบางตำแหน่งที่เสี่ยงมากที่จะสูญเสียวงโคจรหากไม่มีการใช้งานในอนาคตอันใกล้นี้ เพราะฉะนั้นหากเราสูญเสียวงโคจรไป จะเป็นการเสียประโยชน์ต่อประเทศไทย อยากให้ กสทช. ใส่ใจเรื่องนี้ให้มากขึ้น การที่จะได้สิทธิ์วงโคจรมานั้นเป็นเรื่องที่ยากมาก หลายประเทศมีความต้องการแย่งกันได้รับสิทธิ์การเข้าใช้วงโคจร

5.4.4.4 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยที่ 4

หัวข้อ	การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group) ในประเด็นการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	วันที่	15 กุมภาพันธ์ 2565
ผู้เข้าร่วม	คณะผู้วิจัย ภายใต้สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	หน่วยงานที่ร่วมสัมภาษณ์ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - บริษัท เอ็นบีเอสเพช จำกัด	

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. ท่านคิดเห็นอย่างไรกับวิธีการจัดชุด package ของ กสทช. กสทช. ควรมีการเตรียมความพร้อมในการรักษาสถานการณ์การใช้งานบางวงโคจรของประเทศภายในเวลาที่จำกัดโดยมีระยะเวลาแค่ 1-2 ปี ในการส่งดาวเทียมขึ้นไปรักษาสถานการณ์	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - การจัดชุดตามตำแหน่งที่ กสทช. ดำเนินการ ผู้ประกอบการน่าจะมีความกังวลเรื่องเวลาที่จำกัดโดยมีระยะเวลาเพียงแค่ 1-2 ปี สำหรับบริษัทที่ไม่มีดาวเทียมในมือ อาจไม่สามารถทำได้ เพราะการสร้างดาวเทียมขนาดเล็กที่มีต้นแบบแล้วยังใช้เวลาประมาณ 2 ปี ดังนั้น ดาวเทียมสื่อสาร GEO ขนาดใหญ่่มากที่ต้องขึ้นไปอยู่ในวงโคจรมากกว่า 15 ปี ระยะเวลาไม่เพียงพอ การจัดชุดที่ กสทช. จัดหาผู้ประกอบการได้ 2 slot (1 ชุด) ต้องจัดหาดาวเทียมถึง 2 ดวง - ตอนนี้สิทธิ์วงโคจรที่จัดประมูล มีแนวโน้มว่าไม่น่าจะประมูลได้ทุก slot ทั้ง 7 slot กสทช. ควรมีการคิดเผื่อไว้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี - เห็นด้วยกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ บริษัท เอ็นบีเอสเพช จำกัด - เห็นด้วยกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ โดยมองว่า เทรนด์ของอุตสาหกรรมอวกาศจะเปลี่ยนไปเน้นที่ดาวเทียมขนาดเล็ก LEO ส่วนดาวเทียม GEO ยังคงประมูลต่อไป ส่วนเรื่องระยะเวลาการทำดาวเทียม GEO 3 ปี มองว่าอาจจะเร็วไป อาจติดปัญหาการส่งดาวเทียมเข้าวงโคจร - เห็นด้วยกับเกณฑ์การประมูลการคัดเลือก และให้คะแนนที่สำหรับการที่จะแบ่งแบนด์วิดท์ให้กับการวิจัย และแบ่งแบนด์วิดท์ให้หน่วยงานของรัฐสำหรับการใช้งานฉุกเฉิน - ปัจจุบันมีบริษัทในยุโรปบางที่มีการทำดาวเทียม GEO ขนาดเล็ก เพื่อเอาไปวางไว้ใช้รักษาสถานการณ์แห่งวงโคจรก่อนที่จะเสียสิทธิ์ ซึ่งโดยปกติยังมีความเสี่ยงที่จรวดปล่อยดาวเทียมอาจจะเลื่อนไปอีก

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
2. ประกาศ Landing Rights ของ กสทช. - การเอาอุปกรณ์ขึ้นส่วนเข้ามาเพื่อ end user ภาครัฐมีการเก็บภาษีอยู่แล้ว ไม่ควรนับเป็นค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมสำหรับประกาศ Landing Rights - ในอีก 5-10 ปีข้างหน้า ดาวเทียมขนาดเล็กจะมีจำนวนมากขึ้น กสทช. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้ให้มากขึ้น	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - ประกาศ Landing Rights ปัจจุบันได้ยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับ ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา ดาวเทียมสำรวจโลก ดาวเทียมเพื่อการวิจัย ซึ่งต่างประเทศก็มีการยกเว้นเหมือนกัน โดย Landing Rights จะมุ่งเน้นไปที่ดาวเทียมสื่อสาร เช่น ดาวเทียม GEO และดาวเทียมในวงโคจร LEO ที่เป็นเทรนปัจจุบัน เช่น Starlink - ในเรื่องการนำเข้าอุปกรณ์ขึ้นส่วนเข้ามาเพื่อการใช้งาน end-user ภาครัฐมีการเก็บภาษีอยู่แล้ว ไม่ควรนับเป็นค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมตามนิยามและประกาศ Landing Rights มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี - ได้มีทำวิจัยและพัฒนาดาวเทียม GNSS สัญญาณระบุตำแหน่งพื้นโลก ซึ่งเป็นการวิจัยจึงไม่มีปัญหา บริษัท เอ็นบีเอส จำกัด - บริษัทร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในการพัฒนาและวิจัยดาวเทียม CubeSat หลังจากมีประกาศ Landing Rights ของ กสทช. ออกมา ทางบริษัทต้องมีการทำให้เป็นไปตามประกาศ ซึ่งบางดวงก็ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยหากเป็นดาวเทียมเพื่อการศึกษาวิจัยจะต้องเสียค่าธรรมเนียม คาดว่าในอีก 5-10 ปีข้างหน้า ดาวเทียมขนาดเล็กจะมีจำนวนมากที่สุด กสทช. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้ให้มากขึ้น
3. ผลกระทบจากการเข้ามาของ SpaceX และการควบคุมด้านความปลอดภัย การเปิดให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามา ทำให้เกิดการพัฒนาด้านเทคโนโลยี และเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่ควรต้องมีการประเมินผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - การแข่งขันทำให้ผู้ใช้ปลายทางได้รับประโยชน์ แต่เมื่อผู้ใช้ปลายทางได้รับประโยชน์ มีความกังวลว่าผู้ประกอบการไทยจะอยู่รอดได้หรือไม่ ทั้งนี้ หากมองในแง่ดี การอนุญาตให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามา ทำให้เกิดการพัฒนาด้านเทคโนโลยี และเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น - ในส่วนของความปลอดภัย มองว่าดาวเทียม Starlink ยังไม่สามารถเข้าถึงโทรศัพท์โดยตรงได้ต้องผ่านเกตเวย์อยู่ มองว่า ไม่ได้เสี่ยงจนจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยในระยะเวลานี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี - เห็นด้วยกับทาง GISTDA ที่ต้องหาจุดลงตัวกับผู้ประกอบการไทยไม่เสียเปรียบจนเกินไปและผู้ประกอบการต่างชาติก็สามารถเข้ามาได้ ส่วนด้านความปลอดภัยคิดว่า มีความปลอดภัยในระดับหนึ่ง บริษัท เอ็นบีเอส จำกัด - ทางบริษัทได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในการพัฒนาและวิจัยดาวเทียม CubeSat

5.4.4.5 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)

1. การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ (Landing Right) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นว่าประกาศมีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับข้อดีคือ การมีดาวเทียมของต่างชาติเข้ามาให้บริการ ส่งผลให้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ค่าใช้จ่ายในการเข้าดาวเทียมถูกลงมาก คุณภาพการให้บริการดีขึ้น และราคาลดลง ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกใช้บริการได้อย่างเสรี พร้อมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับดาวเทียมมากขึ้นจากการบริการด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาทางเทคโนโลยี และเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในประเทศ ในขณะที่ข้อเสียคือ ขั้นตอนการขออนุญาต มีกระบวนการที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานหลายเดือน ซึ่งการที่จะถ่ายทอดกีฬาโอลิมปิก คอนเสิร์ต รวมไปถึงฟุตบอล บางนัดที่สำคัญ มีการใช้สัญญาณเพียง 1-2 วัน จะเห็นได้ว่ากฎระเบียบและการใช้งานจริง ๆ ยังไม่มีความสอดคล้องกัน ซึ่ง กสทช. ควรจะมีการออกกฎให้สามารถขอใบอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราวได้ อยากให้กฎระเบียบมีความยืดหยุ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ จุดประสงค์ของประกาศ ต้องมีความชัดเจนว่าใช้เพื่อกำกับดาวเทียมประเภทไหนบ้าง ควรมีการจำกัดความที่ชัดเจน เนื่องจากดาวเทียมมีหลากหลายประเภท เช่น ดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมบรอดแคสต์ ดาวเทียมสำรวจ ดาวเทียมวิจัย เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดาวเทียมด้านการศึกษาหรือดาวเทียมสำรวจทรัพยากรไม่ควรที่จะเสียค่าธรรมเนียม หรือได้รับการผลักดันจากภาครัฐมากกว่า ในเรื่องของกระบวนการจัดสรรไปจนถึงการส่งดาวเทียม และที่สำคัญอยากให้มีการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับใช้งานวิจัยและพัฒนาหรือด้านการศึกษาได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่คล้ายกับวิทยุสมัครเล่นที่เปิดโอกาสให้นักพัฒนาได้นำไปใช้ในการวิจัยได้ในอนาคต

2. การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า วงโคจรดาวเทียมค้างฟ้าที่ประเทศไทยได้รับมาจาก ITU นั้น มีหลายตำแหน่งแตกต่างกันไป ซึ่งบางตำแหน่งเป็นตำแหน่งที่สามารถใช้ในการทำกำไรและใช้ประโยชน์ได้มาก หรือบางตำแหน่งมีความสามารถทำกำไรได้เฉพาะกลุ่ม เมื่อ กสทช. มีการกิจการรักษาวงโคจรดาวเทียมที่ได้รับมานั้น จำเป็นต้องมีการนำมาจัดสรรให้กับหน่วยงานหรือบริษัทที่มีความสนใจ ทั้งนี้ ถ้า กสทช. นำวงโคจรตำแหน่งที่สามารถทำกำไรได้น้อยมาประมูล จะทำให้ได้รับความสนใจไม่มาก กสทช. จึงเล็งเห็นว่า การนำวงโคจรมาจัดชุดจะสามารถจัดสรรวงโคจรได้อย่างครบถ้วน แต่ในอีกด้านหนึ่ง ในภาคเอกชน ที่ต้องการประมูลวงโคจรที่อยากได้ ทำให้ได้รับวงโคจรที่อาจไม่มีการใช้งานมาด้วย มองว่าเหมือนการบังคับขาย ซึ่งผู้ประมูลอาจไม่ได้ต้องการใช้งานวงโคจรที่ได้รับการจัดสรร ทำให้ไม่มีการใช้งานให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า เมื่อต้องพ่วงวงโคจรบางตำแหน่งที่ไม่ต้องการมาอาจมองว่าเป็นการเพิ่มภาระ เพิ่มต้นทุน ในเรื่องของการลงทุนดาวเทียมในอนาคต มีราคาในการผลิตสูง รวมถึงการนำส่งดาวเทียมขึ้นวงโคจรและค่าประกันภัย จึงมองว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า

สำหรับการรักษาสีทิววงโคจรดาวเทียม ในส่วนของวงโคจรที่นำมาประมูลนั้น ต่างก็มีคุณสมบัติที่ใช้ประโยชน์ได้ในด้านที่แตกต่างกัน ทั้งวงโคจรที่มีการใช้งานสูงและวงโคจรที่ใช้งานเฉพาะด้าน คลื่นความถี่เป็นสมบัติของชาติ กสทช. ควรต้องมีการสนับสนุนในกิจกรรมอื่นๆ เช่น การให้หน่วยงานรัฐเข้ามาสนับสนุนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน จึงให้ข้อเสนอแนะว่า ไม่จำเป็นต้องนำมาจัดชุดวงโคจรต่างๆ ให้กับผู้ที่สนใจในวงโคจรนั้นๆ เพื่อที่จะได้ให้ผู้สนใจจริงๆ มีการใช้งานวงโคจรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ หรือไม่ก็อาจมีทางเลือกอื่นนอกจากการประมูล เช่น การทำ Sharing revenue โดย มีการกำหนดว่าจะแบ่งให้รัฐทั้งหมดเท่าไร หรือการจัด Beauty contest นอกจากการประมูล กสทช. ควรมีการประเมินว่ามีผู้ประกอบการที่รายที่สามารถเข้าร่วมประมูลได้ ถ้าไม่มีผู้เข้าร่วม อาจไม่ต้องมีการจัดประมูล

จากประเด็นข้างต้น ผู้ประกอบการ มีความกังวลเรื่องเวลาที่จำกัดโดยมีระยะเวลาเพียงแค่ 1-2 ปี สำหรับการรักษาสีทิวทัศน์ของโครงการดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับการจัดสรร มีความเป็นห่วงว่าโครงการบางตำแหน่งที่เสี่ยงมากที่จะสูญเสียวงโคจร หากไม่มีการใช้งานในอนาคตอันใกล้ เพราะฉะนั้นหากเราสูญเสียวงโคจรไป จะเป็นการเสียประโยชน์ต่อประเทศไทยซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้นและเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย อยากให้ กสทช. ใส่ใจเรื่องนี้ให้มากขึ้น การที่จะได้สิทธิวงโคจรมานั้นเป็นเรื่องที่ยากมาก หลายประเทศมีความต้องการแย่งกันได้รับสิทธิการเข้าใช้วงโคจร

3. โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

การกำกับดูแลการให้บริการในอนาคต เป็นเรื่องท้าทายและยากในการกำกับดูแลในด้านกิจการอวกาศ ซึ่งไม่สามารถออกกฎระเบียบเฉพาะประเทศไทยเองได้ หากออกข้อบังคับที่เข้มงวดมากก็ไม่สามารถควบคุมต่างชาติได้ แต่หากไม่ออกข้อบังคับกฎระเบียบ ผู้ประกอบการไทยก็จะถูกเอาเปรียบทั้งในด้านของค่าใช้จ่ายและการลงทุน ซึ่งต้องมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน กสทช. ก็ควรเปิดโอกาสให้ต่างชาติในการเข้ามาให้บริการ สามารถทำธุรกิจได้ภายใต้การควบคุมของรัฐ แต่ในทางปฏิบัติจริงๆ คงต้องปรับไปตามบริบทของประเทศ เพื่อซึมซับเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ตามบริบทสากล เพราะเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไป อาจเกิดลักษณะของธุรกิจใหม่ๆ ในอนาคต จึงต้องมีการพิจารณาอย่างยืดหยุ่นพอสมควร และบางอย่างคงต้องเป็นรูปแบบดั้งเดิมด้วย เพื่อให้การดำเนินของธุรกิจมีความคล่องตัว และสามารถปรับตัวได้ในอนาคต หากมีการปิดกั้นก็จะทำให้คนไทยอาจจะเสียโอกาสต่างๆ ที่จะได้รับเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งก็ต้องมีกลไกที่สอดคล้องกันและเท่าทัน และพยายามสร้างบรรทัดฐานให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันกับต่างชาติได้ นอกจากนี้ อยากฝากให้พิจารณาข้อระเบียบบังคับในเรื่องของผู้ประกอบการต่างชาติที่อาจเป็นการร่วมมือกันในด้านลงทุน ซึ่งก็ควรที่จะพิจารณาอย่างรอบคอบ และคิดกระบวนการล่วงหน้าเพื่อรองรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายมากสำหรับหน่วยงานกำกับดูแล

5.4.5 การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)

จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ณ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กลุ่มผู้ประกอบการ นักวิชาการ องค์กรวิชาชีพ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ที่ปรึกษานำเสนอกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม กำหนดวันเวลาสถานที่และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาเห็นชอบก่อนดำเนินการใดๆ และเป็นผู้บริหารจัดการดูแลเตรียมการจัดประชุมกระทั่งเสร็จสิ้น ตั้งแต่ก่อนการประชุม เช่น การประสานงานเชิญหน่วยงานหรือบุคคลเข้าร่วมประชุม จัดเตรียมเอกสาร สิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องระหว่างการประชุม และภายหลังการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.4.5.1 ผลการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ณ กรุงเทพมหานคร

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
1. การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม	กลุ่ม 1 ■ ผู้ประกอบการมองว่า ในปัจจุบัน กสทช. มีการจัดทำแผนการจัดสรรการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง แต่ระยะเวลาในการจัดสรรสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอาจยังไม่เหมาะสม และความพร้อมประเทศไทยอาจยังไม่มากพอ นอกจากนี้ ความรู้ ความชำนาญด้านกิจการดาวเทียมของประเทศไทยยังมีไม่เพียงพอ ■ ประชาชนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาให้บริการ โดยมองว่าต่างชาติมีเทคโนโลยีที่ดีกว่าการเข้ามาจะช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศ แต่อย่างไรก็ตามทาง กสทช. ควรมีมาตรการในการกำกับดูแลที่เหมาะสม เช่น การเอาความรู้เทคโนโลยีต่างชาติ มาพัฒนาบุคลากรในประเทศ ■ ผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. ทำให้เกิดความสมดุลในการให้ใบอนุญาตระหว่างต่างชาติกับประเทศไทย และกำหนดค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม นอกจากนี้ กสทช. ควรทำการควบคุมหรือส่งเสริมผู้ประกอบการไทยด้วย อาทิ การยกเว้นค่าธรรมเนียม การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี เนื่องจาก ประกาศ Landing Right ไม่เอื้อต่อการประกอบการของผู้ประกอบการในประเทศไทย โดยมีค่าธรรมเนียมสูงมาก มองว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ■ ประกาศ Landing Right ของ กสทช. ที่กำหนดให้มีข้อยกเว้นในการดำเนินการ 7 วัน (กสทช. ไม่รับทราบ) เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานซึ่งผู้ประกอบการมีความเห็นไปแล้ว แต่ยังไม่มีการปรับแก้ไข (มีหลักเกณฑ์ แต่ไม่มีหลักปฏิบัติ) ■ การจัดประมูลชุดวงโคจร และ Filing ปัจจุบันผู้ประกอบการเห็นว่ามีความชอบธรรมแต่มีความกังวล เรื่องต้นทุนในการดำเนินการเนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินการนาน

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	■ กระบวนการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ Filing ใช้ระยะเวลาค่อนข้างนานประมาณ 7 ปี และบางข้อปฏิบัติยังไม่มี ความชัดเจนมากพอในเรื่องความต่อเนื่องของการดำเนินการหลังได้รับใบอนุญาต เช่น หากให้บริการครบแล้ว 20 ปี ต้องทำอย่างไรต่อ ■ ผู้ประกอบการเสนอให้มีการกำหนดการให้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมแก่ผู้ประกอบการรายเดิมก่อน เมื่อต้องต่ออายุวงโคจร กลุ่ม 2 <u>หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง/ผู้ประกอบการ</u> ■ กสทช. ควรลดค่าธรรมเนียม การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เนื่องจาก ในการขออนุญาตนั้น ผู้ประกอบการยังไม่ทราบว่า จะมีลูกค้าใช้บริการเท่าไร และจะคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งหากมีการจ่ายค่าธรรมเนียมการจองที่สูง ทำให้ผู้ประกอบการแบกรับต้นทุนที่สูง นอกจากนี้ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ผู้ประกอบการยังต้องมีการเคลียร์ความถี่กับดาวเทียมรอบข้างซึ่งต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงอยู่แล้ว ■ ทางผู้ประกอบการมองว่า เงื่อนไขการขออนุญาตสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมไม่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ■ ในการเข้าร่วมประมูล ทางผู้ประกอบการเห็นว่า ไม่ควรมีการเรียกเก็บเงินค่านีในการเข้าร่วมประมูล หากผู้ประกอบการไม่สามารถประมูลได้ ควรนำส่งเงินคืน ■ ผู้ประกอบการที่มี License ของตัวเอง จะมีการควบคุมมาตรฐานของสัญญาณ จึงไม่กังวลว่าสัญญาณคลื่นจะรบกวนกัน ■ ผู้ประกอบการมองว่า การเข้ามาของต่างชาติจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทย โดยจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านบุคลากรทางด้านดาวเทียม เกิดการวิจัยและต่อยอดมากขึ้น เปิดโอกาสทางด้านธุรกิจดาวเทียม อย่างไรก็ตาม หากมีการเข้ามาของผู้ประกอบการต่างชาติน้อย กสทช. ควรมีการจัดทำมาตรการสำหรับลดการผูกขาดของต่างชาติ ■ ผู้ประกอบการมองว่า การเข้ามาของต่างชาติจะทำให้เกิดการแข่งขันของอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศไทย และราคาจะเปลี่ยนแปลงไปตามกลไกตลาด ผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์สูงสุด ■ ผู้ประกอบการมองว่า ในอนาคต มูลค่าของดาวเทียมสื่อสารจะมีแนวโน้มสูงขึ้น ■ สำหรับประเด็นสำคัญที่ กสทช. ควรให้ความสนใจ คือ จะอย่างไรให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในราคาที่ถูกลงและเหมาะสม เพราะถ้าหาก กสทช. กำกับหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ประกอบการมากเกินไป ก็จะทำให้ต้นทุนสูง ภาระก็จะตกไปที่ประชาชน

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	<u>ประชาชน</u> ■ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงประโยชน์ของดาวเทียม และอำนาจหน้าที่ของ กสทช. รวมทั้งแผนการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยส่วนใหญ่ทราบแค่ประเทศไทยมีดาวเทียม นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าการใช้งาน GPS คือการใช้ประโยชน์จากดาวเทียม ■ ประชาชนต้องการให้มีการให้ความรู้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับดาวเทียม การประมูลใบอนุญาต ธุรกิจและการใช้ประโยชน์จากดาวเทียม ■ ประชาชนต้องการให้มีการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน หากมีการติดตั้งสถานีดาวเทียม ■ ประชาชนเสนอแนะให้มีการกำกับดูแลผู้ประกอบการต่างชาติ ที่จะทำธุรกิจดาวเทียมในประเทศไทย โดยต้องการให้มีการจำกัด ประเภทของดาวเทียมที่จะมาทำธุรกิจในประเทศไทย ซึ่งต้องไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ■ ประชาชนส่วนใหญ่มองว่า การที่ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาลงทุน เป็นสิ่งที่ดี ทำให้ธุรกิจดาวเทียมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และลดการผูกขาดในตลาด ซึ่งส่งผลดีต่อประชาชน อย่างไรก็ตาม ควรต้องมีการกำกับดูแลที่ดีและเหมาะสม หากผู้ประกอบการต่างชาติ ทำผิดกฎ/ระเบียบ ทาง กสทช. ควรมีบทในการลงโทษให้เหมาะสม <u>กลุ่ม 3</u> ■ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงแผนการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. ■ สำหรับการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียม ประชาชนและผู้ประกอบการมองว่า ควรมีการปรับเกณฑ์ลดลง เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงตลาดได้ง่ายขึ้น ■ ประชาชนและผู้ประกอบการมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล และความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล หากมีการอนุญาตให้ต่างชาติมาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย เช่น การโคจรผ่านของดาวเทียมต่างชาติ Starlink อาจมีอันตรายต่อการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อมีการใช้งานในอนาคต ■ ประชาชนและผู้ประกอบการกังวลว่า หากต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจดาวเทียม แล้วผู้ประกอบการในประเทศจะสามารถแข่งขันได้หรือไม่ และประเทศไทยจะได้ประโยชน์จากการเข้ามาของต่างชาติอย่างไร ■ การเข้ามาดำเนินธุรกิจดาวเทียมของต่างชาติคาดว่า จะทำให้เกิดการจ้างงาน ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ทาง กสทช. ต้องมีการกำกับดูแลที่เหมาะสม

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
2. การอนุญาตให้ใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด	กลุ่ม 1 <u>หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง/ผู้ประกอบการ</u> ■ การจัดประมูลสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ทั้ง 4 ชุดนั้น ประกอบไปด้วย 2 วงโคจร ผู้ประกอบการมองว่า ชุดวงโคจรในการประมูลยังไม่เหมาะสม ไม่ตอบโจทย์การใช้งานจริง ซึ่ง กสทช. ควรพิจารณาการออกหลักเกณฑ์ที่สามารถใช้งานได้จริง โดยการจัดประมูลที่ละวงโคจร เนื่องจาก ต้นทุนในการส่งดาวเทียมนั้น สูงมาก และจัดการประมูลหลายๆ รอบ และประมูลจากวงโคจรที่สำคัญก่อน ตลอดจนให้ความสำคัญในการดำเนินการให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ กสทช. ควรมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเอื้อต่อการใช้งานได้จริง ■ ในการจัดประมูลแบบชุดนั้น กสทช. ควรมีการปรับราคาการประมูล โดยการกำหนดราคาขั้นต่ำที่เหมาะสม (พิจารณาจากการประมูลในครั้งก่อนที่การประมูลล้มเลิก) ■ ผู้ประกอบการอยากให้ กสทช. กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตใช้สิทธิวงโคจรให้มีความสอดคล้องกับการให้บริการดาวเทียมในความเป็นจริง เช่น การให้บริการหลังครบ 20 ปี ■ ผู้ประกอบการมีความกังวลเรื่องการถ่ายโอนลูกค้า <u>ประชาชน</u> ■ กสทช. อาจพิจารณาเรื่องดาวเทียมของภาครัฐเพื่อสนับสนุนการใช้งาน และผลประโยชน์ของประชาชน และมีการแบ่งแยกการใช้งานของวงโคจรเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจและสังคมอย่างชัดเจน เช่น การใช้เพื่อการพาณิชย์ การใช้เพื่อการศึกษา การใช้สำหรับประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ■ ประชาชนต้องการให้ กสทช. กำกับดูแลอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเมื่อผู้ประกอบการได้รับบริการแล้ว โดย กสทช. ควรติดตามว่าผู้ประกอบการจะให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพหรือไม่ กลุ่ม 2 <u>หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง/ผู้ประกอบการ</u> ■ ผู้ประกอบการมีความสงสัยว่า การจัดประมูลแบบชุด (Package) โดยเฉพาะชุดที่ 4 ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมมีระยะที่ห่างไกลกันมาก ทำให้ไม่มีการจัดชุดรวมกัน ■ ในการจัดชุดนั้น จะมีทั้งตำแหน่งวงโคจรที่เป็นที่ต้องการ และตำแหน่งที่ไม่ได้รับความสนใจน้อย ซึ่งการจัดประมูลด้วยค่าธรรมเนียมแรกเข้าที่สูง เป็นการสร้างภาระให้แก่ผู้ประกอบการ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังต้องเสียค่าสร้างดาวเทียมและส่งขึ้นไปยังดาววงโคจรในตำแหน่งที่ไม่ได้

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	ต้องการซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง และยังไม่แน่ใจอีกว่าตำแหน่งนี้จะมีคนสนใจเช่า Transponder หรือไม่ - ผู้ประกอบการแนะนำว่า ควรมีการจัดประมูลแยกตำแหน่ง เพื่อรักษาสีทิวทัศน์ของประเทศไทยไว้ - สำหรับตำแหน่งวงโคจรที่ไม่มีผู้ประมูล รัฐควรส่งดาวเทียมต้นทุนถูกขึ้นไปวางเพื่อรักษาดำแหน่งวงโคจร หรือให้ผู้ประกอบการเอกชนที่สนใจรักษาสีทิวทัศน์ของประเทศไทยต่อไป โดยเปลี่ยนจากการประมูลใบอนุญาต เป็นการเก็บค่าธรรมเนียมแบบขั้นบันไดตามรายได้ของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ อาจนำงบประมาณจากกองทุน กทปส. มาใช้เพื่อช่วยรักษาสีทิวทัศน์ของวงโคจร - ผู้ประกอบการเสนอว่า ทาง กสทช. ควรรักษาวงโคจรดาวเทียมหากไม่สามารถจัดประมูลได้ รัฐควรทำดาวเทียมเองแล้วหาผู้ร่วมลงทุนด้วย (Partner) - สำหรับการจัดการขยะอวกาศ ในปัจจุบันยังไม่มียุทธศาสตร์การจัดการ และยังไม่มียุทธศาสตร์หลัก ซึ่งในอวกาศจะมีขยะ 2 ประเภท คือ ระเบิดขนาดเล็ก กับระเบิดขนาดใหญ่ โดยทางผู้ประกอบการเห็นว่า ควรมียุทธศาสตร์หรือหน่วยงานหลักในการจัดการขยะอวกาศ ซึ่งในใบอนุญาตควรมีการกำหนดว่า หากบริษัทไหนได้ใบอนุญาต เมื่อหมดสัญญาแล้ว บริษัทนั้นต้องเป็นรับผิดชอบเรื่องขยะ - สำหรับด้านค่าธรรมเนียมในการประมูล บริษัทเอกชนต้องทำการเปิดประมูลและมีค่าใช้จ่ายในการประมูลที่สูง ซึ่งเป็นผลดี คือ ทำให้รัฐได้รับรายได้ ผู้ประกอบการแนะนำว่าทาง กสทช. ควรควบคุมรายได้จากการประมูลของรัฐกับค่าใช้จ่ายการประมูลของเอกชนให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ - สำหรับเงื่อนไขในการประมูล ผู้ประกอบการมองว่า เงื่อนไขในการประมูลนั้นเอื้อต่อผู้ประกอบการรายเก่า เนื่องจาก คุณสมบัติที่ผู้ประกอบการรายใหม่ต้องมีเงินทุน 1,000 ล้านบาท และยังมีค่าใช้จ่ายในการสร้างดาวเทียมอีกทำให้ผู้ประกอบการรายเล็กต้องดำเนินงานไปในทิศทางของการวิจัยและพัฒนา เพราะจะทำให้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม กสทช. ควรเปิดโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่ - กสทช. ควรมีการวางแผน วางกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถประมูลจัดชุดใหม่ได้ <u>ประชาชน</u> - ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีการประมูลวงโคจรดาวเทียมลักษณะจัดชุด (Package)

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	■ ประชาชนมองว่าก่อนที่จะทำการจัดประชุมดาวเทียม กสทช. ควรมีการทำรายงาน (Whitepaper) ให้ภาคประชาชนรับรู้ จากนั้นให้นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดาวเทียม ประชุมหารือกัน (Brainstorm) และทำการส่งมอบให้กับทางภาครัฐพิจารณา เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และเกิดประโยชน์กับภาคประชาชนมากที่สุด โดยในปัจจุบัน ประชาชนมองว่า เงื่อนไขการประชุมยังมีการกีดกันผู้ประกอบการรายเล็ก คณะกรรมการบริหารควรพิจารณามาตรการการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทยอย่างสูงที่สุด กลุ่ม 3 ■ ประชาชนและผู้ประกอบการมีความกังวลเรื่องการเสียสิทธิแห่งวงโคจร โดยมีความเห็นว่าการอนุญาตให้ใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมไม่จำเป็นต้องจัดการประมูล อยากให้มีการจัดสรรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสมและลดกำแพงด้านการลงทุนของผู้ประกอบการ ■ สำหรับการขอเอกสารขायงานดาวเทียม หรือ Filing อยากให้ กสทช. จัดสรรการใช้งานสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอย่างคุ้มค่า โดยให้ผู้ประกอบการที่สนใจวงโคจรต่างๆ มีการใช้งานอย่างเต็มที่ และรัฐช่วยสนับสนุนด้านการลงทุน ■ กสทช. ควรประเมินความจำเป็นในการใช้งานในแต่ละวงโคจร และจัดสรรให้ผู้ประกอบการอย่างเท่าเทียม เพื่อผลักดันให้เกิดการใช้งานวงโคจรดาวเทียมที่มีผู้สนใจน้อย โดยรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนนี้
3. รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศ	กลุ่ม 1 ■ ประชาชนและผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. กำกับดูแลกิจการดาวเทียมอย่างเหมาะสม กำกับดูแลให้มีความโปร่งใส เป็นธรรมและเท่าเทียม และเป็นไปตามกลไกตลาดพร้อมทั้งกำกับดูแลควบคู่กับการพัฒนากิจการอวกาศ ■ ประชาชนและผู้ประกอบการมองว่า บุคลากรที่มีความรู้เรื่องดาวเทียมในประเทศไทยมีจำนวนน้อย เมื่อมีการเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจดาวเทียมในประเทศไทย กสทช. ควรมีแนวทางในการนำเทคโนโลยีหรือความรู้จากต่างชาติที่เข้ามาเพื่อสำหรับพัฒนาความรู้ของบุคลากรในประเทศ และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศ ■ ประชาชนและผู้ประกอบการมองว่า กสทช. ควรสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านดาวเทียมให้มากขึ้น

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	■ ประชาชนและผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. ชี้แจงรายละเอียดการหักค่าใช้จ่ายของค่าธรรมเนียมอย่างโปร่งใส และชี้แจงเรื่องความเหมาะสมของราคาค่าธรรมเนียม ■ ประชาชนและผู้ประกอบการมองว่า การกำกับของ กสทช. ยังไม่เอื้อต่ออุตสาหกรรมดาวเทียม ■ ผู้ประกอบการคิดว่า แนวโน้มดาวเทียมไทยประกอบไปด้วย ดาวเทียมโทรทัศนกระจายเสียง/ ดาวเทียมบรอดแบนด์ที่การเติบโตค่อนข้างสูง/ ดาวเทียม small cap (สำหรับ IoT) / Influencing satellite (สำหรับการเกษตรและขนส่ง) / LEO วงโคจรระดับต่ำ ซึ่งเอื้อต่ออุตสาหกรรมของประเทศไทยโดยรวม ■ ผู้ประกอบการมองว่า ภาครัฐมีส่วนสำคัญมากในการสนับสนุนการใช้งานสำหรับกิจการดาวเทียม ■ ผู้ประกอบการมองว่า กสทช. ควรส่งเสริมการใช้งานดาวเทียมต่างชาติ แต่ควรเข้ามาโดยผ่านผู้ประกอบการไทยเท่านั้น เพื่อสร้างความสมดุลในการแข่งขัน ■ ผู้ประกอบการมีอุปสรรคในการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม ผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. พิจารณากฎเกณฑ์การประกาศนำเข้าวิทยุคมนาคมที่เหมาะสมกับการใช้งานจริง (บางอุปกรณ์ไม่ควรถูกจำกัด) เนื่องจาก ระเบียบการนำเข้าอุปกรณ์ของ กสทช. ยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้ประกอบการเกิดปัญหาในการนำเข้า - ส่งออก ■ นอกจากนี้ กสทช. ควรประสานงานกับทางกรมศุลกากรให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การอนุญาต เนื่องจากอุปกรณ์วิทยุคมนาคมที่ได้รับการยกเว้นจาก กสทช. กรมศุลกากรยังไม่ทราบ ■ ผู้ประกอบการมองว่า กสทช. ควรพัฒนาบุคลากร ถ่ายโอนความรู้แก่พนักงานให้มีความรู้ ความชำนาญ ที่เท่าเทียมกัน เนื่องจากเป็นอุปสรรคในการขอใบอนุญาต ■ ผู้ประกอบการมองว่า การดำเนินงานของ กสทช. ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน และขาดความไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการถูกคิดค่าธรรมเนียม ค่าบริการต่างกัน เนื่องจาก การคิดค่าบริการขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ กสทช. กลุ่ม 2 <u>หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง/ผู้ประกอบการ</u> ■ ผู้ประกอบการเห็นว่า ควรมีหน่วยงานที่ตัดสินใจได้เกี่ยวกับการทำธุรกิจอวกาศและควรมีการกำหนดหน้าที่สำหรับแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน เช่น หากผู้ประกอบการสนใจจะทำธุรกิจด้านอวกาศ อาทิ การท่องเที่ยวทางอวกาศ (Space tourism) หน่วยงานภาครัฐควรสามารถ

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียด
	ให้คำตอบได้ว่าสามารถดำเนินโครงการได้หรือไม่ และต้องประสานงานกับทางไหนบ้าง อย่างไร ■ ทาง กสทช. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลทางอากาศ ควรมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล ออกนโยบาย กฎเกณฑ์โดยคำนึงถึงเทคโนโลยีที่จะมีในอนาคต ■ การนำเข้าอุปกรณ์โทรคมนาคม ยังมีปัญหา คือ กสทช. ดำเนินการล่าช้า ทางผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. ดำเนินงานให้รวดเร็ว นอกจากนี้ ยังมีอีกปัญหา คือ อุปกรณ์โทรคมนาคมบางอย่างที่ กสทช. อนุญาตให้นำเข้าได้โดยไม่ต้องทำการขออนุญาต กรมศุลกากรไม่ทราบนโยบาย และถามหาจดหมายยกเว้นการนำเข้าอุปกรณ์จากผู้ประกอบการ ทางผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. ทำงานบูรณาการร่วมกันกับทางกรมศุลกากร มีการประสานงานกันเพื่อให้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ทำให้ผู้ประกอบการทำงานได้อย่างล่าช้า และอาจตามไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว <u>ประชาชน</u> ■ ประชาชนส่วนมากไม่ทราบว่า กสทช. มีการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจกรรมดาวเทียมอย่างไร ■ ประชาชนต้องการให้มีประชาสัมพันธ์ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากดาวเทียม และต้องการให้ กสทช. มีการกำกับดูแลการใช้ดาวเทียมเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ พร้อมทั้งมีการนำดาวเทียมมาใช้งานที่หลากหลาย เช่น การเอาดาวเทียมมาช่วยตรวจสอบภัยพิบัติ และทำนายสภาพอากาศ โดยต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้ในวงกว้าง และเมื่อประชาชนค้นหาข้อมูลการดำเนินงาน สามารถค้นหาในอินเทอร์เน็ตแล้วเจอเป็นลำดับแรก <u>กลุ่ม 3</u> ■ ประชาชนต้องการให้ กสทช. ดำเนินการจัดการสัญญาณรบกวนจากการใช้จานดาวเทียม ■ การให้บริการดาวเทียมในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องใช้ดาวเทียมต่างชาติ ซึ่งประชาชนไม่มีสิทธิ์เลือก Content จึงอยากให้ กสทช. อำนวยความสะดวกในเรื่องนี้ โดยมองว่า Content ในการมาลงควรมีความยืดหยุ่น ■ ประชาชนต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้ความรู้รูปแบบการให้บริการดาวเทียมของประเทศไทย ■ ประชาชนมองว่า จานดาวเทียมมีขนาดใหญ่เกินไปหากตั้งอยู่ในเมือง

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริงตามกรอบการประเมิน CIPP

ภาพรวมสถานการณ์ปัจจุบัน

อุตสาหกรรมการดาวเทียมเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านอวกาศของประเทศ กิจกรรมดาวเทียมในปัจจุบัน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีความต้องการใช้บริการโทรคมนาคม บริการโทรทัศน์ บริการด้านการสำรวจทรัพยากร การทำการศึกษาวิจัยในด้านการศึกษา และบริการสื่อสารด้านต่างๆ โดยเทคโนโลยีด้านดาวเทียมมีการพัฒนาเพื่อให้สามารถรองรับการส่งข้อมูลที่ต้องการความเร็วและปริมาณการรับส่งข้อมูลสูงผ่านดาวเทียม (High Throughput Satellite: HTS) และการรับส่งข้อมูลที่ต้องการความล่าช้าในการส่งข้อมูลต่ำมาก เช่น บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent: AI) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT) เป็นต้น จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 60 บัญญัติว่า รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และมีนโยบายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในการประกอบกิจการดาวเทียม และจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน โดย กสทช. ได้คำนึงถึงความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำขायงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

และมาตรา 27 (14/1) แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดย กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม 3 ฉบับ ได้แก่ แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อใช้ในการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย นอกจากนี้ กสทช. ยังได้ทำการศึกษาทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของระบบดาวเทียม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต ตลอดจนวิเคราะห์ประเมินนโยบายการอนุญาตและการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยทั้งเชิงบวกและเชิงลบ และประเมินผลกระทบพร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการพิจารณาการจัดทำประกาศที่เกี่ยวข้องในอนาคตประกอบกับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ จะเป็นประโยชน์ในการทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องและวางแผนการกำกับที่เหมาะสมกับการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

สำหรับผลการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศ แต่ละองค์ประกอบตามกรอบการประเมิน CIPP ประกอบด้วย (1) การประเมินสภาวะแวดล้อม (2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (3) การประเมินกระบวนการ และ (4) การประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ โดยมีประเด็นในการติดตามและประเมินผลที่สำคัญในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศ ได้แก่ ประเด็นที่ 1: การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ประเด็นที่ 2: การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และ ประเด็นที่ 3: โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งนำเสนอต่อไปนี้

5.5.1 ประเด็นที่ 1 : การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. ผ่านการประเมินบริบทสถานะแวดล้อม ได้ดังต่อไปนี้

1.1. ความสำคัญของกิจการดาวเทียมสื่อสาร¹⁵

ดาวเทียมเป็นสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการรับคลื่นวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากสถานีภาคพื้นดิน ส่งไปยังอีกสถานีหนึ่งซึ่งอยู่ไกลที่ไม่สามารถจะสื่อสารถึงกันโดยตรงได้อย่างสะดวก ซึ่งดาวเทียมสามารถใช้ในการสื่อสารระยะไกลและครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง เช่น สามารถส่งสัญญาณจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่งและสามารถส่งสัญญาณไปทั่วทุกมุมโลก โดยอาจเป็นสัญญาณโทรทัศน์ สัญญาณโทรศัพท์ สัญญาณภาพ เสียง และการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ เป็นต้น การสื่อสารผ่านดาวเทียมนั้นประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ สถานีภาคพื้นดินและสถานีในอวกาศ ซึ่งสถานีอวกาศนั้นก็คือ ดาวดาวเทียม ส่วนสถานีภาคพื้นดินประกอบไปด้วยสถานีรับและสถานีส่ง โดยดาวเทียมสื่อสารมีประโยชน์มากมายต่อหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน โดยให้บริการผ่านดาวเทียมในรูปแบบต่างๆ โดยสามารถสรุปประโยชน์ของกิจการดาวเทียมสื่อสารในด้านต่างๆ ดังนี้

- **การสื่อสาร (Communication):** ดาวเทียมสื่อสารช่วยให้การติดต่อสื่อสารต่างๆ ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ การให้ความบันเทิงด้านวิทยุสื่อสาร วิทยุโทรทัศน์การส่งข่าวสารถึงกันและกันเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว โดยดาวเทียมสื่อสารใช้รองรับการสื่อสารโดยใช้คลื่นความถี่ย่านไมโครเวฟ ส่วนใหญ่เป็นดาวเทียมที่อยู่ในวงโคจรแบบประจำที่ (Geosynchronous Earth Orbit: GEO) แต่ปัจจุบันเริ่มมีการใช้ดาวเทียมในวงโคจรระดับต่ำ (Low Earth Orbit: LEO) มาใช้เพื่อการสื่อสารแล้วเช่นกันแต่ต้องใช้ดาวเทียมจำนวนมาก
- **การทหาร (Military):** ดาวเทียมสื่อสารมีความจำเป็นและสำคัญต่อการทหาร อาทิ การรายงานข่าว การตรวจสอบสภาพพื้นที่ภูมิประเทศ การขนย้ายยุทโธปกรณ์ การบอกตำแหน่งสถานที่ การถ่ายภาพเพื่อการตรวจสอบวิเคราะห์ เป็นต้น
- **การค้า (Commercial):** การติดต่อสื่อสารทำธุรกิจค้าขายการส่งข่าวถึงกันโดยตรง เพื่อประโยชน์ในการค้า ต่างอาศัยการทำงานจากดาวเทียมสื่อสารทั้งสิ้น
- **การบริการด้านการปฏิบัติงานในอวกาศ:** ดาวเทียมสื่อสารมีบทบาทในการสื่อสารระหว่างดาวเทียมและยานอวกาศเพื่อให้การบริการด้านการปฏิบัติงานในอวกาศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- **การบริการอื่นๆ:** ดาวเทียมสื่อสารนอกจากจะมีความสำคัญในด้านการสื่อสาร การค้า การทหารและอวกาศแล้ว ยังมีประโยชน์และมีความสำคัญในด้านอื่นๆ อีกมากมาย อาทิ การอุทุนิยมวิทยา การสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ การสำรวจอวกาศ เป็นต้น

¹⁵ บทความดาวเทียมนั้นสำคัญไฉน, พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์

ดาวเทียม (Satellite) เป็นสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ใช้ในการสื่อสารระยะไกล สามารถส่งสัญญาณไปทั่วทุกมุมโลก โดยอาจเป็นสัญญาณโทรทัศน์ สัญญาณโทรศัพท์ สัญญาณภาพ เสียง และการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ เป็นต้น

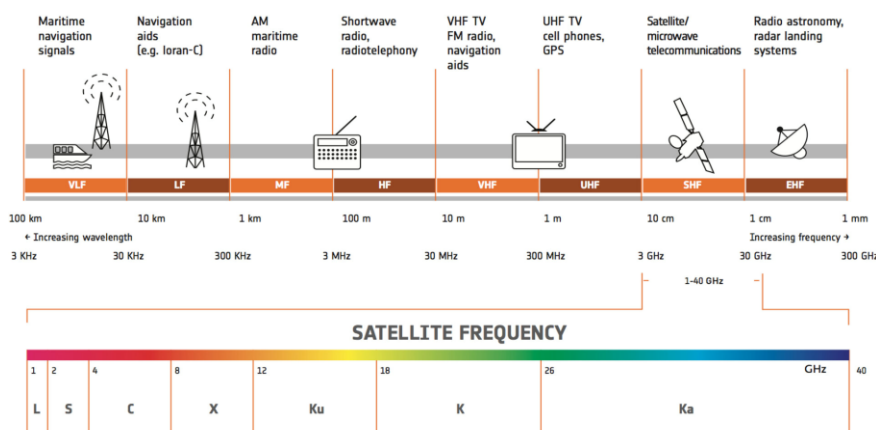
ประกอบด้วยสองส่วนหลัก คือ **สถานีภาคพื้นดิน** และ **สถานีในอวกาศ**

การแบ่งประเภทของดาวเทียม

แบ่งตามการใช้งาน ดังนี้	แบ่งตามวงโคจรของดาวเทียม ตามระดับความสูง
ดาวเทียมสื่อสาร (Communication Satellite) THAICOM, GSAT ดาวเทียมสำรวจโลก (Earth Observation Satellite) THEOS, Landsat ดาวเทียมนำร่อง (Navigation Satellite) GPS (USA), GLONASS (Russia), Galileo (Europe), BeiDou (China) ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา (Meteorological Satellite) NOAA, GOES, TRMM ดาวเทียมเพื่อการทดลองทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Satellite) HAYABUSA, ASTRO	วงโคจรระดับกลาง (MEO) อยู่ที่สูงกว่า 2,000 กิโลเมตร จนถึง 35,000 กิโลเมตร แต่ในการใช้งานจริงมีเพียงดาวเทียมประเภทนอกตัวหนึ่ง วงโคจรรูปวงรี (Highly Elliptical Orbit : HEO) เป็นวงโคจรแบบพิเศษที่ใช้สนับสนุนการสื่อสารสำหรับประเทศที่อยู่แถบขั้วโลกเท่านั้น รัสเซียเป็นประเทศที่ใช้วงโคจรแบบนี้

รูป 5:13 ประเภทของดาวเทียม

การใช้งานย่านความถี่ในกิจการอวกาศ (Satellite frequency)

ปัจจุบันมีความต้องการในการใช้งานดาวเทียมในด้านการสื่อสารมากขึ้น ทำให้ย่านความถี่ **C-Band** ไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องมีการนำย่านความถี่ที่สูงขึ้น เช่น **X Ku Ka-Band** ตามลำดับ มาใช้รองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น

ข้อดี ที่สำคัญของการใช้ย่านความถี่ที่สูงขึ้น คือขนาดของสายอากาศและอุปกรณ์รับ-ส่งสามารถออกแบบให้มีขนาดเล็กลงได้ จึงเหมาะกับการใช้งานแบบพกพาหรือเคลื่อนที่

รูป 5:14 การใช้งานย่านความถี่ในกิจการอวกาศ (Satellite frequency)

บทสรุป: กิจการดาวเทียมสื่อสารมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมต่างๆ ในประเทศเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากดาวเทียมสื่อสารเป็นตัวกลางช่วยให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น อีกทั้งยังครอบคลุมพื้นที่ได้กว้างขวาง ส่งผลดีต่อการให้บริการต่างๆ อาทิ การสื่อสารทางไกล การสื่อสารในพื้นที่ห่างไกลที่ระบบโทรคมนาคมภาคพื้นเข้าไม่ถึง การสื่อสารข้อมูลคุณภาพสูง เป็นต้น ดังนั้น จากความสำคัญของดาวเทียมสื่อสารดังกล่าว สำนักงาน กสทช. จึงจำเป็นต้องกำกับดูแลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารให้แก่ผู้ประกอบการของประเทศไทย รวมถึงผู้ประกอบการจากต่างประเทศ ให้มีความทัดเทียมกันสามารถแข่งขันกันได้อย่างเท่าเทียม เพื่อให้การให้บริการด้านกิจการดาวเทียมสื่อสารของผู้ประกอบการก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติได้อย่างแท้จริง

1.2. สถานการณ์ปัจจุบันของการให้บริการด้านกิจการดาวเทียมสื่อสาร

ตามมาตรา 27 (14/1) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การประกอบกิจการโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ และการจัดสรรช่องสัญญาณดาวเทียมสื่อสารให้หน่วยงานของรัฐ พิจารณาอนุญาตในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ติดตาม ตรวจสอบ และกำกับดูแลเกี่ยวกับการดำเนินการในกิจการดาวเทียม สนับสนุนการดำเนินการของรัฐเพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม รวมทั้งร่วมประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ในกิจการดาวเทียมกับหน่วยงานภายในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กิจการดาวเทียมสื่อสารนั้น มีหน่วยงานกลางของสหประชาชาติ คือ สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU) ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกกำกับดูแลประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับสื่อสารโทรคมนาคมของโลก ซึ่งรวมถึงกิจการดาวเทียมด้วย เป็นองค์กรกลางในการประสานการใช้ประโยชน์บนหลักการพื้นฐานว่า ทุกประเทศมีสิทธิขอส่งดาวเทียมขึ้นสู่อวกาศ แต่ต้องมีการประสานงานคลื่นความถี่ไม่ให้เกิดการรบกวนกัน และ ITU จะเป็นผู้บันทึกและเผยแพร่ทะเบียนสิทธิในการใช้ประโยชน์นั้น ถือเป็นสิทธิที่ประเทศอื่นๆ รับรู้และยอมรับ (Right to International Recognition)

สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union : ITU)

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ จึงบัญญัติว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่ และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน”

“สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ”

(International Telecommunication Union : ITU) ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกกำกับดูแลประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับสื่อสารโทรคมนาคมของโลก ซึ่งรวมถึงกิจการดาวเทียมด้วย

ในส่วนของดาวเทียมนั้น องค์กร ITU จะมีหน้าที่ในการกำกับดูแลและการประสานงานการใช้วงโคจรดาวเทียม การใช้คลื่นความถี่บนดาวเทียม คุณลักษณะทางเทคนิคอื่นๆ ของดาวเทียม ซึ่งรวมเรียกว่า “เอกสารรายงานดาวเทียม” (Filing)

การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของประเทศไทย

ปัจจุบัน กสทช. เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในด้าน

- ITU Administration เป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวก ITU
- Satellite Network Filing การยื่นเอกสารจองสิทธิการใช้งานตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม
- Satellite Landing Rights การอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศไทย

ข้อควรระวัง!
เมื่อได้รับสิทธิในการส่งดาวเทียมแล้ว หากไม่ใช้สิทธิตามช่วงเวลาที่กำหนดแล้ว สิทธิในเอกสารรายงานดาวเทียมของเราก็จะหมดไป เห็นได้ว่า เอกสารรายงานดาวเทียมเป็นสิ่งที่สำคัญและมีค่ามาก

รู้หรือไม่!
ประเทศไทยเอง เรามีเอกสารรายงานดาวเทียมในการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจร GEO มากกว่า 20 เอกสารรายงานดาวเทียม 7 วงโคจร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูง และควรจะต้องรักษาไว้

รูป 5:15 สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU)

ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีดาวเทียมสื่อสารอยู่บนวงโคจร GEO ทั้งหมด 4 ดวง ได้แก่ ดาวเทียมไทยคม 4, 6, 7 และ 8 โดยในส่วนของวงโคจรสำหรับดาวเทียมสื่อสาร ประเทศไทยมีการจองตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือ (International Telecommunication Union: ITU) จำนวน 7 ตำแหน่ง ได้แก่ วงโคจร 50.5, 51, 78.5, 119.5, 120, 126 และ 142 องศาตะวันออก และมีการจองการใช้งานคลื่นความถี่ย่านต่างๆ ทั้ง L-Band S-Band C-

Band X-Band Ku-Band และ Ka-Band ปัจจุบันประเทศไทยมีดาวเทียมสื่อสารใช้งานอยู่ในวงโคจรที่ตำแหน่ง 78.5, 119.5 และ 120 องศาตะวันออก

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้แจ้งขอใช้ย่านงานดาวเทียมวงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (NGSO) ต่อ ITU ที่ใช้งานในวงโคจรต่ำ (LEO) อีกด้วย โดย กสทช. ได้อนุญาตให้ใช้งานย่านงานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) จำนวน 6 หน่วยงาน เป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขึ้นต้น ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (KNACKSAT) (2) กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ (RTAFSAT) (3) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (THEOS2) (4) สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (JAISAT-1) (5) โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย (BCCSAT) (6) โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช (THAIOT) และจำนวน 1 หน่วยงานเป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขึ้นสมบูรณ์ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (THEOS)

ดาวเทียมไทย (Thailand Satellite)

ดาวเทียมสำรวจโลก (Earth Observation Satellite)	ดาวเทียมสื่อสาร (Communications Satellite)	ดาวเทียมทางทหาร (Military Satellite)	ดาวเทียมด้านอื่นๆ (Others Satellite)
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย BCCSAT-1 สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) THEOS-1 THEOS-2 THEOS-2 – Smallsat มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร TMSat-1	บริษัท ไทยคม จำกัด Thaicom 4 (GSO) Thaicom 6 (GSO) Thaicom 7 (GSO) Thaicom 8 (GSO)	กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ RTAFSAT NAPA-2 โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช THAIOT	สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ JAISAT 1. SSO มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ KNACKSAT, SSO

ประเทศไทยมีการจองตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) จำนวน 7 ตำแหน่ง ได้แก่ วงโคจร 50.5, 51, 78.5, 119.5, 120, 126 และ 142 องศาตะวันออก ปัจจุบันประเทศไทยมีดาวเทียมสื่อสารใช้งานอยู่ในวงโคจรที่ตำแหน่ง 78.5, 119.5 และ 120 องศาตะวันออก

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้แจ้งขอใช้ย่านงานดาวเทียมวงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (NGSO) ต่อ ITU ที่ใช้งานในวงโคจรต่ำ (LEO) อีกด้วย เช่น THEOS, KNACKSAT, RTAFSAT เป็นต้น

รูป 5:16 ดาวเทียมไทย (Thailand Satellite)

และในอีกด้านหนึ่ง นอกจากการที่ประเทศไทยได้ส่งดาวเทียมของไทยขึ้นไปให้บริการและดำเนินการกิจด้านต่างๆ แล้วนั้น กสทช. ยังได้มีการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติสามารถให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์อีกด้วย ซึ่งครอบคลุมกรณีผู้ให้บริการประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการประกอบกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสารแก่บุคคลอื่น รวมถึงกรณีผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโทรศัพท์หรือกิจการกระจายเสียง

ในปัจจุบัน กสทช. ได้จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดย กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการดาวเทียม 3 ฉบับ ได้แก่ แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อใช้ในการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย และรักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนตามนโยบายรัฐบาล

บทสรุป: ปัจจุบันการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านดาวเทียมในต่างประเทศ มีการพัฒนาตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด อย่างที่เห็นได้ชัดคือ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียม ในช่วงปลายปีที่ผ่านมา บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมกลับมาเป็นกระแสจากคนทั่วโลกอีกครั้ง เป็นอีกหนึ่งทางเลือกตอบโจทย์ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตพื้นที่ห่างไกล หลังจากบริษัท SpaceX บริษัทผู้พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศของสหรัฐ ได้เปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมภายใต้โครงการ Starlink โดยให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมกับประชาชนทั่วไปโดยใช้ “ดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO)” ที่ใช้ดาวเทียมหลักหมื่นดวงเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วโลก และแน่นอนว่าประเทศไทยเองก็สามารถใช้บริการได้ในอนาคต การเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากการให้บริการดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO) ที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่ให้บริการในรูปแบบเดิมๆ อยู่ เช่น การให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และการให้บริการผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber optic) เป็นต้น ประเด็นนี้เป็นเรื่องท้าทายและยากที่จะกำกับดูแลในด้านกิจการดาวเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งดาวเทียมที่เข้ามาให้บริการในประเทศ แต่หากไม่ออกข้อบังคับกฎระเบียบ ผู้ประกอบการไทยก็จะถูกเอาเปรียบทั้งในด้านของค่าใช้จ่ายและการลงทุน ซึ่งต้องมีการ พิจารณาการออกกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำนายมากสำหรับหน่วยงานกำกับดูแล

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. สามารถนำมาประเมินในบริบทปัจจัยนำเข้า ได้ดังต่อไปนี้

2.1. การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อดำเนินกิจการดาวเทียม

ในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหลากหลายภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้การดำเนินกิจการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามกฎหมายข้อบังคับร่วมกันและถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการดาวเทียม โดยในส่วนของดาวเทียมนั้น สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU)¹⁶ จะมีหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลและการประสานงานการใช้วงโคจรดาวเทียมระหว่างประเทศ การใช้คลื่นความถี่บนดาวเทียม การส่งสัญญาณมายังภาคพื้นดิน (Foot Print) ข้อมูลด้านเทคนิคและเทคโนโลยี คุณลักษณะทางเทคนิคของดาวเทียม ซึ่งรวมกันเรียกว่า เอกสารข่ายงานดาวเทียม (Filing) โดยการส่งดาวเทียมขึ้นสู่อวกาศ จำเป็นจะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้เอกสารข่ายงานดาวเทียมจาก ITU ก่อน ทั้งนี้ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้ใช้เอกสารข่ายงานดาวเทียม นั้น ประเทศที่ต้องการใช้จะต้องมีข้อมูลต่างๆ ที่ครบถ้วน รวมทั้งต้องประสานงานกับประเทศที่มีส่วนเกี่ยวพันหรือมีดาวเทียมอยู่ใกล้กัน เพื่อไม่ให้เกิดสัญญาณรบกวนระหว่างดาวเทียม

นอกจากนี้ ปัจจุบัน บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินกิจการดาวเทียมรายใหญ่ในประเทศไทย โดยไทยคมให้บริการผ่านดาวเทียมทั้ง 4 ดวง ได้แก่ ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ดาวเทียมไทยคม 6 ดาวเทียมไทยคม 7 และดาวเทียมไทยคม 8 โดยทั้งหมดนี้ให้บริการครอบคลุมประเทศในภูมิภาคเอเชีย โอเชียเนีย และแอฟริกา¹⁷

สำหรับด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยนั้น กสทช. มีหน้าที่กำกับดูแล โดยการออกประกาศและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม เพื่อเป็นกรอบในการกำกับให้การให้บริการของกิจการดาวเทียมสื่อสาร อาทิ ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณ

¹⁶ พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์, ดาวเทียมมันสำคัญไฉน

¹⁷ ไทยคม, ความเป็นมาของบริษัท

ดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ ดาวเทียมสื่อสารอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐหน่วยอื่นอีกเช่นเดียวกัน ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม¹⁸

บทสรุป: ปัจจุบันในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารของ กสทช. นั้น ได้ดำเนินงานและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศด้านกิจการดาวเทียมของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) อย่างเคร่งครัดมาโดยตลอด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เห็นได้จากการร่วมมือกันกับหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ (ร่าง) ประกาศทั้ง 3 ฉบับ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อประกาศของ กสทช. ทั้ง 3 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร แสดงให้เห็นถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของ กสทช. ที่จะนำมาพัฒนากิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน

2.2. กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร

กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ดังต่อไปนี้

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 60 บัญญัติว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน”
- พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562
- บทบัญญัติขององค์การสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

ทั้งนี้ ประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม 3 ฉบับ ได้แก่ แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ต่างได้อาศัยอำนาจบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม รวมถึงข้อตกลงและกฎระเบียบที่สอดคล้องกันในระดับสากล

บทสรุป: เพื่อให้การกำกับกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสารเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การกำหนดหลักเกณฑ์หรือกรอบในการกำกับกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร รวมถึงบริการอื่นที่เกี่ยวข้องควรต้องมีความถูกต้องชัดเจนครอบคลุมสาระสำคัญของการประกอบกิจการดังกล่าวและกิจการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับของ กสทช. ในขณะที่กิจการให้บริการดาวเทียมถือเป็นเรื่องที่มีมานานในระบบกฎหมายไทยแต่ยังถูกระบุเพียงภาพกว้างเท่านั้น ซึ่งดาวเทียมเป็นกิจการที่มีรายละเอียดเชิงเทคนิคที่ซับซ้อนเกี่ยวพันกับประเด็นทางกฎหมายหลายประการ อาทิ กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) กฎหมายกฎหมายระหว่างประเทศ สิทธิในการจองและใช้วงโคจรในนามของประเทศ สิทธิในการประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสาร (Space Station) สิทธิในการประกอบกิจการภาคพื้นดิน (Earth Station) สิทธิในการใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการดาวเทียมสื่อสาร สิทธิในการให้บริการดาวเทียมสื่อสารต่างประเทศในอาณาเขตของประเทศไทย

¹⁸ สำนักงาน กสทช., กฎหมายกิจการดาวเทียมสื่อสาร

(Landing right) ตลอดจนหน้าที่ ความรับผิดชอบตามกฎหมายอันเกิดจากการดำเนินกิจการเหล่านี้ ซึ่งส่งผลให้เกิดประเด็นปัญหาทางกฎหมายหลายประการ

นอกจาก กสทช. ที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลกิจการดาวเทียมแล้ว ดาวเทียมสื่อสารยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐหน่วยอื่นอีกเช่นเดียวกัน ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงเป็นประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่การกำกับกิจการของ กสทช. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารคลื่นความถี่กิจการโทรคมนาคม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมสื่อสาร และหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. ผ่านการประเมินกระบวนการ ได้ดังต่อไปนี้

3.1. การกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียม

การดำเนินการในปี พ.ศ. 2562 กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำร่างแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ฉบับดังต่อไปนี้

- (1) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)
- (2) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
- (3) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

โดย กสทช. ได้ดำเนินการเปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ผ่านช่องทางต่างๆ ที่กำหนดในระหว่างวันที่ 25 กันยายน 2562 - 25 ตุลาคม 2562 และได้จัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2562 พร้อมทั้งจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะฯ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2562 ดังนี้

- (1) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้แก่ กำหนดนิยามและรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยในปัจจุบัน แนวทางการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิฯ แนวทางการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิฯ และแนวทางการรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าว รวมทั้งแนวทางในการสละสิทธิ หากการรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ
- (2) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติให้สอดคล้องกับข้อบังคับวิทย์ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนตามแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยในประกาศมีการกำหนดขอบเขตของสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมไว้อย่างชัดเจน
- (3) (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการใช้ช่องสัญญาณ ดาวเทียมต่างชาติของผู้ให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมของไทยที่เพิ่มมากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศของรัฐบาล

นอกจากนี้ กสทช. ได้ดำเนินการรักษาสีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในระหว่างการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว กสทช. ได้ดำเนินการในการรักษาสีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่ง 120 องศาตะวันออก และ 126 องศาตะวันออก ไปก่อน โดยที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 18/2562 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 ได้มีมติให้ จัดส่งเอกสารข่างานดาวเทียมใหม่เพื่อทดแทนข่างาน ดาวเทียมเดิม ณ ตำแหน่งวงโคจร 120 องศาตะวันออก เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรและ เพิ่มโอกาสให้สามารถใช้งานย่านความถี่ได้เพิ่มมากขึ้น และมีมติในการประชุมครั้งที่ 21/2562 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 ให้จัดส่งเอกสารข่างานดาวเทียมใหม่เพื่อทดแทนข่างานดาวเทียมเดิม ณ ตำแหน่งวงโคจร 126 องศาตะวันออก อีกทั้งได้เห็นชอบให้มีการส่งเอกสารข่างานดาวเทียม NGSO เพิ่มเติม

การดำเนินการในปี พ.ศ. 2563 กสทช. ได้ดำเนินการกิจด้านการบริหารกิจการดาวเทียมตามมาตรา 4 และ มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. 2553 ที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการบริหารสิทธิฯ สนับสนุนการดำเนินการของรัฐ เพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การดำเนินการให้ได้มา และรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ โดยในปี 2563 ได้ออกประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการดาวเทียม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้ (1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ซึ่งแผนการบริหารสิทธิฯ ดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้ได้รับการคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานของประเทศไทย

(2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

(3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการจะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์

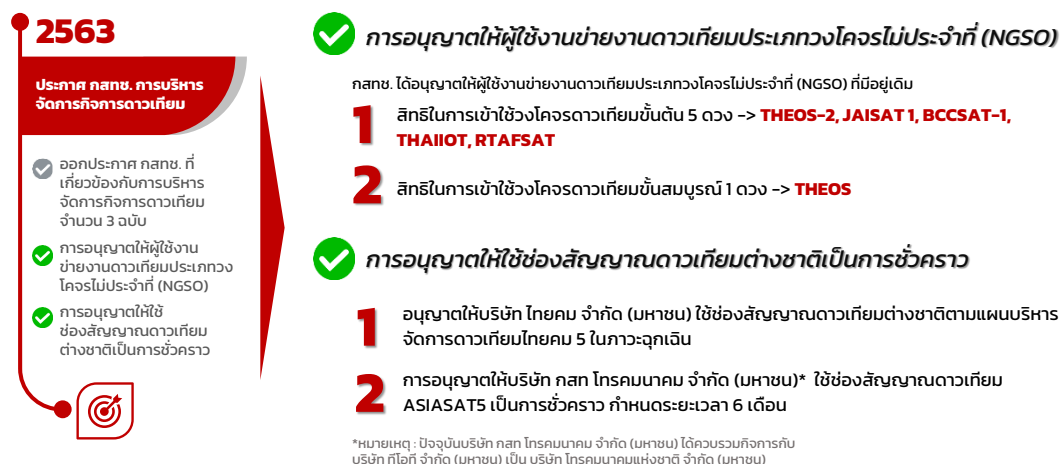
นอกจากนี้ กสทช. ได้อนุญาตให้ใช้งานข่างานดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) จำนวน 6 หน่วยงาน เป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-พระนครเหนือ (KNACKSAT) (2) กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ (RTAFSAT) (3) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (THEOS2) (4) สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (JAISAT-1) (5) โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย (BCCSAT) (6) โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช (THAIOT) และจำนวน 1 หน่วยงาน เป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (THEOS)

อีกทั้งได้อนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว โดยอนุญาตให้บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามแผนบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม 5 ในภาวะฉุกเฉินและอนุญาตให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนมาเป็น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIAT5 เป็นการชั่วคราว กำหนดระยะเวลา 6 เดือน

ประเด็นที่ 1 : การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

รูป 5:17 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (1)

รูป 5:18 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (2)

บทสรุป: จากการกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียมของ กสทช. พบว่า กสทช. มีการจัดทำร่างแผนและหลักเกณฑ์การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ฉบับโดยมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการดาวเทียมได้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อประกาศของ กสทช. ทั้ง 3 ฉบับอย่างโปร่งใสและคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลังจากการออกประกาศ แสดงให้เห็นถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของ กสทช. ที่จะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนากิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน แต่ในอีกด้านหนึ่ง การพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ หรือการให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศนั้น ยังคงเป็นเรื่องที่น่ากังวลอยู่สำหรับหน่วยงานกำกับดูแล เนื่องจากกระแสในปัจจุบันในเรื่องการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

ความเร็วสูงจากต่างประเทศ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการโทรคมนาคมในไทย เช่น การให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการให้บริการผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber optic) เป็นต้น ที่จะไม่ให้เกิดการถูกเอาเปรียบจากผู้ให้บริการต่างชาติ และไม่ให้เกิดการปิดกั้นการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ จากการพัฒนาของโลกในระดับสากล ซึ่งประเด็นนี้เป็นเรื่องท้าทายและยากที่จะกำกับดูแลในด้านการกิจการดาวเทียม ซึ่งต้องมีการพิจารณาการออกกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเหมาะสม

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. ผ่านการประเมินผลผลิต ได้ดังต่อไปนี้

4.1. การประกาศนโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดาวเทียม

ในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสาร กสทช. มีหน้าที่ในการกำกับดูแลโดยการออกประกาศหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารของผู้ประกอบการอยู่ในขอบเขตตามกรอบของการดำเนินงาน ได้ดำเนินการออกประกาศ กสทช. ทั้งหมด 3 ฉบับ ได้แก่

(1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้ประกาศดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการ ให้มีการใช้สิทธิดังกล่าว รวมทั้งดำเนินการในกรณีที่มีการรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ โดยในประกาศจะมีการระบุความหมายของประเภทวงโคจรดาวเทียมในประเทศไทย รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย แนวทางการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การสิ้นสุดสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม แนวทางการรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และแนวทางในการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม อีกทั้งได้รับระบุประเภทของวงโคจรดาวเทียม 2 ประเภท ได้แก่ (1) วงโคจรดาวเทียมประจำที่ (Geostationary Orbit: GSO) และ (2) วงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (Non-Geostationary Orbit: NGSO) ทั้งนี้ การที่ประเทศไทยจะเข้าใช้งานวงโคจรดาวเทียมทั้ง 2 ประเภทข้างต้นจำเป็นต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศที่ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว เพื่อป้องกันการรบกวนที่อาจเกิดขึ้นต่อการใช้งานดาวเทียมของประเทศสมาชิกอื่น รวมทั้งเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานของประเทศไทย

(2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

กสทช. ได้ดำเนินการออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- **สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม** หมายความว่า สิทธิที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานของรัฐ ได้รับหรือมีอยู่ในการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
- **สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น** หมายความว่า สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยได้แจ้งขอใช้ย่านงานดาวเทียมต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและอยู่ในขั้นตอนการจัดพิมพ์ข้อมูลล่วงหน้าหรือขั้นตอนการประสานงานคลื่นความถี่ แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งจดทะเบียน และบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register - MIFR) แห่งสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

- **สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์** หมายความว่า สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับเมื่อข่ายงานดาวเทียมได้รับการแจ้งจดทะเบียนและบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register - MIFR) แห่งสหภาพ โทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

ซึ่งจะมีการส่งคำขอต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ในนามประเทศไทยหลังจากที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ โดยประกาศฉบับนี้ได้ระบุคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตหลักเกณฑ์การพิจารณา หน้าที่และสิทธิของผู้ขอรับอนุญาต ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้ขอรับอนุญาตจำเป็นต้องชำระ เงื่อนไขการอนุญาต ตลอดจนบทเฉพาะกาลที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตที่มีอยู่เดิม ซึ่งรวมถึงการอนุญาตกรณีที่เกี่ยวข้องกับสัญญาสัมปทานดาวเทียม และกรณีข้อพิพาทต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

กสทช. ได้ออกประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศเพื่อให้ผู้บริโภคในประเทศไทยมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการจากดาวเทียมต่างชาติ โดยประกาศฉบับนี้ได้ระบุคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตหลักเกณฑ์การพิจารณา เงื่อนไขการอนุญาต และค่าธรรมเนียมของการอนุญาตที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้กำหนดข้อยกเว้นในกรณีพิเศษซึ่งไม่จำเป็นต้องขออนุญาตตามประกาศดังกล่าว โดยนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศจะพิจารณาดาวเทียมสื่อสารที่อย่างน้อยต้องรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายไทย ทั้งนี้ ในประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ มีความครอบคลุมโดยมีการระบุ คำนิยาม ขอบเขตการอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต การขอรับอนุญาต เอกสารประกอบการขออนุญาต กระบวนการพิจารณาอนุญาต เงื่อนไขในการประกอบกิจการ ระยะเวลาการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาต และการระงับการยกเลิก

บทสรุป: กสทช. มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยซึ่ง กสทช. ได้ดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงาน โดยสามารถเห็นได้จากกรณีที่ กสทช. ได้ออกประกาศเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารที่คอยกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศที่ประสงค์เข้ามาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย แต่เนื่องจากเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การใช้งานดาวเทียมจึงไม่เพียงใช้เพื่อการสื่อสารอย่างเดียว และไม่จำกัดขอบเขตเฉพาะดาวเทียมวงโคจรประจำที่ (GSO) เท่านั้น ปัจจุบันขอบเขตของการสื่อสารและเทคโนโลยีต่างพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด กสทช. จึงจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบในภาพรวมให้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็น “กิจการอวกาศของประเทศ” โดยเป็นการรวมกิจการทุกอย่างที่เกี่ยวกับอวกาศเพื่อผลักดันและขับเคลื่อนในอนาคต แต่โดยที่ประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มต้นดำเนินการในเรื่องกิจการอวกาศ จึงทำให้ขาดองค์ความรู้ รวมทั้งขาดการส่งเสริมธุรกิจเกี่ยวกับกิจการอวกาศ ซึ่งมีอยู่หลายแขนง และไม่มียุทธศาสตร์และแผนโดยชัดเจน รวมทั้งไม่มีกฎหมายที่ควบคุมการดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะ

5.5.2 ประเด็นที่ 2 : การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของ กสทช. ผ่านการประเมินบริบท ได้ดังต่อไปนี้

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของการจัดทำประกาศ

โดยที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและนโยบายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในการประกอบกิจการดาวเทียม และจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน โดยคำนึงถึงความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำขำยงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (14/1) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 และมาตรา 27 (24) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ประกอบกับมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 และมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ทั้งนี้ กสทช. จึงได้ออกประกาศไว้

ด้วยเหตุนี้ กสทช. ได้กำหนดวัตถุประสงค์เชิงนโยบายในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในลักษณะจัดชุด (Package) โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอันประกอบด้วย แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. 2562) แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562 - 2566) หลักปฏิบัติตามข้อกำหนดของข้อบังคับวิทยุ (Radio Regulations) หลักทฤษฎีและหลักการที่เป็นสากล ตลอดจนแนวนโยบายแห่งรัฐ โดยมีแนวคิดตั้งอยู่บนพื้นฐานของการกระจายทรัพยากรของชาติอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ วัตถุประสงค์เชิงนโยบายสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เรียงตามลำดับความสำคัญ มีดังนี้

- 1) เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย
- 2) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน
- 3) เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและพัฒนาธุรกิจดาวเทียมอย่างเสรีและเป็นธรรม
- 4) จัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพยากรที่มี

บทสรุป: การที่ กสทช. ดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) นั้นจะต้องคำนึงถึงหลักดุลยภาพในการกำกับดูแล 3 ประการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ ได้แก่ (1) **การจัดสรรสิทธิในตำแหน่งวงโคจรและการใช้งานคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด** ตำแหน่งวงโคจรและคลื่นความถี่สำหรับกิจการดาวเทียมถือว่าเป็นทรัพยากรของประชาชนทุกคน จะต้องดำเนินการจัดสรรสิทธิการเข้าใช้ให้แก่ผู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด โดยวิธีการจัดสรรสิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและคลื่นความถี่ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ วิธีการคัดเลือก เนื่องจากผู้ที่ชนะการคัดเลือกจะเป็นผู้ที่นำสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและคลื่นความถี่ไปใช้งานให้ได้รับประโยชน์สูงสุด (2) **การแข่งขันเสรีโดยอย่างเป็นธรรม** การกำกับดูแลจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมและกฎเกณฑ์การกำกับดูแลที่เอื้อให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้ง่าย มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ประกอบการรายใหญ่กระทำการกีดกันการแข่งขันในตลาด นอกจากนี้ การกำกับดูแลจะต้องเป็นลักษณะได้สัดส่วน (Proportionate) และไม่เป็นภาระของผู้รับอนุญาตจนเกินควร (Light-handed) (3) **ประโยชน์ของรัฐที่สะท้อนมูลค่าของทรัพยากร** โดยรัฐจะได้รับผลประโยชน์จากทรัพยากรของชาติในรูปของรายได้เข้ารัฐทั้งเงินที่ได้รับจากการคัดเลือกสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และภาษีที่ได้รับจากการประกอบกิจการ และการนำทรัพยากรดังกล่าวไปจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของ กสทช. ผ่านการประเมินปัจจัยนำเข้า ได้ดังต่อไปนี้

2.1. การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

ในการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหลากหลายภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้การดำเนินกิจการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับร่วมกันและถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการดาวเทียม โดยในส่วนของดาวเทียมนั้นสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU)¹⁹ ทั้งนี้ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันเป็นผู้ดำเนินกิจการดาวเทียมรายใหญ่ในประเทศไทย โดยไทยคมให้บริการผ่านดาวเทียมทั้ง 4 ดวง ได้แก่ ดาวเทียมไทยคม 4 (ไอพีสตาร์) ดาวเทียมไทยคม 6 ดาวเทียมไทยคม 7 และดาวเทียมไทยคม 8 โดยทั้งหมดนี้ให้บริการครอบคลุมประเทศในภูมิภาคเอเชีย โอเชียเนีย และแอฟริกา²⁰ ร่วมกับผู้ประกอบการดาวเทียมรายอื่นๆ รวมทั้งนักวิชาการ สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ได้มีการเสนอข้อคิดเห็น แนวทางการปรับปรุงเนื้อหาในร่างประกาศให้ทาง กสทช. พิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดการผลักดันและกำกับดูแลอย่างเหมาะสม สำหรับด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยนั้น กสทช. มีหน้าที่กำกับดูแลโดยการออกประกาศและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม เพื่อสร้างกรอบในการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

บทสรุป: ปัจจุบันในการดำเนินการออกประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของ กสทช. นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งได้สร้างและได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เห็นได้จากการร่วมมือกันกับหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ (ร่าง) ประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด

¹⁹ พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์, ดาวเทียมมันสำคัญไฉน

²⁰ ไทยคม, ความเป็นมาของบริษัท

(Package) อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศอย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ของ กสทช. ที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนากิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยให้สามารถดำเนินไปด้วยความเข้มแข็งและส่งเสริมให้สามารถแข่งขันได้

2.2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

มาตรา 27 (14/1) ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตสิทธิให้เข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติและดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน ในกรณีการรักษาสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ กสทช. อาจสละสิทธิดังกล่าวได้ตามที่กำหนดในแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้รายงานคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งประกาศเหตุผลโดยละเอียดให้ประชาชนทราบ ในการดำเนินการให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการอนุญาต ค่าธรรมเนียม และการยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาต รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี จะต้องรับภาระโดยค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าวเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการอนุญาตแล้วเหลือเท่าใดให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และมาตรา 27 (24) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช.

มาตรา 28 ให้ กสทช. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เกี่ยวกับการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและเกี่ยวข้องกับการแข่งขันในการประกอบกิจการหรือมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมา เหตุผล ความจำเป็น และสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนประเด็นที่ต้องการรับฟังความคิดเห็น ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเร่งด่วน กสทช. อาจกำหนดระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นให้น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดได้

- พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 3 ผู้ขอรับใบอนุญาตแบบที่สองและผู้ขอรับใบอนุญาตแบบที่สามต้องมีใช้เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในการนี้คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการบางลักษณะหรือบางประเภทที่เป็นนิติบุคคลจะต้องกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวด้วยก็ได้

มาตรา 7 ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมตามลักษณะและประเภทที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

มาตรา 9 การประกอบกิจการโทรคมนาคมสำหรับใบอนุญาตแบบที่สาม ให้มีระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ซึ่งต้องอยู่ในกรอบระยะเวลาขั้นสูงและขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

■ **ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)**

กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้แก่ กำหนดนิยามและรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ในปัจจุบัน แนวทางการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิฯ แนวทางการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิฯ และแนวทางการรักษาไว้ซึ่งสิทธิ ดังกล่าว รวมทั้งแนวทางในการสละสิทธิ หากการรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อใช้ในการอนุญาตและกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย และรักษาคืบคลานความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนตามนโยบายรัฐบาล

บทสรุป: ปัจจุบันในการดำเนินการออกประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะ จัดชุด (Package) ของ กสทช. นั้น ได้ดำเนินงานและปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับของประเทศไทยในด้านที่เกี่ยวข้องในกิจการ ดาวเทียมอย่างเคร่งครัด โดย กสทช. นำข่ายงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มี ผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่จะประกาศมีผลใช้บังคับมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและ ทางธุรกิจ เพื่อเปิดให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของ กสทช. ผ่านการประเมินกระบวนการ ได้ดังต่อไปนี้

3.1. การดำเนินการจัดทำประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำร่างประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ในปี 2563 มีรายละเอียดดังนี้

กสทช. จัดทำ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมใน ลักษณะจัดชุด (Package) กำหนดให้ กรณีของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ที่การอนุญาตของ ผู้ได้รับอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลงหรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาต ก่อนที่แผนการบริหารสิทธิในการเข้า ใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับ ให้ กสทช. นำข่ายงานดาวเทียมที่เข้าข่ายตามกรณีดังกล่าวมาจัดชุด ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ กสทช. ประกาศแนวทางการประมูลและคัดเลือกผู้ได้รับอนุญาตใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียมครั้งแรกของประเทศไทย หลังจัด ประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ต่อ (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมใน ลักษณะจัดชุด (Package) ในวันดังกล่าว โดยเชิญหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมมาทำความเข้าใจและรับฟังความเห็น

และในปี 2564 กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะ จัดชุด (Package) โดย เปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ฉบับแก้ไข ปรับปรุง ด้วยที่ประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ครั้งที่ 5/2564 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2564 ได้มีมติเห็นชอบการปรับปรุง (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาต ให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ภายหลังจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) นำร่าง

ประกาศดังกล่าวไปปรับปรุงความคิดเห็นสาธารณะเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และเห็นชอบรูปแบบ แนวทาง ระยะเวลา และเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพิ่มเติมต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ฉบับแก้ไขปรับปรุง

หลังจากนั้น กสทช. ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 14 พฤษภาคม 2564 ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำข่ายงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

ต่อมา กสทช. ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 10 มิถุนายน 2564 เพื่อให้กระบวนการขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงาน กสทช. จึงประกาศรายละเอียดการขอรับอนุญาตเป็นการล่วงหน้าให้ทราบโดยทั่วกัน

ถัดมา กสทช. ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) วันที่ 7 กรกฎาคม 2564 มีมติให้ขยายระยะเวลาการดำเนินการสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

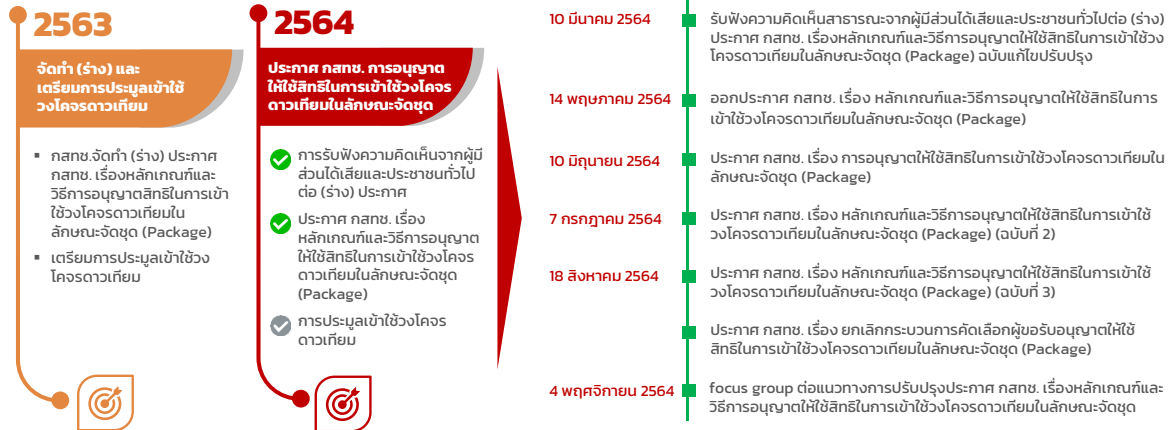
และ กสทช. ได้ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 3) สำนักงาน กสทช. ขอประกาศยกเลิกความใน 2.3) วรรคสี่ ในข้อ 1 ของประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2564

จากนั้น สำนักงาน กสทช. จึงออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ให้มีความเหมาะสม เพื่อรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรมในการประมูล โดยหลังจากปรับปรุงแนวทางใหม่แล้ว สำนักงาน กสทช. ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) ต่อแนวทางการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ประเด็นที่ 2 : การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

กำหนดให้ กรณีของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ที่การอนุญาตของผู้ได้รับอนุญาตเดิมที่กำลังจะสิ้นสุดลงหรือ สิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาต ก่อนที่แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับ ให้ กสทช. นำขั้วงานดาวเทียม ที่เข้าข่ายตามกรณีดังกล่าวมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสม

รูป 5:19 ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

3.2. การดำเนินการจัดการประมูลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การดำเนินการในปี 2563 กสทช. ได้นำสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมาจัดสรรเป็น 4 ชุด (หรือ 4 Package) ดังนี้

- ชุดที่ 1 ประกอบด้วย วงโคจร 50.5E (ข่ายงาน C1 และ N1) และ วงโคจร 51E (ข่ายงาน 51)
- ชุดที่ 2 ประกอบด้วย วงโคจร 78.5E (ข่ายงาน A2B และ LSX2R)
- ชุดที่ 3 ประกอบด้วย วงโคจร 119.5E (ข่ายงาน IP1, P3 และ LSX3R) และ วงโคจร 120E (ข่ายงาน G2K และ 120E)
- ชุดที่ 4 ประกอบด้วย วงโคจร 126E (ข่ายงาน 126E) และ วงโคจร 142E (ข่ายงาน G3K และ N5)

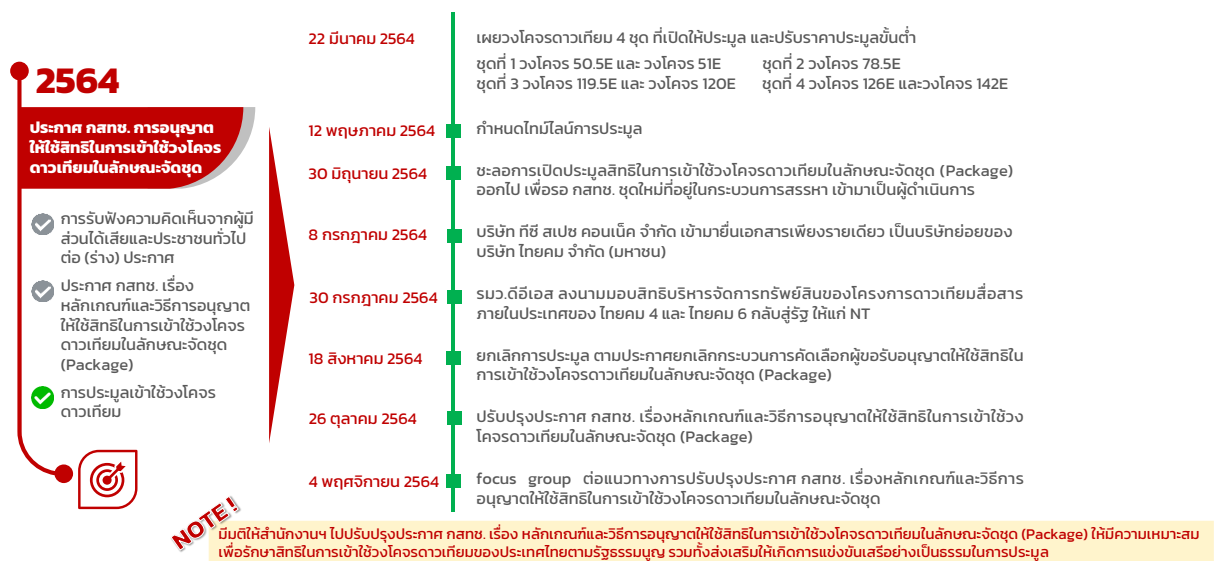
โดยได้เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และกำหนดราคาขั้นต่ำชุดข่ายงานดาวเทียมทั้ง 4 ชุด โดยในปี 2564²¹ นั้น กสทช. โดยได้ปรับลดราคาขั้นต่ำของการประมูลลงบางชุด เพื่อให้ให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจจริง โดยราคาที่ปรับใหม่เป็นดังนี้

- ชุดที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย วงโคจร 50.5E (ข่ายงาน C1, N1 และ P1R) และ วงโคจร 51E (ข่ายงาน 51) ปรับราคาขั้นต่ำจาก 728.20 ล้านบาท เป็น 676.92 ล้านบาท
- ชุดที่ 3 ที่ประกอบด้วย วงโคจร 119.5E (ข่ายงาน IP1, P3 และ LSX3R) และ วงโคจร 120E (ข่ายงาน 120E) จากปรับราคาขั้นต่ำจาก 745.57 ล้านบาท เป็น 392.95 ล้านบาท
- สำหรับชุดที่ 2 และชุดที่ 4 ไม่มีการปรับราคาขั้นต่ำ โดยชุดที่ 2 ประกอบด้วย วงโคจร 78.5E (ข่ายงาน A2B และ LSX2R) ราคาขั้นต่ำอยู่ที่ 366.49 ล้านบาท และชุดที่ 4 ที่ประกอบด้วย วงโคจร 126E (ข่ายงาน 126E) และ วงโคจร 142E (ข่ายงาน G3K และ N5) ราคาขั้นต่ำอยู่ที่ 364.69 ล้านบาท

²¹ <https://www.theeleader.com/smart-city/timeline-of-bidding-satellite-orbital-slot/>

โดยพิจารณาข้อเสนอด้านประสบการณ์และความสามารถในการดำเนินการ และการพิจารณาข้อเสนอด้านราคาเป็นหลัก ซึ่งกำหนดช่วงเวลาการประมูลวันที่ 24 กรกฎาคม 2564 เป็นวันประมูลฯ ครั้งแรกของประเทศไทย โดยจะใช้วิธีการประมูลที่ละชุดแบบ Sequential Ascending Clock Auction (SACA) แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขอให้ชะลอการเปิดประมูลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ออกไป โดยให้รอ กสทช. ชุดใหม่ที่อยู่ในกระบวนการสรรหาเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ จึงได้เลื่อนการประมูลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ออกไปเป็นวันที่ 28 สิงหาคม 2564 แต่สุดท้ายได้มีประกาศให้ยกเลิกการประมูลในที่สุด วันที่ 18 สิงหาคม 2564

ทั้งนี้ วันอังคารที่ 26 ตุลาคม พ.ศ.2564 ระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา เรื่องการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) อยู่ในระหว่างพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อให้มีความถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงมีการเชิญแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus group) ในวันพฤหัสบดีที่ 4 พฤศจิกายน 2564

รูป 5:20 การประมูลเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

บทสรุป: โดยการประมูลในกิจการดาวเทียมในปี 2564²² ที่ผ่านมา เป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ที่ได้มีการดำเนินการก่อนภายใต้สัญญาสัมปทานสิ้นสุดลงเมื่อ 10 กันยายน 2564 โดยทั้งนี้ลักษณะจัดชุด (Package) จะประกอบไปด้วยสถานะของสิทธิการเข้าใช้วงโคจร (Filing) ที่ทั้งอยู่ในขั้นตอนสมบูรณ์แล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการ โดยทั้งนี้ผู้ชนะการประมูลจะต้องดำเนินการในการนำดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรให้เรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ หากจะตั้งข้อสังเกตว่า ประเทศไทยเหมาะกับการประมูลในกิจการดาวเทียมหรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่หน่วยงานกำกับดูแลต้องพิจารณาประโยชน์ของประเทศในกิจการโทรคมนาคมในปัจจุบันที่ต้องสร้างความสมดุลทั้งประโยชน์ของรัฐ ประโยชน์ของอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และประโยชน์ของผู้บริโภค และสิ่งที่สำคัญการประมูลในกิจการดาวเทียมที่ผ่านมา

²² บทความ วงโคจรดาวเทียม ไม่ใช่ข้อได้เปรียบของประเทศใด (2564). พ.อ.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ

อาจสร้างผลกระทบต่อประโยชน์ของอุตสาหกรรม และประโยชน์ของผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะในการกำหนดราคาขั้นต่ำในการประมูลที่เน้นการสร้างรายได้ให้กับภาครัฐมากเกินไป ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถเข้าถึงตลาดการแข่งขันได้ ไม่สอดคล้องกับสภาพอุตสาหกรรมในปัจจุบัน เนื่องจากจะเป็นอุปสรรคในการนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรภายในระยะเวลาที่กำหนดของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เช่น วงโคจร 50.5 และ 142 องศาตะวันออก ที่สถานะสิทธิการใช้งานของประเทศไทยอยู่ในขั้นสมบูรณ์แล้ว และต้องนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรภายในระยะเวลาที่เหลือน้อยกว่าสองปี หากไม่สามารถดำเนินการได้ อาจเสียสิทธิการเข้าใช้วงโคจรให้กับประเทศอื่นๆ และถ้าประเทศไทยต้องการกลับมาขอใช้สิทธิวงโคจรเดิมอีกครั้งหนึ่ง คงเป็นเรื่องที่ยากมากและต้องมีค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินการใหม่

ดังนั้น ด้วยวิธีการจัดสรรโดยวิธีประมูลของ กสทช. ที่จัดให้มีการประมูลขึ้น แต่ได้รับความสนใจน้อยมาก และมีเพียงผู้เข้าประมูลเพียงรายเดียว ซึ่งก็คือ บริษัท ไทยคม จำกัด ที่มีขีดวงโคจรและความถี่ถึง 4 ขุด รวมทั้งเวลาที่จะต้องรื๋นำดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรตามกำหนดของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ดังนั้น มีความเสี่ยงอย่างมากที่ประเทศไทยอาจสูญเสียสิทธิการเข้าใช้วงโคจรที่มีอยู่ และจะส่งผลกระทบต่อพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ กสทช. ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของ กสทช. ผ่านการประเมินผลผลิต ได้ดังต่อไปนี้

4.1. ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การจัดทำประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) มีผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการดังนี้

- **ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 14 พฤษภาคม 2564** โดยที่ กสทช. มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และมีนโยบายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในการประกอบกิจการดาวเทียม และจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน โดยคำนึงถึงความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำขำยงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว

- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 10 มิถุนายน 2564 ตามที่ กสทช. ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 นั้นเพื่อให้กระบวนการขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงาน กสทช. จึงประกาศรายละเอียดการขอรับอนุญาตเป็นการล่วงหน้าให้ทราบโดยทั่วกัน
- ประกาศคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) วันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ในการประชุมครั้งที่ 13/2564 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 มีมติให้ขยายระยะเวลาการดำเนินการสำหรับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการคัดเลือกมากขึ้น เพิ่มการแข่งขันในการประมูล และรักษาสีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย โดยให้เป็นไปตามมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นในการป้องกันระงับยับยั้งการระบาดระลอกใหม่แบบกลุ่มก้อนของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงาน กสทช. จึงเห็นสมควรยกเลิกข้อ 4 ถึง ข้อ 8 ของประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2564 และออกประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2)
- ประกาศคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 3) ในการประชุมนัดพิเศษ ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีมติให้ตัดข้อความในมติที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 564 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ข้อ 3.4 ความว่า "หากพ้นระยะเวลาการเปิดให้มีการรับการคัดเลือกเพิ่มเติมแล้วปรากฏว่าไม่มีผู้ประสงค์ขอรับเอกสารการคัดเลือกเพิ่มเติม หรือหากยังคงมีผู้เข้าร่วมการประมูลหนึ่งราย กสทช. จะดำเนินการประมูลตามกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ต่อไป เพื่อรักษาสีสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย" ออกไป สำนักงาน กสทช. จึงขอประกาศยกเลิกความใน 2.3) วรรคสี่ ในข้อ 1 ของประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2564
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) การประชุมนัดพิเศษ ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีมติยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) สำนักงาน กสทช. จึงขอประกาศยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ทั้งนี้ ผู้รับเอกสารการคัดเลือก และผู้ยื่นคำขอรับอนุญาตจะได้รับคืนค่าหลักประกันการประมูลและค่าพิจารณาคำขอรับอนุญาตแก่ผู้รับเอกสารการคัดเลือกทุกราย รวมถึง

ให้สำนักงานฯ ไปปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ให้มีความเหมาะสม เพื่อรักษาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรมในการประมูล

- (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ฉบับปรับปรุงแนวทางใหม่ ให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาแนวทางในการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

บทสรุป: จากผลลัพธ์การออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ที่ผ่านมา พบว่า มีการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับภายใต้ประกาศถึง 3 ฉบับ ที่ส่งผลให้สุดท้ายแล้วถูกยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และให้ปรับปรุงพิจารณาใหม่อีกครั้ง ทำให้ต้องยกเลิกการประมูลสิทธิการเข้าใช้วงโคจร เนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ประการ จากกรณีวิเคราะห์ดังนี้

- 1) **การกำหนดราคาขั้นต่ำในการประมูลที่สูงเกิน ไม่สอดคล้องกับสภาพอุตสาหกรรมในปัจจุบัน** จากการประกาศราคาประมูลขั้นต่ำถูกมองว่าเป็นการเน้นการสร้างรายได้ให้กับภาครัฐมากเกินไป จึงได้รับความสนใจน้อยมากจากผู้ประกอบการดาวเทียม ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถเข้าถึงตลาดการแข่งขันได้ และมีเพียงผู้เข้าประมูลเพียงรายเดียว ซึ่งก็คือ บริษัท ไทยคม จำกัด ที่เป็นผู้ให้บริการด้านดาวเทียมรายใหญ่ของประเทศเท่านั้น นอกจากนี้ควรพิจารณาในด้านการลงทุนระหว่างผู้ประกอบการไทยใช้ดาวเทียมไทยและผู้ประกอบการไทยใช้ดาวเทียมต่างประเทศ เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบและเสียเปรียบ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยต้องลงทุนทั้งในเรื่องสถานีตัวดาวเทียม และอื่นๆ ส่วนต่างชาติเข้ามาให้บริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเลย ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการหันไปใช้ดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการแทน ทำให้ผู้ให้บริการไทยไม่สามารถแข่งขันได้ ส่งผลให้ไม่มีผู้ลงทุนใช้งานวงโคจรแล้วเสียสิทธิวงโคจรไปในที่สุด
- 2) **วิธีการคัดเลือกวงโคจรมาจัดชุด (Package) ยังมีความไม่เหมาะสม** การนำวงโคจรที่มีการใช้งานสูงกับวงโคจรที่มีการใช้งานเฉพาะอุตสาหกรรม อีกทั้งวงโคจรที่ใกล้สิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดการใช้สิทธิของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศแล้วมารวมกันเป็นชุด แล้วนำมาจัดประมูลในราคาที่สูง ส่งผลให้ผู้ประกอบการด้านดาวเทียมที่ประมูลได้ไป อาจมีภาระต้นทุนที่สูงมากและการคุ้มทุนอาจใช้เวลานาน ทำให้ไม่ดึงดูดผู้ประกอบการด้านดาวเทียมให้มาร่วมกันประมูล นอกจากนี้ แต่ละวงโคจรมีคุณสมบัติและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน การนำไปใช้งานก็มีความแตกต่างกัน โอกาสการใช้งานไม่เท่ากัน จึงไม่มีผู้สนใจในการประมูล
- 3) **อุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศมีการแข่งขันน้อย** อุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศมีผู้ประกอบการรายใหญ่อยู่เพียงไม่กี่ราย ผู้ประกอบการรายย่อย หรือ Start-Up ไม่สามารถเข้าถึงการแข่งขันได้ เนื่องจากถูกกีดกันด้วยกำแพงมูลค่าและเงินทุน อีกทั้งยังขาดการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างจริงจังในประเทศ รวมทั้งต่างประเทศด้วย นอกจากนี้ การผลักดันภาคการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมมีน้อยมาก ในด้านการศึกษาวิจัย ฝึกการควบคุมเป็นต้น คนที่มีความรู้ก็ไหลออกนอกประเทศ ส่งผลให้ศักยภาพการพัฒนาในประเทศด้านอุตสาหกรรมดาวเทียมมีน้อยลง ถ้ามีการผลักดันอย่างเต็มที่ด้านอุตสาหกรรมดาวเทียมก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากในอนาคต

ผลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของ กสทช.

การประเมินสิทธิการเข้าใช้วงโคจร ยกเลิกเนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ประการ จากการวิเคราะห์ดังนี้

รูป 5:21 ผลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในบริบทกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยปัจจุบันอยู่ภายใต้การเปิดเสรี²³ การแข่งขันจะมีความสำคัญต่อประโยชน์ของผู้บริโภค การลดข้อจำกัดในการเข้าสู่ตลาดการแข่งขันย่อมเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นการดำเนินการเพื่อให้ได้สิทธิการใช้งานวงโคจรควรเปิดเสรีให้ผู้ประกอบการรายใดก็ได้ ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่นในตลาด นอกเหนือสิทธิการเข้าใช้งานวงโคจรที่ค้างอยู่ ถ้าผู้ประกอบการพิจารณาเห็นว่าวงโคจรอื่นมีความเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของตนเองก็สามารถมาเริ่มดำเนินการขออนุญาตใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียมด้วยหลักการ “First Come, First Serve” ที่สอดคล้องกับวิธีการดำเนินการของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

²³ บทความ วงโคจรดาวเทียม ไม่ใช่อธิปไตยของประเทศใด (2564). พ.อ.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ

5.5.3 ประเด็นที่ 3 : โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยของ กสทช. ผ่านการประเมินบริบท ได้ดังต่อไปนี้

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

จากข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 60 บัญญัติว่า รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และมาตรา 27 (1) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

อุตสาหกรรมดาวเทียมเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านอวกาศของประเทศ กิจการดาวเทียมในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีความต้องการใช้บริการโทรคมนาคม บริการโทรทัศน์ และบริการสื่อสารด้านต่างๆ โดยเทคโนโลยีด้านดาวเทียมมีการพัฒนาเพื่อให้สามารถรองรับ การส่งข้อมูลที่ต้องการความเร็วและปริมาณ การรับส่งข้อมูลสูงผ่านดาวเทียม (High Throughput Satellite: HTS) และการรับส่งข้อมูลที่ต้องการความล่าช้าในการส่งข้อมูลต่ำมาก (Delay Sensitive Services) เช่น บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent: AI) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT) เป็นต้น การศึกษาทิศทางพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของระบบดาวเทียม รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต ตลอดจนวิเคราะห์ประเมินนโยบาย การอนุญาตและการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยทั้งเชิงบวกและเชิงลบ และประเมินผลกระทบพร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ จะเป็นประโยชน์ในการทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้อง และวางแผนการกำกับที่เหมาะสมกับการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

บทสรุป: การศึกษาทิศทางรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยที่ดำเนินการโดยสำนักกิจการดาวเทียมสื่อสารภายใต้ กสทช. นั้น จะเห็นได้ว่า หน่วยงานกำกับดูแลด้านกิจการดาวเทียม มีความตื่นตัวต่อการพัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในระดับสากล โดยมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการกิจการดาวเทียมในอนาคต แนวนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมในอนาคตทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งมีการประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนประเมินนโยบายการกำกับดูแลและเตรียมตัวสำหรับการจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยที่เหมาะสมกับการพัฒนาเทคโนโลยีในอนาคต

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยของ กสทช. ผ่านการประเมินปัจจัยนำเข้า ได้ดังต่อไปนี้

2.1. การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินโครงการ

สำหรับด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยนั้น กสทช. มีหน้าที่กำกับดูแลโดยการออกประกาศ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม เพื่อเป็นกรอบในการกำกับการให้บริการของกิจการดาวเทียมสื่อสาร ทั้งนี้สำนักงาน กิจการดาวเทียมสื่อสารภายใต้ กสทช. ได้ดำเนินโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย โดยได้มีการดำเนินการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มและสัมมนาเชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการดาวเทียม กลุ่มผู้ผลิตและผู้นำเข้าอุปกรณ์ดาวเทียม กลุ่มหน่วยงานกำกับดูแลที่มีความเกี่ยวข้องกับดาวเทียมในประเทศไทย กลุ่มหน่วยงานดาวเทียมในต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านดาวเทียมผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศไทยและผู้แทนสำนักงาน กสทช. เพื่อรับทราบ ความคิดเห็นสำหรับทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการ ความต้องการใช้งานดาวเทียมและการกำกับดูแลการให้บริการ ดาวเทียมในประเทศไทย

บทสรุป: ปัจจุบันในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารของ กสทช. นั้น ได้ดำเนินงานและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ซึ่ง กสทช. ได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาด้านกิจการดาวเทียมในอนาคต และความสำคัญของผู้ประกอบการที่จะให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาบริการดาวเทียมได้ในอนาคต โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เห็นได้จากการร่วมมือกันกับหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการ ดาวเทียมในประเทศไทย อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้หน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องมีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อ แนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยในอนาคต แสดงให้เห็นถึงการยอมรับฟังความคิดเห็น ต่างๆ ของ กสทช. ที่จะนำมาพัฒนาการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ให้สามารถดำเนินแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน

2.2. กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ

กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทาง ในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ดังต่อไปนี้

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 60 บัญญัติว่า “รัฐต้องรักษาไว้ ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการ ใช้ช่วงโคจรอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน ”
- มาตรา 27 (1) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และ กำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำ แผนการบริหารสิทธิในการใช้ช่วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว แต่แผนดังกล่าวต้อง สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580) ตามยุทธศาสตร์ที่ 1: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยมีแผนงานกำหนดให้สนับสนุนการบริหารกิจการดาวเทียมของประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการใช้องค์ความรู้และบุคลากรด้านดาวเทียม เพื่อให้มีการแข่งขันในการเข้าถึงวงโคจรดาวเทียมค้างฟ้าและพัฒนาบริการข้อมูลผ่านดาวเทียมที่ถูกกฎหมาย
- สอดคล้องกับแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2562 - 2566) ตามยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาบริการโทรคมนาคมและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 6: สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

บทสรุป: จะเห็นได้ว่า สำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร ภายใต้ กสทช. มีการดำเนินโครงการภายใต้บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ซึ่งมีความสอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัตินโยบายและแผนระดับชาติ รวมทั้งแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การกำหนดหลักเกณฑ์หรือกรอบในการกำกับกิจการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ให้ครอบคลุมสาระสำคัญของการประกอบกิจการดังกล่าว

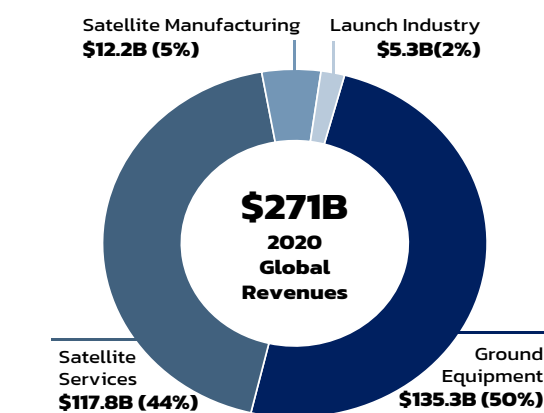
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

สำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร ภายใต้ กสทช. ได้ดำเนินโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย โดยยังอยู่ในระหว่างการศึกษากรณีศึกษาต่างประเทศและวิเคราะห์เปรียบเทียบในบริบทประเทศไทย ประเมินผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคม และด้านความมั่นคงของประเทศ โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินการดังนี้

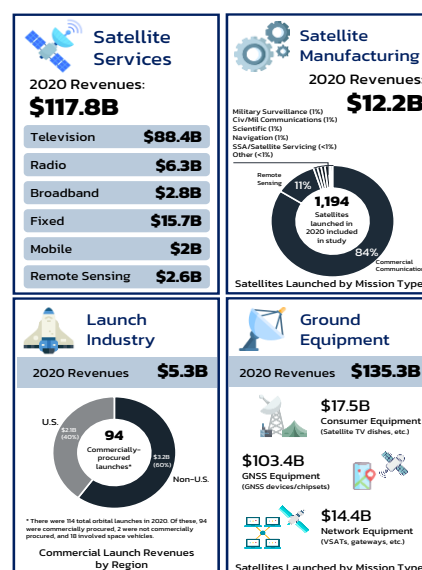
การศึกษา วิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมสื่อสารในปัจจุบันและอนาคต

- ปัจจุบันมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมสื่อสารในปัจจุบันและอนาคต และสรุปผลการศึกษาเทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการกิจการดาวเทียมสื่อสารในอนาคต และแนวทางการอนุญาตและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมของต่างประเทศ 6 ประเทศ ได้แก่ จีน อินเดีย เอเชีย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และลักเซมเบิร์ก รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสังคม ความมั่นคงของการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ทั้งเชิงบวกและเชิงลบของดาวเทียมไทยและดาวเทียมต่างชาติ

2020 Top-Level Global Satellite Industry Findings

For information on the satellite industry by SIA (Satellite Industry Association)

รูป 5:22 Top-Level Global Satellite Industry Findings 2020 (1)

2020 Top-Level Global Satellite Industry Findings

Increasing Affordability and Productivity, New Capabilities: Changing Industry Dynamics

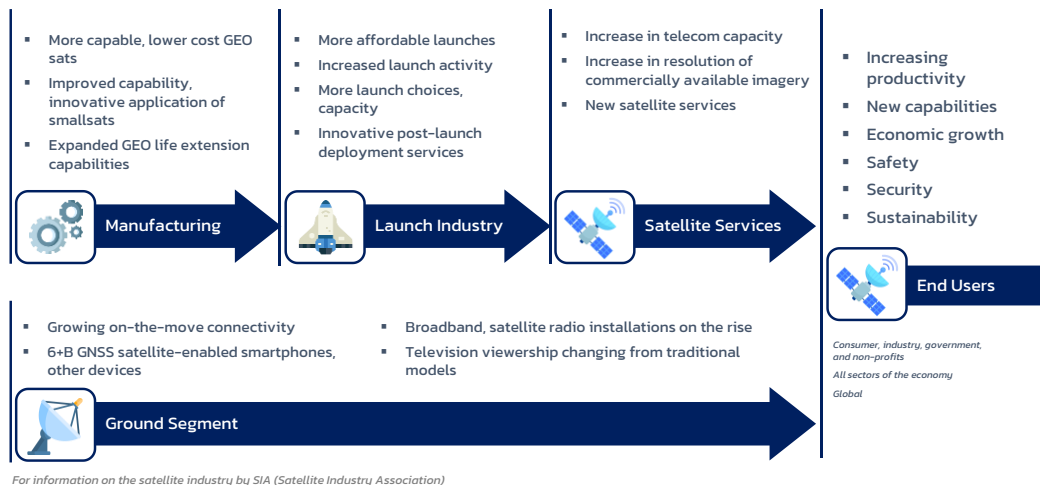

Figure 5:23 Top-Level Global Satellite Industry Findings 2020 (2)

การประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย

- ปัจจุบันมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ โดยใช้รูปแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสังคม ความมั่นคงของการให้บริการตามเติมในประเทศไทย

การจัดประชุมและการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

- มีการดำเนินการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการดาวเทียม กลุ่มผู้ผลิตและผู้นำเข้าอุปกรณ์ดาวเทียม กลุ่มหน่วยงานกำกับดูแลที่มี ความเกี่ยวข้องกับ ดาวเทียมในประเทศไทย กลุ่มหน่วยงานดาวเทียมในต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญด้านดาวเทียมผู้ประกอบการที่ เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศไทยและผู้แทนสำนักงาน กสทช. เพื่อรับทราบความคิดเห็นสำหรับ ทิศทาง แนวโน้ม รูปแบบการให้บริการ ความต้องการใช้งานดาวเทียมและการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมใน ประเทศไทย

ทั้งนี้ กิจกรรมการดำเนินโครงการที่เหลือ อยู่ในระหว่างดำเนินการ ภายในไตรมาสที่ 2/2565

รูป 5:24 ผลศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมใน (1)

2564

**ผลการดำเนินงานและ
ความก้าวหน้าของการ
ดำเนินโครงการ**

- ✓ การศึกษา วิเคราะห์สภาพ
อุตสาหกรรมดาวเทียม
สื่อสารในปัจจุบันและอนาคต
- ✓ การประเมินผลกระทบในเชิง
เศรษฐกิจและสังคมของการ
ให้บริการดาวเทียมสื่อสารใน
ประเทศไทย
- ✓ การจัดประชุมและการ
สัมภาษณ์หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูล

การประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการให้บริการดาวเทียม สื่อสารในประเทศไทย

ปัจจุบันมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ โดยใช้รูปแบบจำลองทาง
เศรษฐศาสตร์ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสังคม ความมั่นคงของการให้บริการ
ดาวเทียมในประเทศไทย

การจัดประชุมและการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

มีการดำเนินการจัดประชุมเฉพาะกลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งหน่วยงาน ซึ่ง
ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการดาวเทียม กลุ่มผู้ผลิตและผู้นำเข้าอุปกรณ์ดาวเทียม กลุ่ม
หน่วยงานกำกับดูแลที่มีความเกี่ยวข้องกับดาวเทียมในไทยและต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านดาวเทียม ผู้ประกอบการและผู้แทนสำนักงาน กสทช. เพื่อรับทราบความคิดเห็น

กิจกรรมที่เหลือ

อยู่ในระหว่างดำเนินการ ภายในไตรมาสที่ 2/2565

รูป 5:25 ผลศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต (2)

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยของ กสทช. ผ่านการประเมินผลผลิต โดยผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ สามารถติดตามได้จาก “รายงานความก้าวหน้าโครงการศึกษา ทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคตและแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย” สำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร (ดบ.) เนื่องจากทางคณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลประกอบการศึกษาและประเมินผลเพียงเบื้องต้น เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องด้วยโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการ ให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการศึกษา ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

5.6 การเรียบเรียงวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

5.6.1 ความสอดคล้องของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ โดยสอดคล้องกับข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนตามแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ซึ่งมีการออกประกาศไว้ โดยสอดคล้องกับข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ดังต่อไปนี้

1) ประเภทของวงโคจรดาวเทียม ประเภทของวงโคจรดาวเทียมตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ประกอบด้วย

- **วงโคจรดาวเทียมประจำที่ (Geostationary Orbit: GSO)** เป็นวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่งของดาวเทียมในวงโคจรดังกล่าวเสมือนอยู่ ณ ตำแหน่งเดิม สัมพันธ์กับโลก
- **วงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (Non-Geostationary Orbit: NGSO)** เป็นวงโคจรดาวเทียมที่ตำแหน่งของดาวเทียมในวงโคจรดังกล่าวไม่สัมพันธ์กับโลก

ทั้งนี้ การที่ประเทศไทยจะเข้าใช้งานวงโคจรดาวเทียมทั้ง 2 ประเภทข้างต้นจำเป็นต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศให้ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว เพื่อป้องกันการรบกวนที่อาจจะเกิดขึ้นต่อการใช้งานดาวเทียมของประเทศสมาชิกอื่น รวมทั้งเพื่อได้รับการคุ้มครองการรบกวนการใช้งานของประเทศไทย

2) รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

- **สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามแผน (Plan)** เป็นสิทธิที่ประเทศไทยมีอยู่ โดยมีรายละเอียดและขอบเขตการใช้งานตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ โดย**สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม** หมายความว่า **สิทธิที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานของรัฐได้รับหรือมีอยู่ในการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)**
- **สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุ** เพื่อให้ได้รับมา มี 2 ลักษณะ ดังนี้

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น เป็นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยได้แจ้งขอใช้ข่ายงานดาวเทียมต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) และอยู่ในขั้นตอนการจัดพิมพ์ข้อมูลล่วงหน้า (Advanced Publication of Information) หรือขั้นตอนการประสานงานคลื่นความถี่ (Coordination) แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งจดทะเบียน (Notification) และบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register: MIFR) ทั้งนี้ เนื่องจากสิทธิดังกล่าวยังคงต้องผ่านกระบวนการประสานงานและการแจ้งจดทะเบียน ส่งผลให้สิทธิขั้นต้นนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปหรือสิ้นสุดได้ตามกลไกการประสานงาน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าวได้โดยส่งดาวเทียมขึ้นใช้งาน แต่เนื่องจากเป็นเพียงสิทธิขั้นต้น การใช้งานดังกล่าวจะต้องไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อข่ายงานดาวเทียมอื่น รวมทั้งจะไม่ได้รับการคุ้มครองการรบกวนจากข่ายงานดาวเทียมอื่นเช่นเดียวกัน

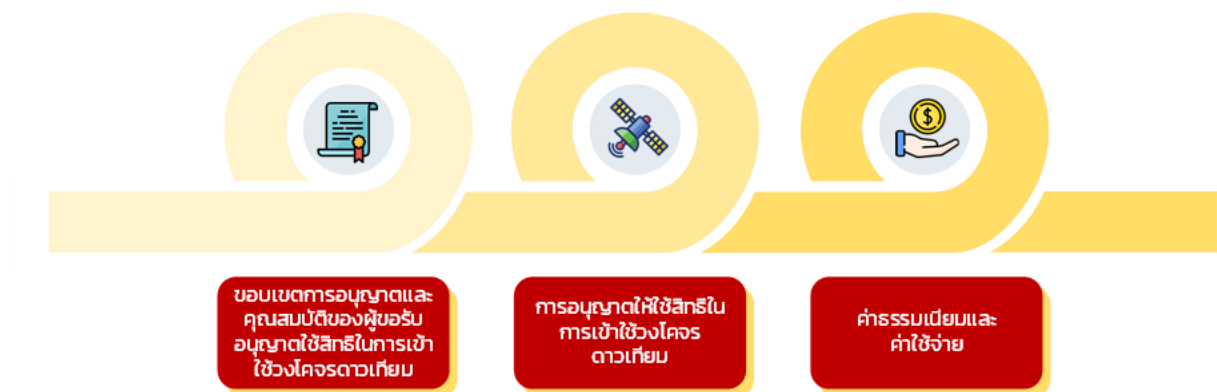
สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ เป็นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับเมื่อข่ายงานดาวเทียมได้รับการแจ้งจดทะเบียนและบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register: MIFR) ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยสามารถใช้งานดาวเทียมตามสิทธิดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ และได้รับสิทธิคุ้มครองการรบกวนจากข่ายงานดาวเทียมที่เกิดขึ้นในภายหลัง

จากการที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ประเทศไทยนั้นได้ดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัด โดยการเป็นประเทศสมาชิกของประเทศไทยนั้นมีสำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานอำนวยการในนามประเทศไทยของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ซึ่งเป็นตัวแทนฝ่ายบริหารและกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมของประเทศ จะเห็นได้ว่า กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำประกาศในเรื่องของสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ให้สอดคล้องและเป็นตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องของประเภทของวงโคจรดาวเทียม รายละเอียดสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามหลักเกณฑ์ และข้อกำหนดการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองและป้องกันการรบกวนสำหรับการใช้งานของประเทศไทย

5.6.2 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (14/1) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งมีการออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

รูป 5:26 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

5.6.2.1 ขอบเขตการอนุญาตและคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต

โดยขอบเขตการอนุญาตให้ใช้สิทธิวงโคจรดาวเทียม ระบุไว้ว่า ผู้ที่ประสงค์จะดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยหรือหน่วยงานของรัฐได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมจะต้องขออนุญาตตามประกาศฉบับนี้ โดยสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ (1) สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น และ (2) ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ ซึ่ง

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น หมายความว่า สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่เกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยได้แจ้งขอใช้ข่ายงานดาวเทียมต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและอยู่ในขั้นตอนการจัดพิมพ์ข้อมูลล่วงหน้าหรือขั้นตอนการประสานงานคลื่นความถี่ แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งจดทะเบียนและบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register - MIFR) แห่งสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ หมายความว่า สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมที่ประเทศไทยได้รับเมื่อข่ายงานดาวเทียมได้รับการแจ้งจดทะเบียนและบันทึกไว้ในทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศ (Master International Frequency Register - MIFR) แห่งสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU)

ทั้งนี้ **คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม** มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ขอรับอนุญาตเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
- (2) มีสถานประกอบการในประเทศไทย
- (3) ต้องมิใช่เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

และผู้ขอรับอนุญาตเพื่อใช้ในการกิจของหน่วยงานหรือเพื่อใช้งานเฉพาะกิจ โดยไม่ใช่เพื่อการให้บริการเชิงพาณิชย์ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ
- (2) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และต้องมีใช้เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

จะเห็นได้ว่า ขอบเขตการอนุญาตและคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามประกาศนั้น ในส่วนของขอบเขตการอนุญาต มีการดำเนินการที่สอดคล้องไปตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เพื่อให้ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและได้รับการคุ้มครองและป้องกันการรบกวนการใช้งานคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ และในส่วนของคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม พบว่า ต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น อีกทั้งต้องไม่ใช่เป็นคนต่างชาติ ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีตัวแทนประเทศไทยในกรณีที่เป็นการลงทุนจากต่างชาติ

5.6.2.2 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

การขอรับอนุญาตใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นต้น จากหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม พบประเด็นที่น่าสนใจตามที่ระบุไว้ ดังนี้

ข้อ 9 (3) วางหลักประกันการดำเนินการตามประกาศนี้เป็นเช็คจากสถาบันการเงินประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินสั่งจ่ายสำนักงาน กสทช. ซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อสำนักงาน กสทช. หรือก่อนหน้านั้นไม่เกินสามวันทำการ หรือหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงินประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ดังนี้

(3.1) กรณีการขอรับอนุญาตเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์ เป็นจำนวนร้อยละห้าของต้นทุนการสร้างดาวเทียม และการนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจร

(3.2) กรณีการขอรับอนุญาตเพื่อใช้ในการกิจของหน่วยงานหรือเพื่อใช้งานเฉพาะกิจโดยไม่ใช่เพื่อการให้บริการเชิงพาณิชย์ เป็นจำนวนร้อยละสองจุดห้าของต้นทุนการสร้างดาวเทียมและการนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจร **เว้นแต่เป็นการขอรับอนุญาตใช้งานเพื่อการวิจัยและการศึกษา หรือเป็นการใช้งานที่ไม่แสวงหากำไรของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องวางหลักประกัน**

ข้อ 10 เมื่อได้รับเอกสารคำขอรับอนุญาตตามข้อ 9 แล้ว ให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเอกสารคำขอรับอนุญาตกับประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ และแผนความถี่วิทยุ กรณีพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอรับอนุญาตมีคุณสมบัติและเอกสารครบถ้วน ให้สำนักงาน กสทช. เสนอคำขอรับอนุญาตนั้นต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารคำขอรับอนุญาตครบถ้วน

การพิจารณาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม กสทช. จะคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่ผู้ขอรับอนุญาตจะสามารถดำเนินการนำดาวเทียมขึ้นสู่วงโคจรได้จริงเป็นอย่างน้อย หาก กสทช. พิจารณาอนุญาตแล้ว ให้สำนักงาน กสทช. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ กสทช. มีมติอนุญาต และจะส่งเอกสารคำขอรับอนุญาตที่เกี่ยวข้องให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศดำเนินการต่อไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ กสทช. มีมติดังกล่าว

จากข้อประกาศ พบข้อสังเกตที่สำคัญดังนี้

- 1) **วางหลักประกัน จะเห็นได้ว่า** กรณีการขอรับอนุญาตใช้งานเพื่อการวิจัยและการศึกษา หรือเป็นการใช้งานที่ไม่แสวงหากำไรของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องวางหลักประกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีมากสำหรับด้านการศึกษาและการวิจัย เนื่องจากการศึกษาและวิจัยเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมด้านดาวเทียมของประเทศ การศึกษา การทดลอง เรียนรู้ที่เข้าถึงง่ายขึ้น เป็นการลดเงินลงทุนเบื้องต้น เพื่อที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาในส่วนอื่นๆ ของการศึกษาและวิจัยได้
- 2) **ระยะเวลาการดำเนินการ** พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเอกสารคำขอรับอนุญาตกับประกาศหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทางสำนักงาน กสทช. เสนอคำขอรับอนุญาตนั้นต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารคำขอรับอนุญาตครบถ้วน และเมื่อ กสทช. มีมติอนุญาต จึงส่งเอกสารคำขอรับอนุญาตที่เกี่ยวข้องให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศดำเนินการต่อไปภายใน 30 วันนับแต่วันที่ กสทช. มีมติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่การยื่นคำขอจนส่งคำขอให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) นั้นใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น 3 เดือน ซึ่งทางผู้ประกอบการพิจารณาว่าใช้ระยะเวลานานพอสมควร หากจะกระชับเวลาการยื่นคำขอให้เร็วขึ้น จะช่วยให้การดำเนินการยื่นขอใช้สิทธิเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากขึ้น

การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ จากหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม พบประเด็นที่น่าสนใจตามที่ระบุไว้ ดังนี้

ข้อ 19 เมื่อสำนักงาน กสทช. ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและข้อมูลทางเทคนิคแล้ว ให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาส่งเอกสารและข้อมูลทางเทคนิคสำหรับการแจ้งจดทะเบียนให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศดำเนินการต่อไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วนถูกต้อง

ข้อ 20 สำนักงาน กสทช. จะเสนอให้ กสทช. พิจารณายืนยันสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศตีพิมพ์ข้อมูล Part 1- S ลงใน BR International Frequency Information Circular (BR-IFIC)

ข้อ 21 เมื่อ กสทช. ได้ยืนยันสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ให้แก่ผู้ขอรับอนุญาตแล้ว ให้การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีระยะเวลาไม่เกินยี่สิบปีนับแต่เมื่อประเทศไทยได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์

จากข้อประกาศ พบข้อสังเกตที่สำคัญดังนี้

- 1) **ระยะเวลาการดำเนินการ** สำนักงาน กสทช. พิจารณาส่งเอกสารและข้อมูลทางเทคนิคสำหรับการแจ้งจดทะเบียนให้สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วนถูกต้อง จากนั้น สำนักงาน กสทช. เสนอให้ กสทช. พิจารณายืนยันสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ภายใน 60 วันนับแต่วันที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศตีพิมพ์ข้อมูล Part 1- S ลงใน BR International Frequency Information Circular (BR-IFIC) จะเห็นได้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่พิจารณาเอกสารและข้อมูลทางเทคนิคจนพิจารณายืนยันสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ นั้นใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น 3 เดือน ซึ่งใช้ระยะเวลานานพอสมควร หากจะกระชับเวลาการพิจารณาเร็วขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของผู้ยื่นสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์มากขึ้น

5.6.2.3 ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ดังนี้

ประเภทของผู้รับอนุญาต	ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์	ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี
ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์	2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม	ร้อยละ 0.25 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม
ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ในการกิจการของหน่วยงานหรือเพื่อใช้งานเฉพาะกิจ	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น

ตาราง 5:6 ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ทั้งนี้ การชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปีให้นำมาหักจากค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ได้ จนครบตามจำนวนค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ที่นิติบุคคลได้ชำระไว้ โดยในกรณีที่ยังไม่ครบตามจำนวนดังกล่าว ให้ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมได้รับการยกเว้นการชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปีจนครบอายุการอนุญาตโดยไม่สามารถเรียกคืนในส่วนที่ไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวได้ แต่ในกรณีที่ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปีเกินกว่าจำนวนค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ที่นิติบุคคลได้ชำระไว้ ให้ชำระเฉพาะส่วนที่เกินในปีนั้น โดยในปีถัดไป จึงชำระเต็มจำนวนเป็นร้อยละของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียมจนครบอายุการอนุญาต หากมิได้มีการขออนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพิ่มเติม

จากรายละเอียดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์ มีค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ เป็นจำนวน 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี อยู่ที่ร้อยละ 0.25 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม เมื่อเทียบกับค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี มีอัตราค่าธรรมเนียมรายปีอยู่ที่ร้อยละ 3.2 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม พบว่า ประการยังคงสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทยที่มีการเก็บค่าธรรมเนียมรายปีของผู้ประกอบการในประเทศน้อยกว่าการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ อยู่ที่ร้อยละ 2.95 ซึ่งถือว่ายังคงเอื้อประโยชน์ในเรื่องของค่าธรรมเนียมการใช้สิทธิของผู้ประกอบการภายในประเทศไม่ให้เกิดเปรียบต่างชาติมากเกินไป ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น เกิดการพัฒนาบริการในอุตสาหกรรมได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี นำมาหักจากค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ได้ จนครบตามจำนวนค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ที่นิติบุคคลได้ชำระไว้ ซึ่งส่วนนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการที่สามารถลดค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าธรรมเนียมรายปีลง

5.6.3 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศไทย เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมของไทยที่เพิ่มมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศของรัฐบาล ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (4) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และมาตรา 27 (14/2) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ ซึ่งมีการออกประกาศที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

01 วิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

- การระบุถึงความหมายสำคัญตามประกาศ ตัวอย่างเช่น ดาวเทียมต่างชาติ หมายความว่า ดาวเทียมสื่อสารประเภทวงโคจรประจำที่ (Geostationary-Satellite Orbit: GSO) และดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ที่ใช้สิทธิใช้งานดาวเทียมของประเทศอื่น เป็นต้น
- สาระสำคัญที่น่าสนใจของประกาศ
 - คุณสมบัติผู้ขออนุญาต
 - ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาต
 - สิทธิที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ

02 อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาต

- ค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ คือ 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
- ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี คือ ร้อยละ 3.2 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม

รูป 5:27 หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

5.6.3.1 วิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

ความหมายสำคัญตามประกาศ จากประกาศได้มีการระบุความหมายที่สำคัญ ดังนี้

- ดาวเทียมต่างชาติ** หมายความว่า ดาวเทียมสื่อสารประเภทวงโคจรประจำที่ (Geostationary-Satellite Orbit: GSO) และดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ที่ใช้สิทธิใช้งานดาวเทียมของประเทศอื่น
- การประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ดาวเทียมต่างชาติ** หมายความว่า การประกอบกิจการโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในลักษณะที่เป็นผู้ให้บริการดาวเทียมสื่อสารเชิงพาณิชย์โดยใช้ดาวเทียมต่างชาติแก่บุคคลอื่นทั่วไป
- การอนุญาต** หมายความว่า การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

- **ข่ายงานดาวเทียม (Satellite Network Filing)** หมายความว่า ชุดข้อมูลที่แสดงสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศสมาชิก ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดการใช้งานคลื่นความถี่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม และลักษณะทางเทคนิคของการใช้งาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและประเทศสมาชิกใช้ในการบริหารการใช้งานคลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียม

จากประกาศฉบับนี้ พบข้อประกาศที่มีสาระสำคัญที่น่าสนใจตามเนื้อหา (1) คุณสมบัติผู้ขออนุญาต (2) ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาต (3) สิทธิที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ 4 การอนุญาตตามประกาศฉบับนี้ ใช้บังคับกับผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารแก่บุคคลอื่น รวมถึงผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์หรือกิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการวิทยุโทรทัศน์

ให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคม กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ จะต้องใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติจากผู้รับอนุญาตตามประกาศนี้เท่านั้น เว้นแต่กรณีตามข้อ 15 และ 16

ข้อ 5 ผู้ขออนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยโดยมีสถานประกอบการในประเทศไทย

(2) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด

ข้อ 8 ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ ดังนี้

(3) สำนักงาน กสทช. จะพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด

(4) หากปฏิบัติถูกต้องและครบถ้วน สำนักงาน กสทช. จะดำเนินการพิจารณากลับกรอง เพื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการอนุญาตเพื่อเสนอให้ กสทช. พิจารณากายในทกลิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารคำขออนุญาตครบถ้วน

(6) กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาต หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม

ข้อ 9 สิทธิที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติแต่ละสิทธิ เป็นการอนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติแต่ละดวง โดยผู้รับอนุญาตสามารถขออนุญาตเพื่อเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติได้หลายดวง ทั้งนี้ ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติสามารถมีตัวแทนในประเทศไทยได้หลายรายเช่นกัน

กรณีดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non - Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ให้การอนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติหนึ่งสิทธิต่อระบบ

ข้อ 12 การอนุญาตตามประกาศนี้ ให้มีระยะเวลาการอนุญาตห้าปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช.

จากข้อประกาศตามที่กล่าวมา ผ่านการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล พบข้อสังเกตที่สำคัญดังนี้

- 1) **ผู้ขอรับอนุญาต** จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทไทยและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายรัฐเท่านั้น จะเห็นได้ว่า ประกาศฉบับนี้เป็นการตั้งกำแพงและบังคับให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติให้มีการลงทุนและสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยหากจะเข้ามาหารายได้จากคนไทย โดยที่บังคับให้จดทะเบียนหรือมีตัวแทนสัญชาติไทยในการให้บริการ เพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีให้กับคนไทย และประเทศไทยก็เกิดการจ้างงานสร้างรายได้ ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ อีกทั้งเป็นการควบคุมไม่ให้เงินไหลออกนอกประเทศโดยที่ประเทศไทยไม่ได้รับประโยชน์
- 2) **ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ** สำนักงาน กสทช. จะดำเนินการพิจารณากลับกรองเพื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการอนุญาตเพื่อเสนอให้ กสทช. พิจารณาภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารคำขอรับอนุญาตครบถ้วน จะเห็นได้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาถึง 2 เดือน ซึ่งใช้ระยะเวลาพอสมควร หากจะกระชับเวลาการพิจารณาเร็วขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของผู้ขอรับอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติมากขึ้น อย่างไรก็ตามแล้วแต่ สำนักงาน กสทช. ยังมีการพิจารณาด้านความมั่นคงเพื่อให้สอดคล้องไปกับการรักษาความของประเทศ โดยพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด และ กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาต หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม (รายละเอียดในเรื่องความมั่นคง จะกล่าวในหัวข้อ ความมั่นคง กำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย)
- 3) **สิทธิที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ** ที่น่าสนใจคือ ดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ให้การอนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติหนึ่งสิทธิต่อระบบ โดยเป็นการออกประกาศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO) ประเภทวงโคจรต่ำ (LEO) ที่มีการสร้างดาวเทียมแบบกลุ่ม ที่ปัจจุบันเริ่มมีการใช้งานอย่างแพร่หลายมากขึ้น ซึ่งประกาศข้อนี้จะต้องต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมได้ในอนาคต และประกาศได้มีความครอบคลุมมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่ดาวเทียมวงโคจรค้างฟ้า

5.6.3.2 อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาต

อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ผู้รับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตตามอัตราที่กำหนด ดังนี้

ค่าธรรมเนียมการอนุญาต	อัตราค่าธรรมเนียม
ค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ	2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิ ในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี	ร้อยละ 3.2 ของรายได้ ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม

ตาราง 5:7 อัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการ

ทั้งนี้ การชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตรายปีให้นำมาหักจากค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตจนครบตามจำนวนค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตที่นิติบุคคลได้ชำระไว้ โดยในกรณีที่ยังไม่ครบตามจำนวนดังกล่าว ให้ผู้รับอนุญาตได้รับการยกเว้นการชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตรายปี จนครบอายุการอนุญาตโดยไม่สามารถเรียกคืนในส่วนที่ไม่ครบตามจำนวนดังกล่าวได้ แต่ในกรณีที่ค่าธรรมเนียมการอนุญาตรายปีเกินกว่าจำนวนค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตที่นิติบุคคลได้ชำระไว้ ให้ชำระเฉพาะส่วนที่เกินในปีนั้น โดยในปีถัดไป จึงชำระเต็มจำนวนเป็นร้อยละของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม จนครบอายุการอนุญาต

จากรายละเอียดอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศมีค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี อยู่ที่ร้อยละ 3.2 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม เมื่อเทียบกับผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ในการให้บริการเชิงพาณิชย์ในไทย มีค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเมื่อได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์ เป็นจำนวน 2,000,000 บาท ต่อ 1 สิทธิการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมรายปี อยู่ที่ร้อยละ 0.25 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการประกอบกิจการดาวเทียม พบว่าประเทศมีการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศไทยที่มีการเก็บค่าธรรมเนียมรายปีของผู้ประกอบการในประเทศน้อยกว่าการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องอื่นๆ ในด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมดาวเทียม หากเทียบกับการให้บริการต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศโดยไม่มีต้นทุนที่เกี่ยวข้องเหมือนผู้ประกอบการไทย ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างความสะดวกในการแข่งขันในอุตสาหกรรมดาวเทียมในประเทศ ไม่ให้ผู้ประกอบการภายในประเทศเสียเปรียบต่างชาติมากเกินไป ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น เกิดการพัฒนาบริการในอุตสาหกรรมได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการตั้งกำแพงและบังคับให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติให้มีการลงทุนและสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยหากจะเข้ามาหารายได้จากคนไทย โดยที่บังคับให้จดทะเบียนหรือมีตัวแทนสัญชาติไทยในการให้บริการอีกด้วย เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ ขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมของประเทศ

5.6.4 การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS)

การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS) หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ซึ่งเป็นรูปแบบการให้บริการสื่อสารประเภท เสียง (voice) ข้อมูล (data) บรอดแบนด์ (broadband) ระบบติดตาม (tracking) ผ่านดาวเทียมโดยใช้ดาวเทียมต่างชาติ โดยในการรวบรวม ศึกษาวิเคราะห์เชิงลึกจะแบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ การให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS) และการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite: GMPCS) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ รูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service (MSS) หรือบริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS)

รูป 5:28 รูปแบบประกอบกิจการบริการ MSS และ GMPCS

5.6.4.1 การให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (MSS)

การให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS) เป็นการให้บริการสื่อสารทั้งเสียงและข้อมูลแก่ผู้ใช้ทั่วโลกที่กำลังเดินทางหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยอุปกรณ์เคลื่อนที่มีหลายขนาดตั้งแต่อุปกรณ์พกพาไปจนถึงอุปกรณ์ที่ติดตั้งในยานพาหนะโดยจะคงการสื่อสารไว้ในขณะเคลื่อนที่ ทั้งนี้ มีการทำงานที่ความถี่ย่านต่ำ L-band ในสเปกตรัมความถี่ที่ถูกรบกวนจากสภาวะอากาศน้อยกว่าความถี่ย่านสูง เช่น Ku-Band และ Ka-band

สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ได้กำหนดรูปแบบการให้บริการดาวเทียมเป็น 2 แบบ²⁴ ได้แก่

- 1) ดาวเทียมสำหรับผู้ให้บริการประจำที่ (Fixed Satellite Service: FSS) ได้แก่ สถานีภาคพื้นดินที่งานดาวเทียมติดตั้งประจำที่ สามารถพบเห็นได้ในกิจการทั่วไป ดาวเทียมหลักที่ให้บริการแบบนี้ เช่น INTELSAT, EUTELSAT, THAICOM เป็นต้น
- 2) ดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS) ได้แก่ ดาวเทียมที่ใช้สถานีดาวเทียมภาคพื้นดินติดตั้งอยู่บนยานพาหนะเคลื่อนที่ หากอยู่บนบก เรียกว่าดาวเทียม IMS (Land Mobile Satellite) หากติดตั้งอยู่บนเครื่องบิน เรียกว่าดาวเทียม AMS (Airborne Mobile Satellite) ดาวเทียมที่ให้บริการแบบนี้ เช่น INMARSAT เป็นต้น

²⁴ ระบบการสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Communication System)

การให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS)

การกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์สำหรับการให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Satellite Service: MSS) ของ กสทช. นั้นมีการบังคับและกำกับดูแลภายใต้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ โดยที่

“การประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ดาวเทียมต่างชาติ” หมายความว่า การประกอบกิจการโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในลักษณะที่เป็นผู้ให้บริการดาวเทียมสื่อสารเชิงพาณิชย์โดยใช้ดาวเทียมต่างชาติแก่บุคคลอื่นทั่วไป

ทั้งนี้ปรากฏในข้อบังคับตามประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ บังคับให้ผู้ประสงค์ที่จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารแก่บุคคลอื่น รวมถึงผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือกิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการวิทยุโทรทัศน์ แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ จะต้องใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติจากผู้รับอนุญาตตามประกาศนี้เท่านั้น

- คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทไทยและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายรัฐเท่านั้น
- การขอรับอนุญาต ผู้ขอรับอนุญาตต้องดำเนินการ ยื่นคำขอรับการอนุญาตและชำระค่าพิจารณาคำขอรับอนุญาตต่อสำนักงาน กสทช. ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งเอกสารหลักฐานและข้อมูลเพื่อให้ กสทช. พิจารณา เช่น เอกสารหลักฐานนิติบุคคล หนังสือรับรอง ข้อมูลด้านเทคนิคและเทคโนโลยี (ข้อมูลดาวเทียมต่างชาติ เอกสารข่าวดาวเทียม ประเภทการให้บริการ) เป็นต้น
- การพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ สำนักงาน กสทช. พิจารณาตรวจสอบแบบคำขอที่ระบุ และเอกสารหลักฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการอนุญาตให้ถูกต้องและครบถ้วน พิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด จากนั้นสำนักงาน กสทช. จะดำเนินการพิจารณากลับกรอง เพื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการอนุญาตเพื่อเสนอให้ กสทช. ทั้งนี้ กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาตหากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบด้านความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจหรือสังคม
- การปฏิบัติตามเงื่อนไข
 - 1) ผู้รับอนุญาตจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทยและการกำกับดูแลของประเทศไทยทุกประการและต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทย ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) รวมถึงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) หรือกฎระเบียบอื่นใด โดยไม่ขัดกับกฎหมาย
 - 2) ผู้รับอนุญาตจะต้องมีสถานีเชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) ในประเทศไทย ตามที่ กสทช. กำหนด

- 3) การตั้งสถานีรับหรือส่งสัญญาณดาวเทียม ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์ใดๆ ที่ กสทช. กำหนด
- 4) หากผู้รับอนุญาตใช้ดาวเทียมต่างชาติใช้เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์จะต้องให้บริการกับผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จาก กสทช. เท่านั้น
- 5) การกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหา
 - (5.1) การให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเพื่อสื่อสารข้อมูลเนื้อหาไปยังสาธารณะให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะตัวกลาง (Intermediary Liability) ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ในราชอาณาจักรไทย ตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด
 - (5.2) ผู้รับอนุญาตต้องระงับการนำส่ง การเชื่อมโยงสัญญาณ หรือการเผยแพร่ข้อมูลใดๆ ในราชอาณาจักรไทยทันทีเมื่อได้รับแจ้งว่าเนื้อหาขัดกฎหมาย (Notice and Take down)
- 6) หากมีการเพิ่มเติมการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมที่นำมาให้บริการ ผู้รับอนุญาตต้องรายงานให้ กสทช. ทราบก่อนนำมาให้บริการ
- 7) ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องระงับการใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวและรายงานให้ กสทช. ทราบ โดยทันที พร้อมนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือเยียวยาความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศด้วย

- **ชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาต** ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมการอนุญาตตามอัตราที่กำหนด ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมเมื่อได้รับการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศรายปี
- **การอนุญาต** ให้มีระยะเวลาการอนุญาตห้าปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช.
- **การระงับหรือยกเลิกการอนุญาต** หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือพบข้อเท็จจริงในภายหลังว่าผู้รับอนุญาตแจ้งข้อมูลประกอบการพิจารณาอันเป็นเท็จ ผู้ได้รับอนุญาตจะไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ได้

อย่างไรก็ตาม ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศครอบคลุมรูปแบบประกอบกิจการบริการ Mobile Satellite Service (MSS) แล้ว หากมีผู้ประสงค์จะขอรับอนุญาต สามารถดำเนินการตามประกาศได้ทันที โดยทางสำนักงาน กสทช. ได้มีการให้บริการในส่วนของกลุ่มประชาชนและแบบคำขอรับสิทธิเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมต่างชาติ พร้อมทั้งคลินิกที่บริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ขอรับอนุญาต

5.6.4.2 การให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS)

เครื่องวิทยุโทรคมนาคม หรือเครื่องลูกข่ายการให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกประเภท หรือเครื่องวิทยุโทรคมนาคมที่ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite: GMPCS) ซึ่ง กสทช. ได้มีการกำกับดูแลด้านการให้บริการเชิงพาณิชย์ในเรื่อง การให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ตามประกาศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของเครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ เรื่อง เครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite: GMPCS)

มาตรฐานทางเทคนิคนี้ ระบุลักษณะทางเทคนิคขั้นต่ำของเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite: GMPCS) ที่ใช้งานในย่านความถี่วิทยุ 1 – 3 GHz ทั้งนี้ มาตรฐานทางเทคนิคนี้ไม่บังคับใช้กับเครื่องวิทยุคมนาคมในระบบ INMARSAT โดยมาตรฐานทางเทคนิคของเครื่องวิทยุคมนาคม เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งดังต่อไปนี้

- **Recommendation ITU-R M.1343:** Essential technical requirement of Mobile Earth Stations for Global Non-Geostationary Mobile-Satellite Service System in the bands 1-3 GHz
- **Recommendation ITU-R M.1480:** Essential technical requirement of Mobile Earth Stations of Geostationary Mobile-Satellite Systems that are implementing the Global Mobile Personal Communications by Satellite (GMPCS)
- **ETSI EN 301 441:** Satellite Earth Station and System (SES); Harmonized EN for Mobile Earth Station (MESs); including handheld earth stations, for Satellite Personal Communications Network (S-PCN) in the 1.6/2.4 GHz bands under the Mobile Satellite Service (MSS)

2) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง เครื่องวิทยุคมนาคมและสถานีวิทยุคมนาคมที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498

การกำหนดเครื่องวิทยุคมนาคมและสถานีวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการบางประเภทได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตเนื่องจากเทคโนโลยีด้านวิทยุคมนาคม มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น และมีบริการวิทยุคมนาคมเพิ่มขึ้น ซึ่งการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมบางลักษณะหรือที่ใช้ในการบางประเภทไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานเครื่องวิทยุคมนาคมในการอื่น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้เครื่องวิทยุคมนาคมให้สามารถเข้าถึงคลื่นความถี่ได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล และข้อเสนอแนะของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (4) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และมาตรา 27 (24) (25) และมาตรา 81 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ประกอบมาตรา 6 วรรคสองและมาตรา 11 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ซึ่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ออกข้อประกาศที่เกี่ยวข้องกับเครื่องวิทยุโทรคมนาคมที่ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาต ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 6 เครื่องวิทยุคมนาคมที่เป็นเครื่องลูกข่ายในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกประเภทหรือเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite : GMPCS) ที่มีตราอักษร แบบ หรือรุ่นที่ได้ผ่านการตรวจสอบรับรองมาตรฐานจาก กสทช. ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตมี นำเข้า นำออก หรือค้าซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม

ข้อ 7 เครื่องวิทยุคมนาคมที่เป็นเครื่องลูกข่ายในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกประเภทหรือเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite : GMPCS) ที่เป็น**เครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในประเทศ**ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตใช้ซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม

ข้อ 8 เครื่องวิทยุคมนาคมที่เป็นเครื่องลูกข่ายในกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite : GMPCS) ที่เป็น**เครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในต่างประเทศ**ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตมี ใช้นำเข้าหรือนำออกซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคของเครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ เรื่อง เครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (Global Mobile Personal Communications by Satellite : GMPCS) และประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง เครื่องวิทยุคมนาคมและสถานวิทยุคมนาคมที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 พบว่า (1) ลักษณะทางเทคนิคขั้นต่ำของเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) Recommendation ITU-R M.1343 หรือ Recommendation ITU-R M.1480 อีกทั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานองค์การมาตรฐานด้านโทรคมนาคมในระดับสากลที่เกี่ยวข้อง และ (2) เครื่องวิทยุคมนาคมที่เป็นเครื่องลูกข่ายในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกประเภทหรือเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบสื่อสารเคลื่อนที่ส่วนบุคคลรอบโลกผ่านดาวเทียม (GMPCS) ทั้งที่เป็นเครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในประเทศและเครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในต่างประเทศ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตมี ใช้นำเข้าหรือนำออกซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้เครื่องวิทยุคมนาคมให้สามารถเข้าถึงคลื่นความถี่ได้มากยิ่งขึ้นให้การกำกับดูแลเป็นไปเท่าที่จำเป็นและสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากลและข้อเสนอแนะของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หากเป็นการให้บริการดาวเทียมสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่จากดาวเทียมต่างประเทศจะต้องขออนุญาตใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาตินในการให้บริการในประเทศ

5.6.5 การกำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบการกิจการดาวเทียมต่างชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย

ความมั่นคงของชาติเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและคนในสังคมอยู่ดีมีสุข ตลอดจนมีภูมิคุ้มกันพร้อมที่จะเผชิญและสามารถบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันกิจการอวกาศเป็นหนึ่งในกิจการที่แสดงถึงอำนาจที่สำคัญของประเทศ สามารถสร้างผลประโยชน์ให้กับประเทศชาติได้หลากหลายมิติโดยเฉพาะในงานด้านความมั่นคง อวกาศเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่หลายประเทศแสวงหาประโยชน์จากห้วงอวกาศ เป็นปัจจัยสนับสนุนให้เป็นฝ่ายได้เปรียบในการพัฒนาประเทศและกิจการอวกาศเพื่อความมั่นคง โดยผ่านการใช้ประโยชน์จากดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพด้านความมั่นคงและการสังเกตการณ์ทางอวกาศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนากิจการอวกาศมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี ชีตความสามารถด้านองค์ความรู้ และงบประมาณจำนวนมากในการดำเนินการ ประกอบกับเทคโนโลยีในปัจจุบันที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำควรตระหนักถึงและปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องและตามทันการพัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ให้มีความเหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุดคือความมั่นคงของประเทศไทย

จากประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทยตามที่ได้กล่าวมา สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในประกาศที่เป็นการกำกับดูแลการให้บริการของผู้ประกอบการกิจการดาวเทียมต่างชาติให้สอดคล้องไปกับการรักษาความมั่นคงของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดจากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ดังนี้

ข้อ 5 ผู้ขออนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยโดยมีสถานประกอบการในประเทศไทย

(2) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด

ข้อ 8 ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ

(3) สำนักงาน กสทช. จะพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด

(6) กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาต หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม

ข้อ 10 ผู้รับอนุญาตต้องรักษาไว้ซึ่งคุณสมบัติตามข้อ 5 และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

(1) ผู้รับอนุญาตจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทยและการกำกับดูแลของประเทศไทยทุกประการและต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศไทย ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) รวมถึงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) หรือกฎระเบียบอื่นใด โดยไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่เดิม รวมถึงกฎหมายที่จะประกาศเพิ่มเติมหรือแก้ไข เพื่อบังคับใช้ต่อไปในอนาคต

(2) ผู้รับอนุญาตจะต้องมีสถานีเชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) ในประเทศไทยตามที่ กสทช. กำหนด

(3) การตั้งสถานีรับหรือส่งสัญญาณดาวเทียม ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์ใดๆ ที่ กสทช. กำหนด

(4) หากผู้รับอนุญาตใช้ดาวเทียมต่างชาติใช้เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์จะต้องให้บริการกับผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จาก กสทช. เท่านั้น

(5) การกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหา

(5.1) การให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเพื่อสื่อสารข้อมูลเนื้อหาไปยังสาธารณะให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะตัวกลาง (Intermediary Liability) ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ในราชอาณาจักรไทย ตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด

(5.2) ผู้รับอนุญาตต้องระงับการนำส่ง การเชื่อมโยงสัญญาณ หรือการเผยแพร่ข้อมูลใดๆ ในราชอาณาจักรไทยทันทีเมื่อได้รับแจ้งว่าเนื้อหาขัดกฎหมาย (Notice and Take down)

(6) หากมีการเพิ่มเติมการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมที่นำมาให้บริการ ผู้รับอนุญาตต้องรายงานให้ กสทช. ทราบก่อนนำมาให้บริการ

(7) ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องระงับการใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวและรายงานให้ กสทช. ทราบ โดยทันที พร้อมนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือเยียวยาความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศด้วย

ข้อ 14 หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ 10 หรือปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่าผู้รับอนุญาตแจ้งข้อมูลประกอบการพิจารณาอันเป็นเท็จ หรือมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือจำเป็นต้องรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กสทช. มีอำนาจระงับหรือยกเลิกการอนุญาตได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น

จากข้อประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทยที่รวบรวมและวิเคราะห์ได้จากประกาศ โดยมีเนื้อหาสำคัญและข้อสังเกตดังนี้

จากข้อประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทยที่รวบรวมและวิเคราะห์ได้จากประกาศ โดยมีเนื้อหาสำคัญได้แก่

คุณสมบัติผู้ขอรับอนุญาต จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทไทยและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายรัฐเท่านั้น

ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาต ให้ดำเนินการสำนักงาน กสทช. มีการพิจารณาเงื่อนไขด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพิจารณาอนุญาต เพื่อให้สอดคล้องไปกับการรักษาความของประเทศ

เงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตาม ส่วนที่สำคัญที่สุดสำหรับประกาศฉบับนี้ คือ เงื่อนไขที่ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด

รูป 5:29 การรวบรวมและวิเคราะห์ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย

- 1) **คุณสมบัติผู้ขอรับอนุญาต** จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นบริษัทไทยและมีสถานประกอบการในประเทศไทยเท่านั้น และต้องเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายรัฐเท่านั้น จะเห็นได้ว่า ประกาศฉบับนี้เป็นการตั้งกรอบกฎเกณฑ์และบังคับให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติให้มีการลงทุนและสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยหากจะเข้ามาทำธุรกิจในอนาคตในอุตสาหกรรมดาวเทียมและหารายได้จากประเทศไทย โดยการบังคับให้จดทะเบียนหรือมีตัวแทนสัญชาติไทยในการให้บริการ เพื่อเป็นการควบคุมการดำเนินการของต่างชาติให้อยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศไทย รวมทั้งเพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีให้กับคนไทย ส่งผลให้ประเทศไทยเกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ อีกทั้งเป็นการควบคุมไม่ให้เงินไหลออกนอกประเทศโดยที่ประเทศไทยไม่ได้รับประโยชน์ และควบคุมข้อมูลที่เกิดจากการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐให้อยู่ภายใต้อำนาจของกฎหมายประเทศไทย
- 2) **ระยะเวลาและวิธีการพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ** สำนักงาน กสทช. มีการพิจารณาเงื่อนไขด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพิจารณาอนุญาต เพื่อให้สอดคล้องไปกับการรักษาความของประเทศ โดยพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ โดยควบคุมและตรวจสอบคุณสมบัติให้สอดคล้องไปตามนโยบายที่รัฐกำหนด อย่างไรก็ตาม กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต อาจสร้างผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอนาคต
- 3) **เงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตาม** ส่วนที่สำคัญที่สุดสำหรับประกาศฉบับนี้ คือ เงื่อนไขที่ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด โดยสำนักงาน กสทช. ได้มีการระบุเงื่อนไขด้านความมั่นคงที่สอดคล้องไปกับกฎหมายกฎระเบียบของประเทศไทยในเรื่องของการปฏิบัติตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (cyber security) ที่ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาข้อมูลส่วนบุคคล และความปลอดภัยทางไซเบอร์จากการใช้งาน ควบคุมการไหลออกของข้อมูลด้วยการให้ตั้งสถานีเชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) การตั้งสถานีรับหรือส่งสัญญาณตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด รวมทั้งต้องกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหาไม่ให้ขัดกับกฎหมาย (Notice and Take down) นอกจากนี้ หากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ต้องมีการระงับการใช้คลื่นความถี่โดยทันที ทั้งนี้ กสทช. ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด กสทช. มีอำนาจในการระงับหรือยกเลิกการอนุญาตเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ จึงเห็นได้ว่า กสทช. ได้มีการทบทวนกฎหมาย และจัดทำประกาศฉบับนี้โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงตามข้อบังคับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย

5.6.6 การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย

การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย โดยต้องไม่สร้างปัญหา และไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อการใช้งานของดาวเทียมภายใต้การอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย โดย กสทช. ได้ปฏิบัติและดำเนินการตามกฎหมาย กฎระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย ที่มีความสอดคล้อง ดังนี้ (1) พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 และ (2) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดตาม ดังนี้

การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย

พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

รูป 5:30 การกำกับดูแลและมาตรการป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติ

1) พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 มีข้อบังคับที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลและป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย ดังนี้

มาตรา 11 ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งสถานีวิทยุคมนาคม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต สถานีวิทยุคมนาคมต้องใช้ความถี่คลื่นให้ถูกต้องตามข้อบังคับว่าด้วยวิทยุคมนาคมตามภาคผนวกต่อท้ายอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยโทรคมนาคม

มาตรา 15 ผู้ใดกระทำให้เกิดการรบกวนหรือขัดขวางต่อการวิทยุคมนาคมโดยมิได้เจตนา เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำนั้นหรือให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ใช้ในการกระทำนั้นเสีย หรือให้ย้ายสิ่งดังกล่าวนั้นออกไปให้พ้นเขตรบกวนได้

มาตรา 19 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตของผู้นั้นเสียได้

2) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (4) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และมาตรา 27 (14/2) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งมีข้อบังคับที่สอดคล้องกับการกำกับดูแลและป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย ดังนี้

ข้อ 7 ผู้ขออนุญาตต้องส่งเอกสารหลักฐานและข้อมูลเพื่อให้ กสทช. พิจารณา ดังนี้

- (1) เอกสารหลักฐานนิติบุคคลของผู้ขออนุญาต ดังนี้
 - (1.1) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลและหนังสือบริคณห์สนธิ
 - (1.2) หนังสือรับรองความเป็นไทยที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ (ในกรณีประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง)
 - (1.3) หนังสือมอบอำนาจตามกฎหมาย
 - (2) หนังสือรับรองการได้รับการแต่งตั้งหรือยินยอมให้เป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น สัญญาเช่าใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม บันทึกข้อตกลง เป็นต้น
 - (3) ข้อมูลด้านการบริหารจัดการของบริษัท
 - (4) ข้อมูลด้านการดำเนินการที่ผ่านมา (ถ้ามี)
 - (5) ข้อมูลแผนการดำเนินงาน แผนการตลาด
 - (6) ข้อมูลด้านเทคนิคและเทคโนโลยี ดังนี้
 - (6.1) ข้อมูลดาวเทียมต่างชาติ เช่น ชื่อดาวเทียม ตำแหน่งวงโคจร จำนวนช่องสัญญาณคลื่นความถี่ ตำแหน่งที่ตั้งของสถานีควบคุมดาวเทียม คุณภาพการให้บริการ พื้นที่ให้บริการในประเทศไทย (footprint)
 - (6.2) คุณสมบัติของดาวเทียม (Satellite Specification)
 - (6.3) ชื่อเอกสารข่ายงานดาวเทียมและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง
- “ข่ายงานดาวเทียม (Satellite Network Filing)” หมายความว่า ชุดข้อมูลที่แสดงสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศสมาชิก ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดการใช้งานคลื่นความถี่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม และลักษณะทางเทคนิคของการใช้งาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและประเทศสมาชิกใช้ในการบริหารการใช้งานคลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียม
- (6.4) รูปลักษณะโครงข่ายและส่วนประกอบของอุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการ
 - (6.5) ประเภทการให้บริการ

ข้อ 8 การพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) สำนักงาน กสทช. พิจารณาตรวจสอบแบบคำขอที่ระบุ และเอกสารหลักฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการอนุญาตให้ถูกต้อง และครบถ้วน

(3) สำนักงาน กสทช. จะพิจารณาตรวจสอบการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่ รัฐกำหนด

(6) กสทช. อาจพิจารณาไม่อนุญาต หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบด้าน ความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม

ข้อ 10 ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

(1) ผู้รับอนุญาตจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทยและการกำกับดูแลของประเทศไทยทุกประการและต้องปฏิบัติตาม กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) รวมถึงด้านความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) หรือกฎระเบียบอื่นใด โดยไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่เดิม รวมถึงกฎหมายที่จะประกาศ เพิ่มเติมหรือแก้ไข เพื่อบังคับใช้ต่อไปในอนาคต

(2) ผู้รับอนุญาตจะต้องมีสถานีเชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) ในประเทศไทย ตามที่ กสทช. กำหนด

(3) การตั้งสถานีรับหรือส่งสัญญาณดาวเทียม ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์ใดๆ ที่ กสทช. กำหนด

(4) หากผู้รับอนุญาตใช้ดาวเทียมต่างชาติใช้เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์จะต้องให้บริการกับผู้ได้รับ อนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จาก กสทช. เท่านั้น

(6) หากมีการเพิ่มเติมการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมที่นำมาให้บริการ ผู้รับอนุญาตต้องรายงานให้ กสทช. ทราบก่อน นำมาให้บริการ

(7) ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องระงับการใช้คลื่นความถี่ ดังกล่าวและรายงานให้ กสทช. ทราบ โดยทันที พร้อมนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือเยียวยาความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตาม ข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศด้วย

ข้อ 14 หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ 10 หรือปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่าผู้รับอนุญาต แจ้งข้อมูลประกอบการพิจารณาอันเป็นเท็จ หรือมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อประโยชน์ สาธารณะหรือจำเป็นต้องรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กสทช. มีอำนาจ ระงับหรือยกเลิก การอนุญาตได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตจะเรียกค่าเสียหายใดๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น

จากการรวบรวมและวิเคราะห์กฎหมาย กฎระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและป้องกันการ รบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย (1) พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 และ (2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาต ให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทย พบว่า สำนักงาน กสทช. มีการกำกับดูแลและมาตรการ การป้องกันการรบกวนของคลื่นความถี่ดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาให้บริการในประเทศไทย สำนักงาน กสทช. มีการกำหนดเงื่อนไข การใช้งานคลื่นความถี่ และสถานีภาคพื้นดินที่มีการใช้งานดาวเทียมต่างชาติ (Condition of use) ซึ่งจะจัดทำเงื่อนไข โดยพิจารณาข้อมูลก่อนที่จะมีการเข้ามาให้บริการในประเทศไทย โดยสำนักงาน กสทช. มีการพิจารณาในเรื่องของ (1) คลื่นความถี่ที่ใช้งานที่ระบุไว้ตามข่ายงานดาวเทียม ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม รวมถึงรายละเอียดการใช้คลื่นที่จดทะเบียน

ไว้กับ ITU (2) พิกัดของสถานีที่ควบคุมดาวเทียม สถานีเชื่อมโยงโครงข่ายของดาวเทียมต่างชาติ (3) อุปกรณ์ที่มีการใช้งานในประเทศไทย (4) คลื่นความถี่ที่มีความสอดคล้องกับตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติของประเทศไทย รวมทั้งพิจารณาถึงความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 ที่แก้ไขโดยพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 และความสอดคล้องตามทะเบียนความถี่หลักระหว่างประเทศของ ITU หลังจากนั้น สำนักงาน กสทช. มีการตรวจสอบในเรื่องของข้อบังคับวิทยุที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานีภาคอวกาศและภาคพื้นดิน เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวน นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาในเรื่องของ ข้อตกลงการประสานงานคลื่นความถี่ในกิจการดาวเทียม โดยถ้าข่ายงานดาวเทียมที่มีการนำมาใช้กับดาวเทียมต่างชาติ เคยได้รับการประสานงานคลื่นความถี่กับข่ายงานดาวเทียมไทยทั้งในระดับหน่วยงานอำนวยการ หรืออยู่ในระดับหน่วยงานปฏิบัติการ หากมีการใช้ข้อตกลง จะต้องมีการบังคับใช้ข้อตกลงให้สอดคล้องกันกับที่ได้มีการตกลงระหว่างประเทศไว้ อย่างไรก็ตาม หากไม่มีข้อตกลงการประสานงาน จะต้องมีการกำหนดข้อตกลงเพิ่มเติม เพื่อให้มีการบังคับใช้ในอนาคต ทั้งนี้ จากที่กล่าวมาทั้งหมดในช่วงต้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขในการใช้งานคลื่นความถี่สำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ โดยในส่วนของสิทธิและหน้าที่ในประเทศจะต้องมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้มีการกำหนดไว้ รวมถึงต้องได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุโทรคมนาคม และต้องได้รับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และตั้งสถานี ซึ่งจะได้รับสิทธิคุ้มครองการรบกวนตามที่กำหนดไว้ในตารางความถี่แห่งชาติเท่านั้น หากเกิดการรบกวนข่ายสื่อสารอื่นๆ ที่ไม่ได้รับการอนุญาตที่ถูกต้องไว้ก่อนแล้ว ต้องมีการแก้ไขปัญหาการรบกวนเหล่านั้น หรือยุติการใช้งานคลื่นความถี่นั้นๆ โดยทันที พร้อมนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือเยียวยาความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศด้วย และหากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ กสทช. อาจพิจารณาระงับหรือยกเลิกการอนุญาต โดยผู้ได้รับอนุญาตจะไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ได้

5.6.7 ผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการดาวเทียมต่างชาติ

การศึกษารวบรวม และวิเคราะห์ผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการดาวเทียมต่างชาติ จะทำการวิเคราะห์กฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องและผลจากการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดาวเทียม เพื่อการกำกับดูแลและออกมาตรการในการควบคุมผลกระทบด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศกับการกำหนดลักษณะและประเภทบริการดาวเทียมต่างชาติว่าบริการลักษณะใดที่สามารถให้ใช้ดาวเทียมต่างชาติได้ หรือบริการลักษณะใดไม่ควรเปิดให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการ

กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการออกกฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เริ่มตั้งแต่การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม การกำหนดลักษณะและประเภทบริการของดาวเทียม และการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ไปจนถึงการเปิดตลาดให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ กสทช. ได้มีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม การกำหนดลักษณะและประเภทบริการของดาวเทียม เป็นไปตาม (1) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 (2) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และ (3) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งการให้บริการโทรคมนาคมจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับ ในส่วนของสิทธิของการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เป็นสิทธิอนุญาตในการใช้ทางช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้บริการในประเทศไทย ทั้งนี้ การเปิดตลาดให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และนโยบายของรัฐ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในระดับรัฐเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ พ.ศ. 2564 ซึ่ง คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติมีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นฝ่ายเลขานุการ

5.6.7.1 กฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม การกำหนดลักษณะและประเภทบริการของดาวเทียม

จากการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม การกำหนดลักษณะและประเภทบริการของดาวเทียม พบบทมาตราและข้อประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ดังนี้

1) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544

มาตรา 8 ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตโดยเปิดเผยเป็นการทั่วไปเพื่อให้ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการได้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต และหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตซึ่งจะต้องกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของใบอนุญาตตามมาตรา 7 และสอดคล้องกับกิจการโทรคมนาคมแต่ละลักษณะและประเภท และต้องเป็นไปตามแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความถี่วิทยุตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตแบบที่สองและผู้ขอรับใบอนุญาตแบบที่สามต้องมีใช้เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในการนี้คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการบางลักษณะหรือบางประเภทที่เป็นนิติบุคคลจะต้องกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวด้วยก็ได้

มาตรา 10 ในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ถ้ากิจการโทรคมนาคมนั้นมีการใช้คลื่นความถี่ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมด้วย

มาตรา 15 ในการประกอบกิจการโทรคมนาคม ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม และตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบโดยเฉพาะของผู้รับใบอนุญาตให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดแผนการให้บริการกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต โดยอย่างน้อยต้องกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการเริ่มให้บริการ รายละเอียดของลักษณะหรือประเภทการให้บริการ อัตราค่าบริการ การให้บริการแจ้งข้อมูลผู้ใช้เลขหมายโทรคมนาคม และการอื่นที่จำเป็นในการให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา 21 การประกอบกิจการโทรคมนาคม นอกจากต้องอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าแล้ว ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการเฉพาะตามลักษณะการประกอบกิจการโทรคมนาคมมิให้ผู้รับใบอนุญาตกระทำการอย่างใดอันเป็นการผูกขาด หรือลด หรือจำกัดการแข่งขันในการให้บริการกิจการโทรคมนาคมในเรื่องดังต่อไปนี้ (1) การอุดหนุนการบริการ (2) การถือครองธุรกิจให้บริการประเภทเดียวกัน (3) การใช้อำนาจทางการตลาดที่ไม่เป็นธรรม (4) พฤติกรรมกีดกันการแข่งขัน (5) การคุ้มครองผู้ประกอบการรายย่อย

2) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระให้กับผู้ประกอบการโทรคมนาคม ในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น อันเป็นการสนับสนุนการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (6) (24) และมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ประกอบกับมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 มาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พบข้อประกาศที่เกี่ยวข้องดังนี้

ข้อ 5 ลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามประกาศเกี่ยวกับลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

ข้อ 6 ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม

3) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมต่อการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม และเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (3) (6) (24) และมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ประกอบกับมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พบข้อประกาศที่เกี่ยวข้องดังนี้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

ข้อ 4 ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมตามลักษณะและประเภทที่กำหนดให้ ต้องได้รับใบอนุญาตตามประกาศนี้ จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช.

ทั้งนี้ ตามภาคผนวก ก แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แสดงโครงข่ายกิจการโทรคมนาคมไร้สาย (Wireless Network) ที่ต้องได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม ดังนี้

- โครงข่ายการสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Network) เช่น บริการรับ-ส่งข้อมูลสื่อสารผ่านดาวเทียม บริการ Up/Down Link ผ่านดาวเทียม บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม

และตามภาคผนวก ข แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แสดงโครงข่ายกิจการโทรคมนาคม ที่ต้องได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม ดังนี้

- บริการรับ-ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม (Satellite Uplink/Downlink Service) จากสถานีแม่ข่าย
- บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ใช้จานสายอากาศขนาดเล็ก ที่มีสถานีแม่ข่ายเป็นของตนเอง (Public Very Small Aperture Terminal (VSAT) Service)
- บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม ที่มีสถานีแม่ข่ายเป็นของตนเอง

สิทธิของการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

1) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศไทย เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมของไทยที่เพิ่มมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศของรัฐบาล ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (4) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และมาตรา 27 (14/2) แห่งพระราชบัญญัติ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ พบข้อประกาศที่เกี่ยวข้องดังนี้

- **ดาวเทียมต่างชาติ** หมายความว่า ดาวเทียมสื่อสารประเภทวงโคจรประจำที่ (Geostationary-Satellite Orbit: GSO) และดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non-Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ที่ใช้สิทธิ ข่ายงานดาวเทียมของประเทศอื่น
- **การประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ดาวเทียมต่างชาติ** หมายความว่า การประกอบ กิจการโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในลักษณะที่เป็นผู้ให้บริการดาวเทียมสื่อสารเชิงพาณิชย์โดยใช้ ดาวเทียมต่างชาติแก่บุคคลอื่นทั่วไป
- **การอนุญาต** หมายความว่า การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ
- **ข่ายงานดาวเทียม (Satellite Network Filing)** หมายความว่า ชุดข้อมูลที่แสดงสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร ดาวเทียมของประเทศสมาชิก ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดการใช้งานคลื่นความถี่ตำแหน่งวงโคจรดาวเทียม และลักษณะทางเทคนิคของการใช้งาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศและประเทศ สมาชิกใช้ในการบริหารการใช้งานคลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียม

ข้อ 4 การอนุญาตตามประกาศฉบับนี้ ใช้บังคับกับผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการประกอบกิจการ ซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารแก่บุคคลอื่น รวมถึงผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการซึ่ง ให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วย การประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์หรือกิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วย การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการวิทยุโทรทัศน์

ให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคม กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม ต่างชาติ จะต้องใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติจากผู้รับอนุญาตตามประกาศนี้เท่านั้น เว้นแต่กรณีตามข้อ 15 และ 16

ข้อ 9 สิทธิที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติแต่ละสิทธิ เป็นการอนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการเป็นตัวแทน ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติแต่ละดวง โดยผู้รับอนุญาตสามารถขอรับอนุญาตเพื่อเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียม ต่างชาติได้หลายดวง ทั้งนี้ ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติสามารถมีตัวแทนในประเทศไทยได้หลายรายเช่นกัน

กรณีดาวเทียมวงโคจรไม่ประจำที่ (Non - Geostationary-Satellite Orbit: NGSO) ให้การอนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการ เป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติหนึ่งสิทธิต่อระบบ

ข้อ 10 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

(1) ผู้รับอนุญาตจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทยและการกำกับดูแลของประเทศไทยทุกประการและต้องปฏิบัติตาม กฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) รวมถึงด้านความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security) หรือกฎระเบียบอื่นใด โดยไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่เดิม รวมถึงกฎหมายที่จะประกาศ เพิ่มเติมหรือแก้ไข เพื่อบังคับใช้ต่อไปในอนาคต

(2) ผู้รับอนุญาตจะต้องมีสถานีเชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) ในประเทศไทย ตามที่ กสทช. กำหนด

(3) การตั้งสถานีรับหรือส่งสัญญาณดาวเทียม ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์ใดๆ ที่ กสทช. กำหนด

(4) หากผู้รับอนุญาตใช้ดาวเทียมต่างชาติใช้เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์จะต้องให้บริการกับผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จาก กสทช. เท่านั้น

(5) การกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหา

(5.1) การให้บริการดาวเทียมสื่อสารโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเพื่อสื่อสารข้อมูลเนื้อหาไปยังสาธารณะให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะตัวกลาง (Intermediary Liability) ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ในราชอาณาจักรไทย ตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด

(5.2) ผู้รับอนุญาตต้องระงับการนำส่ง การเชื่อมโยงสัญญาณ หรือการเผยแพร่ข้อมูลใดๆ ในราชอาณาจักรไทยทันทีเมื่อได้รับแจ้งว่าเนื้อหาขัดกฎหมาย (Notice and Take down)

(6) หากมีการเพิ่มเติมการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมที่นำมาให้บริการ ผู้รับอนุญาตต้องรายงานให้ กสทช. ทราบก่อนนำมาให้บริการ

(7) ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องระงับการใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวและรายงานให้ กสทช. ทราบ โดยทันที พร้อมนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือเยียวยาความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศด้วย

ข้อ 14 หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ 10 หรือปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่าผู้รับอนุญาตแจ้งข้อมูลประกอบการพิจารณาอันเป็นเท็จ หรือมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือจำเป็นต้องรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กสทช. มีอำนาจจะจับหรือยกเลิกการอนุญาตได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น

การเปิดตลาดให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์

1) ประกาศคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในระดับรัฐเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ พ.ศ. 2564

ด้วยที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2562 มีมติเห็นชอบนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอเพื่อให้มีนโยบายและหลักเกณฑ์การขออนุญาตการใช้ดาวเทียมต่างชาติ เพื่อให้บริการในประเทศไทยที่เหมาะสมและชัดเจน เพื่อกระตุ้นการสร้างบรรยากาศการลงทุนจากผู้ประกอบการต่างชาติและเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติที่เพิ่มมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 8 (8) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการอวกาศ พ.ศ. 2552 คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติจึงยกเลิกประกาศคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ พ.ศ. 2558 และพบข้อประกาศที่เกี่ยวข้องดังนี้

ข้อ 1 ขอบเขต การอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ครอบคลุมกรณีผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารแก่บุคคลอื่น รวมถึงกรณีผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์หรือกิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการวิทยุโทรทัศน์ แล้วแต่กรณี

ข้อ 3 การพิจารณาว่ารัฐใดเป็นรัฐเจ้าของดาวเทียม จะต้องพิจารณาจากรัฐที่เป็นเจ้าของสิทธิขायงานดาวเทียมตามทะเบียนของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศเป็นหลัก หากรัฐที่เป็นเจ้าของสิทธิขायงาน ดาวเทียมตามทะเบียนของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศไม่ใช่รัฐที่มีความเชื่อมโยงที่แท้จริงกับดาวเทียมให้พิจารณารัฐที่เป็นเจ้าของดาวเทียมด้วยวิธี ดังต่อไปนี้

- (1) รัฐที่มีอำนาจในการควบคุมการดำเนินงานของดาวเทียมนั้น
- (2) เมื่อการพิจารณาตามข้อ 3 (1) ไม่สามารถหารัฐเจ้าของดาวเทียมได้ ให้รัฐเจ้าของดาวเทียม หมายถึง รัฐที่มีบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสัญชาติตนถือหุ้นข้างมากและเป็นผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริงของดาวเทียม

ข้อ 4 ประเทศไทยอาจตั้งเงื่อนไขการเข้าสู่ตลาดของดาวเทียมต่างชาติด้วยเหตุผลด้านความมั่นคง

ข้อ 5 การอนุญาตให้ใช้ดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศไทยเชิงพาณิชย์ให้เป็นไปตามกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ประกอบกิจการดาวเทียมไทยที่ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของรัฐเจ้าของดาวเทียมที่เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ในการประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารแก่บุคคลอื่น หรือ
- (2) ผู้ประกอบกิจการดาวเทียมต่างชาติของรัฐเจ้าของดาวเทียมที่เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกที่ประสงค์จะประกอบกิจการซึ่งให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย โดยผู้ประสงค์จะประกอบกิจการต้องยื่นขอรับอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ ต่อคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสทช. กำหนด

จากการรวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์กฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ กสทช. มีการออกกฎหมายการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ตั้งแต่การเริ่มกิจการในประเทศไทย ผ่านการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งผู้ขออนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามประเภทที่ระบุตามใบอนุญาต และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยที่คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กรณีที่กิจการโทรคมนาคมนั้นมีการใช้คลื่นความถี่ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมด้วย นอกจากนี้ยังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า ทั้งนี้ กสทช. ได้การกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมต่อการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยที่โครงข่ายกิจการโทรคมนาคมที่ต้องได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม ได้แก่ โครงข่ายการสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Network) เช่น บริการรับ-ส่งข้อมูลสื่อสารผ่านดาวเทียม บริการ Up/Down Link ผ่านดาวเทียม บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม ทั้งที่มีและไม่มีโครงข่ายของตนเอง นอกจากนี้ หากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ หรือผู้ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ จะต้องใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติจากผู้รับอนุญาตตามประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศเท่านั้น ซึ่งผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประกาศอย่างเคร่งครัด ทั้งในเรื่องของข้อกำหนด การใช้ข้อมูลและการกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหา เพื่อการรักษาความมั่นคงของประเทศ อย่างไรก็ตาม การเปิดตลาดให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ ตามหลักเกณฑ์ในระดับรัฐเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ พ.ศ. 2564 ได้กำหนดให้ประเทศไทยตั้งเงื่อนไขการเข้าสู่ตลาดของดาวเทียมต่างชาติด้วยเหตุผลด้านความมั่นคง และรัฐเจ้าของดาวเทียมต่างชาติที่ให้บริการต้องเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก **จะเห็นได้ว่า** กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการออกกฎหมาย กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศตามที่กล่าวมา ซึ่งล้วนมีข้อกำหนดและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการรักษา

ความมั่นคงของประเทศไม่ทางตรงก็ทางอ้อม แต่ข้อสังเกต คือ ไม่ได้การกำหนดลักษณะและประเภทบริการว่าบริการลักษณะใดที่สามารถให้ใช้ดาวเทียมต่างชาติได้ หรือบริการลักษณะใดไม่ควรเปิดให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการ แต่จะมีข้อกำหนดและเงื่อนไขในการได้รับอนุญาต หากมีการละเมิดหรือมีการกระทำที่กระทบต่อความมั่นคง และสังคมของประเทศ ทั้งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กสทช. จะระงับหรือยกเลิกการอนุญาตทันที

5.6.7.2 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบในทางบวกหรือทางลบ

คณะผู้วิจัยได้มีการใช้กรอบการประเมิน Social Impact Assessment (SIA) เพื่อทำการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบทางด้านสังคม ประกอบไปด้วย 2 ส่วนได้แก่ (1) การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย และ (2) การวิเคราะห์ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) สำหรับการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ปังเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคล องค์กร สถาบัน หรือ ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและลบจากการตัดสินใจในนโยบายหรือโครงการ โดยมีส่วนเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมต่อกิจการเพื่อสังคม ซึ่งการประเมินผลลัพธ์ทางสังคม คือการวัดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดกับคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยผู้ที่จะสามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ดีที่สุด คือ กลุ่มเป้าหมายทางสังคมของกิจการหรือผู้ที่รับประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งอาจมีตัวแทนของกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายทางสังคมอาจไม่สามารถบอกความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน

การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียสามารถสะท้อนได้ดังตารางด้านล่าง ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ (1) ผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในการสร้างผลลัพธ์ทางสังคม (2) การมีส่วนร่วม/เกี่ยวข้อง โดยเป็นการระบุลักษณะของการมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับกิจการในการสร้างผลลัพธ์ทางสังคม และ (3) ควรรวมเข้ามาพิจารณาในการวัดผลลัพธ์ทางสังคมหรือไม่ เพราะอะไร โดยเป็นการรวมข้อมูลที่ได้ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องในประเด็นด้านการกำกับดูแลกิจการด้านดาวเทียม ว่ามีความสำคัญในการระบุผลลัพธ์ทางสังคมของกิจการมากน้อยเพียงใด

ตาราง 5:8 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย

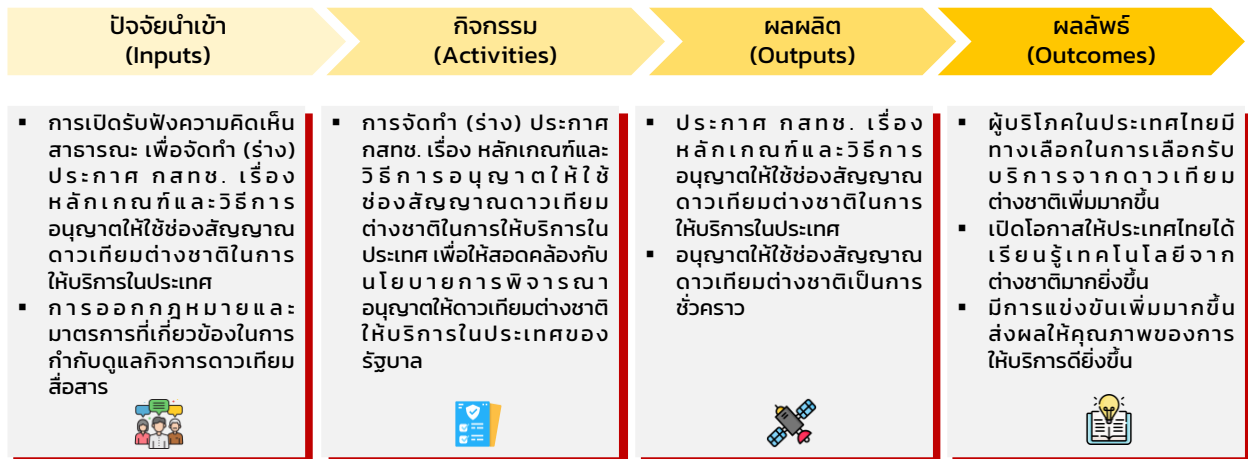
ผู้มีส่วนได้เสีย	การมีส่วนร่วม/เกี่ยวข้อง	ควรรวมเข้ามาพิจารณาในการวัดผลลัพธ์ทางสังคมหรือไม่
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (NBTC)	ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน	รวม เพราะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมภายในประเทศไทย
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (MDES)	เป็นหน่วยงานกำกับดูแลดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศไทย ควบคู่กับ กสทช. โดยมีสิทธิในการบริหารทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินการ	รวม เพราะเป็นหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมภายในประเทศไทย
สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ONDE)	เป็นหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในภาพกว้าง รวมถึงมีบทบาทเป็นเลขาร่วมในคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ	รวม เพราะเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีบทบาทในการดำเนินด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

ผู้มีส่วนได้เสีย	การมีส่วนร่วม/เกี่ยวข้อง	ควรรวมเข้ามาพิจารณาในการวัดผลลัพธ์ทางสังคมหรือไม่
สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	เป็นหน่วยงานที่มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม และเป็นศูนย์ข้อมูลด้านภูมิสารสนเทศจากข้อมูลดาวเทียม รวมถึงให้บริการจัดหาเครื่องมือ ออกแบบ หรือบริการใด ๆ โดยใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศให้แก่หน่วยงานของรัฐ	รวม เพราะเป็นหน่วยงานที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศให้เป็นความรู้ที่ไร้พรมแดนและเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม
กรมทำอากาศยาน (DOA)	เป็นหน่วยงานรัฐ ที่มีการใช้ประโยชน์ในด้านกิจการดาวเทียม	รวม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบสัมปทานมาเป็นการประมูลใบอนุญาต
กลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนและผู้ประกอบดาวเทียม	เป็นผู้สร้างหรือผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และโครงสร้างต่างๆ สำหรับการสร้างดาวเทียม และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างและประกอบดาวเทียม	รวม เพราะเป็นกลุ่มสำคัญในการผลิตชิ้นส่วน เพื่อประกอบและทดสอบดาวเทียม ก่อนที่จะถูกส่งขึ้นไปยังอวกาศเพื่อใช้งานและให้บริการต่อไป
กลุ่มผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการผ่านดาวเทียม	ประกอบไปด้วย (1) ผู้ให้บริการดาวเทียม ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมและใช้งานดาวเทียมเพื่อการรับ-ส่งสัญญาณจากผู้ให้บริการโครงข่ายดาวเทียม และผู้ให้บริการภาคพื้นดิน (2) ผู้ให้บริการโครงข่ายดาวเทียม โดยเป็นผู้ให้บริการดาวเทียมที่มีดาวเทียมเป็นของตนเอง ตลอดจนโครงข่ายส่วนควบที่เป็นองค์ประกอบ และ (3) ผู้จำหน่ายอุปกรณ์สื่อสารผ่านดาวเทียม โดยเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สร้าง ประกอบ และผลิตอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้งานกับกิจกรรมการให้บริการดาวเทียมและกระจายออกไปสู่ส่วนอื่นๆ ในภาคอุตสาหกรรมดาวเทียม (4) ผู้ให้บริการติดตั้งและดำเนินการ โดยเป็นผู้ให้บริการที่นำอุปกรณ์ชิ้นส่วนอะไหล่มารวมและสร้างเป็นบริการหรือระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม และ (5) ผู้ให้บริการภาคพื้นดิน โดยเป็นผู้ทำหน้าที่รวบรวมสัญญาณจากแหล่งที่มาหลายๆ แห่งมาทำการแปลงหรือเข้ารหัสสัญญาณเพื่อส่งสัญญาณ จากภาคพื้นดินขึ้นสู่อวกาศต่อไป	รวม เพราะเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่ก่อให้เกิดการให้บริการผ่านกิจการดาวเทียมในประเทศไทย

ผู้มีส่วนได้เสีย	การมีส่วนร่วม/เกี่ยวข้อง	ควรรวมเข้ามาพิจารณาในการวัดผลลัพธ์ทางสังคมหรือไม่
กลุ่มผู้ให้บริการเสริม	ประกอบไปด้วย (1) ผู้ให้บริการวิทยุโทรทัศน์ โดยเป็นผู้แพร่กระจายสัญญาณเนื้อหารายการที่รวบรวมจากผู้ผลิตรายการ ไปยังผู้ชมในครัวเรือน และ (2) ผู้ผลิตรายการ โดยเป็นผู้ทำหน้าที่ผลิตเนื้อหาทั้งภาพและเสียงสำหรับกิจการวิทยุและกิจการโทรทัศน์ และส่งต่อไปยังผู้ให้บริการวิทยุโทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ไปยังผู้รับชมผ่านช่องทางของผู้ให้บริการดาวเทียม	รวม เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการให้บริการต่อยอด ที่มีเกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม
สถาบันการศึกษา	โดยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพและห้องทดลองที่สามารถวิจัยและพัฒนาดาวเทียมได้	รวม เนื่องจากเป็นองค์กรที่เอื้อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาในกิจการดาวเทียม
นักวิชาการ	เป็นผู้ที่มีภารกิจในการศึกษาค้นคว้า และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดาวเทียมและอวกาศ เพื่อนำองค์ความรู้ดังกล่าวต่อยอดสู่การสร้างดาวเทียมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	รวม เพราะเป็นบุคลากรที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนธุรกิจตลอดจนการให้บริการในกิจการดาวเทียม
องค์กรวิชาชีพ	เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยมีบทบาทในการขับเคลื่อนกิจการดาวเทียมแบบต่างๆ ตามหน้าที่และวัตถุประสงค์ขององค์กร	รวม เพราะเป็นหน่วยงานที่มีส่วนในการผลักดันการขับเคลื่อนกิจการดาวเทียมภายในประเทศ
ประชาชน	โดยเป็นกลุ่มเป้าหมายของปลายทางในห่วงโซ่ของอุตสาหกรรมดาวเทียม ซึ่งได้รับผลจากการให้บริการถ่ายทอด รับ-ส่งสัญญาณจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดปลายทาง ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาณสามารถเป็นได้ทั้งกลุ่มคนทั่วไป กลุ่มนิติบุคคลหรือองค์กร	รวม เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จากการเป็นผู้ใช้บริการกิจการดาวเทียม

ถัดมาในส่วนของการวิเคราะห์ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) จะเป็นการแจกแจงกิจกรรม (Activities) และผลิต (Output) โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) คือ ทรัพยากรที่กิจการหรือโครงการจำเป็นต้องใช้ในการสร้างผลลัพธ์ทางสังคม โดยเป็นปัจจัยขั้นต้นหรือต้นทุนสำหรับกิจการ ตัวอย่างเช่น เงินทุน เครื่องจักร แรงงาน อุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ เป็นต้น (2) กิจกรรม (Activities) คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในกิจการหรือโครงการ เพื่อให้เกิดผลผลิตขั้นต้น โดยเป็นการระบุกิจกรรมต่างๆ ที่กิจการจะดำเนินการหรือได้มีการดำเนินการไปแล้ว (3) ผลผลิต (Outputs) คือ องค์ประกอบที่เป็นผลขั้นต้นจากกิจกรรมและส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเป็นตัวเชื่อมและแปลงกิจกรรมที่เกิดขึ้นให้เป็นผลลัพธ์ และ (4) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือ เป้าหมายทางสังคมหรือการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ทางสังคมที่กิจการหรือโครงการต้องการเห็นจากการทำกิจการ ทั้งนี้ สำหรับ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ สามารถวิเคราะห์ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) ได้ ดังนี้

ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)

รูป 5:31 ห่วงโซ่ผลลัพธ์

ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)

■ ปัจจัยนำเข้า (Inputs)

- การเปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ในระหว่างวันที่ 25 กันยายน 2562 - 25 ตุลาคม 2562 เพื่อจัดทำ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ
- กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร ตัวอย่างเช่น สิทธิในการให้บริการดาวเทียมสื่อสารต่างประเทศในอาณาเขตของประเทศไทย (Landing rights) และ กฎหมายสำหรับการใช้ข้อมูลและการกำกับดูแลเรื่องสื่อและเนื้อหา เป็นต้น

■ กิจกรรม (Activities)

- การจัดทำ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศของรัฐบาล

■ ผลผลิต (Outputs)

- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่ต้องการจะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์
- อนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว โดยอนุญาตให้บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (มหาชน) ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIATAT5 เป็นการชั่วคราว เป็นระยะเวลา 6 เดือน และ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) สามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติตามแผนบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม 5 ในภาวะฉุกเฉิน

■ ผลลัพธ์ (Outcomes)

- ผู้บริโภคในประเทศไทยมีทางเลือกในการเลือกรับบริการจากดาวเทียมต่างชาติเพิ่มมากขึ้น
- เปิดโอกาสให้ประเทศไทยได้เรียนรู้เทคโนโลยีจากต่างชาติมากยิ่งขึ้น
- มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้คุณภาพของการให้บริการดียิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคมข้างต้น จะเห็นได้ว่า กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการวางแผนและดำเนินการทั้งในเรื่องของการออกกฎหมาย และการออกกฎระเบียบอย่างเป็นลำดับขั้น เพื่อที่จะสามารถออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ได้อย่างเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยเล็งเห็นว่า กสทช. ไม่ได้มีการกำหนดลักษณะและประเภทบริการว่าบริการลักษณะใดที่สามารถให้ใช้ดาวเทียมต่างชาติได้ หรือบริการลักษณะใดไม่ควรเปิดให้ดาวเทียมต่างชาติเข้ามาให้บริการได้อย่างชัดเจน กสทช. จึงควรพิจารณาถึงผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้น ภายหลังการดำเนินการดังกล่าว โดยอ้างอิงจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 60 ที่บัญญัติว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน” กสทช. ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนตลอดจนประเทศประเทศชาติ เพื่อให้ประเทศสามารถดำเนินกิจการดาวเทียมต่อไปได้ในอนาคต

5.6.8 ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร

สำหรับผลการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม จากการรวบรวมและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ.2563) เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้กำหนดแนวทางในการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย ให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อป้องกันมิให้ประเทศไทยต้องเข้าสู่กระบวนการขออนุญาตของเอกสารที่จะครบกำหนดอายุ (Regulatory period) จนนำไปสู่การยกเลิกขั้วงานดาวเทียมหรือการชี้แจงการใช้งานตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับวิทยุ (Radio Regulations) ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) รวมทั้งสามารถใช้สิทธิได้อย่างสมบูรณ์ ตลอดจนการประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ในกิจการดาวเทียมกับหน่วยงานภายในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ และศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานที่สำคัญดังต่อไปนี้

รูป 5:32 ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมสื่อสาร

5.6.8.1 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสาร กสทช. มีหน้าที่ในการกำกับดูแลโดยการออกประกาศหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารของผู้ประกอบการอยู่ในขอบเขตตามกรอบของการดำเนินงาน ได้ดำเนินการออกประกาศ กสทช. ทั้งหมด 3 ฉบับ ได้แก่

1) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้ประกาศดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าว รวมทั้งดำเนินการในกรณีที่การรักษาไว้ซึ่งสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ โดยในประกาศจะมีการระบุความหมายของประเภทวงโคจรดาวเทียมในประเทศไทย รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทย แนวทางการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การสิ้นสุดสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม แนวทางการรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และแนวทางในการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม อีกทั้งได้ระบุ

ประเภทของวงโคจรดาวเทียม 2 ประเภท ได้แก่ (1) วงโคจรดาวเทียมประจำที่ (Geostationary Orbit: GSO) และ (2) วงโคจรดาวเทียมไม่ประจำที่ (Non-Geostationary Orbit: NGSO) ทั้งนี้ การที่ประเทศไทยจะเข้าใช้งานวงโคจรดาวเทียม ทั้ง 2 ประเภทข้างต้นจำเป็นต้องดำเนินการตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศให้ได้รับสิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมดังกล่าว เพื่อป้องกันการรบกวนที่อาจเกิดขึ้นต่อการใช้งานดาวเทียมของประเทศสมาชิกอื่น รวมทั้งเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองการรบกวนสำหรับการใช้งานของประเทศไทย

2) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม

กสทช. ได้ดำเนินการออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมขั้นต้นและขั้นสมบูรณ์ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะมีการส่งคำขอต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ในนามประเทศไทยหลังจากที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ โดยประกาศฉบับนี้ได้ระบุคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตหลักเกณฑ์การพิจารณา หน้าที่และสิทธิของผู้ขอรับอนุญาตค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้ขอรับอนุญาตจำเป็นต้องชำระ เงื่อนไขการอนุญาต ตลอดจนบทเฉพาะกาลที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตที่มีอยู่เดิม ซึ่งรวมถึงการอนุญาตกรณีที่เกี่ยวข้องกับสัญญาสัมปทานดาวเทียม และกรณีข้อพิพาทต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจุบันมีผลการดำเนินการดังนี้

การอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม

■ การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการให้เข้าใช้งานโคจรดาวเทียมใหม่

กสทช. ได้อนุญาตให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมขั้นต้น สำหรับข่ายงานดาวเทียม THEOS2 - SMALLSAT (NGSO) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม

■ การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมประเภทวงโคจรไม่ประจำที่ (NGSO)

กสทช. ได้เห็นชอบการยืนยันสิทธิให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมขั้นสมบูรณ์สำหรับข่ายงานดาวเทียม THEOS2 (NGSO) ตามบทเฉพาะกาล ข้อ 39 ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม

■ การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมประเภทวงโคจรประจำที่ (GSO)

กสทช. ได้อนุญาตให้บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมจำนวน 10 ข่ายงานดาวเทียมตามภาคผนวก ข ของประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) และบทเฉพาะกาลข้อ 40 ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม กรณีในฐานะเป็นผู้มีสิทธิในการดำเนินกิจการตามสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยการอนุญาตมีระยะเวลานับตั้งแต่วันที่ประกาศฯ มีผลใช้บังคับ กล่าวคือวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 และสิ้นสุดในวันที่ 10 กันยายน 2564 ทั้งนี้ หากภายหลังได้มีคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือคำสั่งศาลในประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศที่อยู่ในคดีพิพาทภายใต้สัญญาสัมปทานซึ่งทำให้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของการพิจารณาอนุญาตสิทธิฯ เปลี่ยนแปลงไป สำนักงาน กสทช. จะนำเสนอที่ประชุม กสทช. เพื่อพิจารณาทบทวนประเด็นการอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียม และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมอีกครั้งหนึ่ง

- การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม กรณีผู้ที่ได้รับสิทธิในการบริหารทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กสทช. ได้อนุญาตให้บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม และการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และตั้งสถานีดาวเทียมภาคพื้นดิน กรณีเป็นผู้ได้รับมอบสิทธิในการบริหารทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามบทเฉพาะกาลข้อ 41 ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจร โดยได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม จำนวน 5 ข่ายงานดาวเทียม นับแต่วันที่ 11 กันยายน 2564 และสิ้นสุดตามอายุวิศวกรรมของดาวเทียมแต่ละดวง โดยดาวเทียมไทยคม 4 สิ้นสุดปี 2566 และดาวเทียมไทยคม 6 สิ้นสุดในปี 2575 หรือตามที่ กสทช. กำหนด

3) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

กสทช. ได้ออกประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศเพื่อให้ผู้บริโภคในประเทศไทยมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการจากดาวเทียมต่างชาติ โดยประกาศฉบับนี้ได้ระบุคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตหลักเกณฑ์การพิจารณา เงื่อนไขการอนุญาตและค่าธรรมเนียมของการอนุญาตที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้กำหนดข้อยกเว้นในกรณีพิเศษซึ่งไม่จำเป็นต้องขออนุญาตตามประกาศดังกล่าว โดยนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศจะพิจารณาดาวเทียมสื่อสารที่อย่างน้อยต้องรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายไทย ทั้งนี้ ในประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ มีความครอบคลุมโดยมีการระบุค่านิยม ขอบเขตการอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต การขอรับอนุญาต เอกสารประกอบการขออนุญาต กระบวนการพิจารณาอนุญาต เงื่อนไขในการประกอบกิจการ ระยะเวลาการอนุญาตและการต่ออายุการอนุญาต และการระงับการยกเลิก

โดยปัจจุบันมีผลการดำเนินการดังนี้

- การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ตามบทเฉพาะกาลข้อ 15 ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

กสทช. ได้อนุญาตให้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้รับสิทธิใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของดาวเทียม Express AM6 Apstar 6C Apstar 6D AsiaSat 9 Eutelsat 172B Eutelsat 70B IntelsatIS 33e Superbird C2 SES 14 Telstar 12V Yamal 401 Inmarsat-5 F1 Inmarsat-5 F3 และ Inmarsat-5 F4 และอนุญาตให้บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ได้รับสิทธิใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของดาวเทียม Inmarsat-5 F1 Inmarsat-5 F2 Inmarsat-5 F3 และ Inmarsat-5 F4

- การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ตามบทเฉพาะกาลข้อ 16 ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

กสทช. ได้อนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ตามบทเฉพาะกาลข้อ 16 ของประกาศฯ จำนวน 6 ช่องสัญญาณฯ (5 หน่วยงาน) ได้แก่

- 1) ช่องสัญญาณดาวเทียม ELSA-d ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ตามข้อ 16 (1) (1.6)
- 2) ช่องสัญญาณดาวเทียม NSS12 สำหรับโครงการอาหารโลกแห่งสหประชาชาติ ตามข้อ 16 (1) (1.1)
- 3) ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIASEAT5 เป็นการชั่วคราว สำหรับกรมประชาสัมพันธ์ ตามข้อ 16 (2) (2.8)
- 4) ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในกลุ่มดาวเทียม SuperView-1 ตามข้อ 16 (1) (1.3) และ 16 (2) (2.4)
- 5) ช่องสัญญาณดาวเทียม ASIASEAT5 เป็นการชั่วคราว สำหรับบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ตามข้อ 16 (2) (2.8)
- 6) ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในกลุ่มดาวเทียม Skywalker ตามข้อ 16 (2) (2.4)

- การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ของบริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด

กสทช. อนุญาตให้บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ สำหรับดาวเทียม CHINASAT-12 ชั่วคราวไปพลางก่อน จนกว่า กสทช. จะกำหนดภายหลังจากมีผู้ได้รับการคัดเลือกให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม สำหรับข่ายงานดาวเทียม THAICOM-A2B หรือ กสทช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

บทสรุป: ทาง กสทช. ได้มีประเด็นการปรับปรุงประกาศโดยมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนในแต่ละประกาศแตกต่างกัน สำหรับประกาศ กสทช. เรื่อง แผนบริหารสิทธิวงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) เนื่องจาก ภาคผนวก ก และ ข มีการเปลี่ยนแปลงชื่อข่ายงานดาวเทียมบางแผนงานจึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงควบคู่ไปกับการปรับปรุงแก้ไข ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เบื้องต้นอาจมีการพิจารณาความเหมาะสมการประกอบกิจการสำหรับหลักเกณฑ์การอนุญาตสำหรับวงโคจรดาวเทียมแบบประจำที่กับแบบไม่ประจำที่ ในการดำเนินการกำกับดูแลที่แตกต่างกัน

สำหรับประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ตามการประชุมของ กสทช. ครั้งที่ 17/2564 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2564 ได้มีมติให้ปรับปรุงฉบับดังกล่าว โดยได้มีหนังสือขอความเห็นต่อการปรับปรุงประกาศดังกล่าวแก่ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างชาติ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงประกาศฯ ดังกล่าว ให้มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุญาตและกำกับดูแลสอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีในการให้บริการดาวเทียมและสภาพดาวเทียมปัจจุบัน รวมถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบใหม่

5.6.8.2 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

ในการดำเนินการกิจการดาวเทียมสื่อสาร กสทช. โดยที่ กสทช. มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และมีนโยบายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของประเทศไทยส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมในการประกอบกิจการดาวเทียม และจัดสรรสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อประโยชน์ของรัฐ โดยให้สะท้อนมูลค่าทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน โดยคำนึงถึงความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยนำขायงานดาวเทียมที่การอนุญาตเดิมกำลังจะสิ้นสุดลง หรือสิ้นสุดลงแล้ว หรือที่ไม่มีผู้ได้รับอนุญาตก่อนที่แผนบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมมีผลใช้บังคับมาจัดชุด (Package) ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งในทางเทคนิคและทางธุรกิจ รวมทั้งให้มีการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว ซึ่ง กสทช. มีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาดังนี้

- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 14 พฤษภาคม 2564
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) วันที่ 10 มิถุนายน 2564
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 2) วันที่ 7 กรกฎาคม 2564
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ 3)
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)
- (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ฉบับปรับปรุงแนวทางใหม่ ให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาแนวทางในการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุป กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2564 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2564 และได้มีการยกเลิกการคัดเลือกเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564 ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงประกาศฯ ดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องตามสถานการณ์ปัจจุบันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำชุดขायงานดาวเทียมที่ยังไม่มีผู้ใช้งานมาคัดเลือกผู้รับอนุญาตฯ ซึ่งมีชุดขायงานดาวเทียมตามประกาศฉบับดังกล่าว

5.6.8.3 โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแล การให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

จากข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 60 บัญญัติว่า รัฐต้องรักษาไว้ซึ่ง ศักดิ์ศรีและสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และมาตรา 27 (1) แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้คณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้า ใช้วงโคจรดาวเทียม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

สำหรับโครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการ ดาวเทียมในประเทศไทย เป็นโครงการที่มีการจ้างที่ปรึกษา บริษัท เออีซี แอดไวซอรี (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพอุตสาหกรรมของดาวเทียม เทคโนโลยี ทิศทาง แนวโน้มรูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต ตลอดจนแนวนโยบาย กรอบการกำกับดูแลในการให้บริการดาวเทียมที่เหมาะสมทั้งดาวเทียมไทยและดาวเทียมต่างชาติ รวมถึงการประเมินผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ สังคม ทั้งบวกและลบในการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย และจัดทำ ข้อเสนอแนะการกำหนดนโยบาย และแนวทางการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทยเพื่อใช้ประกอบการ พิจารณาการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และอนุญาตให้ใช้ช่องดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการใน ประเทศ รวมถึงการพัฒนางานองค์ความรู้กับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 และ 1 มีนาคม 2565 โดยมีประเด็นหลัก ได้แก่ ทิศทาง แนวโน้มของเทคโนโลยี รูปแบบการให้บริการในอนาคต รวมถึงห่วงโซ่คุณค่า ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคมการให้บริการ ดาวเทียม ตลอดจนแนวนโยบายและกรอบการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียม ซึ่งจะเสร็จสิ้นเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ใน เดือน พฤษภาคม 2565 ทั้งนี้ ทางสำนักงาน กสทช. ยังไม่ได้รับการตรวจรับ โดยอยู่ในระหว่างการจัดทำผลการศึกษา

5.6.9 ข้อดี ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช. และมาตรการดังกล่าว

จากการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานตามประกาศ กสทช. สามารถสรุปข้อดี และข้อจำกัดได้ดังนี้

5.6.9.1 ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

ข้อดีในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการมากขึ้น รวมถึงผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย การที่มีดาวเทียมของต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศส่งผลให้ตลาดอุตสาหกรรมดาวเทียมมีจำนวนผู้เล่นมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น เกิดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการได้ดีขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการลูกค้า มีราคาที่ถูกลง และผู้บริโภคมีจำนวนตัวเลือกมากขึ้น สามารถใช้บริการได้อย่างเสรี และอาจก่อให้เกิดการบริการหรือการทำธุรกิจในรูปแบบใหม่ได้

ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ มีขั้นตอนการดำเนินงาน เช่น การขอ Landing Rights ใช้ระยะเวลานาน 3-6 เดือน หากจะทำการที่จะถ่ายทอดสดที่สำคัญ มีการใช้สัญญาณเพียง 1-2 วัน เมื่อทำการวิเคราะห์และพิจารณาแล้ว เห็นได้ว่ากฎระเบียบและการใช้งานจริงๆ ยังไม่มีความสอดคล้องกัน
- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เปิดโอกาสให้ดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยสามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย
- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เปิดโอกาสให้ดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยสามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

ข้อดี

- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการมากขึ้น รวมถึงผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย การที่มีดาวเทียมของต่างชาติเข้ามาให้บริการในประเทศส่งผลให้ตลาดอุตสาหกรรมดาวเทียมมีจำนวนผู้เล่นมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น เกิดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการได้ดีขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการลูกค้า มีราคาที่ถูกลง และผู้บริโภคมีจำนวนตัวเลือกมากขึ้น สามารถใช้บริการได้อย่างเสรี และอาจก่อให้เกิดการบริการหรือการทำธุรกิจในรูปแบบใหม่ได้อีกด้วย

ข้อจำกัด

- ประกาศ 4 มีขั้นตอนการดำเนินงาน เช่น การขอ Landing Rights ที่ใช้ระยะเวลานาน 3-6 เดือน หากจะทำการที่จะถ่ายทอดสดที่สำคัญ มีการใช้สัญญาณเพียง 1-2 วัน เมื่อทำการวิเคราะห์และพิจารณาแล้ว เห็นได้ว่ากฎระเบียบและการใช้งานจริงๆ ยังไม่มีความสอดคล้องกัน
- ประกาศ 4 เปิดโอกาสให้ดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยสามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย
- ประกาศ 4 เปิดโอกาสให้ดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะประกอบกิจการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทยสามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

รูป 5:33 ข้อดี และ ข้อจำกัด ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

จากการดำเนินงานของ กสทช. เรื่องประกาศ หลักเกณฑ์และวิธีอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการได้ และผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติสามารถทำธุรกิจในไทยได้ ซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น ผู้บริโภคได้รับประโยชน์ แต่ผู้ประกอบการไทยอาจได้รับผลกระทบ โดยแต่เดิมธุรกิจดาวเทียมในประเทศไทยได้ใช้เงินลงทุนสูง และจำนวนผู้ใช้บริการเริ่มน้อยลง ทั้งยังไม่ใช่แค่การแข่งขันเพื่อผู้ใช้บริการประเทศ แต่ยังคงแข่งกับตลาดดาวเทียมในต่างประเทศอีก เพื่อบริการแก่ผู้ใช้บริการต่างประเทศ ซึ่งทาง กสทช. ก็ไม่มีนโยบายในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดาวเทียมไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า ประกาศนี้มีประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการในประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการดาวเทียมไทยในประเทศ ดังนั้น กสทช. ควรมีแนวทางหรือมาตรการสำหรับการสนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการทำธุรกิจทั้งเพื่อในประเทศ และให้สามารถไปแข่งขันกับต่างประเทศได้ นอกจากนี้ ประเด็นการอนุญาตให้ผู้ประกอบไทยใช้ช่องสัญญาณต่างประเทศ ในบางครั้งอาจต้องการใช้สัญญาณแค่ชั่วคราว ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการขอที่นาน กสทช. ควรจะมีการออกกฎให้สามารถขอใบอนุญาตการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราวได้ กฎระเบียบควรมีความยืดหยุ่นเพิ่ม และ กสทช. ควรมีแนวทางในการกำกับดูแลต่างชาติที่ไม่ให้มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ไม่อนุญาต หากการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติของผู้ขออนุญาต มีผลกระทบด้านความมั่นคงของรัฐ ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม

5.6.9.2 ประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

ข้อดีในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- การประมูลพ่วงวงโคจรสองตำแหน่ง โดยประกอบด้วยตำแหน่งที่เป็นที่ต้องการมาก 1 ตำแหน่ง และตำแหน่งที่ไม่ค่อยเป็นที่ต้องการอีก 1 ตำแหน่ง จะทำให้วงโคจรที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจได้รับการรักษาสิทธิแห่งวงโคจรไปด้วย ทำให้ประเทศไทยไม่เสียสิทธิแห่งวงโคจรในตำแหน่งที่ไม่มีคนที่ต้องการ

ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- การประมูลพ่วงวงโคจรสองตำแหน่ง โดยการจัดชุดดาวเทียมสองวงโคจรที่อยู่ใกล้กันที่ไม่สามารถใช้งานร่วมกันได้ ส่วนชุดดาวเทียมสองวงโคจรที่อยู่ไกลกันก็มีความเกี่ยวข้องที่จะต้องนำมารวมกัน จึงสร้างภาระให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินโครงการและรักษาสิทธิในวงโคจรที่ไม่ต้องการ นอกจากนี้ยังทำให้การประมูลมีราคาขึ้นต่ำสูงเกินควร ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จริงได้แค่จากบาง Filing เท่านั้น นอกจากนี้ ธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่มีกำไรค่อนข้างน้อย และยังคงแข่งขันกับต่างประเทศ

ประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

การประมูลพ่วงวงโคจรสองตำแหน่ง โดยประกอบด้วยตำแหน่งที่เป็นที่ต้องการมาก 1 ตำแหน่ง และตำแหน่งที่ไม่ค่อยเป็นที่ต้องการอีก 1 ตำแหน่ง จะทำให้วงโคจรที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจได้รับการรักษาสถานะแห่งวงโคจรไปด้วย ทำให้ประเทศไทยไม่เสียสิทธิแห่งวงโคจรในตำแหน่งที่ไม่มีคนที่ต้องการ

การประมูลพ่วงวงโคจรสองตำแหน่ง โดยการจัดชุดดาวเทียมสองวงโคจรที่อยู่ใกล้กันที่ไม่สามารถใช้งานร่วมกันได้ ส่วนชุดดาวเทียมสองวงโคจรที่อยู่ใกล้กันก็มีความเกี่ยวข้องที่จะต้องนำมารวมกัน จึงสร้างภาระให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินโครงการและรักษาสถานะในวงโคจรที่ไม่ต้องการ

รูป 5:34 ข้อดีและข้อจำกัดของประกาศการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด

จากการดำเนินงานของ กสทช. เรื่องประกาศ การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Packages) ได้เปิดให้มีการรับเอกสารการคัดเลือกเพื่อทำการประมูลสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ซึ่งมีผู้ประสงค์รับเอกสารการคัดเลือกทั้งหมด 3 ราย ได้แก่ บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด และ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด และเปิดให้ผู้ประสงค์ขอรับอนุญาตและวางหลักประกัน ซึ่งมีผู้ขอรับอนุญาต เพียงรายเดียว คือ บริษัท ทีซี สเปซ คอนเน็ค จำกัด ทำให้สำนักงาน กสทช. จึงออกประกาศยกเลิกกระบวนการคัดเลือกผู้ขอรับอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และทำการคืนเงินทั้งหมด จากการดำเนินงานดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ประกาศ หรือ ระเบียบที่ออกมา มีความไม่เหมาะสม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับกิจการด้านดาวเทียม พบว่า ราคาขั้นต่ำในการประมูลนั้นมีราคาที่สูงเกินไป การยกเลิกการประมูลวงโคจรที่ผ่านมา ทำให้ยังไม่มีผู้ได้รับสิทธิให้เข้าใช้วงโคจร คณะผู้วิจัยเล็งเห็นว่า กสทช. ควรเร่งดำเนินการจัดสรรวงโคจรดาวเทียม เพื่อนำวงโคจรมาใช้ให้เกิดประโยชน์และป้องกันไม่ให้เสียสิทธิในวงโคจรของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ตำแหน่ง 119.5 องศาตะวันออกที่ดาวเทียมปัจจุบันใกล้หมดอายุ ทั้งนี้ เพื่อรักษาความต่อเนื่องในการให้บริการสาธารณะและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดย กสทช. จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องกระบวนการและกรอบเวลา มิฉะนั้นจะเกิดความเสี่ยงในการจัดหาดาวเทียมทดแทนไม่ทัน สูญเสียผู้ใช้บริการ ซึ่งทำให้ไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินโครงการดาวเทียมทดแทน และอาจสูญเสียวงโคจรหากไม่มีดาวเทียมมารักษาสถานะ นอกจากนี้ หากทำการจัดประมูลใหม่แล้วในบาง filing ไม่มีผู้เข้าร่วมการประมูล กสทช. ควรทำหน้าที่ในการรักษา Slot โดยอาจนำดาวเทียมมาแทน ซึ่งรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง

5.6.9.3 ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)

ข้อดีในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) มีการดำเนินการตามข้อบังคับวิญญูของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศเพื่อให้ได้รับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) เมื่อมีประกาศออกมาทำให้หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มขั้นตอนการขออนุญาตของผู้ประกอบการ และการขออนุญาตจะต้องยื่นเอกสารเป็นจำนวนมากประกอบการขอรับอนุญาต และในบางกรณีเอกสารที่ต้องยื่นตามข้อกำหนด เป็นเอกสารย้อนหลังที่อาจไม่สามารถค้นหาได้แล้วในปัจจุบัน

ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)

รูป 5:35 ข้อดี และ ข้อจำกัด ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563)

จากการดำเนินงานของ กสทช. เรื่องประกาศ เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) ข้อกำหนดในประกาศค่อนข้างตายตัว และเมื่อดำเนินการตามข้อกำหนดในประกาศ พบว่า เป็นการเพิ่มขั้นตอนการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยเล็งเห็นว่า กสทช. ควรปรับกฎระเบียบไม่ให้เกิดการทำงานทับซ้อน และมีความชัดเจนในกระบวนการติดต่อ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้นสำหรับการขอใบอนุญาต

5.6.9.4 ประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. ประเด็นการกำกับดูแลกิจการด้านดาวเทียม

ข้อจำกัดในการดำเนินการตามประกาศ กสทช.

- กฎระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของ กสทช. ด้านกิจการดาวเทียม ยังเป็นกฎเก่าที่มีความล้าสมัย มีเพียงการออกประกาศใหม่ในการยกเว้นกฎเดิมของประกาศ ทำให้เป็นอุปสรรคและตามไม่ทันการพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบัน กสทช. ต้องดำเนินการเชิงรุกเพื่อให้ทันต่อการพัฒนา ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. ต้องรอทาง กสทช. แกไขประกาศก่อนที่มีกระบวนการล่าช้ามากในการปรับเปลี่ยน
- กสทช. ควรปรับปรุงกระบวนการขอใช้ การลงทะเบียน ให้กระชับและรวดเร็วขึ้น มีระยะเวลาแจ้งแก่ผู้ประกอบการ ในการดำเนินการอย่างชัดเจน โดยในปัจจุบัน กสทช. ใช้เวลาการดำเนินงานมาก ทำให้การดำเนินงานของผู้ประกอบการล่าช้า ไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว

5.6.10 ประกอบกิจการการดำเนินการในประเทศที่เป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practices)

5.6.10.1 การศึกษาระบบการบริหารจัดการดาวเทียมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง: กรณีศึกษา ประเทศ ลักเซมเบิร์ก

การศึกษาระบบการบริหารจัดการดาวเทียมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง: กรณีศึกษา ประเทศลักเซมเบิร์ก

รูป 5:36 การศึกษาระบบการบริหารจัดการดาวเทียมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง: กรณีศึกษา ประเทศลักเซมเบิร์ก

1) ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายด้านอวกาศและดาวเทียมของประเทศลักเซมเบิร์ก

ประเทศลักเซมเบิร์ก เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของ SES ผู้ประกอบกิจการดาวเทียมรายใหญ่ที่สุดของโลกในปี ค.ศ. 2017²⁵ และสำนักงานใหญ่บริษัทของ Intelsat S.A. ผู้ประกอบกิจการดาวเทียมรายใหญ่ที่สุดของโลกตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010²⁶ ถึง ค.ศ. 2016²⁷ ความสำเร็จของบริษัทเอกชนทั้งสอง ทำให้อุตสาหกรรมอวกาศของประเทศลักเซมเบิร์กเติบโตขึ้น จนคิดเป็นร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ภายในปี ค.ศ. 2016 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีผลต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วมากโดยใช้ระยะเวลาเพียง 30 ปี ในการเริ่มต้นอุตสาหกรรมอวกาศ

บริษัท Société Européenne des Satellites (SES) จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1985 จากแนวคิดริเริ่มและสนับสนุนของรัฐบาลลักเซมเบิร์ก โดยมีรัฐบาลลักเซมเบิร์กเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และเป็นผู้ให้การสนับสนุนหลักจนกระทั่งบริษัท SES เติบโตเป็นบริษัทชั้นนำทางด้านการบริการอวกาศ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการดาวเทียม) ของโลกและนำรายได้มาสู่ประเทศลักเซมเบิร์กอย่างมหาศาล บริษัท SES เป็นรัฐวิสาหกิจที่สามารถนำรายได้มาสู่ประเทศลักเซมเบิร์กจำนวนมากมายมหาศาลในแต่ละปี และเป็นผู้ประกอบกิจการดาวเทียมที่อยู่ในระดับแนวหน้าของโลกและให้บริการอยู่ทั่วโลก ส่วนหนึ่งมาจากการสนับสนุนของรัฐบาลในลักษณะของการร่วมลงทุนกับบริษัท SES และอีกส่วนหนึ่งคือการให้บริษัท SES ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประเทศลักเซมเบิร์กในการร่วมโครงการพัฒนาด้านอวกาศกับรัฐบาลของประเทศอื่นๆ ทั่วโลกเพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและองค์ความรู้ระหว่างกันและมีผลเป็นการสร้างบรรยากาศภายในประเทศให้เหมาะสมกับการพัฒนา

²⁵ The World Teleport Association จาก Matt Owen, 2018, "WORLD TELEPORT ASSOCIATION PUBLISHES TOP OPERATOR RANKINGS FOR 2017." Available from:

<http://www.worldteleport.org/news/381555>

²⁶ Orly Konig-Lopez, 2010, "WORLD TELEPORT ASSOCIATION ANNOUNCES THE TOP TELEPORT OPERATOR RANKINGS FOR 2010," Available from: <http://www.worldteleport.org/news/52723>

²⁷ Matt Owen, 2017, "WORLD TELEPORT ASSOCIATION PUBLISHES TOP OPERATOR RANKINGS FOR 2016," Available from <http://www.worldteleport.org/news/324926>

ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการเป็นหุ้นส่วนและสนับสนุนกิจการอวกาศ

รัฐบาลให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมดาวเทียมอย่างยิ่งและมีนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักและเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงสุดในประเทศ ดังเห็นได้จาก โครงการและนโยบายต่าง ๆ ต่อไปนี้

การร่วมทุนระหว่างรัฐบาลกับบริษัท SES ใน "LuxGovSat"

โครงการ LuxGovsat เป็นการร่วมทุน 50/50 ระหว่างรัฐบาลลักเซมเบิร์กกับบริษัท SES บริษัทผู้ให้บริการดาวเทียมระดับโลกของลักเซมเบิร์ก²⁸ ในลักษณะการร่วมทุนเชิงพาณิชย์ที่มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมในการป้องกันประเทศและรัฐบาลต่างๆ ที่กำลังมองหาบริการด้านการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางทหาร การตอบสนองต่อวิกฤติด้านมนุษยธรรมการรักษาสันติภาพ โดยบริษัทฯ ทำการจัดหาและปล่อยดาวเทียม ภายใต้ชื่อการค้า GovSat

หลังการก่อตั้งไม่ถึงสามปี GovSat สร้างดาวเทียมทางทหารรุ่นแรก ชื่อ GovSat-1 ที่มีการส่งสัญญาณกำลังสูงที่ควบคุมโดยสมบูรณ์เพื่อรองรับการดำเนินการที่มีความหลากหลายหน้าที่ได้ โดยบริการเบื้องหลัง Govsat ทั้งหมดจะถูกเรียกใช้จากที่มีความมั่นคงปลอดภัย (ทางไซเบอร์) ในประเทศลักเซมเบิร์ก โดยกำหนดให้มีผู้ใช้งานได้ไม่เกิน 15 คนต่อปี²⁹

ดาวเทียม GovSat-1 จึงเป็นดาวเทียมความปลอดภัยสูงที่มาพร้อมกับคำสั่งและการควบคุมที่เข้ารหัสและความสามารถในการป้องกันการบุกรุก โดยผู้ใช้งานสามารถควบคุมการจัดการบริการของตนได้อย่างสมบูรณ์ การให้เข้าคลื่นความถี่จะเสนอต่อรัฐบาลและสถาบันต่าง ๆ โดยใช้ระบบรับส่งข้อมูลทั้งหมดหรือบางส่วน นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการที่ปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมงด้วยบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองด้านความปลอดภัยคอยช่วยสนับสนุนความต้องการของการใช้งานแบบสถาบันและการป้องกันประเทศ³⁰ นอกจากการให้บริการทางทหารสำหรับประเทศลักเซมเบิร์กและพันธมิตร รวมถึง NATO ดาวเทียม GovSat-1 ยังถูกใช้โดยรัฐบาลของประเทศลักเซมเบิร์กเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูความเสียหายจากภัยพิบัติ และการดำเนินการตอบสนองฉุกเฉินเพื่ออำนวยความสะดวกในการประสานงานระหว่างหน่วยงานพลเรือนและหน่วยงานทางทหาร และเพื่อการสื่อสารกับสำนักงานของรัฐบาลในพื้นที่ห่างไกล³¹

การสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมอวกาศ “Luxembourg Space Cluster”

โครงการ Luxembourg Space Cluster คือ โครงการส่งเสริมนวัตกรรม การพัฒนาธุรกิจ และความร่วมมือข้ามภาคส่วนธุรกิจ/ภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอวกาศ เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมอวกาศของประเทศลักเซมเบิร์ก โดยให้การสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาผ่านความร่วมมือในด้านเทคโนโลยีในหลายภาคส่วน เช่น ภาคโทรคมนาคมอวกาศ ภาคเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอวกาศ การตรวจสอบสิ่งแวดล้อม การให้บริการติดตามตำแหน่ง การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยทางทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ โครงการ Luxembourg Space Cluster ยังส่งเสริมความร่วมมือ

²⁸ Roxana Mironescu, 2018, “Launch of GovSat satellite 'on track',” Available from: <https://luxtimes.lu/luxembourg/32575-launch-of-govsat-satellite-on-track>

²⁹ Roxana Mironescu, 2017, “Government satellite communications – a thriving business in Luxembourg,” Available from: <https://luxtimes.lu/archives/283-government-satellite-communications-a-thriving-business-in-luxembourg>

³⁰ GovSat, “What we offer,” Available from: <https://govsat.lu/>

³¹ William Graham, 2018, “Falcon 9 launches GovSat-1 from SLC-40 – Booster survives water landing,” Available from: <https://www.nasaspaceflight.com/2018/01/spacex-govsat-1-falcon-9-launch/>

และการทำงานร่วมกันในระดับนานาชาติผ่านโครงการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมร่วมกัน โดยการรวมกลุ่มองค์กรภาคเอกชน และภาครัฐของอุตสาหกรรมอวกาศเพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านอวกาศของประเทศหลักเช่นเบอร์กส์ระดับสากล³²

กลุ่มอุตสาหกรรมสำหรับการบินและอวกาศ (GLAE)³³

กลุ่มอุตสาหกรรมสำหรับการบินและอวกาศ หรือ GLAE ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างสมาชิก เพื่อให้คำปรึกษา และการปกป้องผลประโยชน์ทางวิชาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิก ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ กับทั้ง GLAE ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือรัฐบาลในการตอบคำถามที่ทางด้านนโยบายอวกาศในประเทศหลักเช่นเบอร์กส์ที่เกี่ยวข้องกับ European Space Agency (ESA) การจัดตั้ง GLAE เกิดขึ้นจากการแกรนด์ดยุกแห่งลักเซมเบิร์กได้เข้าร่วมเป็นภาคีกับ European Space Agency (ESA) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริษัทในประเทศหลักเช่นเบอร์กส์ได้รับความร่วมมือในระดับชาติและระดับยุโรป สำหรับ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กับทั้ง GLAE ก็ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับ Luxembourg Space Cluster เช่นเดียวกัน

นโยบายการสำรวจอวกาศอย่างสันติและการใช้ทรัพยากรอวกาศอย่างยั่งยืน

ประเทศลักเซมเบิร์กมีวิสัยทัศน์ในการสร้างและสนับสนุนกิจกรรมอวกาศ ทั้งการศึกษาวิจัยขั้นสูงและการพัฒนา ขีดความสามารถทางเทคโนโลยี โดยมุ่งสร้างความเชี่ยวชาญและกลยุทธ์ที่อยู่บนความหลากหลายทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อ อุตสาหกรรมนวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่ออนาคตให้เกิดขึ้นภายในประเทศโครงการ "Spaceresources.lu" เป็นโครงการใน การสำรวจอวกาศอย่างสันติและมุ่งสู่การใช้ทรัพยากรอวกาศอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติร่วมกัน และตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ค.ศ.2017 เป็นต้นมา ประเทศลักเซมเบิร์กได้จัดเตรียมออกกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อสร้าง สภาพแวดล้อมทาง ธุรกิจที่ทำให้นักลงทุนรายย่อยและบริษัทเอกชนสามารถเข้ามาประกอบกิจการเกี่ยวกับการสำรวจอวกาศและใช้ทรัพยากร อวกาศได้ โดยมีตัวอย่างรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- **กิจการส่วนอวกาศ** เช่น การผลิตโครงสร้างดาวเทียมและอุปกรณ์เสริม การบูรณาการระบบของดาวเทียม ขนาดเล็ก การขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าสำหรับดาวเทียม เป็นต้น
- **กิจการส่วนพื้นดิน** เช่น การพัฒนาสถานีภาคพื้นดิน อุปกรณ์สนับสนุนภาคพื้นดินทางเครื่องกลและ ทางไฟฟ้า เครือข่ายการสื่อสาร เป็นต้น
- **กิจการด้านการบริการ** เช่น บริการข้อมูลทางไกล บริการบรอดแบนด์ผ่านดาวเทียมบริการบริหารจัดการ ความเสี่ยง เป็นต้น

นอกจากนี้ ประเทศลักเซมเบิร์กยังมีการจัดทำพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจและการใช้ทรัพยากรในอวกาศ (loi sur l'exploration et l'utilisation des ressources de l'espace) เพื่อดำเนินการผลักดันนโยบายการสำรวจอวกาศ อย่างสันติและการใช้ทรัพยากรอวกาศอย่างยั่งยืน³⁴

³² Luxembourg Cluster Initiative, "Luxembourg Space Cluster," Available from: <http://www.idpshare.lu/tai-lxi/lxi/cluster/luxembourg-space-cluster/>

³³ "GLAE - GROUPEMENT LUXEMBOURGEOIS DE L'AÉRONAUTIQUE ET DE L'ESPACE," Available from: <https://glae.lu/>

³⁴ Économie, 2017, "Loi du 20 juillet 2017 sur l'exploration et l'utilisation des ressources de l'espace," Available from: <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2017/07/20/a674/jo>

ขั้นตอนการอนุญาตในการประกอบกิจการดาวเทียม

การบริหารจัดการดาวเทียมในรูปแบบการให้สิทธิในการประกอบกิจการดาวเทียมในระบบ "สัมปทาน" และอยู่บนพื้นฐานของ "การมาก่อนได้สิทธิก่อน"

ปัจจุบันกระทรวงการสื่อสารและสื่อ (Ministry of Communications and Media) เป็นกระทรวงที่มีอำนาจหน้าที่ทางด้านนโยบายด้านสื่อ และกิจการโทรคมนาคม (รวมถึงกิจการดาวเทียม) ขณะที่การกำกับดูแลการประกอบกิจการดาวเทียมในประเทศลักเซมเบิร์กเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation³⁵

สำหรับการให้สิทธิในการประกอบกิจการดาวเทียมนั้น จะพิจารณาจากหลักการ "มาก่อนได้สิทธิก่อน" ทว่าในทางปฏิบัติมีเพียงบริษัท SES ที่เป็นรัฐวิสาหกิจของประเทศลักเซมเบิร์กเพียงรายเดียวที่เป็นผู้ประกอบกิจการดาวเทียม ซึ่งการใช้วิธีการมาก่อนได้สิทธิก่อนสำหรับการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการดาวเทียมมีผลเป็นอย่างมากในการสนับสนุนการประกอบกิจการของบริษัท SES เนื่องจากมีต้นทุนไม่สูงนัก (หากเทียบกับวิธีการประมูล) และทำให้บริษัท SES และอุตสาหกรรมดาวเทียมมีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ในตลาดโลกได้ กับทั้งการที่บริษัท SES เป็นรัฐวิสาหกิจของประเทศ ประกอบกับนโยบายส่งเสริมกิจการดาวเทียมทำให้มีการร่วมมือระหว่างองค์กรกำกับดูแลซึ่งก็คือหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation กับผู้ประกอบกิจการดาวเทียมซึ่งก็คือบริษัท SES เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประสานงานของหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation กับทางสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศทั้งในกรณีของการเข้าใช้คลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียมที่เกี่ยวข้อง³⁶

อนึ่ง ประเทศลักเซมเบิร์กมิได้มีข้อห้ามอย่างชัดเจนสำหรับผู้ประกอบการต่างชาติในการเข้าไปขออนุญาตประกอบกิจการดาวเทียม หากแต่ในทางปฏิบัติก็ยังมีผู้ประกอบการต่างชาติเคยได้รับอนุญาตประกอบกิจการดาวเทียมจากหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation³⁷

2) หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตในการประกอบกิจการดาวเทียม

- หน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation หรือหน่วยงาน ILR (สถาบันกำกับดูแลแห่งประเทศลักเซมเบิร์ก)

หน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation เดิมชื่อ สถาบันโทรคมนาคมลักเซมเบิร์ก (Luxembourg Institute of Telecommunication) โดยมีหน้าที่ในการกำกับดูแลและควบคุมภาคโทรคมนาคม ต่อมาในปี ค.ศ. 2000 มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้สถาบันมากขึ้นเพื่อรวมภาคพลังงานและภาคบริการไปรษณีย์ของประเทศลักเซมเบิร์กเข้ามด้วย และด้วยผลจากกฎหมายดังกล่าว ในปี ค.ศ. 1997 สถาบันโทรคมนาคมลักเซมเบิร์กจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สถาบันกำกับดูแลแห่งประเทศลักเซมเบิร์ก" (Institute Luxembourg of Regulation - ILR) โดยขอบเขตและหน้าที่ของหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation มีการปรับเปลี่ยนหลายครั้งและในครั้งที่ปรับแก้ไขตามกฎหมาย ฉบับวันที่ 27 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2011 และ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 2011 ทำให้หน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation เป็นหน่วยงานกำกับ

³⁵ Global EDGE, n.d., "Luxembourg Institute of Regulation (ILR)," Available from: <https://globaledge.msu.edu/global-resources/resource/10515>

³⁶ Nordicity, Study on the Global Practices for Assigning Satellite Licences and Other Elements: Final Report, Ottawa 2010, Page 9-14

³⁷ Linda Funck, Luxembourg in: John P Janka, The Technology, Media and Telecommunications Review, 4th Edition, London 2013, Page 257-258.

ดูแลที่เป็นอิสระและไม่ได้รับเงินงบประมาณจากรัฐบาล แต่รับเป็นเงินทุนสนับสนุนจากผู้ประกอบการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและควบคุมโดย ILR

อำนาจและหน้าที่ทางด้านการโทรคมนาคมของหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation ได้ถูกกำหนดโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Communications Act) และพระราชบัญญัติว่าด้วยคลื่นความถี่ (Spectrum Act) โดยมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้³⁸

- มีอำนาจที่จะกำหนดกฎระเบียบทางด้านการโทรคมนาคมของชาติให้มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดของสหภาพยุโรปและกฎหมายระหว่างประเทศ
- มีอำนาจควบคุมการใช้โครงสร้างพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค
- มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมและเงื่อนไขในการประกอบการโครงข่ายสื่อสารและการบริการที่เอื้อให้เกิดรูปแบบตลาดที่มีการแข่งขัน
- มีอำนาจในการจัดทำรายงานและข้อเสนอต่างๆ ที่จะต้องยื่นต่อคณะกรรมการและรัฐบาล
- มีอำนาจที่จะได้รับการแจ้งและมอบอำนาจหรือใบอนุญาตเกี่ยวกับการจัดหาหรือประกอบการบริการเครือข่ายการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์
- มีอำนาจในการวางแผนความถี่วิทยุ
- มีอำนาจในการออกมาตรการลงโทษทางปกครองต่อผู้ประกอบการที่ละเมิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ
- มีอำนาจดำเนินการเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการที่อยู่ในตลาด
- มีหน้าที่ให้คำแนะนำและจัดทำสถิติและกฎระเบียบต่างๆ
- มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือรัฐมนตรีผู้มีอำนาจในการจัดสรรใบอนุญาตคลื่นความถี่วิทยุ
- มีหน้าที่ในการจัดทำแผนความถี่วิทยุและปรับปรุงข้อมูลจดทะเบียนให้ทันสมัย ตามกฎหมายสำหรับภาคต่างๆ ด้านเทคโนโลยี สื่อ และโทรคมนาคม
- มีหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยระหว่างลูกค้าและผู้ประกอบการ

ขณะที่อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน Institute Luxembourg of Regulation กับกิจการดาวเทียมนั้น มีบทบาทและหน้าที่ในการออกใบอนุญาตการประกอบกิจการ สนับสนุนผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมดาวเทียมทั้งทางด้านองค์ความรู้และเงินทุนสำหรับการวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างอาชีพในอุตสาหกรรมดาวเทียมและอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และพัฒนาให้เข้มแข็งเพื่อไปสู่ตลาดโลกได้ อนึ่ง หน่วยงาน ILR มักจะถูกกล่าวหาว่า เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการโทรคมนาคมภายในประเทศมากกว่าซึ่งถือว่าการกระทำที่ขัดหรือแย้งกับนโยบายของสหภาพยุโรป ซึ่งผลของมาตรการต่างๆ (ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการภายในประเทศเป็นหลัก) ของหน่วยงาน ILR จึงทำให้ผู้ประกอบการกิจการดาวเทียมในประเทศหลักเช่นเบอร์กมีเพียงรายเดียวซึ่ง ก็คือ บริษัท SES

³⁸ “Regulation 205/16/ILR of 25 April 2016 establishing the mediation procedure for electronic communications,” Available from: <https://web.ilr.lu/Mediation/FR/Mediation/Legislation/Nationale/Pages/default.aspx>

3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอวกาศและดาวเทียมของประเทศลักเซมเบิร์ก

ประเทศลักเซมเบิร์กได้ลงนามรับรองกฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญที่เป็นรากฐานในการกำกับดูแลการทำกิจกรรมเกี่ยวกับอวกาศของสหประชาชาติ ซึ่งก็คือ สนธิสัญญาว่าด้วยอวกาศ (Outer Space Treaty) ข้อตกลงว่าด้วยการช่วยเหลือ (Rescue Agreement) อนุสัญญาว่าด้วยความรับผิด (Liability Convention) อนุสัญญาว่าด้วยการลงทะเบียน (Registration Convention) ทว่า ไม่ได้ลงนามรับรองข้อตกลงควบคุมกิจกรรมของรัฐบนดวงจันทร์และวัตถุบนท้องฟ้าอื่นๆ (Agreement Governing the Activities of States on the Moon and Other Celestial Bodies)³⁹

กฎหมายสำคัญเกี่ยวกับอวกาศ

ประเทศลักเซมเบิร์กมียุทธศาสตร์เพื่อเป็นผู้นำด้านอวกาศและเป็นศูนย์กลางการสำรวจอวกาศเชิงพาณิชย์ของยุโรป จึงมีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจและการใช้ทรัพยากรในอวกาศ ในปี ค.ศ. 2017 ซึ่งเป็นกฎหมายที่สร้างสิทธิในความเป็นเจ้าของทรัพยากรที่ได้มาจากอวกาศ เนื่องจากสนธิสัญญาว่าด้วยอวกาศ ค.ศ. 1967 (The Outer Space Treaty – OST) ซึ่งได้รับการลงนามโดย 107 ประเทศรวมถึงประเทศลักเซมเบิร์กด้วย ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการสำรวจอวกาศอย่างสันติและเป็นอิสระ แต่สนธิสัญญาฯ ดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงสิทธิของผู้ประกอบการเอกชนในการครอบครองหรือเป็นเจ้าของทรัพยากรที่เก็บเกี่ยวจากอวกาศ เช่น การทำเหมืองแร่ โลหะ แร่ธาตุ และก๊าซบนดาวเคราะห์น้อย เป็นต้น

■ พระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจและการใช้ทรัพยากรในอวกาศ

(loi sur l'exploration et l'utilisation des ressources de l'espace)

กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการออกใบอนุญาตและการกำกับดูแลการสำรวจและการแสวงหาทรัพยากรในอวกาศมาครอบครอง ซึ่งคล้ายคลึงกับรัฐบัญญัติการปล่อยวัตถุเข้าสู่อวกาศในเชิงพาณิชย์และการแข่งขันของสหรัฐอเมริกา (US Commercial Space Launch and Competitiveness Act) ภายใต้กฎหมายนี้ ผู้ประกอบการเชิงพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตสามารถดำเนินการในการแสวงหาทรัพยากรอวกาศเพื่อนำมาเพื่อใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดได้ ซึ่งเรียกว่า การแสวงหาประโยชน์จาก "วัตถุใกล้โลก" หรือ "Near Earth Objects" (NEOS) ไม่ว่าจะเป็นการทำเหมืองแร่ หรือทรัพยากรอื่นๆ⁴⁰ และจากการตรากฎหมายฉบับนี้เป็นทางการ จึงมีผลให้ประเทศลักเซมเบิร์กเป็นประเทศแรกในยุโรปที่มีกฎหมายกำหนดความเป็นเจ้าของทรัพยากรที่ได้มาจากอวกาศ จึงเห็นได้ว่า ประเทศลักเซมเบิร์กมีนโยบายที่ก้าวหน้าและมีความพยายามที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์กลางทางด้านกิจการอวกาศในเชิงพาณิชย์ของยุโรป

■ พระราชบัญญัติว่าด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Loi du 27 juillet 1991 sur les medias électroniques)

กฎหมายฉบับนี้เกี่ยวกับการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งบทบัญญัติมาตรา 20 (1) กำหนดว่า

"ไม่มีใครสามารถสร้างและใช้ประโยชน์จากระบบดาวเทียมของประเทศลักเซมเบิร์กได้ โดยไม่ได้รับสัมปทานก่อน สัมปทานจะได้รับจากรัฐบาลผ่านการเสนอของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่รับผิดชอบด้านโทรคมนาคมและสื่อ"

จากบทบัญญัติข้างต้น จึงมีผลให้การอนุญาตในการประกอบกิจการดาวเทียมจะทำได้เฉพาะในรูปแบบของสัมปทานเท่านั้น ดังนั้น กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางด้านอวกาศ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจและการใช้ทรัพยากรในอวกาศ ค.ศ. 2017 เป็นต้น จึงไม่นำมาใช้กับกรณีของการประกอบกิจการดาวเทียม

³⁹ United Nations Treaty Collection, n.d., "Agreement governing the Activities of States on the Moon and Other Celestial Bodies"

⁴⁰ Pual Zenner, 2016, "Luxembourg' new space law guarantees private companies the right to resources harvested in outer space in accordance with international law"

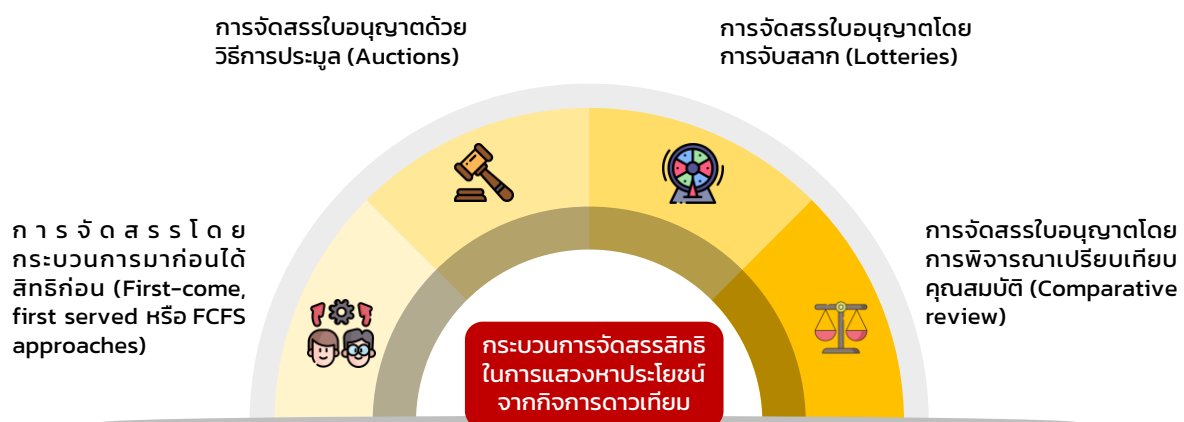
บทสรุป: จากการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการดาวเทียมของต่างประเทศนี้ เห็นได้ว่า การบริหารจัดการดาวเทียมต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป โดยแต่ประเทศไทยจะต้องปรับใช้ให้สอดคล้องกับนโยบาย และบริบททางข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกิดขึ้นภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาบริบทของประเทศหลักเช่นอเมริกาแล้ว อาจเห็นได้ว่านโยบายทางด้านอวกาศของประเทศหลักเช่นอเมริกาไปไกลเกินกว่าเรื่องดาวเทียมแล้ว โดยมุ่งเน้นไปที่การดำเนินนโยบายอวกาศในเชิงพาณิชย์มากขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ในอนาคตอันใกล้พัฒนาการทางด้านอวกาศของโลกน่าจะมีแนวโน้มของการเติบโตอย่างรวดเร็ว และอาจกลายเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่น่ารายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมหาศาลได้ ดังนั้น การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการดาวเทียมในประเทศไทย จึงต้องพิจารณาบริบทต่างๆ อย่างรอบด้าน ทั้งบริบทภายในของประเทศไทย (ปัญหาเฉพาะของอุตสาหกรรมดาวเทียม) และบริบทระหว่างประเทศ ทั้งต้องดำเนินการภายใต้กฎระเบียบของ ITU และการแข่งขันระหว่างประเทศ เป็นต้น

5.6.11 อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

กระบวนการจัดสรรสิทธิในการแสวงหาประโยชน์จากกิจการดาวเทียม

กระบวนการพิจารณาเพื่อจัดสรรสิทธิในการแสวงหาประโยชน์จากกิจการดาวเทียมนั้นเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความสามารถทางด้านการแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจการดาวเทียมมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะต้องคำนึงถึงเพื่อการเลือกใช้กระบวนการในการจัดสรรใบอนุญาตที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด อาทิ กิจการดาวเทียมเป็นกิจการที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมดาวเทียมมีจำนวนน้อยราย ผู้ประกอบการจะต้องประสานงานในการใช้คลื่นความถี่กับประเทศอื่น เป็นต้น

อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

รูป 5:37 กระบวนการจัดสรรสิทธิในการแสวงหาประโยชน์จากกิจการดาวเทียม

5.6.11.1 การจัดสรรโดยกระบวนการมาก่อนได้สิทธิก่อน (หรือ FCFS approaches)

การจัดสรรโดยกระบวนการมาก่อนได้สิทธิก่อน คือการพิจารณาให้ใบอนุญาตจากลำดับการแจ้งความประสงค์ที่จะประกอบกิจการนั้นๆ ก่อนผู้ประกอบการรายอื่น โดยผู้ที่แจ้งความประสงค์ที่จะดำเนินการในลำดับแรกก็จะมีสิทธิก่อน ซึ่งกระบวนการจัดสรรในรูปแบบนี้มีความโปร่งใสค่อนข้างมากและเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการรายเล็กมากกว่าการจัดสรรโดยวิธีการประมูลหรือวิธีการเปรียบเทียบคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ประกอบกิจการมาก่อนแล้ว จะได้เปรียบ และมีโอกาสมากกว่าผู้ประกอบการรายเล็ก การจัดสรรโดยกระบวนการมาก่อนได้สิทธิก่อนสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอันสั้น มีกระบวนการที่ไม่ซับซ้อนและสะดวกสำหรับผู้ขอใบอนุญาตและผู้ขอใบอนุญาต เนื่องจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดนั้นมีความชัดเจนในระดับหนึ่งว่าคุณสมบัติของผู้มาขอใบอนุญาตเป็นอย่างไร และผู้ขอใบอนุญาตมีเพียงหน้าที่ในการตรวจสอบว่าคุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งหากตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ผู้ขอใบอนุญาตก็เป็นผู้ที่มีสิทธิประกอบกิจการ⁴¹

⁴¹ EUROPEAN COMMISSION, Conclusions RADIO SPECTRUM POLICY GROUP REPORT ON ASSIGNMENT AND PRICING METHODS, Brussels, 22 October 2009, p.6

ข้อดีของระบบการจัดสรรใบอนุญาตแบบมาก่อนได้สิทธิ์ก่อน

- ผู้ประกอบการรายเล็กสามารถเข้าสู่ตลาดได้โดยง่ายแค่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- เป็นการจัดสรรใบอนุญาตที่เหมาะสมกับสถานะตลาดที่ไม่มีการแข่งขัน เนื่องจากการเข้าสู่ตลาดนั้นทำได้ง่าย
- กระบวนการไม่ซับซ้อนและรวดเร็ว

ข้อเสียของระบบการจัดสรรใบอนุญาตแบบมาก่อนได้สิทธิ์ก่อน

- ไม่ใช่กระบวนการที่ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามากที่สุด
- เป็นการจัดสรรใบอนุญาตที่ไม่เหมาะสมกับในสถานะที่ตลาดมีการแข่งขัน ที่มีผู้ประกอบการต้องการเข้าสู่ตลาดจำนวนมาก
- อาจจะมีการใช้ดุลพินิจอย่างไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
- ผู้ประกอบการรายใหญ่อาจจะขอใบอนุญาตหลายครั้ง เพื่อถ่วงเวลาผู้ประกอบการอื่นในการขอรับใบอนุญาต เพื่อสร้างความได้เปรียบหรือเสียเปรียบทางการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการ

5.6.11.2 การจัดสรรใบอนุญาตด้วยวิธีการประมูล (Auctions)

การใช้ระบบการจัดสรรใบอนุญาตโดยวิธีการประมูลนั้นเป็นวิธีการที่มีวัตถุประสงค์ในการพยายามดึงมูลค่าตลาดของสิ่งที่ประมูลให้ได้มากที่สุด และยังเป็นกระบวนการที่มีความเป็นธรรมและโปร่งใสมากที่สุดกระบวนการหนึ่ง เนื่องจากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ที่ชนะการประมูลมิได้มาจากการใช้ดุลพินิจขององค์กรกำกับดูแลหรือผู้จัดการประมูลแต่อย่างใด แต่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดล่วงหน้า กล่าวคือผู้ชนะการประมูลจะเป็นผู้นำเสนอราคาประมูลที่สูงที่สุด ซึ่งผู้ประกอบการรายดังกล่าวเห็นถึงคุณค่าของวัตถุที่ถูกลำมาประมูลหรือเห็นโอกาสที่จะใช้ประโยชน์ได้ในภายหลัง จึงอาจกล่าวได้ว่าโดยหลักการแล้ว การประมูลสะท้อนถึงมูลค่าของวัตถุที่นำมาประมูลมากที่สุด หรือมูลค่าที่ผู้ประมูลเห็นว่าน่าจะไปแสวงหาประโยชน์เพื่อให้ได้ผลตอบแทนในอนาคตมากที่สุด ดังนั้น ผู้ออกใบอนุญาตจึงสามารถมั่นใจได้ว่าทรัพย์สินที่ได้ประมูลนั้น จะถูกนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้คุ้มค่ากับราคาที่จ่ายในการประมูล

ยิ่งไปกว่านั้น การประมูลในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะการประมูลคลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคม มักจะได้เงินจำนวนมหาศาล ซึ่งรัฐบาลสามารถนำเงินที่ได้ไปดำเนินการอย่างอื่นต่อไปได้ ประกอบกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประมูล รัฐก็ยังสามารถนำมาใช้ต่อไปได้ เช่น การนำราคาที่ได้จากการประมูลไปเทียบเคียงกับวัตถุประสงค์ประเภทอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน หรือการนำราคาที่ได้จากการประมูลไปคิดคำนวณเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในอนาคต หรือการจัดแผนการนำคลื่นความถี่มาประมูลในอนาคต เป็นต้น ทั้งนี้ ความสำเร็จของการประมูลไม่ได้ขึ้นกับวัตถุที่นำมาประมูลแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์เฉพาะในการประมูล จำนวนผู้มีสิทธิเข้าร่วมการประมูล และสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ มีส่วนให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาและราคาที่ได้จากการประมูลจะสะท้อนถึงมูลค่าตลาดได้อย่างใกล้เคียงมากที่สุด ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนารูปแบบการประมูลเพื่อหาแนวทางการประมูลที่ทำให้การใช้ทรัพย์สินที่ประมูลได้คุ้มค่ามากที่สุด เช่น การประมูลรอบเดียว การประมูลหลายรอบ การประมูลแบบหลายรอบแบบปิดบังราคาที่เสนอ เป็นต้น

ข้อดีของการจัดสรรใบอนุญาตโดยวิธีการประมูล

- เป็นแนวทางที่ทำให้เห็นมูลค่าตลาดของสิ่งที่นำมาประมูลมากที่สุด
- มีความโปร่งใสและเป็นธรรมสูง
- ไม่ได้มีการกำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามเคร่งครัดภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้ว
- ดำเนินการได้รวดเร็วกว่าวิธีการพิจารณาโดยวิธีการเปรียบเทียบคุณสมบัติ แต่ช้ากว่าวิธีการมาก่อน ได้สิทธิ์ก่อน

- เหมาะสมกับตลาดที่มีการแข่งขันสูง
- ผู้ชนะการประมูลไม่ได้มาจากการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ แต่เป็นผลที่ได้จากกระบวนการประมูล จึงไม่ค่อยมีการโต้แย้งผลการประมูล

ข้อเสียของการจัดสรรใบอนุญาตโดยวิธีการประมูล

- เป็นวิธีที่ไม่เกิดประสิทธิภาพ ในสภาวะตลาดที่ไม่มีการแข่งขัน
- ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากคาดการณ์ได้ยากในสภาวะหลังการประมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อราคาประมูลสูงจนเกินไป
- ไม่สอดคล้องกับการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เน้นทางสังคม อาทิ คุณภาพการบริการ สิทธิของผู้บริโภค เป็นต้น เทียบเคียงกับวิธีการพิจารณาโดยวิธีเปรียบเทียบคุณสมบัติและวิธีการมาก่อนได้สิทธิก่อน
- การเตรียมการใช้เวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบวิธีการประมูล

5.6.11.3 การจัดสรรใบอนุญาตโดยการพิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติ (Comparative review)

การจัดสรรใบอนุญาตโดยการพิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผู้ขอรับใบอนุญาตนั้น เป็นกระบวนการในการจัดสรรใบอนุญาตการประกอบกิจการโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นสำคัญ โดยผู้ขอรับใบอนุญาตจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆ ให้ตรงตามคุณสมบัติที่ผู้ให้ใบอนุญาตกำหนด ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ด้านเทคนิค ด้านเงินทุน เป็นต้น และในขณะเดียวกันผู้ขอรับใบอนุญาตจะแข่งขันระหว่างกันในการเตรียมคุณสมบัติให้เหนือกว่าผู้ขอรับใบอนุญาตรายอื่น และท้ายที่สุดผู้ให้ใบอนุญาตจะนำคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตมาเปรียบเทียบกัน และมีการให้คะแนน และจะให้ใบอนุญาตกับผู้ขอรับใบอนุญาตที่มีคุณสมบัติที่ดีที่สุดใน การดำเนินการให้บรรลุต่อวัตถุประสงค์ของใบอนุญาตอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้น ผู้ขอใบอนุญาตจึงต้องแข่งขันกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ดีที่สุด หรือการดำเนินการที่รวดเร็วที่สุด หรือการดำเนินการด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุดเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีศักยภาพเหนือผู้ขอใบอนุญาตรายอื่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในฐานะผู้ใช้บริการอย่างยิ่ง และหากมีการออกใบอนุญาตหลายใบในคราวเดียวกัน ผู้ขอรับใบอนุญาตที่มีคะแนนมากที่สุดจะถือว่าเป็นผู้ชนะ และมีสิทธิในการเลือกใบอนุญาตตามที่ต้องการ และผู้ขอรับใบอนุญาตที่มีคะแนนสูงเป็นอันดับสอง ก็มีสิทธิที่จะเลือกในลำดับต่อไป

การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาแบบเปรียบเทียบคุณสมบัติ นั้น ควรจะใช้หลักเกณฑ์ที่ทุกฝ่ายสามารถเห็นได้ชัดเจนและเข้าใจอย่างถูกต้องตรงกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่มักจะนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยจำนวนตัวเลขมาเป็นเกณฑ์ เช่น จำนวนปีที่มีประสบการณ์ จำนวนปีที่จะดำเนินการให้ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละแปดสิบของประเทศ เป็นต้น หรือหากเป็นเรื่องของหลักเกณฑ์ทางด้านอื่นที่เป็นนามธรรม อาทิ หลักเกณฑ์ในเรื่องคุณภาพการบริการ เป็นต้น ก็ควรจะต้องอธิบายอย่างละเอียดเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนและเข้าใจอย่างถูกต้องตรงกันทุกฝ่าย และขณะเดียวกัน อาจจะทำการเผยแพร่หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเปรียบเทียบสู่สาธารณะ เพื่อสร้างความโปร่งใสในกระบวนการออกใบอนุญาตมากขึ้น

ข้อดีของวิธีการพิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติ

- ได้ผู้ประกอบการที่ดีที่สุด (แม้จะมีผู้ประกอบการเพียงไม่กี่ราย)
- ได้ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ต้องการ
- สามารถกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อประโยชน์ในทางสังคมได้ เช่น การให้บริการในพื้นที่ห่างไกล การจ้างงานภายในประเทศ เป็นต้น
- ผู้ประกอบการรู้และคาดหมายได้ล่วงหน้าถึงภาระหน้าที่ภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้ว ดังนั้น จึงสามารถวางแผนทางการเงินและทางธุรกิจได้ง่าย

- เหมาะกับตลาดที่มีการแข่งขันน้อย หรือในสถานะที่กลไกตลาดไม่สามารถใช้ได้
- ผู้ประกอบการใช้เงินในการขอใบอนุญาตน้อยกว่าวิธีการประมูล ซึ่งสามารถนำเงินที่ประหยัดได้นั้นไปลงทุนในอนาคต

ข้อเสียของวิธีการพิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติ

- หลักเกณฑ์ในการพิจารณาขึ้นกับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เป็นสำคัญ
- ขาดความโปร่งใส การแข่งขันที่เป็นธรรม และความเป็นกลางและมักจะมีการโต้แย้งหลักเกณฑ์การพิจารณา
- เจ้าหน้าที่จะต้องมีความเชี่ยวชาญเพียงพอที่จะพิจารณาว่าคุณสมบัติของผู้ประกอบการรายใดดีกว่ากันทั้งในทางเทคนิค ในด้านประสิทธิภาพและในด้านการบริการ เป็นต้น
- เจ้าหน้าที่รัฐมีภาระเพิ่มมากขึ้น และกระบวนการพิจารณาใช้เวลานาน
- ไม่ใช่เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการใช้งานอย่างคุ้มค่า
- ก่อให้เกิดภาระแก่เจ้าหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

5.6.11.4 การจัดสรรใบอนุญาตโดยการจับสลาก (Lotteries)

การคัดเลือกผู้ประกอบการโดยวิธีการจับสลากเป็นวิธีการในทางทฤษฎีเท่านั้น (เนื่องจากวิธีการนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดประสิทธิภาพใดๆ เลย) เป็นวิธีการที่รวดเร็ว ประหยัด โปร่งใส และเป็นธรรมสำหรับการคัดเลือกผู้ขอรับใบอนุญาต หากแต่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากวิธีการจับสลากนั้น อาจจะไม่ใช่ว่าผู้ประกอบการที่ดีที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด เนื่องจากหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกไม่ได้อยู่บนฐานคิดในเรื่องความเหมาะสม ดังนั้น วิธีการคัดเลือกโดยการจับสลากเหมาะสมกับการคัดเลือกที่มีผู้เข้าแข่งขันที่มีคุณสมบัติเหมือนกันทุกประการหรือมีคุณสมบัติที่ใกล้เคียงกันอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ผู้จัดการคัดเลือกโดยวิธีการจับสลากอาจใช้วิธีการคัดเลือกรูปแบบอื่นเข้ามาร่วมด้วยก็ได้ โดยแบ่งการคัดเลือกเป็นหลายๆ รอบ เช่น การใช้วิธีคัดเลือกแบบพิจารณาเปรียบเทียบคุณสมบัติในรอบแรกเพื่อคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติที่ผ่านเกณฑ์ และใช้วิธีจับสลากเพื่อหาผู้ชนะรายสุดท้าย

อย่างไรก็ตาม ข้อเสียของการคัดเลือกโดยวิธีการจับสลากก็คือผู้ที่ชนะการคัดเลือกอาจไม่ได้ดำเนินการอย่างเต็มประสิทธิภาพที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงจากวัตถุที่ได้รับไป กับทั้งเมื่อต้นทุนของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกันคัดเลือกในการจับสลากค่อนข้างต่ำ และผู้ที่ชนะการคัดเลือกมีต้นทุนต่ำกว่ามูลค่าของสิ่งที่ได้ไปมาก ผู้ประกอบการก็อาจนำสิ่งนั้นไปขายต่อในทันทีเพื่อหากำไรระยะสั้นได้ ดังนั้น ทางปฏิบัติการใช้วิธีการคัดเลือกแบบจับสลากจึงไม่ได้รับความนิยมมากนัก

บทสรุป: การเลือกใช้กระบวนการจัดสรรใบอนุญาตในแต่ละประเทศดังที่กล่าวข้างต้น มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน จึงทำให้กระบวนการจัดสรรใบอนุญาตประกอบกิจการดาวเทียมแตกต่างกันตามแต่บริบทของแต่ละประเทศ การที่รัฐจะเลือกใช้วิธีการใดในการจัดสรรใบอนุญาตจึงต้องพิจารณาบริบทเฉพาะด้วย เช่น ตลาดมีการแข่งขันหรือไม่ มีผู้ประกอบการหลายรายสนใจจะเข้ามาขอใบอนุญาตหรือไม่ นโยบายของรัฐที่ต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมดาวเทียมไปในทิศทางใด หรือแม้แต่ปัจจัยเรื่องความมั่นคงทางการทหาร เป็นต้น และหากใช้วิธีการในการจัดสรรใบอนุญาตที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว ก็อาจจะมีผลร้ายตามมา ดังที่เห็นได้จากประสบการณ์ของต่างประเทศ ที่มีการเปิดประมูลสิทธิในการใช้งานคลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียมแล้ว พบว่าหลายครั้งที่ผู้เข้าร่วมประมูลเพียงแครายเดียว จึงทำให้ผลการประมูลมิได้มีผลที่แตกต่างกับกรณีของการใช้วิธีการมาก่อนได้สิทธิก่อน ดังนั้น ในตลาดที่มีผู้ประกอบการน้อยราย จึงควรเลือกใช้วิธีการมาก่อนได้สิทธิก่อนมากกว่า เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการจัดสรรคลื่นความถี่และวงโคจรดาวเทียมสำหรับการใช้งานนั้น ผู้มีอำนาจในการจัดสรรใบอนุญาตควรจะต้องศึกษาข้อเท็จจริงต่างๆ ในขณะนั้น เพื่อเลือกใช้วิธีการจัดสรรใบอนุญาตที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์มากที่สุด

6 ภาคผนวก

6.1 การประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)

6.1.1 กำหนดการประชุม

กตป.
คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

กำหนดการประชุมเริ่มงาน (Kick-off Meeting)

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม

วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เดนส์ กรุงเทพฯ

เวลา	กำหนดการ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๓๐ – ๐๙.๔๕ น.	เปิดการประชุม โดย พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนา กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม
๐๙.๔๕ – ๑๐.๓๐ น.	นำเสนอภาพรวมของโครงการฯ โดย ตัวแทน คณะที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ดำเนินการประชุม ช่วงที่ ๒ และปิดการประชุม

หมายเหตุ : กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญใน
ด้านการโทรคมนาคม

6.1.2 เอกสารประกอบการประชุม

การประชุมเริ่มงาน (Kick-off Meeting)

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและ
ประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญ
ในด้านกิจการโทรคมนาคม

03 พฤศจิกายน 64

ลำดับ	รายละเอียด	ตำแหน่ง	ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ	จำนวนเดือน
1	๒๓. ๑๓. ๑๓๓๓ ๑๓๓๓๓๓	หัวหน้าโครงการ		4
2	๑๓. ๑๓๓๓ ๑๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน		๑
3	๑๓. ๑๓๓๓๓ ๑๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ		๑
4	๑๓.๑๓. ๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน		๑
5	๑๓.๑๓. ๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน		๑
6	๑๓. ๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน		๑
7	๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ		๑
8	๑๓.๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน		๑
9	๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน		๑
10	๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ		๑
11	๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ		๑
12	๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ		๑
13	๑๓.๑๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ		๑

แผนงานที่ 1 การประชุมทีมงาน (Kick Off)

ตัวอย่างการประชุมทีมงาน (Kick Off Meeting)

รูปแบบการประชุม

ศูนย์นวัตกรรมและ
นวัตกรรมการศึกษา

ศูนย์นวัตกรรมและ
นวัตกรรมการศึกษา

แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิดการศึกษาและการวางแผนโครงการ

แผนการดำเนินงาน	วัน	30	60	90	120	150	180
5.ระยะที่ 1 การจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการ							
แผนงานที่ 1 การประชุมทีมงาน							
แผนงานที่ 2 การจัดทำกรอบแนวคิด และการศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ศึกษา							
แผนงานที่ 3 การจัดทำรายงานผลการศึกษานี้ (Conceptual Report)							
5.ระยะที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์แผนงานเบื้องต้น (Study Plan)							
แผนงานที่ 4 การศึกษาวิเคราะห์แผนงานเบื้องต้น (Study Plan) ของ กสอ.							
แผนงานที่ 5 การจัดทำแผนงานเบื้องต้น (Study Plan) ของ กสอ.							
แผนงานที่ 6 การศึกษาวิเคราะห์แผนงานเบื้องต้น (Study Plan) ของ กสอ.							
แผนงานที่ 7 การศึกษาวิเคราะห์แผนงานเบื้องต้น (Study Plan) ของ กสอ.							
แผนงานที่ 8 การศึกษาวิเคราะห์แผนงานเบื้องต้น (Study Plan) ของ กสอ.							
แผนงานที่ 9 การศึกษาวิเคราะห์แผนงานเบื้องต้น (Study Plan) ของ กสอ.							
5.ระยะที่ 3 การสนับสนุนและส่งเสริมงาน							
แผนงานที่ 10 การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) และ Infographic							

คณะกรรมการ 3 การรวบรวมวิธีการกับบริษัทที่สำคัญ

ตัวอย่งการประเมินและจัดอันดับบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินและการโครงการคมนาคม

แผนปฏิบัติการโครงการคมนาคม ฉบับที่ 2

นโยบายคณะกรรมการการจราจรทางบกและโครงการคมนาคมแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ระดับชาติ 20 ปี

แผนแม่บทเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

กติกางovernance

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการทางด้านการจราจร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2563 และแก้ไขเพิ่มเติม

[illegible][illegible][illegible]

แผนงานที่ 2 การจัดทำการอบเวทีการศึกษาและการวางแผนโครงการ

ตัวอย่างรูปแบบการประเมิน CIPP (CIPP Evaluation Model)

Context Evaluation

- Needs
- Problems
- Opportunities
- Background
- Environment

Input Evaluation

- stakeholders
- strategies
- support
- resources

Process Evaluation

- implementation
- developing
- monitor
- feedback

Product Evaluation

- impact
- effectiveness

Goal, Plan, Actions, Outcomes, Core Values

www.stafranklin.com/individed/2017

nuu. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

– 8 – มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

แผนงานที่ 3 การจัดทำรายงานผลการศึกษานี้ขึ้น (Inception Report)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์รายงานผลการศึกษานี้ขึ้น (Inception Report)

กตป.

แผนงานที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นการดำเนินงานของ กตป. เรื่องที่ 1 การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลการตรวจเทียบ

ตัวอย่างการศึกษาระดับและข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินงานและการกำกับดูแลการตรวจเทียบในภาคเกษตร

กตป.

แผนงานที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นการดำเนินงานของ กตป. เรื่องที่ 2 การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 56 ของประเทศไทย

ตัวอย่างการเติบโตของมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการใช้ 56

กตป.

แผนงานที่ 5 การจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลตามระเบียบวิธี

ตัวอย่างการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการทำแบบสอบถามทางออนไลน์

กตป.

แผนงานที่ 5 การจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลตามระเบียบวิธี

ตัวอย่างผลการตอบแบบสอบถามทางออนไลน์

กตป.

แผนงานที่ 5 การจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลตามระเบียบวิธี

ตัวอย่างผลการตอบแบบสอบถามทางออนไลน์

กตป.

แผนงานที่ 6 การสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

ตัวอย่างการประเมินการมีส่วนร่วมระหว่างสำนักงาน กสทช. กทกรฐ. กทศ. และ กทล.

กตป.

แผนงานที่ 6 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลการตรวจเทียบ

การสัมภาษณ์	กลุ่มตัวอย่าง	วันที่สัมภาษณ์
กลุ่มตัวอย่างที่ 1-3	ผู้บริหารระดับสูงจากสำนักงาน กสทช. ในด้านบริหาร การดำเนินงาน	1 ธันวาคม 2564
กลุ่มตัวอย่างที่ 4-6	หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	2 ธันวาคม 2564
กลุ่มตัวอย่างที่ 7-10	ผู้ประกอบการธุรกิจ โทรคมนาคม เช่น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท AIS จำกัด (มหาชน)	3 ธันวาคม 2564
กลุ่มตัวอย่างที่ 11-15	นักวิชาการ - องค์การวิชาชีพ - อื่นๆ	7 ธันวาคม 2564

กตป.

แผนงานที่ 6 การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Interview Group)

การติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลการตรวจเทียบ

การสัมภาษณ์	กลุ่มตัวอย่าง	วันที่สัมภาษณ์
ครั้งที่ 1	ตัวแทนจากหน่วยงานราชการ เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	17 ธันวาคม 2564
ครั้งที่ 2	ผู้ประกอบการเอกชน เช่น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท AIS จำกัด (มหาชน)	20 ธันวาคม 2564
ครั้งที่ 3	ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย	21 ธันวาคม 2564
ครั้งที่ 4	นักวิชาการ - องค์การวิชาชีพ - อื่นๆ	22 ธันวาคม 2564

กตป.

แผนงานที่ 7 การจัดประชุมเพื่อรวบรวมความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Focus Group) จำนวน 2 ครั้ง (ส่วนภูมิภาค)

มหาวิทยาลัย	การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	วันที่	สถานที่
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1	24 ธันวาคม 2564	พื้นที่กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	24 ธันวาคม 2564	พื้นที่กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3	24 ธันวาคม 2564	พื้นที่กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	24 ธันวาคม 2564	พื้นที่กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	5	24 ธันวาคม 2564	พื้นที่กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

กตป.

แผนงานที่ 7 การจัดประชุมเพื่อรวบรวมความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Public Hearing)

ภูมิภาค	การยื่นข้อเสนอกฎหมาย 56		การกักกันเพื่อการค้าเสรี	
	จังหวัด	วันที่	จังหวัด	วันที่
กรุงเทพมหานคร	1, 2	กรุงเทพมหานคร 7 มกราคม 2565	กรุงเทพมหานคร	10 มกราคม 2565
ภาคเหนือ	3	น่าน 13 มกราคม 2565	-	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4	นครพนม 19 มกราคม 2565	-	-
ภาคกลาง	5	ราชบุรี 26 มกราคม 2565	-	-
ภาคตะวันออก	6	ชลบุรี 2 กุมภาพันธ์ 2565	-	-
ภาคใต้	7	ภูเก็ต 8 กุมภาพันธ์ 2565	-	-

กตป.

- 27 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

แผนงานที่ 7 การจัดประชุมเพื่อรวบรวมความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวอย่างการจัดประชุม

กตป.

- 28 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

แผนงานที่ 8 การเตรียมความพร้อมและสรุปผลการศึกษาดูงาน

กตป.

- 29 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

แผนงานที่ 9 การจัดทำรายงานผลการศึกษาดูงาน (Interim Report)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์รายงานความก้าวหน้าของงาน (Progress Report)

กตป.

- 30 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

แผนงานที่ 10 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) และ Infographic

กตป.

- 31 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กตป. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ปี 2563

กตป.

- 32 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กตป. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ปี 2564

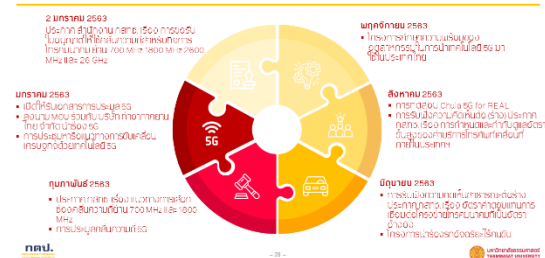

กตป.

- 33 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กตป. ด้านการขึ้นทะเบียนวิทยุคมนาคม ปี 2563

กตป.

- 34 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กตป. ด้านการขึ้นทะเบียนวิทยุคมนาคม ปี 2564

กตป.

- 35 -

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Kasetsart University

6.1.3 ภาพบรรยากาศการประชุม

6.1.4 รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

เอกสารลงทะเบียน

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม

วันพุธที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เดนส์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ตำแหน่ง	ลายเซ็น
1	พันเอก ดร. วีระเดช พรหมกสิ์พะเนาว์	
2	นางสาวอรุณา เทพยาน	
3	นางสาวเบญจวรรณ จำเริญพร	
4	นายณัฏฐ์ สุทธิคุณ	
5	นายจิรวัฒน์ แซ่แซ่	
6	นางสาวสุชาดา อ่างมิ่งกร	
7	นางสาวสุภากรณี เจริญผล	
8	นางจันญ์ญา ขอนัดบับนันท	
9	นางสาวพิมพ์นารา เพรหมยานนท์	
10	นางสาววิไลย์ สวัสดิ์	
11	นางสาวชนากานต์ กัญยานะ	
12	นายราเชนทร์ มาลัยวงศ์	
13	นายสิทธิชัย วุฒิสักดิ์	
14	นางสาวฉกนิยา ทองแถม	
15	นายศักดิ์วัฒน์ พรหมกสิ์พะเนาว์	
16		
17		
18		
19		
20		

เอกสารลงทะเบียน

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มงาน (Kick Off Meeting)

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม

วันพุธที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้อง Canna โรงแรม รามาการ์เดนส์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	หน่วยงาน	ลายเซ็น
1	ผศ. ดร. รัชฎา คงคะจันทร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2	ดร.มานิต สาคิตสมิตพงษ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3	นางสาวอรรดาพรณ โปธิชัย	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4	นางสาวฐิติพร คุณกรสิริ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		

6.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)

6.2.1 การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเรื่องการติดตามและประเมินผลการทำงานกับดูแลกิจการดาวเทียม ณ กรุงเทพมหานคร

6.2.1.1 กำหนดการประชุม

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

กำหนดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการ
โทรคมนาคม
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 – 15.00 น.
ณ ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซาลาดพร้าว
จังหวัด กรุงเทพฯ

เวลา	กำหนดการ
08.45 – 09.15 น.	ลงทะเบียน
09.15 – 09.25 น.	เปิดการประชุม โดย พันเอก ดร. พีรวัส พรหมกัลป์พะเนาว์ (กรรมการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม)
09.25 – 10.00 น.	นำเสนอภาพรวมผลการปฏิบัติงานด้านการกิจการโทรคมนาคม ประจำปี 2564 ของ สำนักงาน กสทช. การติดตามและประเมินผลการทำงานกับดูแลกิจการดาวเทียม
10.00 – 10.20 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.20 – 12.00 น.	กิจกรรมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.00 น.	สรุปผลการระดมความคิดเห็น นำเสนอผลลัพธ์ และปิดการประชุม

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เลขานุการโครงการ นางสุกัญญา ผาสุข
โทร 066-1217028, 094-7697456, 094-6975551, 063-3904448
อีเมล telecomniec64@gmail.com

หรือสแกน QR Code เพื่อตอบรับการเข้าร่วมประชุมผ่านช่องทางออนไลน์
หรือ URL <https://forms.gle/B656vQ8zPu93kP3t9>

6.2.1.2 เอกสารประกอบการประชุม

กตป.
กสทช.

การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคม

4 กุมภาพันธ์ 2565 | จังหวัด กรุงเทพมหานคร

กตป.
คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. (ด้านการจัดการโทรคมนาคม)

พิธีเอก ดร. พิรวัสส์ พรหมกลัดพะเนา

กำหนดการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

เวลา	กำหนดการประชุม
08.45 - 09.15 น. (30 นาที)	ลงทะเบียน
09.15 - 09.40 น. (25 นาที)	กล่าวเปิดงานโดย นาย พินิจ ดร. พิรวัสส์ พรหมกลัดพะเนา กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช.
09.40 - 10.30 น. (50 นาที)	นำเสนอภาพรวมของโครงการ (ปฐ) 3 ประเด็นสำคัญในการกำหนด กลยุทธ์การดำเนินงาน โดยคุณกวีเกียรติ
10.30 - 11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง (30 นาที)
11.00 - 12.00 น. (60 นาที)	กิจกรรมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (ปฐ) 3 ประเด็น
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน (60 นาที)
13.00 - 15.00 น. (120 นาที)	สรุปผลการระดมความคิดเห็นและนำเสนอผลการดำเนินงาน

ดาวน์โหลดเอกสาร "เอกสารนำเสนอ และประกาศเรื่องข้อสังเกตการดำเนินงาน"

SCAN ME

1 ขีดแจงวัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงานโครงการ

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคม

- 1 เพื่อจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคม
- 2 เพื่อรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคม 2 เรื่องสำคัญ ได้แก่ การกำหนด กลยุทธ์การดำเนินงาน การเปลี่ยนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศ
- 3 เพื่อนำเสนอผลการติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานกิจการโทรคมนาคมเพื่อการพัฒนา การปฏิบัติงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนการดำเนินงานทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ การวางแผนโครงการโดยละเอียด การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการส่งมอบผลงาน

ระยะ	กิจกรรม	วันที่
ระยะที่ 1	การวางแผนโครงการดำเนินงานโครงการ	20 มี.ค. 2565
ระยะที่ 2	การดำเนินการตามแผนโครงการ	20 มี.ค. 2565 - 20 มิ.ย. 2565
ระยะที่ 3	การสรุปและส่งมอบผลงาน	20 มิ.ย. 2565

ขั้นตอนการดำเนินการประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1 **การวางแผนโครงการและการรวบรวมข้อมูล**
 - 1) จัดทำแผนโครงการและกำหนดกรอบการทำงาน
 - 2) จัดทำแบบสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- 2 **การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน**
 - 1) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กรอบการประเมิน (Performance) และเครื่องมือที่จัดทำขึ้น
 - 2) การนำเสนอผลการดำเนินงาน
- 3 **จัดทำ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์**
 - 1) จัดทำ (ร่าง) รายงานผลการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่สำคัญของ กสทช. ในด้านการจัดการโทรคมนาคม
 - 2) สรุปผลการศึกษานโยบาย

2 ภาพรวมของการดำเนินงานในปี 2563 ถึงปี 2564 ของ กสทช.

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสทช. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ปี 2563

ประเภท - ปีงบประมาณ 2563	ประเภท - ปีงบประมาณ 2563	ประเภท - ปีงบประมาณ 2563	ประเภท - ปีงบประมาณ 2563	ประเภท - ปีงบประมาณ 2563
การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสทช. ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ปี 2564

ประเภท - ปีงบประมาณ 2564	ประเภท - ปีงบประมาณ 2564	ประเภท - ปีงบประมาณ 2564	ประเภท - ปีงบประมาณ 2564
การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม	การดูแลกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

A satellite with a spherical body and long solar panel arrays is shown in orbit against the blackness of space. The bright blue and white horizon of the Earth is visible at the bottom of the frame. A red rectangular box is overlaid on the bottom left, containing the number '3' and the title 'ดาวเทียมเบื้องต้น' (Introduction: Satellites) in Thai, with its English translation below it.

3 ดาวเทียมเบื้องต้น
(Introduction: Satellites)

ดาวเทียมสำรวจโลก (Earth Observation Satellite)	ดาวเทียมสื่อสาร (Communications Satellite)	ดาวเทียมทางทหาร (Military Satellite)	ดาวเทียมอื่น ๆ (Others Satellite)
โครงการพัฒนาระบบดาวเทียมสำรวจโลก BCSAT-1 ใช้ดาวเทียมสำรวจโลกในอวกาศต่ำ ดาวเทียมสำรวจโลก (GEO): THOS-1 THOS-2 THOS-3 – Smallsat ดาวเทียมสำรวจโลกในอวกาศสูง THSat-1	ระบบสื่อสารไทย (Satellite System) Thaicom 4 (GSO) Thaicom 4 (GSO) Thaicom 7 (GSO) Thaicom 8 (GSO)	ระบบการจารกรรมทางอากาศ การลาดตระเวน BTAFSAT NAPA-2 ใช้ดาวเทียมทางทหาร ดาวเทียมทางทหาร THAROT	ดาวเทียมการติดตามและควบคุมดาวเทียม ดาวเทียมการสื่อสารในอวกาศต่ำ JASAT-1 SSO ดาวเทียมการสื่อสารในอวกาศต่ำ ดาวเทียมการสื่อสารในอวกาศต่ำ KNACKSAT_SSO

ประเด็นที่ 1 :
การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์
การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจร
ดาวเทียม

ประเด็นที่ 1 : การจัดกำหนดและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้งานโครงสร้างเทียบ

2563

เอกสารแนบ 2563 เรื่องการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย

✓ **การอนุญาตให้ใช้สถานที่อย่างถาวรภายใต้ประเภทโครงสร้างประเภทที่ 1 (NGSO)**

ชื่อ 1 โครงสร้างที่ใช้สำหรับจอดอากาศยานแบบวิ่งตรงในท่าอากาศยาน 1 แห่ง

1 ลักษณะที่ใช้สำหรับจอดอากาศยานแบบวิ่งตรง 1 แห่ง - TH05-2, JABAT, BCCSAT-1, THABOT, RTAFSAT

2 ลักษณะที่ใช้สำหรับจอดอากาศยานแบบวิ่งตรง 1 แห่ง - TH05

✓ **การอนุญาตให้ใช้สถานที่อย่างถาวรภายใต้ข้อกำหนดในการเข้าตรวจตรา**

อนุญาตให้เข้าตรวจตรา 1 แห่ง (ตามเงื่อนไขของโครงสร้างภายใต้การเข้าตรวจตราแบบไม่มีเงื่อนไข)

2 ลักษณะที่ใช้สำหรับจอดอากาศยานแบบวิ่งตรง 1 แห่ง - TH05-1

2 การอนุญาตให้เข้าตรวจตราอากาศยานแบบวิ่งตรง 2 แห่ง - AGASAT-1 เป็นการเข้าตรวจตราอากาศยานแบบวิ่งตรง 2 แห่ง

ประเด็นที่ 2 : การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

[illegible]

ประเด็นที่ 3 : โครงการศึกษาทิศทาง รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

[illegible]

01 หลักการ 6 มิติ ของ Smart City Smart Factory
 วัตถุประสงค์ Landing Rights ทำหน้าที่รองรับ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา Smart City Smart Factory โดยเน้น 6 มิติ ดังนี้
 1. Principle 6 มิติของ Smart City Smart Factory
 2. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา

02 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา
 หลักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา Smart City Smart Factory โดยเน้น 6 มิติ ดังนี้
 1. Principle 6 มิติของ Smart City Smart Factory
 2. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา

03 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา
 หลักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา Smart City Smart Factory โดยเน้น 6 มิติ ดังนี้
 1. Principle 6 มิติของ Smart City Smart Factory
 2. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา

04 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา
 หลักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา Smart City Smart Factory โดยเน้น 6 มิติ ดังนี้
 1. Principle 6 มิติของ Smart City Smart Factory
 2. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา

05 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา
 หลักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา Smart City Smart Factory โดยเน้น 6 มิติ ดังนี้
 1. Principle 6 มิติของ Smart City Smart Factory
 2. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา

06 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา
 หลักการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา Smart City Smart Factory โดยเน้น 6 มิติ ดังนี้
 1. Principle 6 มิติของ Smart City Smart Factory
 2. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา

1 การจัดทำแผนและหลักเกณฑ์ การอนุญาตสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

[illegible]

5 กิจกรรมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นในประเด็นการศึกษาทั้งหมด 3 ประเด็น

กิจกรรมระดับความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน (20 นาที)

2 การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจับชุด (Package)

ผู้ประกอบการ/หน่วยงานภาครัฐ	ด้านประโยชน์ทั่วไป
1 กำหนดว่า หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมแบบ Package ที่หน่วยงานกำกับดูแลประกาศออกมาเป็น มาตรฐานเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอย่างไร	1 กำหนดสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากวงโคจรดาวเทียมลักษณะจับชุด (Package) หรือวิธีอื่นใดบ้าง
2 การจับชุด Package ตามที่หน่วยงานกำกับดูแลประกาศออกมานั้น ควรปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร	2 กำหนดว่าหรือไม่ ในกรณีอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมลักษณะจับชุด (Package) หรือวิธีอื่นใดบ้าง จะส่งผลดีหรือไม่ อย่างไร
3 การวินิจฉัยค่าธรรมเนียมการประมูลของขนาดความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	3 กำหนดว่าหรือไม่ ในกรณีอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมลักษณะจับชุด (Package) หรือวิธีอื่นใดบ้าง จะส่งผลดีหรือไม่ อย่างไร
4 หากมีการประมูลสิทธิ์ความถี่ 700 1800 2600 3500 MHz และ 28 GHz เป็นการใช้งาน 5G มีความถี่ของวงโคจรดาวเทียมหรือไม่	4 กำหนดว่าหรือไม่ หากประเทศไทยไม่สามารถรักษาสถานะวงโคจรได้ จะต้องใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมลักษณะจับชุด (Package) หรือไม่

กตป. *Beauty contest rule Comparison review ให้นำข้อมูลไปใช้
พิจารณาต่อไป

กิจกรรมระดับความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน (20 นาที)

3 รูปแบบการให้บริการดาวเทียมในภาคและแนวทางการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย

มหาวิทยาลัย/หน่วยงานภาครัฐ	ผู้ประกอบการ
1 กระทบกับธุรกิจเดิมของภาค กทม. กำหนดว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	1 กำหนดว่าอุตสาหกรรมดาวเทียมส่งผลอย่างไรต่อภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร
2 กำหนดว่า หน่วยงานกำกับดูแลด้านการดาวเทียมมีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมของภาค กทม. ตามเงื่อนไขที่หน่วยงานกำกับดูแลประกาศออกมาหรือไม่ อย่างไร	2 กำหนดว่าสิทธิในการดำเนินการด้านดาวเทียมของภาค กทม. ของภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร
3 กำหนดว่าหน่วยงานกำกับดูแลของ ภาค กทม. เรื่องสภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมของภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร	3 กำหนดว่าหน่วยงานกำกับดูแลของภาค กทม. เรื่องสภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมของภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร
4 กำหนดว่าหน่วยงานกำกับดูแลของภาค กทม. เรื่องสภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมของภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร	4 กำหนดว่าหน่วยงานกำกับดูแลของภาค กทม. เรื่องสภาพอุตสาหกรรมดาวเทียมของภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร
5 กำหนดว่าภาค กทม. ควรปรับปรุงในด้านใด เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการดาวเทียมในภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร	5 กำหนดว่าภาค กทม. ควรปรับปรุงในด้านใด เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการดาวเทียมในภาค กทม. หรือไม่ อย่างไร

กตป. *Beauty contest rule Comparison review ให้นำข้อมูลไปใช้
พิจารณาต่อไป

**พักรับประทานอาหาร
กลางวัน (60 นาที)
เริ่มกิจกรรมช่วงบ่าย
เวลา 13.00 น.**

6 สรุปการระดมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมและการแลกเปลี่ยนผลลัพธ์

กตป.
คณะกรรมการการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

**การนำเสนอผลการประชุม
รับความคิดเห็นสาธารณะ
จังหวัด กรุงเทพมหานคร**

กตป.
คณะกรรมการการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

**สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม
สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษา
แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

**เลขานุการโครงการ
นางสุทินนา ผาสุก**
telecomnic64@gmail.com

**โทร 066-1217028, 094-7697456,
094-6975551, 063-3904448**

กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม
อีเมล ai4332@gmail.com

6.2.1.3 ภาพบรรยากาศการประชุม

6.2.1.4 รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

เอกสารลงทะเบียน (กตป.)			
รายชื่อผู้เข้าร่วมการสังเกตการณ์และติดตามการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)			
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม			
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 – 15.00 น. ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ			
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ
1	พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกัณฑ์เนาว์	กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม	พ.อ.ดร. พีรวัส
2	นายสิทธิชัย วุฒิกัณฑ์	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม	CS
3	นางสาวณานิยา ทองแถม	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม	Chananya
4	นายภัควัฒน์ พรหมกัณฑ์เนาว์	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม	อ.อ.อ.อ.
5	นางสาวอัญญา หมีกันยา	ผู้ปฏิบัติงานประจำกรรมการ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม	อ.อ.อ.
6			
7			
8			
9			
10			

เอกสารลงทะเบียน กสทช.			
รายชื่อผู้เข้าร่วมการสังเกตการณ์และติดตามการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)			
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม			
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 – 15.00 น. ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ			
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ
1	นางสาวเบญจวรรณ จำเริญพร		
2	นายณภัทร สุภักดิ์		
3	นายจิราวัฒน์ แซ่มชัยพร		
4	นางธนัญญา ชญนัตถ์พันธ์		
5	นางสาวพิมพ์นารา เศรษฐยานนท์		
6	นางสาวชุตานันท์ เจริญผล		
7			
8			
9			
10			

ที่ปรึกษา 5

เอกสารลงทะเบียน การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)			
รายชื่อคณะที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม			
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 – 15.00 น. ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ			
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ
1	รศ. ดร. ภูมิรินทร์ บุตรอินทร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	[Signature]
2	ผศ. ดร. รัชฎา คงคจันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
3	ผศ. ดร. วศินี หนูแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	[Signature]
4	ดร.มานิต สอดิสมิตพงษ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
5	นางสาวอัญญาพรรณ โพธิ์ชัย	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	[Signature]
6	นางสาวสุติพร คุณการสิริ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
7	รัฐภูมิ เกียรติวิระศักดิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	[Signature]
8	กฤตณัฐ ดงน้อย	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
9	ทวีวัฒน์ เหลืองวิริยะ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	[Signature]
10			

①

เอกสารลงทะเบียนผู้เข้าร่วม				
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)				
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม				
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 - 15.00 น. ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ				
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
1	เจตพง วีระอุดมปัญญา			
2	เนาวพัฒน์ นุ่มนวล			
3	เบญจมาศ พงษ์จิระ			
4	แสงเดือน แซ่มั่น			
5	กรรณกุล จวนอึ้ง			
6	กฤตพัฒน์ สีทาโม่ง			
7	กัญญาพัชร รอดพิทักษ์			
8	กันต์ชนก ปิ่นแก้ว			
9	กิตติยา แสงรุ่ง			
10	กิตติศักดิ์ มะเร็งสิทธิ์			
11	จิตติวัฒน์ กิตติปัญญาการ			
12	จิณตพรพรก-ศรีชนะวัฒนา			
13	จิระศักดิ์ ช่วงชัย			
14	จุรีรัตน์ ศรีธาตุ			
15	ชลโธร จันทระเดช			
16	ชัญญาพัชญ์ ตั้งสินธนวัฒน์			
17	ชาณุวรรณ ยศสันติกุล			
18	ชานาญ วิเชียร			
19	สุทธิพร สุวรรณโณกิจจาน			
20	สุทธวีระ จันทะเดชวิวัฒน์			

②

เอกสารลงทะเบียนผู้เข้าร่วม				
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)				
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม				
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 - 15.00 น. ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ				
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
21	ณภัทร ฮวดทวี			
22	ณัฐรา นามะ			
23	ดวงรัตน์ คุณดิลกสมบัติ			
24	ดวงสมร เสรีเสถียรทรัพย์			
25	ทศพร วีระพัฒนานนท์			
26	ทักษิณี รัตนเจริญทรัพย์			
27	อนกฤต นลินพิเชฐ			
28	อรัญ กิ่งแก้ว			
29	อัญชลีรัตน์ อัญชรสมบัติ			
30	นริษา ยอดมณี			
31	นฤพล รอดเมือง			
32	บวรพร พุทธิพงศ์			
33	บวรรัตน์ ไก่แก้ว			
34	นันทิดา จันทฤทธิ์			
35	นันทนา สายอินทร์			
36	นิจศรา ธรรมศิริวงศ์			
37	นิพนธ์ ฉิมคล้าย			
38	นันท วัชรเกียรติงาม			
39	นิษณะ พัฒนพานิชอารังค์			
40	บรรชัย เขื่อนงามทวีชัย			

๗

เอกสารลงทะเบียนผู้เข้าร่วม				
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)				
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม				
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 – 15.00 น. ณ ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ				
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
41	บริษัท กุลเกียรติ			
42	บุญชู บึงทอง			
43	ปพนสิริ ปัญญาละ			
44	ประสิทธิ์ชัย ฉลาดแพทย์			
45	ปัญญาพล จันทร์เพ็ญ			
46	ปิยะบุตร พรหมรุ่งเรือง			
47	ปิยะรัตน์ สุขใจ			
48	ปฎิภา เจริญคุณเดช			
49	พงศ์ศักดิ์ งามมีธรรมบุรณ์			
50	พร้อมศักดิ์ พุทธาภิวัฒน์			
51	พิชญ์พร พิงคาลัย			
52	พูนใจศรีชัย จงสกุล			
53	พูนศักดิ์ อธิยเมธาสกุล			
54	พุฒวัน นาควานิช			
55	ภรณ์ดา ถือวัลลภ			
56	ภัทราพร เอมวิริยะ			
57	ภาณุพงศ์ จันทะประเทศ			
58	ภาณุทิพย์ ชะนะเขมวชิ			
59	ณัฏฐ์วิ แก้วนิยม			
60	อุทธการณ ปาปะโต			

เอกสารลงทะเบียนผู้เข้าร่วม				
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)				
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม				
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 – 15.00 น. ณ ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ				
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
61	อุทัย ขามกลา			
62	ธมัยนันท์ ภาณุวัชรพงศ์			
63	รัฐศาสตร์ บริสุทธิ์			
64	รัตนกุล พัทธกุล			
65	รัตนดา สุขพงศ์			
66	ราเชิด นวลศรีดี			
67	ฤกษ์ชัย สมานสุณาน			
68	วรรณฉวี วัฒนกุล			
69	วราภรณ์ สิงหาสนธิบุตร			
70	วสันต์ดี สมแสง			
71	วัฒนพันธุ์ ฤทธิเดช			
72	วันเพ็ญ เรืองฤทธิ์			
73	วันเพ็ญ จันทศรีสวัสดิ์			
74	วันทนา เพ็ชรรัตน์			
75	วราณี ภาณุสุนัน			
76	วาสนา จิระการ			
77	วิภาวรรณ บลังกลาง			
78	วิระศักดิ์ ปิยะดำรง			
79	วุฒิชัย แซ่โจ			
80	ศมาธร เทียมกิ่งแก้ว			

เอกสารลงทะเบียนผู้เข้าร่วม				
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)				
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม				
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 - 15.00 น. ณ ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ				
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
81	ศิริวัชร์ วรรณศิริกุล			
82	ศุภกร นันชัย			
✓ 83	ศุภกิจ นิตยโชติ			
84	สมพนา คำวงศ์วาลย์			
85	สยามวิทย์ เรืองงาม			
86	สิทธิโชค คงชนะ			
✓ 87	สิริชัย สมพงษ์			
88	สุไรยา ไกรกิจรุ่ง			
89	สุชาดา ภักขมขานนท์			
90	สุชนก ศรีสนิท			
✓ 91	สุภาพ โพธิ์รัมย์			
92	สุรพงษ์ จรัสศรี			
93	สุพรรณมา ทองอกุลพานิชย์			
94	สุพรรณิ อินชิต			
95	สุวิมล ชง			
96	หนึ่งฤทัย เรืองจิโรจนกุล			
97	หนึ่งฤทัย สุวรรณเกิด			
✓ 98	อดิเรก พิทักษ์			
✓ 99	อนล โพธิ์ศาล			
100	อนันต์ กนกศิลป์			

เอกสารลงทะเบียนผู้เข้าร่วม				
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)				
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม				
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 - 15.00 น. ณ ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ				
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ
101	อนันต์ ธาเรเพ็ชรรัตน์			
✓ 102	อภิชาติ สวรรค์คำธารณ์			
✓ 103	อภิวินัย จิรวินมผล			
✓ 104	อรทัย สุวรรณสภาน์			
105	อรรถพล แซ่ลี			
106	อรสา ธงไชยเจริญกุล			
107	อลงกรณ์ ดวงชัย			
108	อัจฉรา กิตติวิเสียร			
109	อัจฉราพรรณ ยอดสกุล			
110	อัครานันท์ ประจักษ์จิตร			
✓ 111	อุระพงศ์ ฑิมม่อน			
112				
113				
114				
115				
116				
117				
118				
119				
121				

นักข่าว

เอกสารลงทะเบียน (นักข่าว)			
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)			
โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการโทรคมนาคม			
วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 08.45 - 15.00 น. ณ ห้องประชุม วิภาวดี บอลรูม C โรงแรม เซ็นทารามแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ			
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ
1	แสนน้อย เก้าบไทย		
2	สุชาติศักดิ์ บุญนาท		
3	ปิ่นโพธิ์ทอง ผ่องศรีวงศ์ดี		
4	ดร.อภิสิทธิ์ ทรัพย์		
5	วิภาวดี / ทรัพย์		
6	วิภาวดี ทรัพย์		
7	?		
8			
9			
10			

6.3 การสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

6.3.1 แบบสอบถามเรื่องการติดตามและประเมินผลการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม

แบบสำรวจและเก็บข้อมูลโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคม

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการจัดการโทรคมนาคม

คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิเคราะห์เชิงวิชาการเท่านั้น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ - นามสกุล

.....

2. หมายเลขโทรศัพท์สำหรับการติดต่อกลับ

.....

3. จังหวัดที่ท่านอาศัยอยู่ในปัจจุบัน

.....

4. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

5. อายุ

☐ 18-25 ปี

☐ 26-30 ปี

☐ 31-35 ปี

☐ 36-40 ปี

☐ 41-45 ปี

☐ 46-50 ปี

☐ 51-55 ปี

☐ 56-60 ปี

☐ มากกว่า 60 ปี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญใน
ด้านการจัดการโทรคมนาคม

6. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา
- ☐ ประถมศึกษาตอนต้น
- ☐ ประถมศึกษาตอนปลาย
- ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
- ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ สูงกว่าปริญญาโท
- ☐ Other

7. อาชีพ

- ☐ นักเรียน/นักศึกษา
- ☐ ข้าราชการ/พนักงานวิสาหกิจ
- ☐ พนักงานบริษัท/ลูกจ้างเอกชน
- ☐ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
- ☐ เกษตรกร (ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ประมง)
- ☐ รับจ้างทั่วไป
- ☐ อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์
- ☐ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
- ☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ
- ☐ Other

ส่วนที่ 2 : การรับรู้การทำงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. (ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม)

8. ท่านรับทราบการทำงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมหรือไม่
- ☐ ทราบ
- ☐ ไม่ทราบ
9. ท่านคิดว่าตนเองจะได้รับประโยชน์จากการกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของ กสทช. สำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. หรือไม่
- ☐ ทราบ
- ☐ ไม่ทราบ
10. ท่านทราบหรือไม่ว่า “สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเป็นสมบัติของชาติ” รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน
- ☐ ทราบ
- ☐ ไม่ทราบ
11. ท่านทราบหรือไม่ว่าปัจจุบัน สำนักงาน กสทช. ได้จัดให้มีการประมูลเพื่อขอรับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม
- ☐ ทราบ
- ☐ ไม่ทราบ
12. ปัจจุบันท่านมีการรับบริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ การรับชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (ยกตัวอย่าง จานตะแกรงดำขนาดใหญ่ จานทีขนาดเล็ก เป็นต้น)
- ☐ การใช้งานโทรศัพท์ดาวเทียม
- ☐ การใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม
- ☐ การใช้งานระบบนำทางแผนที่ผ่านดาวเทียม (Navigation) เช่น Google map, Apple map เป็นต้น
- ☐ มีการใช้งานอื่นๆ

☐ ไม่มีการใช้งาน

13. ท่านทราบหรือไม่ว่าปัจจุบันมี ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตสำหรับการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศเพื่อให้ผู้บริโภคในประเทศไทยมีทางเลือกในการเลือกรับบริการจากดาวเทียมต่างชาติ
- ☐ ทราบ
 - ☐ ไม่ทราบ
14. ท่านทราบหรือไม่ว่าปัจจุบัน ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. 2563) มีจุดประสงค์เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านการบริหารจัดการกิจการดาวเทียมสื่อสารของประเทศไทยจากระบบสัมปทานที่สิ้นสุดในวันที่ 10 กันยายน 2564
- ☐ ทราบ
 - ☐ ไม่ทราบ
15. ท่านประสบปัญหาการรับชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในครัวเรือนหรือไม่ (ยกตัวอย่างเช่น จานดำ จานทึบ หรืออื่นๆ)
- ☐ มีปัญหา
 - ☐ ไม่มีปัญหา

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นทั่วไป (ด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม)

16. ท่านรู้จักการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO) เช่น Starlink, Oneweb, Iridium หรือไม่
- ☐ ทราบ
 - ☐ ไม่ทราบ
17. จากข้อ 16 ถ้าหากมีการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO) ในประเทศไทยจากผู้ให้บริการต่างชาติหรือผู้ให้บริการในประเทศไทย ท่านมีความสนใจจะใช้บริการหรือไม่
- ☐ สนใจ
 - ☐ ไม่สนใจ
18. ช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ที่ท่านคาดหวังอยากให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ สื่อสิ่งพิมพ์
 - ☐ สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์
 - ☐ สื่อโทรทัศน์
 - ☐ สื่อวิทยุกระจายเสียง
 - ☐ สื่ออื่นๆ
19. ท่านคาดหวังให้การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมของ กสทช. เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ ประชาชน และสาธารณะอย่างไร
-
-
20. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในสำหรับด้านการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม
-
-

ส่วนที่ 4 : การประมูลคลื่นความถี่ย่าน 700, 1800, 2600 MHz และ 26 GHz (ด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G)

21. การใช้งาน 4G/5G ในเขตพื้นที่ของท่านเป็นอย่างไร มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด
- ☐ มากที่สุด
 - ☐ มาก
 - ☐ ปานกลาง
 - ☐ น้อย
 - ☐ น้อยที่สุด
22. อัตราค่าบริการ 4G/5G ในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อการใช้งานหรือไม่
- ☐ มากที่สุด
 - ☐ มาก
 - ☐ ปานกลาง
 - ☐ น้อย
 - ☐ น้อยที่สุด
23. ท่านรับทราบถึงนโยบายและการดำเนินงานด้านการจัดสรรคลื่นความถี่ 5G ของ กสทช. หรือไม่
- ☐ ทราบ
 - ☐ ไม่ทราบ
24. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ การซื้อขายสินค้า/บริการ
 - ☐ การใช้บริการทางการเงินแบบออนไลน์
 - ☐ การใช้บริการทางการแพทย์ เช่น การแพทย์ทางไกล
 - ☐ การใช้ในภาคอุตสาหกรรม เช่น โรงงานอัจฉริยะ
 - ☐ การใช้ในทางเกษตร เช่น การเปิด-ปิดน้ำแบบอัตโนมัติ เป็นต้น
 - ☐ อื่นๆ

25. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยี 5G ในเขตพื้นที่ของท่านหรือไม่ (ถ้าทราบตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ทราบ
- ☐ ทราบจากโทรทัศน์/เคเบิล
- ☐ ทราบจากสื่อสังคมออนไลน์ (โซเชียลมีเดีย)
- ☐ ทราบจากคนในครอบครัว/ญาติ/เพื่อน/คนรู้จัก
- ☐ ทราบจากสื่อสิ่งพิมพ์/ป้าย/โปสเตอร์/เอกสาร
- ☐ ทราบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ/หน่วยงานของภาครัฐ
- ☐ ทราบจากแหล่งอื่นๆ

26. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อกังวลในการให้บริการและใช้งานผ่านโครงข่าย 5G อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ราคาค่าบริการสูงเกินไป
- ☐ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนอุปกรณ์ในการรองรับเทคโนโลยี 5G
- ☐ ประสิทธิภาพไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
- ☐ กังวลเรื่องคลื่นความถี่จะกระทบต่อสุขภาพ
- ☐ อื่นๆ

27. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเปลี่ยนไปใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่าย 5G ในอนาคต

- ☐ เปลี่ยนไปใช้ทันที
- ☐ ยังไม่เปลี่ยนไปใช้ทันที แต่จะขอพิจารณาค่าบริการและคุณภาพสัญญาณก่อน
- ☐ ไม่เปลี่ยนไปใช้แน่นอน
- ☐ ไม่ทราบ
- ☐ อื่นๆ

28. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่าย 5G ต่อเดือนที่รับได้

- ☐ ต่ำกว่า 199 บาท
- ☐ 200-399 บาท
- ☐ 400-599 บาท
- ☐ 600-999 บาท
- ☐ 1,000 บาทขึ้นไป

29. ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการเพื่อให้โครงข่าย 5G ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง (ตอบได้มากกว่า

1 ข้อ)

- ☐ ควรกระจายสัญญาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และมีคุณภาพ
- ☐ ควรควบคุมราคา/ลดราคาค่าบริการให้ถูกลง
- ☐ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ ถึงประโยชน์ของการใช้งานให้มากขึ้น
- ☐ อื่นๆ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญใน
ด้านการโทรคมนาคม

กตป.

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

